

การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
ในตำบลป่าชุมใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

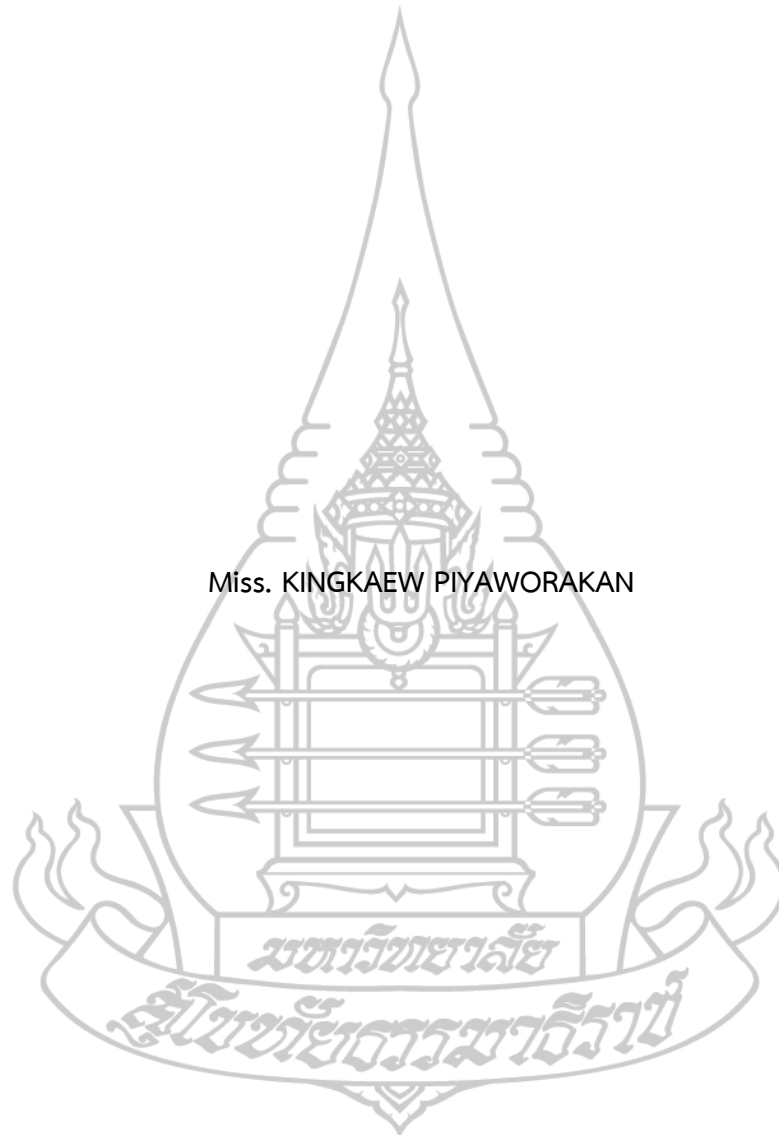

นางสาวกิ่งแก้ว ปิยวรรณการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Political Power Base Building of Yutcharoenkit Clan
in Pa Yup Nai Sub-district, Wang Chan District, Rayong Province.

Miss. KINGKAEW PIYAWORAKAN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Local Politics and Government
School of Political Science Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธ

เจริญกิจ

ชื่อและนามสกุล

ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

นางสาวกิ่งแก้ว ปิยวรรณการ

แขนงวิชา / วิชาเอก

การเมืองการปกครองท้องถิ่น

สาขาวิชา

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธโรธร ตูทองคำ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธโรธร ตูทองคำ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร อิศรชัย)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปถุณ นิยมไทย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ผู้ศึกษา นางสาวกิ่งแก้ว ปิยวรการ รหัสนักศึกษา 2638001103

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธโรธร ตูทองคำ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง (2) กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ (3) ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ และ (4) แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากจำนวน 9 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ จำนวน 6 คน (2) กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด จำนวน 5 คน (3) ผู้นำการเมืองท้องถิ่น จำนวน 12 คน (4) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 13 คน (5) กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จำนวน 6 คน (6) กลุ่มองค์กรภาคประชาชน จำนวน 6 คน (7) กลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ จำนวน 3 คน (8) กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 4 คน และ (9) กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบเก็บเอกสาร และแบบสัมภาษณ์เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า (1) ภูมิหลังความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ มาจากชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่พุทธศักราช 2478 ภายหลังจากมีการประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน จนมีฐานะที่มั่นคง ลูกหลานมีการศึกษาสูง จึงเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ และมีจิตใจโอบอ้อมอารี จึงเป็นที่นิยมชมชอบ ประกอบกับมีเครือญาติและพรรคพวกมาก ซึ่งมีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง (2) กลยุทธ์ ที่ใช้ คือ การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง การสร้างเครือข่ายทางการเมือง การสร้างผลงานและการสื่อสารทางการเมืองที่ดี ส่วนวิธีการ คือ การให้ผลประโยชน์ตอบแทน การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ การพัฒนากลุ่มอาชีพ การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ (3) ผลกระทบที่สำคัญ คือ การครองอำนาจทางการเมืองอย่างยาวนานและการพัฒนาพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงได้รับการเชื่อถือจากประชาชน จนเป็นที่ยอมรับของนักการเมืองในจังหวัดและเป็นฐานเสียงให้นักการเมืองระดับชาติ ส่งผลให้คู่แข่งทางการเมืองสูญเสียอำนาจ และ (4) การสืบทอดอำนาจทางการเมืองมีแนวโน้มจะสนับสนุนนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ให้เข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ต่อไป

คำสำคัญ การสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจ ตำบลป่ายุบใน วังจันทร์

Independent Study title:

The Political Power Base Building of Yutcharoenkit Clan

in Pa Yup Nai Sub-district, Wang Chan District, Rayong Province.

Author: Miss. KINGKAEW PIYAWORAKAN; ID: 2638001103;

Degree: Master of Political Science

Independent Study Advisor: Thasothon Tootongkam; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this study were (1) to investigate the background and history of the Yutcharoenkit family that influenced the building of their political power base; (2) to study the strategies and methods to build political power base of the Yutcharoenkit family; (3) to identify the impact of building political power base of the Yutcharoenkit family and; (4) to study trends for the political power succession of the Yutcharoenkit family in Pa Yup Nai Subdistrict, Wang Chan District, Rayong Province.

This study was qualitative research, using document analysis and targeted interviews with a purposive sampling consisting of 9 groups: (1) 6 members of the Yutcharoenkit family, (2) 5 close associates, (3) 12 local politicians, (4) 13 government officials, (5) 6 executives and employees from the Eastern Economic Corridor Innovation area, (6) 6 representatives from civil society organizations, (7) 3 merchants, business owners, and entrepreneurs, (8) 4 scholars, journalists, monks, and local sages, and (9) 10 involved local citizens—65 sampling in total. The research tools were a literature review and interview forms, and then the data was analyzed through descriptive analysis.

The study found that (1) the background and history of the Yutcharoenkit family traced back to Chinese immigrants who came to Thailand in 1935. They started as oil palm growers and eventually achieved financial stability. Their descendants gained a greater education, earning them respect and acceptability in the local society. Furthermore, their kind character made them popular, and they have a large network of relatives and associates, which has contributed to the development of their political power base. (2) The strategies included planning political positioning, building political networks, creating achievements, and effective political communication. The methods were providing reciprocal benefits, supporting the establishment of Wang Chan Valley, developing professional groups, and cultivating relationships with the local community and organizations. (3) The significant impact was the long-term hold on political power and the comprehensive and fair development of the area, which has earned the trust of the people and gained acceptance from politicians in the province, serving as a support voting for national-level politicians. This has led to political competitors losing power. (4) With regards to the succession of political power. It was likely that the support will be given to Mr. Chawinroj Yutcharoenkit to be the candidate of the chief executive of the Pa Yup Nai Subdistrict Administrative Organization.

Keywords : Building of a Political Power Base, Yutcharoenkit Family, Pa Yup Nai Subdistrict, Wang Chan District

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธโรธร ตูทองคำ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามและคอยให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ อย่างใกล้ชิด ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการจัดทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งสำเร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจทุกท่าน โดยเฉพาะท่านนายกนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ที่ท่านได้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งบุคคลที่ใกล้ชิด นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่ นวัตกรรมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก อังจันทร์วัลเลย์ องค์การภาคประชาชน พ่อค้า นักธุรกิจ และผู้ประกอบการ นักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และประชาชนตำบลป่ายุบในทุกท่าน ที่มีน้ำใจ สละเวลา รวมทั้งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลสำคัญในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคุณแม่ดารา สนธิ์น้อย ที่คอยให้กำลังใจ ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา จนสำเร็จการศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์ ประจำสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือ สนับสนุนด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จะมีคุณค่าและประโยชน์กับสังคมต่อไป

นางสาวกิ่งแก้ว ปียวรการ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
3. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	14
3.1 ภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของ ตระกูลยุทธเจริญกิจ	15
3.2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	15
3.3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	16
3.4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	17
4. ขอบเขตการวิจัย.....	18
4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่.....	18
4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	18
4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา.....	18
4.4 ขอบเขตด้านประชากร	19

5.	นิยามศัพท์เฉพาะ	19
5.1	ฐานอำนาจทางการเมือง.....	19
5.2	ตระกูลยุทธเจริญกิจ	19
5.3	วังจันทร์วัลเลย์.....	19
5.4	กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	20
5.5	วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	20
5.6	ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง.....	20
5.7	การสืบทอดอำนาจทางการเมือง.....	20
6.	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	20
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง		21
1.	แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง.....	21
1.1	ความหมายทางอำนาจทางการเมือง.....	21
1.2	ประเภทของอำนาจทางการเมือง.....	23
1.3	การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยเพื่อให้ได้อำนาจทางการเมือง....	24
1.4	ความหมายของอำนาจ อิทธิพล และอิทธิพลทางการเมือง.....	26
2.	แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง.....	27
2.1	แนวคิดการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	27
2.2	ความหมายเกี่ยวกับฐานอำนาจทางการเมือง	30
3.	แนวคิดนักการเมือง แนวคิดผู้นำทางการเมือง และแนวคิดตระกูลการเมือง	34
3.1	แนวคิดนักการเมือง.....	34
3.2	แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง	36

3.3	แนวคิดตระกูลการเมือง.....	39
4.	แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง และแนวคิดการสื่อสารทางการเมือง	41
4.1	แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง.....	41
4.2	แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง.....	44
5.	แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) และระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย.....	46
5.1	แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์.....	46
5.2	ความหมายและรูปแบบของระบบอุปถัมภ์.....	48
5.3	ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย.....	49
6.	ข้อมูลทั่วไปของตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง.....	50
6.1	ด้านภูมิศาสตร์.....	50
6.2	ด้านประวัติศาสตร์.....	51
6.3	ด้านการเมืองการปกครอง	52
6.4	ด้านเศรษฐกิจ.....	56
6.5	ด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม.....	57
7.	ข้อมูลทั่วไปของวังจันทร์วัลเลย์.....	58
7.1	ประวัติความเป็นมาของวังจันทร์วัลเลย์	58
7.2	สภาพทั่วไปของวังจันทร์วัลเลย์.....	64
7.3	สภาพทางสังคม.....	67
7.4	ด้านการท่องเที่ยว.....	68
8.	ประวัติความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ	68
8.1	ประวัติบุคคลในตระกูลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและสังคมในปัจจุบัน	70

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
1.1 ประชากรการวิจัย.....	78
1.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	78
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data).....	84
3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary).....	85
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
1. ภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูล ยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง.....	87
1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ	88
1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง.....	98
2. กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	111
2.1 ด้านกลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ....	112
2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ.....	134
3. ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	149
3.1 ผลกระทบด้านการเมือง	150
3.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ	158

3.3	ผลกระทบด้านสังคม.....	167
4.	แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	170
4.1	ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ .	171
4.2	วิธีการในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	173
4.3	การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจหลังจากนี้	176
4.4	การขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจหลังจากนี้.....	178
บทที่ 5 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง		181
1.	สรุปผลการศึกษา	182
1.1	ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	183
1.2	กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง.....	185
1.3	ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	186
1.4	แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	188
2.	อภิปรายผล	189
2.1	ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจที่ส่งผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	189
2.2	กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ.....	194
2.3	ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ...	198
2.4	แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง.....	201
3.	ข้อเสนอแนะ	203

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้.....203

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....203

บรรณานุกรม..... 205

ภาคผนวก 212

ประวัติผู้ศึกษา..... 250

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 แผนผังโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567, https://www.payubnai.go.th	54
ภาพที่ 2 แผนภาพการแบ่งเขตหมู่บ้านตำบลป่ายุบใน, กองช่าง อบต.ป่ายุบใน, 2566	64
ภาพที่ 3 ภาพแผนที่การเดินทางจากกรุงเทพมหานครมายังวังจันทร์วัลเลย์, https://www.wangchanvalley.com/th/Home/About	67
ภาพที่ 4 แผนภาพตระกูลยุทธเจริญกิจ, ผู้ศึกษา, 2566.....	72
ภาพที่ 5 ตารางแสดงการศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	87
ภาพที่ 6 งานมงคลสมรสระหว่างนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับนางชลิตา ทรัพย์พิพัฒนา.....	98
ภาพที่ 7 บัตรแนะนำตัวนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เมื่อครั้งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน	100
ภาพที่ 8 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และนักการเมืองอีกหลายคน	104
ภาพที่ 9 การมอบทุนการศึกษาและการมอบเงินช่วยเหลือผู้ยากไร้, นายประณต ยุทธเจริญกิจ, 2567	106
ภาพที่ 10 การลงหินเพื่อป้องกันน้ำเซาะถนน, การมอบน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ชาวบ้าน, ...	108
ภาพที่ 11 ผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น สมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2550.....	109
ภาพที่ 12 ตารางแสดงการศึกษากลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง	111
ภาพที่ 13 คำสั่งแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2554.....	116
ภาพที่ 14 นายธารา ปิตุเตชะ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดระยองและนายมนัส สมศักดิ์.....	118
ภาพที่ 15 ตัวอย่างหนังสือองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง แจ้งการเข้าทำงานของผู้รับจ้าง, ...	122
ภาพที่ 16 การบริจาคเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงให้กู้ชีพกู้ภัย และการบริจาคข้าวกล่องในช่วงโควิด, ...	124

ภาพที่ 17 การบริจาคเสื้อผ้าและข้าวสารอาหารแห้งแก่ผู้ยากไร้ , นายประณต ยุทธเจริญกิจ, 2567	125
.....	
ภาพที่ 18 การลงพื้นที่หาเสียงเมื่อสมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2564, นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี, 2567	128
.....	
ภาพที่ 19 การร่วมงานประเพณีแต่งงาน งานเกษียณอายุ งานศพ, นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ, 2567	129
.....	
ภาพที่ 20 การร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านและตำบลในตำบลป่ายุบใน, สำนักปลัดองค์การบริหาร	130
.....	
ภาพที่ 21 ปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานประจำปี, สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567	131
.....	
ภาพที่ 22 เพลง ป่ายุบใน.go.th และเพลง กู้ชีพ-กู้ภัย-อบต.ป่ายุบใน, ผู้ศึกษา, 2567.....	133
ภาพที่ 23 ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการวิ่งควาย และโครงการวันเด็ก, ออนไลน์, 2567.....	133
ภาพที่ 24 การรวมตัวของเครือข่าย 10 จังหวัดภาคตะวันออก ณ ศูนย์สมุนไพรรักษาบ้านหมอกุ หมู่ 1	139
.....	
ภาพที่ 25 ตารางแสดงจำนวนแรงงาน ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์, นายเปรมศักดิ์ ปรีชา, 2567.....	141
ภาพที่ 26 โครงการฝึกอาชีพต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, ออนไลน์, 2567	144
ภาพที่ 27 ตารางแสดงการศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง.....	150
ภาพที่ 28 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลป่ายุบใน ชื่อ “สวนละไม”, ออนไลน์, 2567	152
ภาพที่ 29 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ชื่อ “บจก. รัฐอรอัญญ์ ออยล์”, ออนไลน์, 2567	152
ภาพที่ 30 ตารางแสดงการศึกษาแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ	170
ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกคนจะรู้สึกคุ้นเคยกับคำว่าอำนาจเป็นอย่างดี เพราะเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มักสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ซ่อนเร้นอยู่รอบตัวเรา ทั้งในชีวิตส่วนตัวและสาธารณะ มนุษย์ล้วนมีการสร้างอำนาจผ่านการกระทำต่าง ๆ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งเรารับรู้และซึมซับความหมายของมันเอาไว้อย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่รู้ตัวผ่านกระบวนการใช้ชีวิต (กลุข มายา และวิโรจน์ อินทนนท์, 2018, น. 239) ดังที่อริสโตเติล ได้ให้ความเห็นว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงต้องอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ต่อกันทางสังคมและเศรษฐกิจ และยังเกี่ยวเนื่องไปถึงการสืบเผ่าพันธุ์ของมนุษย์เพื่อให้มีชีวิตรอด จนเกิดความเป็นรัฐที่มีลักษณะคล้ายครอบครัว และไม่เพียงเท่านั้น การที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์ต่อกันได้ จำเป็นต้องอาศัยอำนาจในการโน้มน้าว ซึ่งอริสโตเติลยังกล่าวอีกว่า มนุษย์คือสัตว์การเมืองโดยธรรมชาติ (Man is by nature a political animal) นั้นหมายถึง มนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันในสังคมโดยธรรมชาติ ดำรงอยู่ในชุมชนทางการเมือง ซึ่งเป็นกลุ่มสังคมอยู่แล้วตั้งแต่ต้นที่เริ่มมีมนุษย์ และไม่เคยมีช่วงเวลาใดเลยที่มนุษย์ไม่ได้อยู่กันเป็นกลุ่มสังคม และการที่จะพัฒนาความเป็นมนุษย์ได้ก็ต้องเรียนรู้และพัฒนาตัวเองจากประชาคมเมือง โดยร่วมกันใช้ความสามารถในการสร้างองค์การทางการเมือง นั่นคือรัฐ (กิตติพัฒน์ สุวรรณสิริเมธี, 2550) และในมุมมองนี้ การเมืองจึงเกี่ยวพันกับเรื่องอำนาจ ซึ่งชนชั้นนำในสังคมที่เป็นผู้ทรงอิทธิพลจะสามารถเข้าถึงอำนาจทางการเมืองได้ง่ายกว่าชนชั้นพลเมือง และเมื่อมีบทบาททางการเมืองมากก็ย่อมมีอำนาจและบารมีมากตามมา แต่ก็ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ในการสนับสนุนผลักดัน เพื่อให้เกิดการยอมรับและจะเป็นไปในลักษณะผูกขาดการครอบครองอำนาจ ซึ่งนำไปสู่การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในที่สุด (เยวาลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์, 2563, น. 418-419)

การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของประเทศไทยเกิดจากการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2475 อำนาจการปกครองที่เคยอยู่ที่พระมหากษัตริย์ ได้ไปตกอยู่กับคณะเปลี่ยนแปลงการปกครอง (กิจบัติ ก้องเบญจกุล, 2561, น.5) และคณะเปลี่ยนแปลงการปกครองสืบทอดอำนาจมาเป็นเวลา 25 ปี จนกระทั่งถูกโค่นล้มโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อพุทธศักราช 2500 ต่อจากนั้นจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพลถนอม กิตติขจร สืบทอดอำนาจต่อมาอีก 16 ปี จนเกิดเหตุการณ์

วันมหาวิปโยคเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พุทธศักราช 2516 และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2517 แต่ความรุนแรงก็เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พุทธศักราช 2519 ทหารจึงได้ทำการรัฐประหารและจัดตั้งรัฐบาลพลเรือน โดยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีแผนจะวางรากฐานทางการเมืองผ่านรัฐธรรมนูญนานถึง 12 ปี แต่รัฐบาลก็ถูกโค่นล้มหลังจากเข้ารับตำแหน่งได้ไม่นาน มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2521 ซึ่งนำไปสู่การคอร์รัปชันในหมุ่เน่การเมืองที่เข้ามามีอำนาจในระดับสูง ในเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2534 กองทัพอิงทำรัฐประหารอีกครั้ง โดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ยึดอำนาจรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ โดยอ้างว่ามีการทุจริตและบริหารล้มเหลว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ จากนั้นในเดือนมีนาคม พุทธศักราช 2535 มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งนำไปสู่การแต่งตั้งพลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี แม้พลเอกสุจินดา จะเคยให้คำมั่นว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ตาม สิ่งนี้ทำให้ประชาชนเห็นว่าเป็นการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร ส่งผลให้เกิดการประท้วงครั้งใหญ่ทั่วประเทศ เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2535 ซึ่งรู้จักกันในชื่อ "พฤษภาทมิฬ" เป็นการประท้วงที่นำโดยประชาชนและกลุ่มเคลื่อนไหวเรียกร้องประชาธิปไตย หลังจากการประท้วงยืดเยื้อและมีการปราบปรามที่รุนแรง ในที่สุดก็มีการเจรจาและพลเอกสุจินดาลาออกจากตำแหน่ง ทำให้มีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองและการปกครองของประเทศ (กิจบัติ ก้องเบญจภูษ, 2561, น.1)

จากการเข้าสู่อำนาจจนถึงการสืบทอดอำนาจตามที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่าวิธีสร้างฐานอำนาจทางการเมืองจะเกี่ยวข้องกับทรัพยากรอำนาจของผู้นำทางการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการก้าวสู่ความเป็นผู้นำทางการเมือง มักแสวงหาและรักษาอำนาจผ่านการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอำนาจทางกฎหมาย บารมี เกียรติยศ หรือทรัพย์สินเป็นเครื่องมือในการควบคุมและชี้นำสังคม ซึ่งในทุกสังคม จะมีคนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ กลุ่มแรก คือ กลุ่มผู้นำ ซึ่งมีความสามารถในการชี้นำหรือมีอิทธิพลเหนือคนอื่น อาศัยปัจจัยทางทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสร้างบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม อำนาจที่พวกเขามีมักมาจากแหล่งที่แตกต่างกัน เช่น บารมีส่วนตัว ความ มั่งคั่ง หรือการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจและการเมือง กลุ่มพวกนี้เรียกว่ากลุ่มผู้นำ ส่วนอีกกลุ่มที่ปฏิบัติตามผู้นำ กลุ่มนี้อาจทำตามด้วยเหตุผลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการถูกบังคับด้วยอำนาจของผู้นำ หรือปฏิบัติตามด้วยความสมัครใจเพื่อประโยชน์และความสงบสุขของสังคมโดยรวม สังคมจำเป็นต้องมีการแบ่งหน้าที่และบทบาทระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งช่วยให้การบริหารจัดการและการดำเนินการทางสังคมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น การยอมรับบทบาทของผู้นำในกลุ่มนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในสังคม ทั้งนี้ ความเป็นผู้นำไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพียงแค่การมีทรัพยากรอำนาจเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องคำนึงถึง "ภาวะการณ์" หรือสถานการณ์

ในช่วงเวลานั้น ๆ ที่เอื้ออำนวยให้บุคคลหนึ่งมีบทบาทเป็นผู้นำได้ การมีทรัพยากรอำนาจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อำนาจทางเศรษฐกิจ การทหาร หรือการเมือง เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนความสามารถในการเป็นผู้นำในสังคมที่สามารถทำให้เกิดการเป็นผู้นำขึ้น และทรัพยากรอำนาจยังแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรที่จับต้องได้ เช่น เงิน ที่ดิน และสิ่งของมีค่า หรือการสนับสนุนจากกลุ่มสมาชิก สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างอำนาจได้ เพราะมันสามารถใช้เพื่อควบคุมหรือชักจูงผู้อื่นได้ และทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชอบธรรม หรือชื่อเสียง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่เพิ่มความสามารถของผู้นำในการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากผู้อื่น เช่น ผู้นำที่มีชื่อเสียงในด้านความเชี่ยวชาญอาจใช้อำนาจผ่านความชอบธรรมและการยอมรับในทักษะของตนเอง ทรัพยากรเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้กระทำการ (Actor) ใช้ในการสร้างอำนาจเหนือคู่อริหรือผู้อื่นในระบบความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ที่มีทรัพยากรมากกว่ามักจะสามารถควบคุมหรือต่อรองได้เหนือกว่าในความสัมพันธ์เหล่านั้น นี่เป็นพื้นฐานของโครงสร้างอำนาจในสังคม (กิตติญาณันต์ ดวงภักดีรัมย์, 2565, น. 205-206)

อย่างไรก็ตาม ระบบการเมืองการปกครองของไทยก็ยังคงวนเวียนอยู่กับการแย่งชิงอำนาจ มีความขัดแย้ง ความรุนแรงทางการเมือง ก่อให้เกิดการยึดอำนาจโดยการปฏิวัติรัฐประหาร การยกเลิกรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งใหม่ วนเวียนอยู่ในลักษณะนี้มาโดยตลอด (วนาชาติ วงศ์พุทธา, 2557, น. 4) เพราะภายใต้การปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจที่กีดกันหรือเพิกเฉยต่อการมีส่วนร่วมจากประชาชน ในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะนโยบายหรือร่วมบริหาร/ปกครองตนเองกับฝ่ายรัฐ ยังขาดความเป็นประชาธิปไตย จึงทำให้เกิดกระแสเรียกร้องการกระจายอำนาจ หลังจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พุทธศักราช 2535 มีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และแนวคิดการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นก็ได้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยมาตรา 78 กำหนดว่าการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนโยบายพื้นฐานของชาติ รัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการท้องถิ่นได้ สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (วุฒิสาร ตันไชย, 2557, น. 3-4)

หากกล่าวถึงนายทักษิณ ชินวัตร นักธุรกิจที่ร่ำรวยและผันตัวมาเป็นนักการเมือง ซึ่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พุทธศักราช 2544 ได้รับเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร จึงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และดำรงตำแหน่งจนครบวาระ ต่อมาในพุทธศักราช 2548 ขณะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป อย่างถล่มทลาย และถูกโค่นล้มโดยการรัฐประหาร เมื่อวันที่ 19 กันยายน พุทธศักราช 2549 หลังจากนั้นใช้เวลาส่วนใหญ่ลี้ภัยการเมืองในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่พุทธศักราช 2550 เป็นต้นมา รัฐบาลตัวแทนหรือนอมินีของนายทักษิณ ชินวัตร อันได้แก่ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และนางสาว

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ยังคงบริหารประเทศอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลตัวแทนเป็นรูปธรรมชัดเจนที่แสดงว่าอำนาจและบทบาทของนายทักษิณ ชินวัตร ยังครอบงำการเมืองไทยตั้งแต่รัฐประหาร พุทธศักราช 2549 ยิ่งไปกว่านั้น ภาพ เสียง ความคิด และเงินของนายทักษิณ ชินวัตร ยังคงเป็นองค์ประกอบหลักของการเมืองไทย จนกล่าวได้ว่า “ระบอบทักษิณ” ยังดำรงอยู่ในเศรษฐกิจการเมืองไทย

โครงสร้างการเมืองและปัจจัยส่วนบุคคลมีส่วนต่อการเกิดขึ้นของ “เครือข่ายอำนาจทักษิณ” ผลพวงและดอกผลของรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 โดยเฉพาะการให้อำนาจอย่างสูงแก่ฝ่ายบริหาร ระบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน มีส่วนอย่างมาก ทำให้นักธุรกิจที่ผันตัวมาเป็นนักการเมืองอย่างนายทักษิณ ชินวัตร กลายเป็นนายกรัฐมนตรีพลเรือนที่มีโอกาสบริหารประเทศได้ยาวนานและต่อเนื่อง ในแง่บุคลิกส่วนตัว ความเป็นผู้นำวาทศิลป์ การตัดสินใจเร็วแบบนักธุรกิจ ก็มีส่วนอย่างมากต่อความสำเร็จทางการเมืองของนายทักษิณ ชินวัตร

แต่นอกจากโครงสร้างการเมืองและปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว ความสามารถในการสร้างเครือข่ายอำนาจ (Power Network) ที่โยงกับทั้งกลุ่มชนชั้นนำสำคัญและกลุ่มมวลชนฐานรากหญ้าที่เป็นฐานเสียง ก็เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง แม้ว่าเครือข่ายอำนาจของนายทักษิณ ชินวัตร จะไม่ใช่ลักษณะพิเศษในการเมืองไทย แต่เครือข่ายในลักษณะนี้ก็ไม่ปรากฏเด่นชัดนับแต่พุทธศักราช 2523 เป็นต้นมา แม้แต่นายกรัฐมนตรีพลเรือนที่มีประสบการณ์ทางการเมืองมากกว่าทักษิณ ไม่ว่าจะเป็น นายชวน หลีกภัย นายบรรหาร ศิลปอาชา หรือพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เพราะเป็นนายกรัฐมนตรีในระบบรัฐบาลผสมที่ขาดเสถียรภาพทางการเมืองจนไม่สามารถครองอำนาจได้ครบวาระ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2556, น. 227-228)

หากจะมีเครือข่ายอำนาจที่มีนัยสำคัญใกล้เคียงกับเครือข่ายอำนาจนายทักษิณ ชินวัตร ก็คงจะเป็น “เครือข่ายอุปถัมภ์พิเศษ” ของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก (1 ตุลาคม พุทธศักราช 2521–25 สิงหาคม พุทธศักราช 2524) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (24 พฤษภาคม พุทธศักราช 2522–5 สิงหาคม พุทธศักราช 2529) ก่อนจะเป็นนายกรัฐมนตรียาวนานถึง 8 ปี (3 มีนาคม พุทธศักราช 2523–4 สิงหาคม พุทธศักราช 2531) เครือข่ายอำนาจจึงถูกร้อยรัดขึ้นด้วยระบบการเมืองแบบ “ประชาธิปไตยครึ่งใบ” (Semi-Democracy) ที่ยังคงให้อำนาจแก่ข้าราชการประจำมากกว่านักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง และ ความอ่อนแอของสองพลังทางการเมืองหลัก คือ ทหารและพรรคการเมือง ทหารขาดผู้นำที่เข้มแข็ง ในขณะที่พรรคการเมืองสมัยนั้นก็อ่อนแอ นักการเมืองพลเรือนสยบยอมต่อพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดยให้เป็นนายกรัฐมนตรีแทนที่จะเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองของตัวเอง

เครือข่ายอำนาจของนายทักษิณ ชินวัตร มีที่มา รูปแบบ และผลเชื่อมโยงต่อสังคมไทย ต่างออกไปจากเครือข่ายของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เพราะมีประสบการณ์ทางการเมืองสั้นมาก นายทักษิณ ชินวัตร เป็นรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศกว่า 100 วัน ในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ปลายพุทธศักราช 2538 เป็นหัวหน้าพรรคพลังธรรมในช่วงสั้น ๆ ก่อนที่จะก่อตั้งพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พุทธศักราช 2541 และนับตั้งแต่ได้เป็นนายกรัฐมนตรีในพุทธศักราช 2544 นายทักษิณ ชินวัตร ได้พัฒนาเครือข่ายอำนาจ ประกอบด้วย กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่หลายกลุ่ม พรรคการเมือง บางส่วนของกองทัพและตำรวจ เครือข่ายอำนาจดังกล่าวร้อยรัดเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงกับ นายทักษิณ ชินวัตร และสมาชิกในครอบครัวของเขา อย่างไรก็ตาม เครือข่ายอำนาจนายทักษิณ ชินวัตร เปลี่ยนโฉมไปเมื่อเกิดรัฐประหารเดือนกันยายน พุทธศักราช 2549 และนายทักษิณ ชินวัตร ต้องลี้ภัยทางการเมืองอยู่ในต่างประเทศ เครือข่ายอำนาจนายทักษิณ ชินวัตร รูปแบบใหม่มีความหลากหลายมากขึ้น องค์ประกอบยังมีนักธุรกิจและนักการเมือง แต่ก็ก็เป็นเพื่อนสนิทและคนไว้ใจมากกว่านักธุรกิจที่ล้มละลายจากวิกฤตเศรษฐกิจ พุทธศักราช 2540 แล้วมาสาวิภักดีต่อนายทักษิณ ชินวัตร ทหารและตำรวจยังคงเป็นเพื่อนและลูกน้อง แต่ส่วนมากเป็นพวกนอกราชการ หน้าที่ของคนพวกนี้เปลี่ยนมาเป็นการสนับสนุนการเมืองมวลชน (Mass politics) ซึ่งเป็นกลยุทธ์ทางการเมืองหลักของนายทักษิณ ชินวัตร หลังรัฐประหาร พุทธศักราช 2549 ดังนั้น ทหารและตำรวจจึงช่วยงานด้านมวลชนจัดตั้งมากกว่าเข้าคุมอำนาจในกองทัพดังแต่ก่อน คนรากหญ้ากลายเป็นแกนกลางของเครือข่ายอำนาจนายทักษิณ ชินวัตร โดยมีนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน นักธุรกิจระดับกลาง ในต่างจังหวัด เข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ นายทักษิณ ชินวัตร เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเครือข่ายอำนาจนี้ แต่ก็ยังคงเป็นส่วนสำคัญทั้งในแง่แรงบันดาลใจทางการเมือง เป็นแหล่งสนับสนุนทางการเงิน และทรัพยากรทางเศรษฐกิจอื่น ๆ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2556, น. 228-229)

ถึงแม้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็ตาม แต่กระบวนการทางการเมืองในรูปของการเลือกตั้ง กลับกลายเป็นช่องทางที่ทำให้ชนชั้นนำสามารถพัฒนาอำนาจให้แก่ตนเองได้อย่างสูงสุด เนื่องจากการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นมีความสำคัญต่อการใช้ทุนทรัพย์ทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียง ซึ่งส่งผลให้ผู้ที่มิอทธิพลทางการเงินพยายามใช้ข้อได้เปรียบในการสร้างและขยายฐานอำนาจทางการเมืองให้กว้างยิ่งขึ้น กลุ่มการเมืองที่มีฐานอำนาจแข็งแกร่ง จะมีโอกาสสูงในการชนะการเลือกตั้งและเข้ามาบริหารงาน ซึ่งอาจนำไปสู่การผูกขาดอำนาจทางการเมืองในระยะยาว ทำให้โอกาสของนักการเมืองหน้าใหม่ในการเข้ามาทำงาน ลดน้อยลง ส่งผลให้ขาดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในระบบการเมือง เนื่องจากแนวคิด มุมมอง หรือนโยบายด้านต่าง ๆ เกิดจากวิสัยทัศน์ของคนเดิม (เดชะ สิทธิสุทธิ, 2541 น. 61) อ่างไ (ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 3) โดยหากบุคคลที่มีอำนาจทางการเมืองจะสร้าง

รากฐานทางอำนาจให้มั่นคงและยั่งยืน จำเป็นต้องส่งต่อเพื่อสืบทอดอำนาจแบบรุ่นสู่รุ่น (ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 3)

ผู้มีอำนาจทางการเมืองในแต่ละเขตพื้นที่การปกครองของไทยโดยเฉพาะในสังคมชนบทนั้น จะพบว่ามีความคุ้นเคยและให้การยอมรับในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านหรือฝ่ายปกครองท้องถิ่นในฐานะตัวแทนของทางราชการและประชาชนมาอย่างยาวนานหลายศตวรรษ และเริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เป็นต้นมา ดังจะเห็นได้จากเดิม กำนันผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ปกครองหมู่บ้านและตำบลเพียงลำพัง แต่เมื่อมีการกระจายอำนาจมาสู่ท้องถิ่น ในช่วงระยะสี่ปีแรก (2537-2540) ก็ยังไม่ส่งผลกระทบมากนัก เนื่องจากกำนันผู้ใหญ่บ้านได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง แต่ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 เป็นการปฏิรูประบบราชการครั้งสำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หนึ่งในประเด็นที่สำคัญ คือ การกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นที่เดิมเคยมีการควบคุมจากกำนันและผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับการแต่งตั้ง การปฏิรูประบบนี้ทำให้บทบาทและอำนาจของกำนันและผู้ใหญ่บ้านลดลง เพราะถูกจำกัดให้อยู่ในฐานะผู้ปกครองท้องถิ่นตามตำแหน่งเดิมเพียงอย่างเดียว บทบาทการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เคยเป็นอำนาจหลักของกำนันและผู้ใหญ่บ้านถูกย้ายไปยังสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) ที่ได้รับการเลือกตั้ง ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างทั้งสองกลุ่ม เนื่องจากอำนาจและหน้าที่ในทางปฏิบัติมีความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกัน ในบางพื้นที่ความขัดแย้งนี้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยเกิดการแข่งขันช่วงชิงอำนาจระหว่างกำนันผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ความไม่ลงรอยกันนี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานท้องถิ่นและการพัฒนาในพื้นที่หลายแห่ง (ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ, 2556, น. 60-61)

นับตั้งแต่พุทธศักราช 2475 จนถึงพุทธศักราช 2557 ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาแล้วจำนวน 13 ครั้ง ในวันที่ 22 พฤษภาคม พุทธศักราช 2557 เป็นการยึดอำนาจจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ทำการรัฐประหาร ยึดอำนาจจากรัฐบาลในขณะนั้น โดยให้เหตุผลว่าต้องการยุติความขัดแย้งทางการเมืองและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ หลังจากการยึดอำนาจ คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศอย่างเต็มที่ โดยใช้อำนาจออกคำสั่ง และประกาศต่าง ๆ เพื่อควบคุมสถานการณ์ การใช้อำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติถูกมองว่าเป็นการรวมอำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลาง และมีลักษณะของการปกครองแบบเผด็จการ โดยการออกคำสั่งที่มีผลบังคับใช้ในทันทีและแทรกแซงการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งในด้านการเมือง การปกครอง

เศรษฐกิจ และการบังคับใช้กฎหมาย การรวมอำนาจนี้ส่งผลให้กระบวนการบริหารงานต่าง ๆ ของประเทศต้องปฏิบัติตามคำสั่งจากส่วนกลาง โดยลดบทบาทของหน่วยงานท้องถิ่นและกระบวนการตรวจสอบต่าง ๆ จากสภาหรือตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้ง ทำให้กระบวนการบริหารงานส่วนใหญ่ ถูกควบคุมโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตลอดช่วงเวลาที่อยู่ในอำนาจ (Thepa C., 2016) อ้างใน (วรรณทิพา นุชถายอง และ กฤษวรินทร์ โล้วชินทร์, 2563, น. 100) ด้วยเหตุนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วย เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่น จึงได้รับผลกระทบในหลายด้าน เช่น ทำให้ไม่มีการจัดการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกรูปแบบ แต่จะให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาที่เคยได้รับการเลือกตั้งก่อนการรัฐประหารยังคงดำรงตำแหน่งต่อไป (วรรณทิพา นุชถายอง และ กฤษวรินทร์ โล้วชินทร์, 2563, น. 100) ซึ่งในระยะแรก หลายฝ่ายมีความกังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นโดยรวมจากประเทศต่าง ๆ ที่มี การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตระหนักถึงการสร้างความเชื่อมั่นต่อนานาชาติและนักลงทุนต่างชาติ จึงได้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ออกมา มากมายเพื่อใช้ในการบริหารประเทศ ซึ่งหนึ่งในนโยบายหลักของรัฐบาลนั้นก็คือ นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็น วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยภายใต้แนวคิด "มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" เป็นแนวทางหลักของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจ การยกระดับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และการสร้างความเข้มแข็งในสังคม เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 นโยบายนี้มีภารกิจสำคัญหลาย ประการ เช่น การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และ การศึกษา เพื่อปรับปรุงและจัดระบบที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการปรับทิศทาง นโยบายการพัฒนาให้ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและประชาชนในระยะยาว การปฏิรูปนี้ ยังครอบคลุมถึงการสร้างกลไกการพัฒนาที่ตอบสนองต่อโอกาสและภัยคุกคามใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในโลกสมัยใหม่ โมเดลเศรษฐกิจ "ประเทศไทย 4.0" เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาภายใต้ วิสัยทัศน์นี้ ซึ่งมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่เน้นการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมสู่เศรษฐกิจที่ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการเน้นการพัฒนาศักยภาพ ของทรัพยากรมนุษย์ในประเทศเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก และรองรับความเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีและสังคมในศตวรรษที่ 21 (สุรัชพงศ์ สิกขาบัณฑิต, 2561, น.1)

ต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พุทธศักราช 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นยุทธศาสตร์สำคัญภายใต้นโยบาย “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เข้าสู่ยุคที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง โครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาในพื้นที่สามจังหวัดหลัก ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา โดยมีเป้าหมายในการยกระดับให้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต (New Engine of Growth) ซึ่งความสำคัญของโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในบริบทประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 1) นวัตกรรมและอุตสาหกรรม 4.0 โดยที่โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สอดคล้องกับแนวคิดของอุตสาหกรรมยุคที่ 4 หรือ “Industry 4.0” ซึ่งเน้นการใช้ระบบไซเบอร์-กายภาพ (Cyber-Physical Systems) ที่ผนวกเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การสื่อสารคอมพิวเตอร์ และการควบคุมอัตโนมัติเข้ากับระบบการผลิตแบบกายภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความยืดหยุ่นในอุตสาหกรรม 2) การเปลี่ยนแปลงจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิต (Supply Side) สู่การตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้บริโภค (Demand Side) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไม่ได้เน้นเพียงแค่การใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิต แต่ยังให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้บริโภค โดยเน้นการพัฒนา นวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) เพื่อสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ดีต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน 3) การพัฒนาที่ยั่งยืน อีกหนึ่งจุดเด่นของโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คือ การเน้นความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและการสร้างความก้าวหน้าทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” ที่ต้องการเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจากการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความรู้

บทบาทของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการขับเคลื่อนนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” และโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการนำแนวคิดจากอุตสาหกรรม 4.0 ของประเทศเยอรมนีมาประยุกต์ใช้ เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้ทันสมัยและพร้อมรับกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ แนวนโยบายดังกล่าวยังมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีฐานความรู้และนวัตกรรม (Knowledge-based Economy) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนนำไปพัฒนาเป็นนโยบายในทุกด้าน ไม่จำกัดเฉพาะภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ยังมีมุ่งเน้นการใช้ นวัตกรรมทางเทคโนโลยีและการขับเคลื่อนการเติบโตเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมีนโยบายบางอย่างที่เป็นแบบอย่างการพัฒนาในระดับมหภาค ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาเชิงนวัตกรรมทางสังคม เช่น เมืองอัจฉริยะที่ใช้

เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสมัยใหม่เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการให้บริการของภาครัฐ ยกกระตักการแข่งขันในภาคเอกชน และทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยได้รับบริการจากภาครัฐอย่างสะดวกและรวดเร็ว พร้อมทั้งมีสภาพแวดล้อมและชุมชนที่น่าอยู่มากยิ่งขึ้น (เรวัตติ แสงสุริยงค์, 2564, น. 249-250) ในเดือนพฤษภาคม 2564 พื้นที่อีอีซีมีเมืองที่ได้รับการประกาศเป็นเขตเมืองอัจฉริยะใน 2 เขตจังหวัด คือ จังหวัดระยอง ได้แก่ วังจันทร์วัลเลย์ กับเมืองใหม่บ้านฉางอัจฉริยะ และจังหวัดชลบุรี ได้แก่ แสสนสุขสมาร์ทซิตี (เรวัตติ แสงสุริยงค์, 2564, น. 262)

ตำบลป่ายุบในอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ในพุทธศักราช 2558 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (PTT Public Company Limited) ได้เข้ามาจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์และสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการผลิตนักวิจัย สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมระดับแนวหน้าให้เจริญทัดเทียมนานาชาติ (รู้จักกับสองสถานศึกษาสายวิทย์ระดับชาติ พระราชทานชื่อโดยสมเด็จพระเทพฯ, (โพสต์ POST TODAY, 2558), <https://www.posttoday.com/economy/news/386657>) และได้สร้างศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ ห้องเรียนธรรมชาติขนาดใหญ่เป็นสถานที่ในการรวบรวมองค์ความรู้การพัฒนางานวิจัยด้านการปลูกฟื้นฟูและจัดการป่าไม้ รวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญของภาคตะวันออก (ปตท. สานโครงการรอบ“ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์” พัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน, (โพสต์ POST TODAY, 2563), https://www.posttoday.com/pr/637617?utm_source=linetoday) โดยบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)ใช้ชื่อพื้นที่แห่งนี้ว่า วังจันทร์วัลเลย์ และต่อมาในพุทธศักราช 2560 คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) ได้กำหนดให้ใช้วังจันทร์วัลเลย์ เป็น ‘พื้นที่นวัตกรรมใหม่’ ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยเป็นฐานที่ตั้งสำคัญของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อส่งเสริมการลงทุนและยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศให้เป็นเขตเศรษฐกิจในระดับโลก ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขผังเมืองโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ด้วยวงเงินก่อสร้างประมาณกว่า 4,000 ล้านบาท ในพุทธศักราช 2560 เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและครบวงจรที่สุดในประเทศไทย (Kobkaew, 2560)

กลุ่มการเมืองที่โดดเด่นในตำบลป่ายุบใน มีอยู่ด้วยกัน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มตระกูล ชุ่มบุญยืนยง ซึ่งมีนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง เป็นอดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ ที่ครองตำแหน่งยาวนานหลายสมัย มีบุตรชายเป็นนักการเมืองท้องถิ่น 2 คน

ได้แก่ นายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และนายธัญย์ปวัฒน์ ชุ่มบุญยืนยง ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 6 ตำบลป่ายุบใน กลุ่มที่ 2 กลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ อดีตกำนันตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นการรวมตัวของกลุ่มการเมืองเก่าของนายดำรง นิเวศวรรณ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยหลังจากที่นายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ แพ้การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองและการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน รวม 2 ครั้ง จึงหันเหไปประกอบธุรกิจส่วนตัว กลายเป็นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวสวนละไมที่โด่งดังเรื่องบุฟเฟ่ต์ทุเรียน ซึ่งในพุทธศักราช 2564 ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดระยอง และกลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่สามารถขยายฐานอำนาจจากท้องที่ไปสู่ท้องถิ่น ภายหลังจากที่บุคคลในตระกูลได้เข้าสู่การเมือง ได้แก่ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อดีตผู้ใหญ่บ้านและกำนันตำบลป่ายุบใน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในภายหลังจาก นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในภายหลังจาก และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ อดีตผู้ใหญ่บ้านและกำนันตำบลป่ายุบในภายหลัง

กลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจแต่เดิมเป็นเพียงครอบครัวชาวสวนธรรมดาที่อพยพมาจากจังหวัดชลบุรี แต่ด้วยความขยันขันแข็งจึงมีฐานะทางการเงินดี และทุกคนมีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้ที่ยากไร้ จึงมีคนนิยมชมชอบมาก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงได้รับการสนับสนุนให้เป็นผู้ใหญ่บ้านในพุทธศักราช 2543 และเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งใด มักมีผู้สมัครวิ่งเข้าหานายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และหากมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะได้รับ การดูแลเรื่องคะแนนเสียงเป็นอย่างดี โดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง ไม่ว่าจะเป็นนายเสริมศักดิ์ การุณ นายธรา ปิตุเตชะ และนายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์”

เหตุที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ตัดสินใจจะลงสมัครกำนันตำบลป่ายุบใน เนื่องจากต้องการเอาชนะคู่แข่งทางการเมืองที่เคยทำสัญญาใจกันไว้ว่าจะไม่แข่งขันทางการเมืองกัน แต่เมื่อมีการลือทางให้ กลับไม่เป็นไปตามสัญญา ไม่ว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะลงสมัครอะไรหรือสนับสนุนใคร จะถูกอีกกลุ่มแข่งขันเสมอ เช่น การเลือกตั้งกำนันตำบลป่ายุบใน มีนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ อดีตกำนันตำบลป่ายุบใน เป็นคู่แข่ง และนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ แพ้การเลือกตั้งและการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (ส.จ.) นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้สนับสนุนนายมนัส สมศักดิ์ ซึ่งอาศัยอยู่ตำบลชุมแสง มีนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ อดีตกำนันตำบลป่ายุบใน เป็นคู่แข่ง ซึ่งนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ แพ้การเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นการแข่งขันที่คู่คี่และสูสีกันมาก เพราะกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธรัตน์ มีคะแนนเสียงที่เต็มทั้ง 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 8 ส่วนกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ ซึ่งสนับสนุนนายมนัส

สมศักดิ์ มีเพียงหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 7 เพราะไม่รู้ว่ามีหมู่ที่ 6 ซึ่งเป็นหมู่บ้านฐานเสียงของกลุ่มตระกูลชุ่มบุญยืนยง จะสนับสนุนใคร

แรงจูงใจอีกหนึ่งประการที่ทำให้ตระกูลยุทธเจริญกิจสนับสนุนให้คนในครอบครัวเข้าสู่เส้นทางการเมือง เพราะต้องการแก้ปัญหาความเสื่อมถอยจากความไม่เป็นธรรมในการพัฒนาพื้นที่ไม่เท่าเทียม เนื่องจากตำบลป่ายุบในมีการแบ่งขั้วทางการเมือง การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในส่วนใหญ่ลงไปให้ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 8 ซึ่งเป็นกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ และส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง ทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าพบพูดคุยเพื่อหารือกับนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง เพื่อร่วมมือทางการเมืองและหาตัวแทนลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในที่กำลังจะหมดวาระลงในพุทธศักราช 2551 เพราะขณะนั้น นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มองว่าบุตรของตนยังไม่พร้อมที่จะทำงานบริหารท้องถิ่น และทั้งสองกลุ่มการเมืองได้ตกลงกันให้นายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง บุตรชายของนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง ลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และให้นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต ของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน หมู่ที่ 3 โดยที่กลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ได้ส่งนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ผลปรากฏว่า นายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง และนายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ชนะการเลือกตั้ง

ในพุทธศักราช 2553 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกษียณอายุ และพ้นจากตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ตระกูลยุทธเจริญกิจจึงได้ส่งนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็กของนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ให้สมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยที่ไม่มีคู่แข่ง จึงได้สืบสานงานปกครองท้องถิ่นต่อบิดา และต่อมาในพุทธศักราช 2554 หมดวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และนายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ไม่ประสงค์ลงสมัครอีก ส่วนกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ได้ประกาศตัวว่าจะส่งนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ลงสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้ง ในครั้งนี้ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงได้ลงสมัครแข่งกับนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ชนะการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน จวบจนสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งและรักษาการต่อในช่วงแข่งการเมืองท้องถิ่นจากการรัฐประหาร พุทธศักราช 2557 จนกระทั่งในพุทธศักราช 2564 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ลงสมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในในสมัยที่ 2 โดยไม่มีคู่แข่ง

ในขณะที่การเมืองท้องถิ่นมีความเข้มข้น ทางด้านการพัฒนาพื้นที่ตำบลก็เป็นไปอย่างก้าวกระโดด อันเนื่องมาจากการถูกจัดตั้งเป็นพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือที่เรียกว่าวังจันทร์วัลเลย์ ทำให้พื้นที่ตำบลป่ายุบในกลายเป็นพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท ซึ่งมีลักษณะ

พิเศษในด้านกายภาพ โดยสะท้อนถึงการใช้ที่ดินที่มีความเป็นเมืองชัดเจน แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมี การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรอยู่ด้วย ประเด็นสำคัญ คือ พื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบทนี้มีลักษณะการ เบียดเบียนซึ่งกันและกัน เนื่องจากการขยายตัวของเมืองได้เข้ามาครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรมและวิถี ชีวิตแบบชนบท ทำให้สิ่งเหล่านี้ค่อย ๆ หายไป ผลในแง่บวกคือทำให้พื้นที่ก้าวสู่ความเจริญ แต่ในแง่ ลบคือการกลายเป็นพื้นที่ที่มีความเหลื่อมล้ำอาจเกิดความขัดแย้งในเรื่องที่ดิน เนื่องจากเป็นพื้นที่แห่ง กลุ่มผลประโยชน์และหากสถาบันไม่สามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ก็จะเป็นพื้นที่ของการใช้อำนาจ และเป็นพื้นที่ทางสังคมที่คนแต่ละกลุ่มใช้อำนาจเพื่อตอบโต้ภัยของตัวเอง (ณัฐธิดา เย็นบำรุง & พิษณุ พงษ์สวัสดิ์, 2562, น. 72-73)

ตำบลป่ายุบในกำลังกลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมผสมผสานนวัตกรรม มีแรงงานต่างถิ่น เข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก มีสถานประกอบการธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหามลภาวะและ สิ่งแวดล้อม ราคาที่ดินพุ่งสูงกว่าราคาประเมินมาก ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ สังคม ชุมชน ประชาชนทั่วไป เยาวชน สถาบันการศึกษา นักการเมืองท้องถิ่น และองค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม และอาจจะได้รับผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนิน ธุรกิจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และโครงการของภาครัฐ หรือในทางตรงกันข้าม ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นจึงพยายามสร้างฐานอำนาจและมวลชน เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ตนเองควบคุมได้ โดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับประโยชน์ร่วมกัน หรือการสร้าง ความเชื่อมั่นให้ปรากฏในรูปของผลงานการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพื่อใช้ในการผูกขาด หรือสืบทอดอำนาจทางการเมืองในวงศ์ตระกูลผู้นำทางการเมือง ซึ่งก็มีใช้ปรากฏการณ์ที่พิเศษแปลก ประหลาด เนื่องจากตระกูลนักการเมืองเป็นเรื่องที่สามารถพบเห็นได้ในทุกสังคม เนื่องจาก นักการเมืองที่มีสายสัมพันธ์แบบตระกูลมีโอกาสที่ดีกว่านักการเมืองที่ไม่มีสายสัมพันธ์แบบตระกูลใน การได้รับการเลือกตั้ง เพราะมีความได้เปรียบในแง่ของการเข้าถึงทรัพยากรที่เป็นปัจจัยชี้ขาดผลการ เลือกตั้ง อาทิ เครือข่ายการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แหล่งเงินบริจาคและโดยอาศัยนามสกุล ซึ่งเป็นที่ รับรู้และจดจำ เป็นอย่างดีของประชาชนในเขตเลือกตั้ง ในการส่งต่อฐานคะแนนความนิยมไปสู่ทายาท ที่ตระกูลนักการเมืองดำรงอยู่ และมีส่วนทำให้นักการเมืองเหล่านี้มีความได้เปรียบหรือมีโอกาสที่ดีกว่า นักการเมืองที่ไม่มีความสัมพันธ์แบบตระกูลในการชนะการเลือกตั้ง ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม (สตีร ธนาธิโชติ, 2558, น. 50-51)

ผลจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ไปเมื่อวันที่อาทิตย์ 28 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2564 ประชาชนตำบลป่ายุบในได้ลงคะแนนให้ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในคนเดิมที่หมดวาระลงเมื่อวันที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2558 ได้เข้ามาบริหารพื้นที่ต่ออีกหนึ่งวาระ ซึ่งที่ผ่านมายังคงอยู่ในตำแหน่ง

เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องเกือบหนึ่งสมัยการเลือกตั้ง ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 1/2557 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พุทธศักราช 2557 และครั้งนี้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยไม่มีคู่แข่งทางการเมือง ด้วยเหตุเพราะบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจสร้างคุณงามความดีต่อชุมชนและสังคมมาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งมีความเป็นธรรม ไม่มีการใช้อำนาจอิทธิพลในทางที่ไม่ดี และไม่มีการบังคับขู่เข็ญฝ่ายตรงข้ามหรือผู้เห็นต่าง ประกอบกับกลุ่มอำนาจเก่าที่มีความพร้อมด้านคนและทุนทรัพย์ กลับไม่กล้าลงแข่งขัน และในการเลือกตั้งครั้งนี้ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปประเพณีคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พุทธศักราช 2562 ได้รับคะแนนเสียง จำนวน 2,528 คะแนน จากผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,273 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77 ของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้แต่งตั้งนายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต ให้เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อีกทั้งนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรชาย คนเล็กของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบในก่อนหน้านี้ ไม่นาน และการที่บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจทั้ง 3 คน มีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นฐานที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่ในอดีตประชาชนในพื้นที่ได้ต่อต้านมาโดยตลอด แต่เมื่อตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นผู้นำในพื้นที่ กลับให้การสนับสนุนจนเกิดการพัฒนา จึงทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและไม่มีการต่อต้าน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่ากลุ่มการเมืองของนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ มีภูมิหลังและประวัติความเป็นมาอย่างไร มีกลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองอย่างไร ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองเป็นอย่างไร และแนวโน้มการสืบทอดอำนาจทางการเมืองเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย

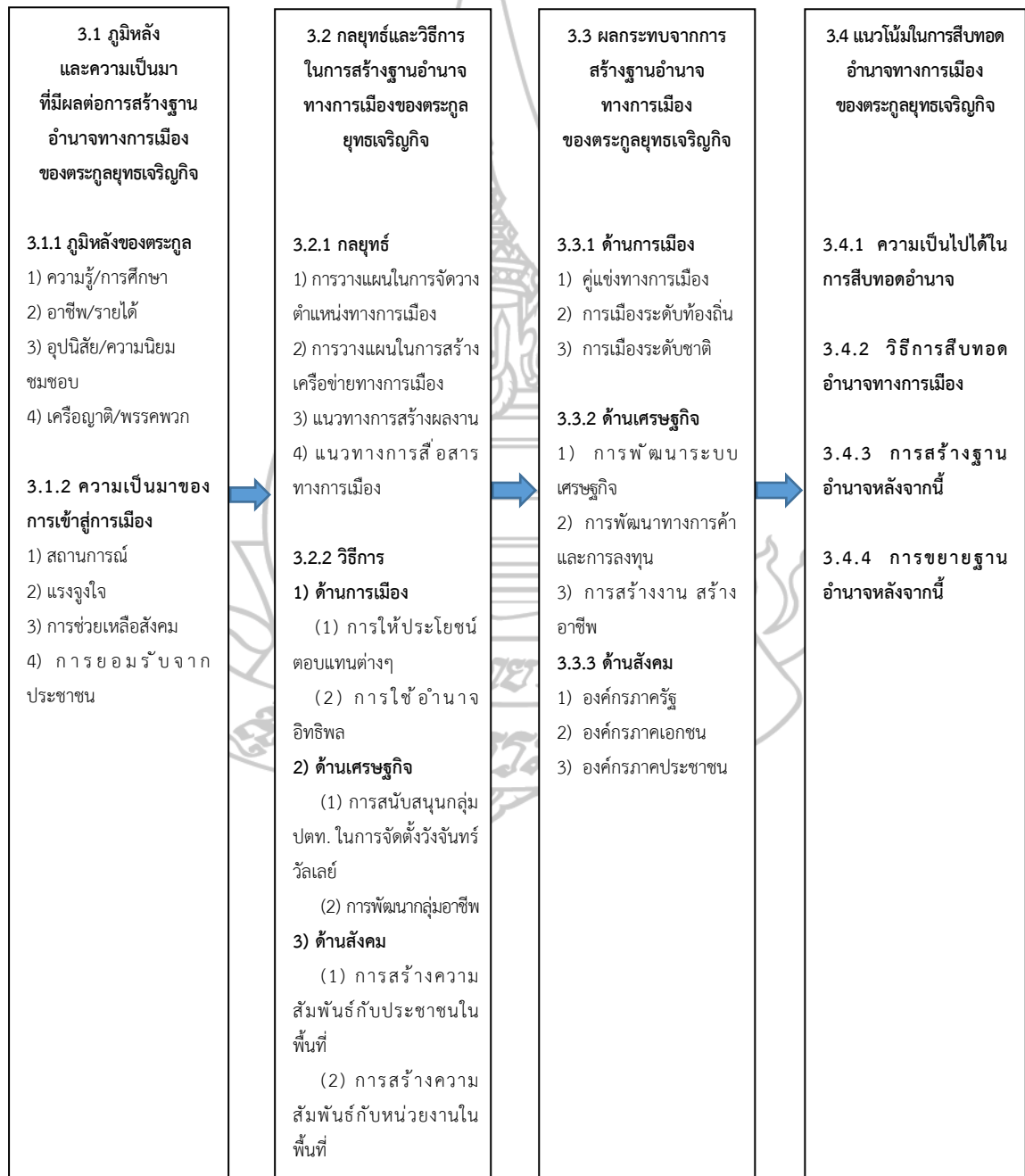
2.1 เพื่อศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.2 เพื่อศึกษากลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.3 เพื่อศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.4 เพื่อศึกษาแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบล ปายุบใน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง แนวคิดนักการเมือง ผู้นำทางการเมือง และ ตระกูลการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง และการสื่อสารทางการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับ ระบบอุปถัมภ์ มาเป็นกรอบในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

ภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ แบ่งออกเป็น ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจกับความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ

เป็นการอธิบายถึงภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้/การศึกษา, อาชีพ/รายได้, อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ และเครือข่าย/พรรคพวก ที่เป็นรากฐานก่อนเข้าสู่การเมือง

3.1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง

เป็นการอธิบายถึงสถานการณ์, แรงจูงใจ, การช่วยเหลือสังคม และการยอมรับจากประชาชน ที่ทำให้บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ ตัดสินใจเข้าสู่การเมือง

3.2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ แบ่งออกเป็น กลยุทธ์และวิธีการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 กลยุทธ์

(1) เป็นการอธิบายถึงการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองของบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ และบุคคลในเครือข่าย ที่เข้ามาร่วมเป็นทีมเดียวกัน

(2) เป็นการอธิบายถึงการวางแผนในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจกับนักการเมืองระดับจังหวัด นักการเมืองระดับชาติ และนักการเมืองระดับพื้นที่

(3) เป็นการอธิบายถึงแนวทางในการสร้างผลงานของตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้แก่ การกำหนดนโยบายในการบริหาร การหาแหล่งงบประมาณจากแหล่งอื่น ทั้งงบประมาณจากภายนอก การใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัว และการกระจายงบประมาณ

(4) เป็นการอธิบายถึงแนวทางในการสื่อสารทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้แก่ การสื่อสารทางตรง และการสื่อสารทางอ้อม ที่ตระกูลยุทธเจริญกิจต้องการให้ประชาชนในตำบลป่ายุบในได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของตระกูลยุทธเจริญกิจ และเครือข่ายทางการเมือง

3.2.2 วิธีการ

3.2.2.1 ด้านการเมือง

ก. เป็นการอธิบายถึงการให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่ว่าจะเป็น เงิน ทรัพย์สิน หรือการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ตระกูลยุทธเจริญกิจใช้ในการสร้างฐานอำนาจในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ในการทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งต่อไป

ข. เป็นการอธิบายถึงการใช้อำนาจ อิทธิพล ของตระกูลยุทธเจริญกิจในพื้นที่ตำบลป่ายุบในและพื้นที่อื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์หรือเป็นโทษต่อประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกประทับใจและผูกพันต่อบุคคลในตระกูล หรือเกิดความขัดแย้งทางการเมือง

3.2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

ก. เป็นการอธิบายถึงการที่ตระกูลยุทธเจริญกิจสนับสนุนให้กลุ่มทุนขนาดใหญ่ ได้แก่ กลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เข้ามาพัฒนาพื้นที่บางส่วนของตำบลป่ายุบใน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ

ข. เป็นการอธิบายถึงการพัฒนากลุ่มอาชีพของนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.2.3 ด้านสังคม

ก. เป็นการอธิบายถึงการให้ความสำคัญแบบเครือญาติกับประชาชนในตำบลป่ายุบใน ของตระกูลยุทธเจริญกิจ

ข. เป็นการอธิบายถึงการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในตำบลป่ายุบใน ของตระกูลยุทธเจริญกิจ

3.3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ แบ่งออกเป็น ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.3.1 ด้านการเมือง

1) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของนายไฟโรจน์ ปิติพันธ์ และกลุ่มตระกูลชุ่มบุญยืนยง จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

2) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น ในตำบลป่ายุบใน จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

3) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

3.3.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ 3 ภาค ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ในตำบลป่ายุบใน จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

2) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อการพัฒนาทางการค้าและการลงทุน ในตำบลป่ายุบใน จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

3) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อสร้างงาน สร้างอาชีพ ในตำบลป่ายุบใน จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

3.3.3 ด้านสังคม

1) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในตำบลป่ายุบใน ได้แก่ โรงเรียน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

2) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในตำบลป่ายุบใน ได้แก่ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) สถานีบริการน้ำมัน และร้านอาหาร

3) เป็นการอธิบายถึงผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในตำบลป่ายุบใน ได้แก่ สภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายุบใน กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

3.4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ แบ่งออกเป็นความเป็นไปได้และวิธีการในการสืบทอดอำนาจ การสร้างฐานอำนาจและการขยายฐานอำนาจหลังจากนี้

- 1) เป็นการอธิบายถึงความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
- 2) เป็นการอธิบายถึงวิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
- 3) เป็นการอธิบายถึงการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
หลังจากนี้
- 4) เป็นการอธิบายถึงการขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
หลังจากนี้

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ประกอบด้วย ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านระยะเวลา และขอบเขตด้านประชากร

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาเฉพาะเขตพื้นที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ซึ่งพื้นที่บางส่วนเป็นที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) และมีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ และแนวโน้มการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง การสร้างฐานอำนาจทางการเมือง นักการเมือง ผู้นำทางการเมือง ตระกูลการเมือง การสร้างเครือข่ายทางการเมือง การสื่อสารทางการเมือง ระบบอุปถัมภ์ ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เป็นการศึกษาในช่วงเวลาพุทธศักราช 2554 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ถึงพุทธศักราช 2566

4.4 ขอบเขตด้านประชากร

เป็นการศึกษาประชากรที่อยู่ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation : EECi) วังจันทร์วัลเลย์ หรือประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ 2) กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด 3) กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น 4) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ 5) กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ 6) กลุ่มองค์กรภาคประชาชน 7) กลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ 8) กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และ 9) กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ครั้งนี้ ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยไว้ ดังนี้

5.1 ฐานอำนาจทางการเมือง

หมายถึง สิ่งที่ยึดมั่นในความสามารถเชิงนามธรรมเป็นกระบวนการที่รวบรวมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างศักยภาพทางการเมืองที่มั่นคง

5.2 ตระกูลยุทธเจริญกิจ

หมายถึง ตระกูลของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นักการเมืองท้องถิ่นในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ประกอบด้วย นายย้ง แซ่ตั้ง (บิดา) นางชลิตา ยุทธเจริญกิจ (ภรรยา) นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (บุตร) นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (บุตร) นายประณต ยุทธเจริญกิจ (น้องชาย) และนางสาวณัฐพัชญ์ จตุรภัทรภูมิวัฒน์ (อดีตสะใภ้)

5.3 วังจันทร์วัลเลย์

หมายถึง พื้นที่นวัตกรรมใหม่ ฐานที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

5.4 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

หมายถึง การวางแผนหรือแนวทางการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง การสร้างเครือข่ายทางการเมือง การสร้างผลงาน และการสื่อสารทางการเมือง ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

5.5 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

หมายถึง วิธีการปฏิบัติในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ของตระกูลยุทธเจริญกิจในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

5.6 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

5.7 การสืบทอดอำนาจทางการเมือง

หมายถึง การวางแผนให้บุคคลใด ๆ ในตระกูลเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และเลื่อนตำแหน่งขึ้นแทนที่กันเป็นทอด ๆ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.2 ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.3 ทำให้ทราบถึงผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.4 ทำให้ทราบถึงแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง
3. แนวคิดนักการเมือง, ผู้นำทางการเมือง และตระกูลการเมือง
4. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง และการสื่อสารทางการเมือง
5. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์
6. ข้อมูลทั่วไปของตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
7. ข้อมูลทั่วไปของวังจันทร์วัลเลย์
8. ประวัติตระกูลยุทธเจริญกิจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง

ในสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ไม่เสมอภาคในลักษณะต่าง ๆ กัน (Social Inequality) โดยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสังคม ชนชั้นสูงของสังคมซึ่งมีอยู่จำนวนน้อย ซึ่งคนจำนวนนี้มักที่จะมีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุด มีทรัพย์สินมากกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ เป็นกลุ่มคนที่ได้รับการยกย่องนับถือ ครอบงำการใช้อำนาจและการตัดสินใจเอาไว้ ในปัจจุบันการควบคุมอำนาจตัดสินใจดังกล่าว คืออำนาจทางการเมือง

1.1 ความหมายทางอำนาจทางการเมือง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่า อำนาจทางการเมือง ไว้ดังนี้

อำนาจทางการเมือง หมายถึง อำนาจที่จะตัดสินใจ และการบังคับให้เป็นไปตามความต้องการ หรือการตัดสินใจนั้น ๆ หรือเป็นเรื่องความสามารถใช้อิทธิพลโน้มน้าว หรือใช้กำลังบังคับข่มขู่ให้บุคคลอื่น ๆ กระทำตามที่ผู้มีและใช้อำนาจทางการเมืองปรารถนา ผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองจำเป็นต้องมีฐานอำนาจทางการเมืองเพื่อสร้างการยอมรับจากประชาชน รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างอำนาจให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อจะได้สามารถรักษาอำนาจที่ตนมีอยู่ไว้ได้ (ธรรมรัตน์ โพธิ์สุวรรณปัญญา, 2562, น. 14)

บอลล์ และปีเตอร์ส (Ball Alan R. & Peters B. Guy, 2002) อธิบายว่า อำนาจทางการเมือง (Political Power) เป็นแนวคิดสำคัญทางการเมือง เพราะการเมืองเป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การพิจารณาให้เข้าใจอำนาจทางการเมืองต้องดูว่าในชุมชนทางการเมืองหนึ่ง ๆ มีการจัดสรรแบ่งปันเกี่ยวกับอำนาจ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างไร และโดยใครบ้าง อย่างไรก็ตาม นักวิชาการรัฐศาสตร์ ได้ให้ความหมายของคำว่าอำนาจทางการเมืองที่ยังไม่ตรงกันนัก

ความหมายของอำนาจทางการเมืองในมุมมองกว้างอาจหมายถึงความสามารถในการมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นโดยอยู่ในรูปของการบังคับ หรือการจูงใจ (Sanction) การใช้อำนาจอาจกระทำโดยใช้การลงโทษหรือให้รางวัล และอาจใช้ในเชิงบวกหรือลบ ดังนั้นผู้นำทางการเมืองจึงสามารถให้ผู้อื่นทำตามความปรารถนาของตนได้โดยอาจให้สัญญาว่าจะให้รางวัลแก่ผู้สนับสนุนตน เช่น ในรูปของทรัพย์สินเงินทอง หรือเกียรติยศ ชื่อเสียง หรืออาจใช้การลงโทษหรือปฏิเสธการให้การสนับสนุนต่าง ๆ แก่ผู้คัดค้าน โดยการใช้อำนาจทางการเมือง โดยทั่วไปมีทั้งสองรูปแบบ บทลงโทษผู้ต่อต้านผู้มีอำนาจสูงสุดโดยเฉพาะผู้ปกครองรัฐ หรือประเทศอาจมีความรุนแรงที่สุดถึงขั้นจำคุก หรือประหารชีวิต ซึ่งบทลงโทษดังกล่าวเหมือนเป็นการขู่ให้ผู้อยู่ใต้อำนาจเชื่อฟังผู้มีอำนาจดังกล่าวเท่านั้น โดยหากมีการใช้บ่อยครั้งอาจเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าอำนาจทางการเมืองของผู้มีอำนาจกำลังอ่อนแอลง

อำนาจทางการเมืองในอีกมุมมองหนึ่งอาจมองได้ว่าเป็นลักษณะของความสัมพันธ์ โดยผู้มีอำนาจสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้นั้นไม่ประสงค์ที่จะทำ ก่อนที่จะมีการใช้บทบังคับใด ๆ ผู้ที่มีอำนาจอาจเป็นบุคคลเดียว กลุ่มบุคคล หรือสถาบัน โดยหากอำนาจทางการเมืองมีนัยทางด้านความสัมพันธ์แล้ว สิ่งสำคัญก็คือ จะต้องรู้ว่าผู้มีอำนาจเป็นผู้ใด มีอำนาจอะไร และมีความสัมพันธ์กับผู้ใดอย่างไร

ประเด็นที่สำคัญต่อมา คือ การตัดสินใจว่าผู้ใดคือผู้ที่มีอำนาจ โดยบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถาบันใด ๆ ที่มีอำนาจในทางปฏิบัติอาจไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจในตอนแรกประสงค์ให้ทำหน้าที่ดังกล่าว และอาจไม่ได้มีข้อตกลงหรือความสัมพันธ์ใด ๆ ระหว่างผู้มีอำนาจกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น กรณีนายกรัฐมนตรีได้ขอให้รัฐมนตรีท่านหนึ่งลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งเมื่อรัฐมนตรีคนดังกล่าวได้ลาออกแล้วก็ได้ทำให้เกิดผลเสียใด ๆ ทางการเมืองต่อนายกรัฐมนตรี กรณีนี้จะถือว่านายกรัฐมนตรีมีอำนาจทางการเมืองมุมมองด้านความสัมพันธ์ต่อการลาออกจากคณะรัฐมนตรี (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 23)

เฮย์วูด (Heywood A., 2002, p.11) ได้ให้ความเห็นว่าอำนาจทางการเมืองว่าอาจแบ่งตามได้เป็น 3 มิติ ได้แก่ 1) อำนาจในการตัดสินใจ (Power as decision-making) ซึ่งการตัดสินใจอาจได้รับอิทธิพลหรือการครอบงำโดยผู้มีอำนาจในหลายรูปแบบ เช่น การบังคับ ช่มชู้ การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์การสร้างกฎเกณฑ์หรือข้อผูกมัดต่าง ๆ 2) อำนาจในการกำหนดวาระ (Power as agenda setting) โดยการกำหนดวาระทางการเมืองให้อยู่ในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้ เช่น บริษัทเอกชนอาจใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อป้องกันไม่ให้ผ่านกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงการลobbies พรรคการเมืองและนักการเมืองเพื่อไม่ให้เกิดคำถามและอภิปรายประเด็นสิทธิของผู้บริโภค และ 3) อำนาจในการควบคุม

ความคิด (Power as thought control) โดยการตีกรอบในสิ่งที่ผู้อื่นคิดหรือมีความต้องการ การปลูกฝังค่านิยมหรือการควบคุมในเชิงจิตวิทยา ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นอำนาจที่ควบคุมถึงระดับรากฐานความคิดในทางการเมืองโดยทั่วไปอาจเห็นได้จากโฆษณาชวนเชื่อและการแสดงอุดมการณ์ (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 22-23)

1.2 ประเภทของอำนาจทางการเมือง

อำนาจมีความสำคัญต่อองค์กรและผู้บริหาร เพราะการกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับอำนาจเป็นสำคัญ แต่อำนาจที่จำเป็นดังกล่าวนี้จะมีปริมาณเท่าใดขึ้นอยู่กับภารกิจหรืองานที่ผู้รับผิดชอบจะดำเนินการให้สำเร็จ รวมถึงความชำนาญและทักษะในการใช้อำนาจของผู้นำ ถ้าผู้นำที่มีทักษะและความชำนาญสูงอาจไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจมาก ส่วนผู้นำหรือผู้บริหารที่มีทักษะหรือความชำนาญน้อย ความต้องการเรื่องอำนาจอาจเป็นเรื่องที่จำเป็น ดังนั้น ผู้นำขององค์กรควรรู้และเข้าใจในเรื่องของอำนาจตลอดจนต้องเข้าใจคุณลักษณะ และแหล่งที่มาของอำนาจด้วย

โดยทั่วไปแล้วอำนาจทางการเมืองจะมาจากอำนาจประเภทต่าง ๆ ดังนี้ 1) อำนาจหน้าที่ (Authority) หรืออำนาจตามกฎหมาย (Legitimate Power) เป็นอำนาจที่เกิดจากกฎเกณฑ์ข้อบังคับกฎหมาย สถาบัน ขนบธรรมเนียมประเพณีค่านิยม หรือวัฒนธรรม เป็นอำนาจที่บุคคลส่วนใหญ่ยอมรับเป็นอำนาจที่ขึ้นอยู่กับตำแหน่งเป็นสำคัญ แต่การที่ผู้บริหารจะได้มาซึ่งอำนาจตามตำแหน่งได้นั้นผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้ (1) เพิ่มบทบาทในงานที่รับผิดชอบตรงส่วนกลางให้มากขึ้น คือ ต้องให้ความสำคัญกับบทบาทส่วนกลางตามการไหลของงาน (Workflow) และต้องมีโอกาสในการถ่วงถ่วงข้อมูล (2) เพิ่มการพิจารณาหรือการไตร่ตรองส่วนตัว พยายามขยายงานให้มีลักษณะหลากหลาย (3) สร้างงานที่มีความยุ่งยากโดยการทำให้ลักษณะงานมีความคลุมเครือ (Ambiguous) (4) เพิ่มวิสัยทัศน์ในงานที่รับผิดชอบโดยการติดต่อกับบุคลากรที่มีอาวุโสให้มากขึ้น มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และเผยแพร่ความสำเร็จภายในองค์กรเพื่อแสวงหาการยอมรับ (5) เพิ่มความเกี่ยวข้องระหว่างงานอื่นกับงานที่ตนรับผิดชอบ 2) อำนาจบังคับ (Coercive Power) เป็นอำนาจที่เกิดจากกำลังไม่ว่าจะเป็นกำลังกาย กำลังอาวุธ หรือกำลังทางใจ เป็นการใช้อำนาจบีบบังคับให้ผู้อื่นยอมตามหรือหวาดกลัวอย่างไรก็ตาม อำนาจประเภทนี้จะพบน้อยมากในองค์กร เนื่องจากเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย เป็นอำนาจที่พึงประสงค์น้อยที่สุด 3) อำนาจในการให้รางวัลหรือลงโทษ (Reward and Punishment Power) ต้นกำเนิดของอำนาจประเภทนี้มาจากทรัพยากร สิทธิพิเศษ เงิน ความสะดวกสบาย ผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง นั้น สามารถให้ประโยชน์หรือความดีความชอบแก่บุคคลอื่นได้ อำนาจประเภทนี้ถือว่าเป็นแหล่งอำนาจ ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด เนื่องจากคนที่เกี่ยวข้องยินดีที่จะปฏิบัติตามมากที่สุด 4) อำนาจอ้างอิง (Referent Power) หมายถึง อำนาจที่ขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะส่วนบุคคล เช่น การเป็น

คนที่มีเสน่ห์ดึงดูด มีลักษณะพิเศษ (Charisma) เป็นที่รู้จักชอบพอของคนอื่นในองค์กร เป็นต้น

5) อำนาจในฐานะผู้เชี่ยวชาญ (Expert Power) เป็นความสามารถที่เกิดจากความรู้คุณวุฒิและความเชี่ยวชาญ เป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ การศึกษา การอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน จากการพิจารณาการจำแนกประเภทของอำนาจตามความคิดเห็นของนักวิชาการแต่ละท่านพบว่า มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันแต่อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้ศัพท์และขอบเขตของการแบ่งแยกประเภท (จุมพล หนิมพานิช, 2547, น. 97-102)

1.3 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยเพื่อให้ได้อำนาจทางการเมือง

ในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกครั้ง พรรคการเมืองที่มีเงินทุนมาก มีบุคคลที่มีชื่อเสียง มีประสบการณ์ทางการเมืองสูง และเป็นกลุ่มการเมืองและนักเลือกตั้งชั้นนำของแต่ละจังหวัดรวมกันจำนวนมาก มักเป็นฝ่ายผูกขาดโอกาสเอาชนะการเลือกตั้ง เพราะมีปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครบถ้วน รวมการระดมเงินทุนเข้าสู่กระบวนการหาคะแนนเสียง และการจัดตั้งระบบห้วคะแนนที่มีกระบวนการหาและรวบรวมคะแนนเสียงอย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

กระบวนการการเลือกตั้งของทุน โดยทุน และเพื่อทุน จึงค่อย ๆ กลายเป็นการผูกขาดอำนาจ และบิดเบือนการใช้อำนาจพร้อม ๆ กับการตัดโอกาสของการพัฒนาประชาธิปไตย (Democratic Development) และจำกัดโอกาสในการแข่งขันของผู้สมัคร และกลุ่มการเมืองที่ขาดทุน และต้องการใช้หลักธรรมาภิบาล (Good governance) ในการแข่งขันทางการเมือง

ระบบและกระบวนการตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถทำให้เกิดผลต่อการสร้าง “การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม” ได้เพียงเล็กน้อย แต่เห็นได้ชัดเจนว่าแทบไม่มีพลังในการต้านทานอำนาจของกระบวนการระดมทุนมหาศาลในการเอาชนะการเลือกตั้งได้เลย

ความเป็นจริงในกระบวนการเลือกตั้งของไทย จึงเป็นสิ่งที่คนรับรู้กันทั้งสังคมว่า “เงินไม่มากไม่เป็น” “ไม่มีเงิน ไม่มีเสียง” “เงินมาก อำนาจมาก” และ “เงิน คือ อำนาจ” นั่นคืออนาธิปไตย หรืออาจผสมผสานกันเป็น “ธนาธิปไตย” แต่ไม่ใช่สาระที่แท้จริงของประชาธิปไตย สอดคล้องกับข้อเขียนของเอนก เหล่าธรรมทัศน์ อดีตนักกิจกรรม และอาจารย์มหาวิทยาลัยผู้ผันตัวเองไปสู่วงการการเมือง ได้เขียนทบทวนถึงประสบการณ์ทางการเมืองหลังพ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคมหาชนในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2548 ว่า การเมืองไทยเป็นเรื่องของเงินทุน ไม่มีเงินทุนแน่นอนนโยบายจะดี ฝิปากจะดี ฐานเสียงจะดี ก็ยากที่จะชนะเลือกตั้ง การหาเสียงต้องใช้เงิน ไม่มีเงินลูกพรรคที่มีฐานเสียงก็จะหนีไปเข้าพรรคการเมืองอื่น ความพ่ายแพ้ของพรรคมหาชนในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2548 อย่างยับเยิน ทั้ง ๆ ที่คาดการณ์ว่าสมาชิกพรรคจะได้รับเลือกตั้งในระดับ 100 คน หรือประมุขชั้น

เลวร้ายจะได้ไม่น้อยกว่า 60-70 คน ก็เนื่องจากขาดเงินทุนสนับสนุน ส่วนสาเหตุที่ขาดเงินทุนสนับสนุนนั้น เอนก เหล่าธรรมทัศน์ อธิบายว่า “การที่เสียบึงเดินทางมาไม่ถึงกองทัพนั้น มีการวิเคราะห์จากหลายฝ่ายว่า ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการตัดเส้นทางลำเลียงของพรรครัฐบาล” (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2548, น. 141-143)

กระบวนการใช้อำนาจทางการเมืองของผู้มีตำแหน่งทางการเมืองทั้งหลาย จึงโน้มเอียงไปในทาง “บิดเบือนอำนาจ” (Abuse of power) เพื่อผลประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ ของผู้มีอำนาจ พวกพ่อและเครือญาติ สารของการคอร์รัปชันทางการเมือง (Political Corruption) จึงกลายเป็นแบบแผนสำคัญของการเมืองไทยและฝังรากลึกกลงไปสู่ทุกระบบการเมืองตั้งแต่รัฐบาล ระบบราชการ รัฐสภา หรือแม้แต่ตุลาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ระบบการเลือกตั้ง ระบบพรรคการเมือง ภายใต้การหลอ่เลี้ยวไว้อย่างดีของระบบพวกพ้องทุนนิยมกึ่งผูกขาด (Semi monopoly capitalist cronyism) คำนิยมเชิงวัฒนธรรมเรื่องความร่ำรวย วัตถุนิยม เงินนิยม บริโภคนิยม ผู้นำนิยม พวกพ้องนิยม และอุปถัมภ์นิยมของคนในสังคมไทย (เสนีย์ คำสุข, 2552, น. 81-83)

การเมืองของนักการเมืองไทยคือการเมืองที่ไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวร ปัจจัยสำคัญในการกำหนดก็คืออำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ กล่าวคือ ถ้าอำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์สามารถจัดแบ่งปันกันได้และเป็นทีพอใจของทุกคนทุกฝ่ายก็เกิดมิตรหรือพันธมิตร ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ในการหาเสียงเลือกตั้งพยายามไม่กล่าวถึงกันในทางลบ เข้าร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลหรือร่วมมือกันในการเป็นพรรคฝ่ายค้าน แต่ถ้าเมื่อใดก็ตามที่อำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ขัดกัน หรือไม่สามารจัดสรรแบ่งปันกันได้ลงตัวทำให้บางคนบางกลุ่มไม่พอใจแม้ว่าจะอยู่ในพรรคเดียวกัน ก็จะก่อให้เกิดศัตรูหรือความไม่ชอบหน้ากันเกิดขึ้น ความห่างเหิน การไม่ร่วมมือ การไม่ติดต่อคบค้าสมาคมไปจนถึงการกล่าวร้ายป้ายสีและการประกาศว่า “ตายไม่ไผ่เงาไม่เหยียบ” ก็จะเกิดขึ้น แต่สุดท้ายแล้วถ้าวันใดที่อำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์กลับมาให้ร่วมแบ่งปันจนเกิดความพอใจของทุกฝ่าย มิตรหรือพันธมิตรก็จะเกิดขึ้นใหม่

การเมืองของนักการเมืองไทยจึงกลายเป็นวัฏจักรของการแบ่งปันอำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ของคนกลุ่มนี้ นอกจากจะไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวรในกลุ่มนักการเมืองแล้ว ประชาชนกลุ่มใดที่แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยก็อาจจะต้องกลายเป็นศัตรูกับกลุ่มนักการเมืองเหล่านี้ด้วยการใช้อำนาจข่มขู่ คุกคาม และการใช้อำนาจขัดขวางการกระจายผลประโยชน์ต่าง ๆ มาสู่ประชาชนเหล่านี้ก็สามารถจะเกิดขึ้นได้ (เสนีย์ คำสุข, 2552, น. 20)

การเลือกตั้งซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญอันจะทำให้ผู้นำทั้งในระดับชาติและท้องถิ่นมีอำนาจทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการเมืองที่ตนมีอยู่ เช่น เงินทอง ชื่อเสียง และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อที่จะเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงให้ได้ โดยวิธีการที่จะนำมาใช้ก็มีทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และเมื่อได้

เข้ามามีอำนาจทางการเมืองแล้ว จำเป็นต้องใช้อำนาจทางการเมืองของตนแสวงหาทรัพยากรทางการเมืองโดยการคอร์รัปชันเพื่อทดแทนทรัพยากรที่ได้ใช้ในการเลือกตั้ง และเพื่อเตรียมไว้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ลักษณะเช่นนี้จึงเกิดขึ้นและกลายเป็นวงจรอยู่คู่การเมืองไทยมาจนถึงปัจจุบันนี้ (เดชะสิทธิ์สุทธิ, 2541, น. 30)

1.4 ความหมายของอำนาจ อิทธิพล และอิทธิพลทางการเมือง

อำนาจ และอิทธิพล มีความแตกต่างกันในเชิงความคิดแต่ในทางปฏิบัติจริงกลับแบ่งแยกความแตกต่างกันแทบไม่ออก ในบางกรณีแบ่งแยกไม่ได้ว่าเป็นอิทธิพลหรืออำนาจ เพราะเหมือนทั้งอำนาจและอิทธิพลต่างเป็นตัวเสริมซึ่งกันและกัน เช่น คนที่มีอำนาจมักมีอิทธิพล คนที่มีอิทธิพลมักมีอำนาจ เป็นต้น แต่บางครั้งก็กลับพบว่าไม่เสมอไป ซึ่งเมื่อสรุปจากการนิยามความหมายทั้ง 2 คำนั้นของนักวิชาการต่าง ๆ แล้วพบว่า

1.4.1 อำนาจ (Power) หมายถึง สภาวะการณ์ที่คน ๆ หนึ่งสามารถแสดงเจตนาารมณ์ของตนออกมา มีการบังคับให้คน ๆ นั้น ทำตามเจตนาารมณ์ของตนตามเป้าหมายของผู้มีอำนาจถึงแม้ว่าจะมีการต่อต้านขัดขวางก็กระทำได้ ถ้าปราศจากการบังคับให้เป็นไปตามเจตนาารมณ์แล้ว ก็ย่อมไม่ใช่อำนาจ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คน ๆ หนึ่งจะเรียกได้ว่ามีอำนาจก็ต่อเมื่อคน ๆ นั้น สามารถกระทำการให้เป็นไปตามที่ตนปรารถนาได้ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตนปรารถนา ทั้ง ๆ ที่มีการคัดค้านต่อต้าน แต่ผู้คัดค้านต่อต้านก็ต้องยอมตามเพราะคน ๆ นั้น มีมาตรการบังคับและลงโทษเพื่อให้เป้าหมายของตนบรรลุได้ (นพรัตน์ วงศ์วิทยาพาณิชย์, 2555, น. 20-21)

1.4.2 อิทธิพล (Influence) หมายถึง ศักยภาพแห่งความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลในการที่จะสามารถโน้มน้าวให้คนอื่นเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็นและพฤติกรรมคล้อยตามตนเองด้วยความสมัครใจ ทั้งนี้โดยปราศจากการบังคับขู่เข็ญและการใช้กำลัง ถ้าผู้ที่ถูกโน้มน้าวไม่เห็นด้วย ไม่คล้อยตามผู้พยายามโน้มน้าวก็ทำอะไรไม่ได้ เปรียบเสมือนเป็นอำนาจที่ไม่เป็นทางการที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ แต่เป็นอำนาจที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้นอกเหนือไปจากขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่จริง หรืออำนาจที่ผู้มีอำนาจที่ใช้โดยผู้ใช้นั้นไม่มีอำนาจหน้าที่ เช่น การที่นายทหารระดับสูงแทรกแซงทางการเมือง โดยที่การแทรกแซงนั้นไม่มีกฎหมายรองรับ จะเรียกรกระทำเช่นนี้ว่าอิทธิพลหรือการที่นักธุรกิจให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองเพื่อให้เข้าไปบริหารงานของรัฐในทางที่จะเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง การกระทำเช่นนี้เรียกว่าอิทธิพลเช่นกัน (Tamada Y., 1991, pp. 455-456) อ้างใน (นพรัตน์ วงศ์วิทยาพาณิชย์, 2555, น. 21)

1.4.3 อิทธิพลทางการเมือง (Political Influence) หมายถึง อิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ทั้งการใช้อิทธิพลที่ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองและใช้อิทธิพลในขณะที่ตัวเองมีอำนาจทางการเมืองอยู่ คำว่า อิทธิพลทางการเมืองนี้ มักมีความหมายเชิงลบ เพราะในประเทศที่กำลัง

พัฒนา อิทธิพลที่ใช้ในทางการเมืองมักจะไม่ใช่อิทธิพลที่ “...เข้าไปก่อดันระบบการเมือง ก่อนขั้นตอนการกำหนดกฎหมาย แต่มักจะเป็นอิทธิพลที่ใช้ในขั้นตอนการปฏิบัติ” ซึ่งในประเทศตะวันตก “...อิทธิพลที่เข้าไปก่อดันระบบการเมืองก่อนขั้นตอนการกำหนดกฎหมายมักจะอยู่ในรูปแบบกลุ่มอิทธิพลกลุ่มผลประโยชน์” แต่ในประเทศกำลังพัฒนา “...อิทธิพลในขั้นตอนการปฏิบัติมักอยู่ในรูปของคอร์รัปชัน...” (นพรัตน์ วงศ์วิทยาพณิชย์, 2555, น. 20-21)

บอลล์ และปีเตอร์ (Ball Alan R. & Peters B. Guy, 2002 p. 38-39) อ้างใน (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 24) อธิบายว่า สำหรับคำว่า อิทธิพลทางการเมือง มีความคล้ายกับอำนาจทางการเมืองและสิทธิอำนาจทางการเมือง โดยมีนัยหมายถึงความสามารถในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้อื่น แต่ในที่นี้การเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการบังคับ หรือการใช้สิทธิอำนาจทางการเมือง โดยเกิดจากการชักจูงหรือการเห็นพ้องต้องกันถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการร่วมมือกัน การเปลี่ยนพฤติกรรมเนื่องจากอิทธิพลทางการเมืองนี้อาจเป็นไปได้โดยไม่เต็มใจนัก ซึ่งต่างจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยอำนาจทางการเมืองที่เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยไม่อาจปฏิเสธโดยสิ้นเชิง

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1 แนวคิดการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางอำนาจ การขึ้นมาใช้อำนาจทางการเมืองของบุคคลหรือกลุ่มคนจึงต้องมีฐานทางอำนาจรองรับ ซึ่งชาญชัย จิตรเหล่าอาพร (2552) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองไว้ว่า เมื่อพิจารณาจากลัทธิประวัติศาสตร์ถึงรูปแบบการเข้าสู่ฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองระดับชาติมีหลายลักษณะ ซึ่งแต่ละวิธีการสะท้อนถึงความซับซ้อนของระบบการเมืองและวิธีการแสวงหาอำนาจของบุคคลในสังคมที่มีเป้าหมายเข้ามาควบคุมหรือปกครองประเทศ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะหลัก ได้แก่

2.1.1 การปฏิวัติและรัฐประหาร วิธีนี้เป็นการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองโดยใช้กำลังทางการทหารหรือกองกำลังที่มีอำนาจและศักยภาพในการยึดอำนาจจากรัฐบาลที่มีอยู่ ซึ่งอาจเป็นรัฐบาลที่มาจากเลือกตั้งหรือรัฐบาลที่มาจากจากรัฐประหารก่อนหน้าแล้ว การปฏิวัติและรัฐประหารมักเกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนาทางการเมืองหรือมีความไม่มั่นคงทางการเมือง และรัฐบาลที่มาจากเลือกตั้งอำนาจแบบนี้มักถูกเรียกว่า "รัฐบาลเผด็จการทหาร" ซึ่งการปกครองมักเป็นลักษณะรวมศูนย์อำนาจ และขาดกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุลที่เข้มแข็ง

2.1.2 การรับคำเชิญให้เข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง นักการเมืองบางคนเข้าสู่ตำแหน่งอำนาจโดยผ่านกระบวนการการเชิญให้ดำรงตำแหน่ง เช่น การแต่งตั้งหรือการยอมรับจากทุกฝ่ายในฐานะ "คนกลาง" ที่สามารถประสานและระดมความขัดแย้งหรือผลประโยชน์ของทุกฝ่ายได้ วิธีการนี้อาศัยการยอมรับจากกลุ่มต่าง ๆ ที่เชื่อว่า "คนกลาง" สามารถรักษาผลประโยชน์ของพวกเขาได้ และอาจต้องอาศัยปัจจัยเสริม เช่น การสร้างชื่อเสียง ความดีงาม หรือบุญคุณที่เคยเกื้อหนุน รวมถึงการใช้การติดสินบนหรือสัญญาผลประโยชน์ในอนาคต ซึ่งการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองวิธีนี้จึงต้องการการยอมรับและการสนับสนุนจากหลายกลุ่มในสังคม

2.1.3 การทุจริตเลือกตั้ง วิธีนี้เป็นการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองผ่านการเลือกตั้ง แต่มีการใช้กลไกที่ไม่โปร่งใสและการทุจริตในกระบวนการเลือกตั้ง นักการเมืองที่ใช้วิธีการนี้อาจใช้เงินทุน อิทธิพล หรือผลประโยชน์ที่เพียงพอ เพื่อให้สามารถครองตำแหน่งได้ โดยการสร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูเหมือนเป็นตัวแทนประชาชนที่มาจากระบอบประชาธิปไตย การทุจริตเลือกตั้งสามารถรวมไปถึงการกำจัดคู่แข่งทางการเมืองด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การข่มขู่ ใช้เงินจูงใจ หรือแม้แต่การลอบทำร้าย เพื่อทำให้การทุจริตเลือกตั้งเป็นไปอย่างราบรื่นและลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง

2.1.4 การลงสมัครรับเลือกตั้งโดยสุจริต ผู้ที่เลือกเข้าสู่เส้นทางการเมืองด้วยวิธีนี้จำเป็นต้องมีทุนทางสังคมสูง (High social capital) กล่าวคือ ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วไปว่าเป็น "คนดี" หรือ "คนที่เหมาะสม" หรือ "คนที่เชื่อถือได้" ในฐานะผู้นำทางสังคม การเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถสร้างหรือกระจายผลประโยชน์สาธารณะ (Public goods) ให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ได้ บุคคลที่มีความรู้สูงมักจะสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้อย่างมั่นใจ และยังเป็นคู่แข่งที่สำคัญต่อผู้ที่มีพฤติกรรมทุจริตในการเลือกตั้ง ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนหรือผลักดันจากประชาชนโดยตรงในการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองในลักษณะนี้ จึงถือเป็นการแสดงออกถึงความเห็นพ้องของประชาชน ซึ่งเห็นว่าบุคคลที่มีความรู้ ความดี และความสามารถนั้น เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง ด้วยเหตุนี้ กระบวนการเลือกตั้งที่มีความสุจริตและยุติธรรม จึงสามารถเกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกับการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 37-38)

จากประเด็นที่กล่าวถึงข้างต้น ทำให้เห็นว่าทรัพยากรที่สำคัญในการสู่ฐานอำนาจทางการเมืองมี 5 ประเภท ได้แก่

- 1) กำลังในการบังคับใช้ความรุนแรง ทรัพยากรนี้มักมีอยู่ในกองทัพ และมักถูกอ้างอิงเพื่อสร้างความชอบธรรมในการใช้อำนาจในสถานการณ์ที่ต้องการความมั่นคงหรือความเร่งด่วนต่าง ๆ
- 2) บารมีและอิทธิพล ทรัพยากรนี้สามารถพบได้ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร โดยมักมีความหมายในเชิงลบที่ทำให้ผู้คนรอบข้างรู้สึกเกรงกลัวและต้องปฏิบัติตาม

3) ผลประโยชน์ ถือเป็นสิ่งล่อใจที่สำคัญ ซึ่งอาจมาในรูปแบบนโยบายหรือทรัพย์สินที่สามารถแลกเปลี่ยนได้

4) เสียงสนับสนุนจากประชาชน เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความชอบธรรมให้กับผู้ที่ต้องการเข้าสู่การเมือง โดยเสียงสนับสนุนนี้สามารถเกิดขึ้นจากความเห็นพ้องของประชาชนหรือการระดมทรัพยากรอื่น ๆ

5) เงินทุน ถือเป็นทรัพยากรที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้งหมดข้างต้น สามารถสนับสนุนการสร้างฐานอำนาจทางทหาร บารมี และการสนับสนุนจากประชาชน

ดาร์ล (Dahl A. R., 1975) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดอำนาจ โดยระบุว่าเหตุผลที่ทำให้บุคคลมีอิทธิพลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ มีดังนี้

- 1) บุคคลนั้นมีทรัพยากรทางการเมืองมากกว่าผู้อื่น
- 2) แม้ว่าบุคคลจะมีทรัพยากรทางการเมืองเท่ากัน แต่บุคคลอาจมีวิธีการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นได้ดีกว่า ทำให้มีอิทธิพลทางการเมืองมากขึ้น
- 3) แม้จะมีทรัพยากรทางการเมืองเท่ากัน แต่บางคนสามารถใช้ทรัพยากรเหล่านั้นได้อย่างมีทักษะและมีประสิทธิภาพมากกว่าบุคคลอื่น

ดังจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีอำนาจ และอิทธิพลนั้น คือ การมีทรัพยากรทางการเมือง ความสนใจและความชำนาญในการใช้ทรัพยากรทางการเมือง

สำหรับทรัพยากรทางการเมืองที่สำคัญนั้นสรุปได้คือ ความมั่งคั่ง ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ความสามารถที่จะควบคุมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ในทางสาธารณสุข ได้รับความนิยมาจากประชาชนอย่างกว้างขวาง การมีพรรคพวกบริวารที่จะมีวินัย และการจงรักภักดี ตลอดจนการควบคุมหน่วยงานที่ไวต่อการรับรู้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

การใช้ทรัพยากรทางการเมืองเพื่อสร้างฐานอำนาจ สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

- 1) การกำจัด (Elimination) วิธีนี้มักใช้กำลังเป็นเครื่องมือหลัก เช่น การประหารชีวิต การเนรเทศ หรือการจำคุก เพื่อกำจัดคู่แข่งออกไปอย่างสิ้นเชิง
- 2) การทำให้เกิดความเสียหาย (Damage) เป็นการใช้อำนาจเพื่อทำลายทรัพย์สิน ชื่อเสียง หรือเกียรติยศ ของฝ่ายตรงข้าม เช่น การใส่ร้ายหรือทำลายชื่อเสียงเพื่อสร้างความเสียหาย
- 3) การคุกคาม (Threat) คือ การแสดงเจตนาหรือความตั้งใจที่จะทำให้คู่แข่งรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการกำจัด หรือทำให้เขาเสียหายได้
- 4) การติดสินบน คือ การให้เงินทองหรือสิ่งของมีค่า เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นด้วย หรือยอมทำตามความต้องการ
- 5) การชักจูงโน้มน้าว (Persuasion) เป็นการใช้อำนาจผ่านการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงหรือเหตุผล เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นด้วยและยอมทำตาม หรือไม่ขัดขวาง โดยอาจใช้สำนวนโวหาร

หรือเสนอให้ตั้งดูเพื่อสร้างความประทับใจ การใช้วิธีเหล่านี้ สามารถช่วยสร้างและรักษาฐานอำนาจทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 36)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดว่าใครจะมีอำนาจทางการเมืองหรือไม่ มีอยู่สองประการ คือ ทรัพยากรทางการเมือง และวิธีใช้ทรัพยากรทางการเมืองนั้น สร้างฐานอำนาจทางการเมือง ดังจะเห็นได้จากการเลือกตั้งซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญอันจะทำให้ผู้นำทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีอำนาจทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการเมืองที่ตนมีอยู่ เช่น เงินทอง ชื่อเสียง และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อที่จะเปลี่ยนให้เป็นคะแนนเสียงให้ได้โดยวิธีการที่จะนำมาใช้ก็มีทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และเมื่อได้เข้ามามีอำนาจทางการเมืองแล้วก็จำเป็นต้องใช้อำนาจทางการเมืองแสวงหาทรัพยากรทางการเมืองโดยการคอร์รัปชันเพื่อทดแทนทรัพยากรที่ได้ใช้ในการเลือกตั้งและเพื่อเตรียมไว้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ลักษณะเช่นนี้จึงเกิดขึ้นและกลายเป็นวงจรอยู่กับการเมืองไทยมาจนถึงปัจจุบัน (จิตพล กาญจนกิจ, 2539, น. 32)

2.2 ความหมายเกี่ยวกับฐานอำนาจทางการเมือง

ฐานอำนาจทางการเมือง หมายถึง ความสามารถเชิงนามธรรม เป็นกระบวนการที่รวบรวมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งมีทั้งลักษณะนามธรรมและรูปธรรม โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของตนเองและการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากประชาชน นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายในการเสริมสร้างฐานอำนาจให้แข็งแกร่งขึ้น เพื่อรักษาอำนาจให้อยู่ในมืออย่างมั่นคงและยาวนานที่สุด ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ สิทธิทางอำนาจ ทรัพยากรทางวัตถุ ทรัพยากรที่มีใช้วัตถุ (ธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 21)

ประมวล รุจนเสรี (2548) ได้กล่าวถึงอำนาจไว้ 7 ประเภท แต่อำนาจที่สามารถใช้เป็นฐานอำนาจที่จะนำไปสู่อำนาจสูงสุดของประเทศ มีอยู่ 5 ประเภท ดังนี้

1) อำนาจในชุมชน (กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน) การใช้อำนาจในระดับชุมชนโดยเฉพาะในหมู่บ้านและตำบลในชนบท ซึ่งประชาชนมักมอบอำนาจให้กับผู้นำเพื่อให้ดำเนินการแทนตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็ปล่อยให้ผู้นำรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการใช้อำนาจนั้น ๆ การที่ประชาชนในชนบทมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและการใช้อำนาจยังมีข้อจำกัด ทำให้พวกเขาต้องพึ่งพาผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความยากจนและปัญหาที่เกิดจากภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ สภาพสังคมชนบทที่เป็นสังคมเกษตรกรรมยังมีความท้าทายจากปัญหาขาดแคลนน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ การเข้าใจถึงการใช้อำนาจในระดับชุมชนนี้จึงมีความสำคัญในการพัฒนา

ความสามารถของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของพวกเขาเอง

2) การใช้อำนาจในท้องถิ่น อำนาจและการใช้อำนาจในเขตที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยเน้นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าใจและใช้อำนาจอย่างถูกต้องและเหมาะสม การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจการใช้อำนาจได้ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดการบริหารที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนและสังคมโดยรวมอีกด้วย

3) การใช้อำนาจระดับชาติ กรอบการใช้อำนาจทางการเมืองในประเทศไทยถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ อำนาจนิติบัญญัติ หน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่มีบทบาทในการออกกฎหมาย การควบคุมการทำงานของรัฐบาล และการพิจารณาเรื่องสำคัญของประเทศ อำนาจฝ่ายบริหาร ถูกใช้งานโดยรัฐบาลซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ ร่วมกับคณะรัฐมนตรีที่มีหน้าที่ดำเนินนโยบายตามที่สภาได้เห็นชอบและพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ และอำนาจตุลาการอยู่ในความรับผิดชอบของศาล ซึ่งมีอำนาจในการตีความและบังคับใช้กฎหมายอย่างยุติธรรม นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญของนักการเมืองและพรรคการเมือง ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการใช้อำนาจผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ประชาชนเลือกนักการเมืองและพรรคการเมืองเพื่อมาทำหน้าที่แทนในการปกครองประเทศ ซึ่งนักการเมืองและพรรคการเมืองจำเป็นต้องรักษาศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนอย่างยาวนาน ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ ก็มีบทบาทสำคัญในการใช้อำนาจเช่นกัน โดยแบ่งเป็น ข้าราชการการเมือง คือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงตามรัฐบาล เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฯลฯ ข้าราชการประจำ คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งในกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามรัฐบาล ยกเว้นมีการเปลี่ยนแปลงตามอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ทั้งหมดนี้ทำงานร่วมกันในการพัฒนาประเทศและรักษาเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของชาติ (ธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 19-20)

ปัจจัยที่สนับสนุนและวิธีสร้างฐานอำนาจทางการเมืองนั้น มีความเกี่ยวข้องกับทรัพยากรอำนาจของผู้นำทางการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากผู้นำทางการเมือง คือ ผู้ที่มีอำนาจและได้เข้ามาสู่ตำแหน่งผู้นำผ่านการแสวงหาอำนาจในรูปแบบต่าง ๆ และยังคงรักษาสถานะผู้นำในระดับสูงสุด ด้วยความสามารถในการประเมินผลและคาดการณ์การดำเนินงานทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

สุรุจุมิ ปัดโรสง (2536) ได้มีการอธิบายว่า ทรัพยากรอำนาจ คือ อำนาจเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ แม้อำนาจจะมีอยู่ตามธรรมชาติ แต่การดำรงอยู่ของมันขึ้นอยู่กับลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่อาจจะเท่าเทียมกันหรือมีความเหลื่อมล้ำกัน เนื่องจากทรัพยากรอำนาจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ผู้ที่มีทรัพยากรอำนาจมากกว่าหรือสูงกว่าสามารถทำให้ผู้ที่มีทรัพยากรอำนาจน้อยกว่าหรือต่ำกว่าต้องปฏิบัติตามความต้องการของตนได้ ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม ในขณะที่เดียวกัน ผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจก็อาจยินยอมปฏิบัติตาม โดยมีเงื่อนไขและปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น ความเชื่อถือศรัทธา ความคาดหวังผลประโยชน์ และความกลัวต่ออำนาจ เมื่อพิจารณาทรัพยากรอำนาจในสังคมไทย จะเห็นว่าสังคมไทยมีความไม่ซับซ้อนมากนัก มีความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้องที่ต่างฝ่ายต่างพึ่งพาอาศัยกัน จนกระทั่งสังคมได้พัฒนาไปสู่ความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง โดยโครงสร้างสังคมไทยได้พัฒนาไปในลักษณะของรัฐที่มีอำนาจเหนือสังคม (ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 22)

ในทุกสังคม มีการแบ่งกลุ่มคนออกเป็นสองประเภทหลัก ๆ กลุ่มแรก คือ กลุ่มผู้นำ ซึ่งมีบทบาทในการชี้นำสังคม โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เช่น อำนาจ บารมี เกียรติยศ หรือทรัพย์สิน เป็นเครื่องมือในการกำหนดบทบาทและกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม กลุ่มนี้เราจึงเรียกว่า "กลุ่มผู้นำ" ส่วนกลุ่มที่สอง คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามกลุ่มแรก ซึ่งอาจจะทำตามคำสั่งหรือทำด้วยความสมัครใจ แต่ทั้งสองกรณีก็ต้องยอมรับเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ดังนั้น การเป็นผู้นำจึงขึ้นอยู่กับทรัพยากรอำนาจและสถานการณ์ในขณะนั้นที่เอื้อให้เกิดการเป็นผู้นำขึ้น ภาวะผู้นำจึงไม่เพียงแค่มุ่งถึงผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผู้ตาม องค์กร และสถานการณ์ด้วย กล่าวคือ การที่จะมีผู้นำเกิดขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษและต้องเป็นที่พึงพอใจของผู้ตาม รวมถึงต้องเหมาะสมกับลักษณะและความต้องการขององค์กร รวมถึงสถานการณ์ที่เอื้อให้เขาสามารถเป็นผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรอำนาจสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ สินทรัพย์ที่จับต้องได้ เช่น เงิน ทรัพย์สินที่ดิน สินค้าที่มีมูลค่า ความเหนียวแน่นของกลุ่ม และการสนับสนุนจากสมาชิก เป็นต้น และสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ความรู้ ทักษะ ความชำนาญเฉพาะด้าน ความชอบธรรม และชื่อเสียง เป็นต้น ทรัพยากรเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้กระทำการหรือตัวแสดง ใช้ในการสร้างอำนาจ อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างอำนาจได้ อำนาจจะเกิดขึ้นได้ภายในบริบทของความสัมพันธ์ทางสังคมเท่านั้น โดยผู้กระทำการที่มีทรัพยากรมากกว่าจะมีความสามารถในการควบคุมคู่กรณีได้มากกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีทรัพยากรน้อยจะมีความสามารถในการควบคุมที่น้อยลง แต่สามารถหันมาใช้กลยุทธ์ในการจูงใจเพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยได้มากขึ้น (ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 22-23)

มีนักรัฐศาสตร์ จัดเอา “ข่าวสาร” เป็นทรัพยากรทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวกำหนดอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองของบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินสมบัติ ฐานะทางสังคม ตำแหน่งหน้าที่ อำนาจหน้าที่ การศึกษา การครอบครอง จากผลงานที่มีชื่อเสียงของดาร์ล (Dahl, 1975) ที่มีชื่อว่า Modern Political Analysis ในการวิเคราะห์การเมืองสมัยใหม่ (Modern Political Analysis : MPA) ซึ่งได้นำเสนอสิ่งที่เขาพิจารณาว่าเป็นแก่นแกนของการเมืองและรัฐศาสตร์ ตลอดเวลา 4 ทศวรรษในการเป็นนักวิชาการของดาร์ล หนังสือในเวอร์ชันที่ 6 นี้ ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์การเมืองสมัยใหม่ คือ 1) ธรรมชาติของการเมือง 2) อิทธิพลอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเมืองและการวิเคราะห์การเมืองสมัยใหม่ซึ่ง นักรัฐศาสตร์ เรียกว่า อำนาจ 3) ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างระบบการเมือง โดยดาร์ลได้แจกแจงรูปแบบของอิทธิพลเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่อำนาจ การบังคับ (Coercion) กำลังบังคับ (Force) การโน้มน้าว (Persuasion) การจัดการ (Manipulation) การชักจูงใจเพื่อการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ (Inducement) การใช้อำนาจหน้าที่ ซึ่งทั้ง 7 ข้อนี้ ต้องมีการแยกในการวิเคราะห์ ในการสำรวจความเหมือนและความแตกต่างของระบบการเมืองทั่วโลก การเมืองสมัยใหม่ เป็นการนำเสนอภาพรวมของการพิจารณาของระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยและ Polyarchy อย่างลึกซึ้งในมุมมองของดาร์ล ดังนั้น หนังสือการวิเคราะห์การเมืองสมัยใหม่ในเวอร์ชันที่ 6 เป็นการให้ที่ทางในการพิจารณาข้อสังเกตของดาร์ล ที่มีต่อแก่นแกนพัฒนาการของสาขาวิชาตลอดเวลา 40 ปี

ดาร์ล (Dahl A. R., 1975) ได้ให้ความหมายของคำว่าอำนาจได้ค่อนข้างชัดเจนพอสมควร คือ เขากล่าวว่า อำนาจ เป็นความสามารถที่บุคคลหนึ่งทำให้อีกบุคคลหนึ่ง ทำตามที่ต้องการได้ ซึ่งโดยปกติแล้วบุคคลนั้นจะไม่ทำ จากความหมายของอำนาจตามแนวคิดของดาร์ล มีความหมายตรงกับรากศัพท์ของคำว่าอำนาจในภาษาละตินว่า โปเตเร (Potere) อันหมายถึงสมรรถภาพ ซึ่งสมรรถภาพนี้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอันเป็นความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของทรัพยากรอำนาจ อาจมีเรื่องของบารมีอำนาจ (Charisma) เป็นการบ่งบอกถึงบุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือมีบุคลิกภาพผิดจากบุคคลธรรมดาที่มีความสามารถในการดึงดูดความเคารพ ยำเกรง และความศรัทธาจากหมู่คนที่มีความสัมพันธ์หรือครอบงำได้ โดยทั่วไปยอมรับกันว่า บุคคลที่มีบารมี มีอำนาจจึงจะมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงความสามารถพิเศษ เช่น อิทธิฤทธิ์ การพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง และความสามารถในการนำพาประเทศชาติ หรือสังคม หรือชุมชนให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ หรือมีคุณความดีที่คนอื่นยกย่องสรรเสริญ ฯลฯ โดยประชาชนมีแรงผลักดันมาจากความศรัทธา หรือจากความต้องการที่พึงพอใจ เมื่อประชาชนมีแรงผลักดันมาจากความศรัทธาหรือจากความต้องการที่พึงพอใจ เมื่อประชาชนให้การยอมรับว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีคุณสมบัติพิเศษจะเป็นผลให้คนเกิดความรู้สึกว่า “เป็นหน้าที่” ที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบงการของผู้มีบารมี มีอำนาจ

เวเบอร์ (Weber M., 1978 p. 122 อ้างใน ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 26) เห็นว่า ประชาชนมักเชื่อฟังผู้นำที่มีบารมีอำนาจ (Charismatic) เนื่องจากบารมีอำนาจเป็นเรื่องของความมีศรัทธาต่อตัวบุคคล ว่าเขามีลักษณะพิเศษเหนือคนธรรมดา การมีคุณสมบัติพิเศษทำให้เขาถูกแบ่งแยกออกจากบุคคลอื่น ๆ และยังทำให้เขาได้รับการปฏิบัติในฐานะบุคคลที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ เห็นอมนุษย์ และผู้นำแบบนี้มีแนวโน้มเกิดขึ้นในช่วงของเวลาที่มีภัยพิบัติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจสังคม และการเมือง อาจกล่าวได้ว่า ผู้นำที่มีบารมีอำนาจเกิดขึ้นได้เมื่อประชาชนมีความต้องการผู้นำนั่นเอง โดยสรุปแล้ว อำนาจชนิดนี้เกิดจากลักษณะอาการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้กระทำหรือผู้มีอำนาจเหนือกว่า หรือกล่าวอย่างง่ายว่าเป็นอำนาจที่เกิดขึ้นจากการที่คนอื่นเขาชื่นชอบ คลั่งไคล้ รักใคร่ จึงทำให้บุคคลนี้มีอำนาจเหนืออีกฝ่ายหนึ่งอันเป็นเรื่องในทางจิตวิทยา และเป็นความผูกพันทางจิตใจระหว่างคู่สัมพันธ์หรือคู่อริกับผู้มีอำนาจจนทำให้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของทรัพยากรอำนาจตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรมไว้แล้วในที่นี้หมายถึง การใช้กลยุทธ์เชิงอำนาจ บารมีที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องในเรื่องของความมีศรัทธาต่อตัวบุคคล ซึ่งบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีอำนาจทางการเมืองมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรทางการเมือง ถ้ามีทรัพยากรทางการเมืองมาก จะทำให้มีอำนาจทางการเมืองมากขึ้น ทรัพยากรทางการเมืองและการสร้างอำนาจทางการเมือง ประกอบด้วย ความชอบธรรม การควบคุมกำลังทหาร การสร้างองค์การหรือกลุ่มทางการเมืองขึ้นมาสนับสนุนอำนาจทางการเมืองและการสร้างบุคลิกภาพของผู้สร้างทรัพยากรอำนาจทางการเมือง

ดังนั้น จากข้อมูลองค์ประกอบของทรัพยากรอำนาจหรือทรัพยากรทางการเมืองที่ได้กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทรัพยากรอำนาจหรือทรัพยากรทางการเมืองเป็นแหล่งที่มาของอำนาจทางการเมือง ทรัพยากรทางการเมืองสามารถเปลี่ยนมาเป็นอำนาจทางการเมืองได้ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจนำมาใช้เพื่อให้เกิดอำนาจทางการเมืองขึ้นได้ ซึ่งได้แก่ ความมั่งคั่ง รายได้ ความรู้ ความมีชื่อเสียง ความสามารถในการควบคุมการสื่อสาร ความสามารถในการควบคุมกำลังตำรวจ กำลังทหาร ตลอดจนบริการทางเศรษฐกิจ เป็นต้น (ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 26)

3. แนวคิดนักการเมือง แนวคิดผู้นำทางการเมือง และแนวคิดตระกูลการเมือง

3.1 แนวคิดนักการเมือง

โซนิส (Zonis M., 1971, p.5 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 14) กล่าวว่าเกี่ยวกับนักการเมืองไว้ว่า คือ บุคคลที่ใช้และมีอำนาจทางการเมืองมากกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม อำนาจทางการเมืองนั้น เกี่ยวกับการแจกแจงค่านิยมที่หายากในระบบการเมือง

เวมโฮเนอร์ (Wehmhoener A. Ed., 1975, p. 3 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 14) ได้ให้คำนิยามว่า นักการเมือง เป็นผู้ที่มิชอบบทบาทสำคัญในการกำหนดวัฒนธรรมและมีตำแหน่งสูงในโครงสร้างสังคม โดยนักการเมือง หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งมักมีหน้าที่สำคัญและเป็นที่ยึดมั่นในสังคม อาจรวมถึงบุคคลจากหลายอาชีพที่มีตำแหน่งสูงและมีอำนาจในการบริหารราชการ นักการเมืองมักเป็นกลุ่มน้อยในสังคมที่ควบคุมทรัพย์สินส่วนใหญ่ และมีสถานภาพทางสังคมที่สูง รวมถึงมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกระบวนการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกในสังคม

มอสคา (Mosca G., 1965, p. 50 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 15) ได้กำหนดความแตกต่างระหว่างนักการเมือง หรือผู้ที่เป็นชนชั้นปกครอง หรือผู้นำทางการเมือง (Elite) กับประชาชนทั่วไป (Masses) ว่า ในความเป็นจริงที่แน่นอนและมีแนวโน้มว่าจะต้องได้พบในองค์กรการเมืองทุกแห่ง สิ่งหนึ่งที่ปรากฏชัดในทุกสังคมที่ล่าหลังหรือจะเป็นสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าเพียงใด จะมีบุคคลในสังคมอยู่ 2 พวก คือ ชนชั้นผู้ปกครอง กับ ชนชั้นผู้ถูกปกครอง พวกแรกมีจำนวนน้อยแต่ควบคุมหน้าที่ทางการเมือง ผูกขาดอำนาจ และเป็นผู้ที่ได้เปรียบจากผลที่อำนาจนำมาให้ ส่วนพวกที่สอง เป็นพวกที่มีจำนวนมากกว่าพวกแรก แต่กลับถูกบงการและควบคุมโดยพวกแรก ในลักษณะที่เป็นการควบคุมทางกฎหมาย การตัดสินใจชี้ขาด และการอาศัยความรุนแรงทั้งมากและน้อย ขณะเดียวกัน การที่คนกลุ่มน้อยมีอิทธิพลเหนือคนกลุ่มใหญ่นั้น ได้อาศัยข้อเท็จจริงที่ว่า ในอดีตที่ผ่านมาได้เป็นเช่นนั้น การครอบงำของคนกลุ่มน้อยที่มีองค์กรที่จัดระเบียบแล้ว การเชื่อฟังผู้นำคนเดียวมีอิทธิพลเหนือคนกลุ่มใหญ่ ที่ยังไม่ได้จัดระเบียบขององค์กรอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อำนาจของคนกลุ่มน้อยใด ๆ เป็นสิ่งที่คนแต่ละคนในคนกลุ่มใหญ่ไม่อาจต่อต้านได้ รวมทั้งการที่คนกลุ่มน้อยจัดองค์กรขึ้นมา ก็เพื่อเหตุผลและผลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อยเท่านั้น และในข้อเท็จจริงแล้ว คนกลุ่มน้อยเหล่านี้ประกอบด้วย บุคคลแต่ละคนที่เป็นคนชั้นนำ สมาชิกของคนกลุ่มน้อยที่เป็นผู้ปกครองตามปกติแล้ว จะเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างมากภายในสังคมที่เขาอาศัยอยู่

พัตนัม (Putnam D. R., 1976, p. 5 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 15) ได้ให้คำจำกัดความของนักการเมือง หรือชนชั้นนำ (Elite) อย่างกว้าง ๆ โดยไม่พิจารณาถึงขนาดองค์กรประกอบและกฎเกณฑ์ ที่ได้ตั้งขึ้นในการจัดแบ่งทฤษฎีของผู้นำ เริ่มด้วยหลักฐานข้อแรกคือประชาชนบางคน ที่มีอำนาจทางการเมืองมากกว่าบุคคลอื่น ๆ อย่างนี้เรียกว่าเป็นผู้นำทางการเมือง

ฟรีดริช (Friedrich C. J., 1963, p. 321 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 15) ระบุว่า ผู้นำทางการเมือง คือผู้ที่มีอำนาจมากในกลุ่ม นอกจากนี้ บุคคลที่ร่ำรวยในทางการค้าและธุรกิจต่าง ๆ อาจเรียกว่าเป็นนักการเมืองได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ เป็นผู้ยึดกุมทรัพยากรของการเมืองส่วนใหญ่ไว้อยู่ในกลุ่มตนเอง และพร้อมที่จะใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อก้าวไปสู่

การเมือง หรือให้ได้มาซึ่งอำนาจในการเมือง เพื่อที่จะใช้กำลังอำนาจทางการเมืองในการแสวงหา หรือรักษาผลประโยชน์ของตนหรือของกลุ่มตน

บาร์เบอร์ (Barber J. D., 1972 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 16) ได้มีการจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองหรือขบวนการทางการเมืองในระดับนักการเมืองออกเป็น 3 ประเภทหลัก ดังนี้

1) ประเภทอาสาหรือผู้ที่อุทิศตนอย่างเต็มที่ (Devotion) กลุ่มนี้มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนอย่างสูง มีความคิดและความรู้สึกที่เข้มข้น เช่น การยอมรับนโยบายและผู้นำพรรคอย่างลึกซึ้ง (Fanatical devotion) จนสามารถมองการเมืองเป็นเหมือนศาสนาได้ พวกเขามีความเชื่อมั่นและหวังในระบบการเมือง โดยนักการเมืองในกลุ่มนี้มักจะเป็นแกนนำสำคัญ เช่น หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค หรือเลขาธิการพรรค เป็นต้น

2) ประเภทแนวร่วมหรือพันธมิตร (Alignment) นักการเมืองในกลุ่มนี้ มีศรัทธาและอุดมการณ์ทางการเมืองรองลงมาจากกลุ่มแรก แต่ระดับความเชื่อมั่นในระบบการเมืองจะลดลงเล็กน้อย

3) ประเภทพวกมีศรัทธา (Allegiance) สำหรับนักการเมืองในกลุ่มนี้ มีระดับความศรัทธาทางการเมืองที่ไม่เข้มข้นนัก แม้จะมีโอกาสให้แสดงออกก็ตาม พวกเขามักจะมีท่าทีเฉื่อยชาและไม่กระตือรือร้นในกิจกรรมทางการเมือง แต่ยังคงมีความเชื่อมั่นในระบบการเมืองอยู่บ้าง อย่างไรก็ตามเมื่อความรู้สึกเฉื่อยชาครอบงำ พวกเขามักจะหันไปโทษคนอื่นเสมอ

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง

3.2.1 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง

สาธิต เจริญสุข (2560, น. 40) กล่าวว่า ผู้นำ (Leader) เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้เพราะผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการวางแผน สั่งการ ดูแล และควบคุมบุคลากรในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัญหาที่น่าสนใจสำหรับนักวิชาการและบุคคลทั่วไปคือ ผู้นำมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพันระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชากับงาน จนทำให้พวกเขาทุ่มเทความสามารถและพยายามทำให้งานสำเร็จด้วยความเต็มที่ ในขณะที่ผู้นำบางคนไม่ว่าจะใช้วิธีการใด ผู้ใต้บังคับบัญชากลับไม่เต็มใจในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และอาจถึงขั้นมีความรู้สึกเกลียดชัง พร้อมทั้งจะร่วมกันขับไล่ผู้นำออกจากองค์กร

กวี วงศ์พุ่ม (2539, น. 14 อ้างใน สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 40) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำไว้ 5 ประการ คือ 1) ผู้นำ คือ บุคคลที่เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมในกลุ่ม เปรียบเสมือนแกนหลักที่มีโอกาสในการสื่อสารกับสมาชิกในกลุ่มมากที่สุด และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่ม

อย่างสูง 2) ผู้นำ คือ ผู้ที่นำพากลุ่มไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นการชี้แนะหรือการนำทาง แม้จะนำกลุ่มออกนอกเส้นทางก็ถือว่าเป็นผู้นำ 3) ผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกส่วนใหญ่ให้เป็นผู้นำ โดยอิงจากลักษณะทางสังคมและสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับบทบาทผู้นำได้ 4) ผู้นำ คือ บุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถสร้างอิทธิพลและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ผู้นำ คือ บุคคลที่สามารถนำกลุ่มไปในทิศทางที่ต้องการ และมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้นำอย่างใกล้ชิด

บุญทัน ดอกไธสง (2535, น. 266 อ้างใน สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 40) ได้สรุปเกี่ยวกับผู้นำไว้ว่า ผู้นำหมายถึง

- 1) ผู้มีอิทธิพล มีศิลปะ มีอิทธิพลต่อกลุ่มชนเพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ
- 2) เป็นผู้นำ และแนะนำ เพราะผู้นำต้องคอยช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดตามความสามารถ
- 3) ผู้นำไม่เพียงแต่ยืนอยู่เบื้องหลังกลุ่มที่คอยแต่วางแผน และผลักดัน แต่ผู้นำจะต้องยืนอยู่ข้างหน้ากลุ่ม และนำกลุ่มปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือการเลือกตั้งหรือการยกย่องจากกลุ่มให้ทำหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำ เช่น การชี้แนะ สั่งการ และช่วยเหลือให้กลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ มีการเขียนชื่อผู้นำแตกต่างกันออกไปตามลักษณะงาน และองค์การที่อยู่ เช่น ผู้บริหาร ผู้จัดการ ประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้บัญชาการเหล่าทัพ ผู้ว่าราชการ นายอำเภอ กำนัน เจ้าคณะจังหวัด เจ้าอาวาส ปลัดกระทรวง คณบดี เป็นต้น

3.2.2 ภาวะผู้นำกับการเมืองไทย

ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ถือว่าอำนาจเป็นของประชาชน ผู้นำเป็นเพียงบุคคลที่ได้รับเลือกจากประชาชนส่วนใหญ่ให้เข้ามาบริหารประเทศ เพื่อประโยชน์สุขส่วนรวมของประเทศชาติ เมื่อจุดมุ่งหมายคือประโยชน์ส่วนรวมของคนในชาติ ผู้นำที่ดีจึงต้องเป็นคนที่มีความดี คุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล สื่อสารโน้มน้าวใจคนได้ดี มีจิตสำนึกทำเพื่อส่วนรวมและที่สำคัญต้องแสดงบทบาทของผู้นำได้อย่างถูกกาลเทศะด้วย เพราะผู้นำทางการเมือง (Political Leaders) คือ บุคคลที่มีตำแหน่งเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ในโครงสร้างอำนาจรัฐ เป็นบุคคลที่มีอำนาจ และอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองอย่างมาก การที่ผู้นำทางการเมืองขาดภาวะผู้นำ ไม่ยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตย มุ่งแต่แสวงหาอำนาจ จะส่งผลให้เกิดภาวะการณ์เผชิญหน้าความขัดแย้ง แยกแยก การไร้เสถียรภาพของระบบการเมืองและความไม่ต่อเนื่องของกระบวนการปกครองและบริหารประเทศ และถ้าผู้นำที่มีอำนาจใช้ตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองหาผลประโยชน์ส่วนตนที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม กระทบต่อความศักดิ์สิทธิ์

ของกฎหมายและต่อศีลธรรม อันดีของประชาชน หรือการที่ผู้นำทางการเมืองระดับต่าง ๆ รับเงินหรือสิ่งของมีค่าหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจตามตำแหน่งก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีการใช้ระบบพวกพ้อง การให้ความอุปถัมภ์แก่บุคคลที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงระบบคุณธรรมทำให้การจัดสรรทรัพยากรของชาติเป็นไปโดยมิชอบเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ก็จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความชอบธรรมของผู้นำทางการเมือง และต่อพัฒนาการของระบบการเมือง

ในเรื่องของภาวะผู้นำกับการเมืองไทยนั้น วิทยากร เชียงกูล ได้กล่าวไว้ว่า ประเทศไทย มีปัญหาวิกฤติทางการเมืองแบบแบ่งเป็น 2 ช่วงสุดโต่ง คือ ปัญหาเศรษฐกิจถดถอยไม่สมดุลไม่เป็นธรรม ปัญหาวิกฤติทางการศึกษาวิกฤติทางสังคมด้านต่าง ๆ มากมาย ส่วนสำคัญมาจากการที่คนไทยไม่ได้ศึกษาและพัฒนาการสร้างภาวะผู้นำและการจัดองค์กรแบบใหม่ ได้แต่พยายามเลียนแบบรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมอุตสาหกรรมของประเทศตะวันตก แต่ไม่พัฒนาดนและชุมชนให้มีคุณภาพเข้มแข็งอย่างแท้จริง

ผู้นำทางการเมืองไทยยังจำกัดอยู่แค่กลุ่มคนเล็ก ๆ ที่ใช้เทคนิคการหาเสียงโฆษณาชวนเชื่อรวมทั้งใช้เงิน ใช้ระบบอุปถัมภ์ ระบบพวกพ้องเข้ามามีตำแหน่ง มีอำนาจ ทำให้การบริหารประเทศ มีปัญหาคอร์รัปชัน หาผลประโยชน์ทับซ้อน และความด้อยประสิทธิภาพมาก เนื่องจากประชาชนไทยที่เป็นผู้ตามที่ได้รับการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพน้อย ทำให้ประชาชนไม่สามารถเรียกร้องผลักดันให้ประเทศไทยได้ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณธรรม มีวิสัยทัศน์ ความรู้ความสามารถสูงกว่านี้ได้ เราจะต้องปฏิรูปการศึกษาและสื่อมวลชนพัฒนาภาวะการนำหรือความรู้ความสามารถในการจัดความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ชุมชน และประเทศให้เป็นการนำแบบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เป็นการนำอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เราจึงจะสามารถปฏิรูปเปลี่ยนแปลงระบบบริหารองค์กร ชุมชน ประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืนได้ แนวทางในการพัฒนาผู้นำทางการเมืองจะต้องคำนึงถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแรงกดดันทั้งจากภายนอกประเทศและภายในระบบการเมืองไทยเองด้วย และการเคลื่อนไหวสาธารณะก็มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ผู้นำต้องปฏิรูปตัวเองพร้อม ๆ ไปด้วยการปฏิรูประบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 44-45)

3.3 แนวคิดตระกูลการเมือง

3.3.1 นิยามและความหมายตระกูลการเมือง

แคปแลน และลาสเวลล์ (Kaplan & Lasswell, 1950 อ้างใน สติธร ธนานิธิโชติ, 2558, น. 6) ได้นิยามความหมายตระกูลการเมืองไว้ว่า การสืบทอดอำนาจทางการเมืองจากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูลผู้นำทางการเมืองหรือที่เรียกว่า ตระกูลการเมือง (Political dynasty)

สติธร ธนานิธิโชติ (2558, น. 48) ได้นิยามความหมายตระกูลการเมืองไว้ว่า “การสืบทอดอำนาจทางการเมือง จากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูลผู้นำทางการเมืองหรือการสถาปนาตระกูลการเมือง นั้นเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทุกสังคมการเมือง”

รัชชชัย กฤติยาภิชาติกุล (2541, น. 10) ได้นิยามทั่วไปตระกูลการเมืองว่าหมายถึงบุคคลในตระกูล หรือครอบครัว หรือสกุลเดียวกัน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยการเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาล และมีบุคคลในตระกูล หรือครอบครัว หรือสกุลเดียวกัน สานต่อกิจกรรมทางการเมืองดังกล่าว ด้วยการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในรัฐบาล จนมีลักษณะเป็นอาชีพที่ต้องกระทำสืบทอดกันของบุคคลในตระกูล หรือครอบครัว หรือสกุลนั้น ๆ

3.3.2 ความเป็นมาของตระกูลการเมือง

ตระกูลการเมืองเป็นปรากฏการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองและการดำรงอยู่ของตระกูลเหล่านี้ ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าอำนาจหรืออิทธิพลจากตระกูลการเมืองเดิมสามารถส่งต่อไปยังรุ่นถัดไปได้ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะของตระกูลการเมืองมักจะได้รับประโยชน์จากชื่อเสียงและผลงานของบรรพบุรุษ ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีจากรุ่นก่อนช่วยเสริมสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางการเมือง นอกจากนี้ ความได้เปรียบนี้ยังสามารถส่งต่อไปยังนักการเมืองในอนาคตได้อีกด้วย ด้วยเหตุนี้ สายสัมพันธ์ของตระกูลการเมืองอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของประชาธิปไตยและการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว การศึกษาตระกูลการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยจากการสำรวจและงานวิจัยในต่างประเทศพบว่าตระกูลการเมืองยังคงมีบทบาทสำคัญในหลายประเทศ โดยไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนยืนยันถึงอำนาจหรืออิทธิพลของนักการเมืองจากตระกูลเหล่านี้ (สติธร ธนานิธิโชติ, 2558, น. 5-23) หรือกล่าวได้ว่าการเป็นสมาชิกในตระกูลการเมือง ไม่ใช่ปัจจัยที่สามารถทำให้ชนะการเลือกตั้งได้ขาดลอย ในมุมมองตรงกันข้าม สมาชิกของตระกูล การเมืองมีความได้เปรียบทางการเมืองมากกว่า นักการเมืองหน้าใหม่อื่น ๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์อะไรแต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกในตระกูลการเมืองนั้น มีคุณสมบัติส่วนบุคคลแตกต่างจากนักการเมืองที่ไม่มีความสัมพันธ์แบบตระกูลการเมือง (สติธร ธนานิธิโชติ, 2558, น. 101-105)

3.2.3 ทายาททางการเมือง

รัชชชัย กฤติยาภิชาติกุล (2541, น. 11) ได้นิยามความหมายทายาททางการเมือง หมายถึง บุคคลผู้สืบสกุลในตระกูล หรือครอบครัว หรือสกุลเดียวกัน ที่อยู่ในฐานะที่จะรับตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองต่อจากบุคคลในตระกูล หรือครอบครัว หรือสกุลเดียวกัน ซึ่งได้แก่ คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ ผู้สืบสกุล บิดามารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน รวมทั้งพี่น้องที่ร่วมบิดา หรือร่วมมารดาเดียวกัน

3.2.4 การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองไทย

รัชชชัย กฤติยาภิชาติกุล (2541, น. 339-341) ได้วิเคราะห์การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองไทย จำนวนทั้งหมด 97 ตระกูล พบว่า ตระกูลการเมืองไทยส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด ในขณะที่ภาคใต้ มีจำนวนตระกูลการเมืองน้อยที่สุด และยังพบว่าความสัมพันธ์ในการสืบทอดทายาททางการเมืองมีหลายรูปแบบ เช่น จากบิดามายังบุตร จากพี่มายังน้อง จากสามีมายังภรรยา จากอามายังหลาน เป็นต้น ซึ่งในการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมือง มีสาเหตุจากความต้องการสานต่ออุดมการณ์ทางการเมือง หรือสานต่อสิ่งที่เคยทำมาแล้วยังไม่สำเร็จ และบุคคลที่เป็นทายาทต้องการเข้ามาทำงานต่อ หรือเป็นการขยายฐานการเมืองและด้านธุรกิจ โดยวิธีการสานต่อทายาททางการเมืองนิยมใช้การลงสมัครรับเลือกตั้งคู่กัน ระหว่างบุคคลที่เป็นนักการเมือง กับบุคคลที่เป็นทายาททางการเมือง เพื่อปูฐานคะแนนเสียง และสร้างความรู้จักรู้คุ้นเคยกับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเป็นความมุ่งหวังที่จะใช้ฐานคะแนนเสียงของตนเอง ดึงให้บุคคลที่เป็นทายาททางการเมืองประสบความสำเร็จได้รับเลือกตั้งด้วย หรือบิดาเลิกเล่นการเมืองแล้วบุตรเข้ามาลงสมัครรับเลือกตั้งแทน หรือการที่พี่เลิกสมัครและน้องมาสานต่อ หรือมารดาเลิกเล่นการเมืองและให้บุตรลงสมัครแทน หรือพี่เลิกเล่นการเมืองและให้น้องลงสมัครแทน หรือสามีถึงแก่กรรมภรรยาจึงลงรับสมัครแทน หรือการที่สามียุติบทบาททางการเมืองและให้ภรรยาลงรับสมัครเลือกตั้งแทน

กระบวนการเข้าสู่ทางการเมืองของตระกูลการเมือง ส่วนใหญ่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลย โดยไม่ผ่านการเมืองในระดับท้องถิ่นมาก่อน และส่วนน้อยที่ผ่านการลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างความรู้จักรู้คุ้นเคยให้กับประชาชนในพื้นที่มาก่อน ซึ่งกระบวนการตัดสินใจเข้าสู่ทางการเมืองของทายาททางการเมือง มีทั้งการตัดสินใจยินยอมพร้อมใจที่จะเข้าสู่ทางการเมืองเอง การที่บิดาสนับสนุนและวางแผน เตรียมความพร้อมไว้ให้ การที่พี่วางแผนและสนับสนุนน้อง การถูกบังคับให้เข้ามาสานต่อทางการเมืองโดยที่ไม่ยินยอมพร้อมใจ การที่บิดาสั่งเสียไว้ให้สืบทอดเป็นทายาททางการเมือง และการที่บิดาไม่ยอม แต่ทายาทตัดสินใจเข้าสู่ทางการเมืองเอง

การสร้างฐานคะแนนเสียงของตระกูลการเมือง ส่วนใหญ่เป็นการลงสมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน เขตเลือกตั้งเดียวกันหรือคนละเขต หรือต่างคนต่างลงคนละจังหวัด การสร้างเครือข่ายทางการเมืองของตระกูลการเมือง การสร้างครอบครัวเป็นตระกูลการเมืองระดับชาติ คือ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงอย่างเดียว และการสร้างเครือข่ายกับการเมืองระดับท้องถิ่น คือ มีทั้งสมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายในระดับท้องถิ่นด้วย โดยช่วงระยะเวลาที่ตระกูลการเมืองต่าง ๆ เคลื่อนไหวทางการเมือง ตั้งแต่พุทธศักราช 2518 เป็นต้นมา มีแนวโน้มในการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองในช่วงระยะเวลาหลัง ๆ เริ่มมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์ในการสืบทอดทายาททางการเมือง ส่วนใหญ่เป็นการสืบทอดภายในเครือข่ายตระกูลเดียวกัน หรือการแต่งงานระหว่างตระกูล หรือการถ่ายทอดไปยังตระกูลอื่น

พื้นฐานอาชีพของทายาทตระกูลการเมืองต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่วงการการเมือง มีทั้งที่เป็นนักธุรกิจ รับราชการ ทนายความ สื่อมวลชน และมีแนวโน้มการที่นักธุรกิจจะเข้ามาสู่วงการการเมืองจะเพิ่มมากขึ้น และความมั่นคงในการสานต่อทายาททางการเมืองมีทั้งอยู่ในวงการการเมืองอย่างต่อเนื่อง การสานต่อเพียง 1-2 สมัย และยุติบทบาทไป เนื่องจากไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง หรือที่อยู่ในวงการการเมืองระยะหนึ่งแล้วยุติบทบาทไป และทายาทกลับมาสานต่อใหม่ ทั้งนี้ ความแตกต่างของตระกูลการเมืองต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขความจำเป็นและความพร้อมของแต่ละตระกูล

4. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง และแนวคิดการสื่อสารทางการเมือง

4.1 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับเครือข่ายทางการเมือง

เวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2543, น. 177-232) ได้เสนอแนวทางการศึกษาการเมืองไทยในลักษณะของเครือข่ายอิทธิพลการเมือง (Network of political influence) ในงานชื่อเรื่อง อิทธิพลในการเมือง ท้องถิ่นไทย: ศึกษากรณีเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดจักรกลการเมืองของอเมริกาในอดีต โดยเครือข่ายอิทธิพลการเมืองได้นำลักษณะสำคัญของแนวคิดจักรกลการเมืองมาใช้อธิบายคือ 1) เป็นเครือข่ายของคนที่ใช้อิทธิพลในการเข้ามามีอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นและใช้อำนาจทางการเมืองรักษาและขยายอิทธิพลต่อไป 2) ความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวและตอบแทนกันในรูปแบบอุปถัมภ์ 3) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงลงไปถึงผู้นำหรือตัวแทนในระดับชุมชนที่ใกล้ชิดกับฐานมวลชน 4) ฐานมวลชนเป็นกลุ่มที่มีฐานะยากจนและมีทางเลือกน้อยในการเข้าถึงทรัพยากร โดยเวียงรัฐ ได้นิยาม เครือข่ายอิทธิพลการเมืองว่า หมายถึง โครงสร้างที่เชื่อมโยงผู้มีอำนาจทางการเมืองกับฐานมวลชน ภายในโครงสร้างเป็นการเชื่อมโยงด้วยความสัมพันธ์

ส่วนตัว และใช้ระบบอุปถัมภ์ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์และผูกพันความสัมพันธ์ไว้ด้วยกัน ทั้งนี้ เครือข่ายอิทธิพลทางการเมืองมีลักษณะสำคัญบางประการที่แตกต่างจากแนวคิดจักรกลการเมือง ได้แก่ 1) การจัดองค์กร ไม่ชัดเจนและสายสัมพันธ์อ่อนแอ โดยเครือข่ายอิทธิพลของไทยเกิดจาก บริบทอำนาจการปกครอง รวมศูนย์แต่อ่อนแอ เพราะผู้ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ เครือข่ายอิทธิพล จึงใช้ประโยชน์จากความสามารถในการเชื่อมโยงผู้มีอำนาจต่าง ๆ โดยเฉพาะข้าราชการ และนักการเมือง ที่มีอำนาจในส่วนกลาง ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยความเข้มแข็งและมั่นคงของ เครือข่ายขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างกัน เมื่อไหร่การจัดสรร ผลประโยชน์ไม่มีประสิทธิภาพก็อาจเกิดความขัดแย้งโดยง่าย 2) ทรัพยากรที่ใช้ในการผูกโยงเครือข่าย มีจำกัดและไม่กระจายตัว ความสำคัญอยู่ที่การต่อรองแลกเปลี่ยนเพื่อให้ผู้มีอำนาจใช้อำนาจในทาง มิชอบ เช่น ส่วนแบ่งจากการบริหารงบประมาณ ธุรกิจผิดกฎหมาย สิ่งเหล่านี้เป็นเอกสิทธิ์เฉพาะ บุคคลไม่สามารถลงไปยังผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้ ทรัพยากรจึงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในส่วนของ ผู้มีอำนาจเท่านั้น 3) การเชื่อมโยงชาวบ้านผ่านระบบหัวคะแนน เครือข่ายใช้ประโยชน์จากหัวคะแนน โดยทำให้หัวคะแนน เห็นว่าตนมีที่พึ่งทางการเมืองหรือมีผลประโยชน์ตอบแทนบางส่วน แต่ไม่มี ช่องทางเปิดโอกาสให้หัวคะแนนเลื่อนฐานะเป็นนักการเมืองเพื่อมีอำนาจมากขึ้น เป็นเพราะทรัพยากร ในการพึ่งพาที่สำคัญ คือ การเจรจาต่อรองกับผู้มีอำนาจ ซึ่งหัวคะแนนไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ด้วย ตนเอง ต้องเข้าไปอยู่ในระบบอุปถัมภ์ของนักการเมืองเท่านั้นจึงจะมีช่องทางพึ่งพิงผู้มีอำนาจ

ในทางเดียวกัน เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2548) อ้างใน เวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2558, น. 34-36) ได้อธิบายว่า การเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับชาติของไทย มีลักษณะคล้ายกับการเมืองจักรกล แต่เอนก ได้ใช้คำว่า “เครือข่ายฝักฝ่าย” หมายถึง องค์กรที่ทำหน้าที่เป็นองค์กรส่วนตัวของ นักการเมืองระดับชาติในการดูแลผู้คนในชนบท ให้การอุปถัมภ์โดยการสกัดเอาเงินงบประมาณของรัฐ มาใช้ เพื่อหล่อเลี้ยงผู้คนและกิจกรรมในองค์กร และเป็นตัวเชื่อมข้อเรียกร้องของประชาชนกับ นักการเมือง เป็นองค์กรที่นักการเมืองระดับชาติตั้งขึ้นในระดับจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงตนเองเข้ากับ หัวคะแนน และจากหัวคะแนนเชื่อมโยงสู่ผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้าน ซึ่งเครือข่ายนี้ไม่ได้จัดตั้งในช่วงการ เลือกลง แต่สร้างความอุปถัมภ์ในช่วงเวลาปกติ เพื่อให้ให้นักการเมืองสร้างความสัมพันธ์และบุญคุณกับ หัวคะแนนและประชาชนกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป้าหมายคือการรักษารัฐานเสียงและขยายฐาน เสียงให้นักการเมือง โดยวิธีการฟังข้อเรียกร้องหรือปัญหาของหัวคะแนนและประชาชน และส่งเรื่อง ต่อไปยังนักการเมือง เพื่อดึงงบประมาณโครงการของราชการมาแก้ไขปัญหาและตอบสนองความ ต้องการของประชาชน เครือข่ายฝักฝ่ายทางการเมืองนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากการเมืองและระบบราชการ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ โดยเครือข่ายฝักฝ่ายทางการเมืองของไทยเกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทเป็นหลัก ทำงานในระดับจังหวัด ไม่ใช่พรรคระดับชาติ สร้างสัมพันธ์กับ

ประชาชนในพื้นที่ผ่านการรับรู้ปัญหาและข้อเรียกร้องของประชาชน และตอบสนองในรูปแบบระบบอุปถัมภ์ผสมกับลักษณะความเป็นท้องถิ่นนิยม

4.1.1 เครือข่ายอิทธิพลการเมืองกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

เวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2543, น. 233-235) ได้อธิบายถึงประเด็นการกระจายอำนาจกับเครือข่ายอิทธิพลการเมืองว่า การกระจายอำนาจทำให้ขอบเขตอำนาจของการบริหารท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เมื่องบประมาณลงไปท้องถิ่นมากขึ้นจึงทำให้การแข่งขันสูงขึ้น ก่อให้เกิด 1) การตอบแทนชาวบ้านมากขึ้น ทั้งในด้านการใช้เงินตอนซื้อเสียง และการสร้างความผูกพันกับชาวบ้านเพื่อรักษาสถานะคะแนนเสียงต่อไป 2) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการทุจริตอย่างเสียหาย มีโอกาสในการถูกเปิดเผยจนเสียหายพจน์และอำนาจ แต่อีกแง่หนึ่ง การกระจายอำนาจช่วยเพิ่มความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายอิทธิพล เพราะมีทรัพยากรจากอำนาจทางการเมืองเพื่อใช้ในการผูกพันเครือข่ายให้แน่นแฟ้นมากขึ้นและลดการพึ่งพิงอำนาจของข้าราชการลง แต่จะร่วมมือกับพรรคการเมืองมากขึ้น เพราะมีปัจจัยด้านการควบคุมฐานคะแนนเสียงที่จะต่อรองกับพรรคการเมืองมากขึ้น ส่งผลให้เครือข่ายแบบหลวม ๆ ของไทยมีลักษณะการจัดตัวเป็นองค์กรใกล้เคียงกับแนวคิดจักรกลในอดีตของอเมริกา และการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นทำให้เครือข่ายอิทธิพลจำเป็นต้องผูกพันกับฐานมวลชนมากยิ่งขึ้น โดยสิ่งตอบแทนที่ได้จากอำนาจทางการเมืองจะต้องนำไปกระจายให้กับหัวหน้าคะแนนและฐานมวลชนที่เป็นชาวบ้านให้ทั่วถึง เพราะเมื่อชาวบ้านมีทางเลือกมากขึ้น ย่อมที่จะตัดสินใจเลือกนักการเมืองที่กระจายทรัพยากรให้ตนมากกว่า ทั้งนี้ เวียงรัฐคาดการณ์ว่าการกระจายอำนาจ แม้จะทำให้เครือข่ายอิทธิพลเข้มแข็งขึ้น แต่นี่คือทางออกของการเมืองไทยที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพราะเครือข่ายอิทธิพลเป็นช่องทางการเมืองของชาวบ้านที่เกิดขึ้นจริง การเพิ่มความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายอิทธิพลจึงเท่ากับเพิ่มทรัพยากรและอำนาจต่อรองแก่ประชาชน

รูปแบบความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นกับพรรคการเมืองที่เห็นชัดเจน คือ การรณรงค์หาเสียงในช่วงการเลือกตั้ง โดยการรณรงค์หาเสียงในท้องถิ่นจะมีการใช้สโลแกน ป้าย สัญลักษณ์ และรูป เพื่อให้เห็นว่านักการเมืองท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง ในอีกทางหนึ่ง พรรคการเมืองก็ใช้เครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยรณรงค์หาเสียง หาก พรรคการเมืองมีความสัมพันธ์มั่นคงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เท่ากับจะมีฐานเสียงที่มั่นคงในที่แห่งนั้น นอกจากนั้นยังมีการให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ แก่กลุ่มประชาคมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้ตื่นตัวทางการเมือง และมีพฤติกรรมเลือกตั้งแบบหมู่คณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของพรรคการเมืองในการคุมแกนนำ เช่น ประธานกลุ่มกรรมการกลุ่ม กลุ่มอาสาสมัคร สาธารณสุขหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มคนเหล่านี้ (เวียงรัฐ เนติโพธิ์, 2558, น. 60-61)

4.2 แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) ศาสตร์นี้มีต้นกำเนิดจากสมัยกรีกโบราณ โดยเน้นที่การวาทวิทยา (Rhetoric) การเมือง และจริยธรรม พร้อมทั้งรวมการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เข้ากับเนื้อหาทางการเมืองและการสื่อสารเพื่อให้บรรลุผลทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองจึงถูกมองว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญต่อการทำงานทางการเมือง และการบริหารในทุกสังคม โดยใช้การสื่อสารเพื่อกำหนดแนวทางที่ผู้รับสารสามารถยอมรับได้ กิจกรรมการสื่อสารทางการเมืองที่มีลักษณะเฉพาะนี้จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ (สุภาภรณ์ ตังอินทร์, 2553, น. 14)

4.2.1 ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

นิยม รัฐอมฤต (2553, น. 33 อ้างใน แก้วตา ว่องเชวร์ปรีชา, 2562, น. 10-11) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง ระบบการเผยแพร่ข้อมูลทางการเมืองไปยังสมาชิกในสังคมการเมือง ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงข่าวสารระหว่างสมาชิกและหน่วยงานต่าง ๆ ในระบบการเมือง โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับรัฐบาล เป็นช่องทางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตัดสินใจและนโยบายของรัฐบาลให้ประชาชนได้รับทราบ ในขณะเดียวกันก็เป็นกระบวนการที่นำเสนอข้อเรียกร้องและความต้องการของประชาชนไปยังรัฐบาล เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายที่สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เสถียร เขยประทับ (2554, น. 23 อ้างใน แก้วตา ว่องเชวร์ปรีชา, 2562, น. 11) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การสื่อสารที่มีเป้าหมายเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งรวมถึงการสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินการโดยนักการเมืองและผู้ปฏิบัติการด้านการเมือง การสื่อสารที่ส่งไปยังผู้ปฏิบัติการด้านการเมืองเหล่านี้โดยบุคคลที่ไม่ใช่นักการเมือง เช่น นักข่าวหรือสื่อมวลชน การสื่อสารเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติการด้านการเมืองและกิจกรรมของคนเหล่านี้ ปรากฏในรายงานข่าว บทบรรณาธิการ บทความ หรือในรูปแบบอื่นของการอภิปราย พูดคุยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองโดยสื่อต่าง ๆ ทั้งนี้ การสื่อสารทางการเมืองไม่ได้อยู่ในรูปภาษาพูดหรือเขียนเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่มองเห็นหรือได้ยิน เช่น การแต่งกาย หรือโลโก้ด้วย ซึ่งมีส่วนในการเกิดภาพลักษณ์หรือเอกลักษณ์ทางการเมือง ในมุมมองนี้ดูเหมือนรูปแบบของการสื่อสารทางการเมืองจะกินความไปถึงรูปแบบอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสื่อสารด้วยภาษาพูดและเขียนแต่อาจหมายถึงรวมถึงการสื่อความเชิงการกระทำและสัญลักษณ์ด้วย แต่จุดเน้นสำคัญคือเป้าหมายของการสื่อสารที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการเมือง

จี และคณะ (Agree, Ault and Emery, 1976 อ้างใน ยุทธพร อิศรชัย, 2559, น. 5-8) มองการสื่อสารทางการเมืองว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ทางการเมืองระหว่างบุคคล ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่

สำคัญที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง ทำให้ผู้คนสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมนี้ได้ นอกจากนี้ การสื่อสารทางการเมืองยังเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่ว ๆ ไปอีกด้วย

4.2.2 ความสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในทางการเมือง เพราะเป็นกระบวนการพื้นฐานสำหรับกลุ่มการเมืองในการก่อรูป และพยายามมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ เช่น ในสังคมมีทั้งคนรวยและคนจน แต่ความรวยความจนไม่มีนัยยะทางการเมืองโดยตัวของมันเอง แต่ด้วยการดู ฟัง พูด และอ่าน จึงจะทำให้คนจนสามารถเรียนรู้ว่าสมาชิกสังคมคนอื่น ๆ มีทั้งที่เป็นคนรวย และคนยากจน ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้ว่าพวกเขาเป็นสมาชิกของคนกลุ่มใดในสังคม ซึ่งต่างจากอีกกลุ่มหนึ่ง หลังจากการพูดการอ่านถึงเรื่องราวเหล่านี้ สมาชิกบางคนในแต่ละกลุ่มก็สามารถตัดสินใจได้ว่า เขาต้องการให้รัฐบาลมีนโยบายสนองตอบต่อความต้องการ หรือผลประโยชน์ของพวกเขาอย่างไร ไม่เพียงการพูด การเขียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสื่อสารผ่านการ์ตูน ป้าย การเดินขบวนประท้วง ที่สามารถทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำไปขบคิดในการดำเนินนโยบาย ดังนั้น การสื่อสารจึงเป็นกระบวนการพื้นฐานสำหรับกิจกรรมทางการเมืองทั้งหลาย

4.2.3 ความสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง

ดอยซ์ (Deutsch W. K., 1966 อ้างใน แก้วตา ว่องเชวาร์ปรีชา, 2562, น. 12) ได้สื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง โดยอธิบายว่าการสื่อสารทางการเมืองถือเป็นส่วนสำคัญที่ไม่สามารถแยกออกจากการปกครองได้ เพราะเปรียบเสมือน "เส้นใยประสาท" ของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้เปรียบกับ "เส้นใยสมอง" ของรัฐบาล กล่าวคือ รัฐบาลไม่สามารถดำเนินงานหรือทำการใด ๆ ได้หากปราศจากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการสร้างความเข้าใจระหว่างรัฐบาลและประชาชน โดยกระบวนการสื่อสารทางการเมืองทำหน้าที่หลายประการ ได้แก่ สร้างความเห็นพ้องต้องกัน การสื่อสารทำให้รัฐบาลสามารถถ่ายทอดนโยบาย ข้อมูลสำคัญ หรือเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจไปยังประชาชน ช่วยให้ประชาชนเข้าใจและสนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาล สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมที่มีความหลากหลาย ในสังคมที่มีความคิดเห็นและความเชื่อต่างกัน การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน สร้างค่านิยมและเป้าหมายร่วมกัน การสื่อสารทางการเมืองช่วยกำหนดแนวทางและสร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชนมีความมุ่งมั่นและเป้าหมายที่สอดคล้องกัน เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาสังคม ฯลฯ การสื่อสารระหว่างรัฐบาลและประชาชนยังทำให้ประชาชนมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมือง โดยการให้ข้อมูล ข่าวสาร และสร้างพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของรัฐบาลว่าดำเนินไปอย่างไร่งใสและมีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) และระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

5.1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อยู่ร่วมกับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่เริ่มต้น เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ครอบครัวและเครือญาติ เพราะเมื่อใดที่มีครอบครัวเมื่อนั้นก็จะมีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ อย่างน้อยที่สุดคือ พ่อ แม่ อุปถัมภ์ลูก และเมื่อสังคมได้พัฒนาและมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ก็ได้เลือนรางหายไปแต่อย่างไรก็ตาม กลับแทรกซึมอยู่ในระบบสังคมอย่างมีสามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษา ค้นคว้าและทำความเข้าใจ เพื่อที่จะนำเอาส่วนที่ดีของความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างอุปสรรคให้กับแนวทางที่จะสร้างผลลบให้ได้มากที่สุด (ต่อสกุล พุทธพิภตร, 2562, น. 18)

ระบบอุปถัมภ์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่พึ่งพิงอย่างแนบแน่นระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ถูกอุปถัมภ์ (Patron-Client Relationship) ในสังคมของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ ผูกพันด้วย “การพึ่งพิง” และ “การตอบแทน” โดยผู้อุปถัมภ์จะเป็นที่พึ่งพิงของผู้ถูกอุปถัมภ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนตัว และหรือตำแหน่งหน้าที่ของตน ผู้อุปถัมภ์บางคนที่มีทรัพยากรอำนาจมาก เช่น ความมั่งคั่งและหรือตำแหน่งหน้าที่สูง สามารถใช้ทรัพยากรอำนาจในการอุปถัมภ์ผู้คนที่อยู่ในเครือข่ายการอุปถัมภ์ได้มากจนบางครั้งถูกเรียกว่า “เจ้าพ่อ” ก็มีไม่น้อย ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่า ระบบอุปถัมภ์มีลักษณะของการพึ่งพิงกันอย่างไม่เท่าเทียมกัน โดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันซึ่งอาจเป็นทรัพย์สิน ตำแหน่ง ความจงรักภักดี หรือสิ่งมีคุณค่าอื่นที่เป็นที่ต้องการ โดยผู้อุปถัมภ์เป็นผู้จัดหาหรือให้กับผู้ใต้อุปถัมภ์ และแปรเปลี่ยนมาเป็น “บุญคุณ” ที่ได้รับการอุปถัมภ์ต้องตอบแทนในรูปของความจงรักภักดีหรือการยอมรับปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำขอของผู้อุปถัมภ์ บางครั้งก็มีการเรียกกันว่าเป็นความสัมพันธ์แบบ “เจ้านาย-ลูกน้อง” ทำให้ผู้อุปถัมภ์สามารถสั่งการหรือขอให้ผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์ดำเนินการตามที่ต้องการได้ ภายใต้การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ดังกล่าว นอกจากระบบอุปถัมภ์แล้วยังมีระบบเครือญาติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยในหลาย ๆ พื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่คนในเครือญาติยังอาศัยอยู่ร่วมกัน และมีความผูกพันใกล้ชิดฉันท์ เครือญาติ สังคมแบบนี้มักจะมีความเอื้ออาทรกัน รวมถึงช่วยเหลือกันและกัน อันเป็นระบบที่เกื้อหนุนต่อระบบอุปถัมภ์อีกทางหนึ่ง (ปราน สุวรรณมงคล, 2554, อ้างใน วีระทัศน์ กอชาวี, 2563, น. 27)

แนวความคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์ถูกนำมาใช้ในการอธิบายสังคมไทยว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการกำหนดสถานภาพของบุคคลลดหลั่นจากบนสู่ล่าง นั่นคือ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีโครงสร้างที่เน้นความแตกต่างระหว่างฐานะตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่มีฐานะ

ตำแหน่งสูงกว่าและผู้รับการอุปถัมภ์ที่มีฐานะต่ำกว่าผู้อุปถัมภ์ (Patron) หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจสถานะ และอิทธิพล จะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้มีอำนาจน้อยกว่าหรือผู้ที่ต้องการการสนับสนุน (Client) ซึ่งมักจะต้องความช่วยเหลือและการปกป้องจากผู้อุปถัมภ์ โดยผู้อุปถัมภ์จะมอบประโยชน์ให้แก่ผู้รับการอุปถัมภ์ด้วยความหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สินค้า ความภักดี การสนับสนุนทางการเมือง และบริการต่าง ๆ ขณะเดียวกัน การแข่งขันทางการเมืองก็ได้เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ไปใน 4 แนวทาง ได้แก่ (อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์, 2539, น. 41-56 อ้างใน วนาชาติ วงศ์พุทธา, 2557, น. 26-27)

1) ช่วยปรับปรุงอำนาจต่อรองระหว่างของผู้รับอุปถัมภ์ต่อผู้อุปถัมภ์ โดยการช่วยเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรของเขา เนื่องจากการให้เสียงหรือการไม่ให้เสียง มีผลกระทบต่อผู้ที่ต้องการได้ตำแหน่งได้ ผู้ออกเสียงตระหนักดีว่าทรัพยากรเช่นนั้นสามารถกลายมาเป็นผลประโยชน์ที่ควรได้รับ แม้กระทั่งบางคนที่ไม่ให้บริการใด ๆ ที่มีค่าที่จะให้แก่ผู้อุปถัมภ์ เขายังพบว่าคะแนนเสียงของบุคคลที่สนิทชิดเชื้อในครอบครัวมักจะเพียงพอในอันที่จะได้รับความช่วยเหลือจากนักการเมืองท้องถิ่น ผู้ออกคะแนนเสียงมักจะระบุว่าผู้อุปถัมภ์คือนักการเมืองที่เขาสนับสนุนเพราะว่าเขามีบุญคุณส่วนตัวที่จะต้องตอบแทน

2) ส่งผลสนับสนุนให้เกิดบูรณาการในระดับแนวตั้งของโครงสร้างแบบผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ก็จากระดับหมู่บ้านจนถึงรัฐบาลกลาง เนื่องจากการเลือกตั้งระดับชาติทำให้เกิดความจำเป็นสำหรับพรรคการเมืองที่จะต้องสร้างเครือข่ายของความสัมพันธ์ลงไปจนถึงระดับท้องถิ่น ส่วนมากพรรคการเมืองจะทำโดยการยึดเอากลุ่มผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ที่มีอยู่ (Existing Patron Client Clusters) และผนวกเข้าไว้ในโครงสร้างของพรรคที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อุปถัมภ์ท้องถิ่นที่จะช่วยหาเสียงจากผู้อุปถัมภ์ของตน การหาเสียงจากผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นรายบุคคลหรือตามชั้นทางสังคมได้ผลน้อย เพราะผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดถูกแบ่งออกเป็นกลุ่ม ผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์

3) นำไปสู่การสร้างกลุ่มผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์แบบพีระมิด และทำให้ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ได้กลายเป็นการเมืองเนื่องจากชัยชนะในการเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญ ผู้อุปถัมภ์ท้องถิ่นที่มีบริวารอยู่พอประมาณจะพยายามยิ่งขึ้นในการผูกความสัมพันธ์กับคนอื่นให้มาเป็นผู้รับอุปถัมภ์ เพื่อให้ฐานะของตนในการเลือกตั้งเข้มข้นยิ่งขึ้นผู้อุปถัมภ์ที่เดิมไม่เคยมีบทบาทในการเลือกตั้งมากมักจะเปลี่ยนอำนาจส่วนตัวมาเป็นอำนาจทางการเมืองในรูปแบบของคะแนนเสียง

4) ช่วยเสริมสร้างให้กลุ่มผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ที่เป็นกลุ่มตรงกันข้ามกันยังคงยืนยงอยู่ได้ในระดับท้องถิ่น (Opposition Patron-Client Pyramids) ปกติผู้อุปถัมภ์ที่แข่งขันกันจะถูกจำกัดอำนาจเฉพาะในเขตท้องถิ่น โดยไม่ยอมให้อำนาจจากภายนอกเข้ามาอิทธิพล ในทางตรงข้ามระบบการเลือกตั้งทำให้เกิดการแข่งขันในระหว่างพรรคการเมืองในระดับชาติ หรือภูมิภาคที่จะต้องหาสายโยงใยเข้าไปถึงระดับท้องถิ่นกลุ่มแตกแยก (Faction) ในท้องถิ่นแต่เดิมที่อ่อนแออาจถูกบังคับให้

รวมเข้ากับกลุ่มแตกแยกที่มีอำนาจในท้องถิ่นมากกว่า เพื่อจะรักษาอำนาจของตนในท้องถิ่น ผลส่วนรวมของการแข่งขันการเลือกตั้งคือ ทำให้ความแตกแยกระหว่างกลุ่มผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์หนึ่งปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยค้ำจุนผู้อุปถัมภ์ที่อ่อนแอที่อาจต้องสูญเสียตำแหน่งอำนาจของตนไป

5.2 ความหมายและรูปแบบของระบบอุปถัมภ์

ระบบอุปถัมภ์ คือความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เหนือกว่า เรียกว่า ผู้อุปถัมภ์ ที่ใช้อิทธิพลและทรัพยากรของตนเองในการปกป้องคุ้มครองและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีสถานะต่ำกว่า เรียกว่า ผู้ใต้อุปถัมภ์ (Client) ซึ่งผู้ที่ได้รับการอุปถัมภ์จะต้องแลกเปลี่ยนด้วยการสนับสนุน และอุทิศตัวเองบริการผู้อุปถัมภ์ด้วยความกตัญญูและซื่อสัตย์ ภายใต้ความซับซ้อนของสังคมสมัยใหม่ที่มีการจัดระเบียบสังคมและระบบราชการอันเป็นการจัดระเบียบความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการระหว่างเครือญาติ เพื่อน และความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์อีกด้วย ซึ่งยังมีบทบาทอยู่มาก ในโครงสร้างสังคมที่สลับซับซ้อนนั้น การจัดระเบียบโครงสร้างองค์กรในลักษณะที่เป็นทางการเพียงอย่างเดียวอาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หากแต่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครือญาติ พวกพ้อง และการอุปถัมภ์ จึงจะสามารถดำเนินงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ (อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์, 2539, น. 41-56 อ้างใน วนาชาติ วงศ์พุทธา, 2557, น. 26-27)

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นการแลกเปลี่ยนการบริการแก่กัน เป็นการบริการที่ต่างกัน ซึ่งจะมีคุณค่าตรงแก่ผู้รับ กล่าวคือ ผู้อุปถัมภ์จะเห็นคุณค่าของความจงรักภักดีของผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์จะเห็นคุณค่าของการช่วยเหลือดูแลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมจากผู้อุปถัมภ์ ซึ่งโดยส่วนมากจะพบความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ แต่ปัจจุบันกลับพบว่าระบบอุปถัมภ์เกิดขึ้นซ้อนเข้าไปในความสัมพันธ์ที่เป็นทางการด้วย อาทิ การเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งให้กับผู้ใต้อุปถัมภ์ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ที่ไม่เป็นทางการซ้อนทับเข้าไปในความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ (ธีรยุทธ บุญมี, 2533, น. 199 อ้างใน ต่อสกุล พุทธพัตร์, 2562, น. 16)

แม้ว่าการแลกเปลี่ยนในความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์จะเป็นการแลกเปลี่ยนที่ไม่เท่าเทียม แต่เป็นที่แน่นอนว่าผู้อุปถัมภ์ย่อมต้องการสิ่งตอบแทนจากบริวาร ซึ่งบริวารหรือผู้ที่ได้รับการอุปถัมภ์นั้นจะสามารถตอบแทนผู้อุปถัมภ์ได้อย่างน้อย 5 รูปแบบ (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2554, น. 37-38 อ้างใน ต่อสกุล พุทธพัตร์, 2562, น. 18) คือ

- 1) ตอบแทนด้วยแรงงาน กล่าวคือ การใช้แรงงานของตนเพื่อช่วยเหลือภาระงานของผู้ที่ให้การอุปถัมภ์แก่ตน เช่น ทำการเกษตร หรือทำสิ่งใดก็ตามที่ผู้อุปถัมภ์ใช้ให้กระทำ เป็นต้น
- 2) ตอบแทนด้วยสิ่งของ กล่าวคือ การให้หรือหาสิ่งของที่ผู้อุปถัมภ์ต้องการ ไม่ว่าจะ เป็นสัตว์ พืช หรือสิ่งของใด ๆ ซึ่งในที่นี้นับรวมการยกบุตรให้กับผู้อุปถัมภ์ด้วย
- 3) ตอบแทนเชิงพิธีกรรม เพื่อแสดงความจงรักภักดี เช่น การรดน้ำดำหัว ในประเพณี สงกรานต์ การอวยพรปีใหม่ หรือการไปช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ที่ผู้อุปถัมภ์จัดขึ้น เป็นต้น
- 4) ตอบแทนด้วยการคุ้มครองความปลอดภัยให้กับผู้อุปถัมภ์ มักจะเกิดในกรณีที่ผู้อุปถัมภ์เป็นเจ้าของ หรือ noleg ผู้ให้อุปถัมภ์อาจอุทิศตัวเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับผู้อุปถัมภ์
- 5) ตอบแทนในทางการเมือง ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้าว่า ในระบบอุปถัมภ์หรือความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์แนวใหม่ (The New Patron - Client Theory) ซึ่งผู้ใ้อุปถัมภ์ตอบแทนด้วยการมอบคะแนนเสียง เป็นหัวคะแนน หรือช่วยหาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้อุปถัมภ์ที่ลงชิงตำแหน่งทางการเมือง

จากการศึกษาความหมายของระบบอุปถัมภ์ สามารถสรุปได้ว่า ระบบอุปถัมภ์ หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจหรือทางสังคมสูงกว่าผู้รับอุปถัมภ์ และผู้รับอุปถัมภ์จะตอบแทนประโยชน์บางประการด้วยความซื่อสัตย์และความกตัญญู

5.3 ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ย่อมมีอยู่ในทุกสังคมมนุษย์ เพราะมนุษย์ไม่สามารถอยู่ตัวคนเดียวได้ต้องมีการพึ่งพาอาศัย แลกเปลี่ยนและเกื้อหนุนต่อกัน ซึ่งในทุก ๆ สังคมล้วนแต่ให้โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่ไม่มีทางจะเท่าเทียมกัน ย่อมเกิดการแลกเปลี่ยนที่ไม่เท่าเทียม เกิดเป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ เพียงแต่ในสังคมไทยนั้น ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์หลัก ที่มีอยู่ในสังคม ในขณะที่สังคมอื่นความสัมพันธ์ในลักษณะนี้เป็นความสัมพันธ์ย่อย ๆ (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2540) ดังนั้น เมื่อความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์หลักในสังคมไทย จึงควรศึกษารูปแบบของความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ที่มีลักษณะเฉพาะในสังคมไทย ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ (สนธิ สมัครการ, 2533, น. 1-42 อ้างใน ต่อสกุล พุทธพัทธ์, 2562, น. 21-22) ดังนี้

- 1) ระบบอุปถัมภ์ในหมู่เครือญาติ เป็นระบบที่เก่าแก่ในสังคมไทย ตามวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้พี่กับญาติผู้น้อง เป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อย่างชัดเจน และคงทนถาวรที่สุด
- 2) ระบบอุปถัมภ์ในหมู่มิตร ปรากฏออกมาได้หลายรูปแบบ เช่น เพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนร่วมชั้น เพื่อนสถานศึกษา เป็นต้น มักมีพฤติกรรมการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเพื่อนที่มีฐานะทางสังคม

และเศรษฐกิจสูงกว่าจะให้ความช่วยเหลือเพื่อนผู้ด้อยฐานะ และเพื่อนผู้ที่ได้รับความอุปถัมภ์จะตอบแทนด้วยความจงรักภักดี ปกป้อง และสนับสนุนเพื่อนผู้ให้ความอุปถัมภ์

3) ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการใช้ระบบอุปถัมภ์มากเกินไปอาจจะทำให้เกิดความระส่ำระสาย และเสียกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอยู่นอกวงอุปถัมภ์ แต่ในแง่ดี ผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์ก็จะพร้อมมอบกำลังกายและสติปัญญาในการอุทิศตัวทำงานเพื่อผู้อุปถัมภ์

4) ระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการกับพ่อค้า และกลุ่มนักร้องเมืองกับชาวไร่ ชาวนา ข้าราชการจะเอื้อประโยชน์ในการทำธุรกิจของพ่อค้าในขณะที่พ่อค้าสนับสนุนทรัพยากรให้กับข้าราชการ ส่วนนักร้องเมืองสนับสนุนชาวไร่ ชาวนา ชาวไร่ ชาวนาก็จะเลือกนักร้องเมือง

6. ข้อมูลทั่วไปของตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.1 ด้านภูมิศาสตร์

6.1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านขุนอินทร์ หมู่ที่ 2 บ้านป่ายุบใน หมู่ที่ 3 บ้านเขาสิงห์โต หมู่ที่ 4 บ้านยุบตาเหน่ง หมู่ที่ 5 บ้านคลองหวายโสม หมู่ที่ 6 บ้านคลองเขต หมู่ที่ 7 บ้านเขาไม้เนวล และหมู่ที่ 8 บ้านท่าเสา โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอวังจันทร์ ห่างจากที่ว่าการอำเภอวังจันทร์ ประมาณ 12 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองระยอง ประมาณ 60 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 149.528 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 93,456 ไร่ อาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับตำบลเขาชุก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ทิศใต้และทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลชุมแสง อำเภอ วังจันทร์ จังหวัดระยอง ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง และตำบลหนองไร่ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับภูเขา มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 (บ้านบึง – แกลง) ตัดผ่าน ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปเป็นแบบร้อนชื้น ลักษณะของดินส่วนใหญ่เป็น ดินร่วนปนทราย

6.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ มีสภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสลับภูเขา (มีความลาดเอียง, ที่ราบ, ภูเขา ฯลฯ) มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 บ้านบึง - แกลง ตัดผ่าน

6.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิอากาศโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบร้อนชื้น ประกอบด้วย 3 ฤดู คือ (1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อน แต่ไม่ร้อนจัดมากนัก (2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออก

ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป (3) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ แต่อุณหภูมิจะไม่ลดต่ำมากเหมือนภาคอื่น ๆ เพราะเขตนี้อยู่ปลายมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความหนาวเย็นจึงไม่ลดลงมาก

6.1.4 ลักษณะของดิน ลักษณะสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย (มีความลาดเอียง, ที่ราบ, ภูเขา ฯลฯ) โดยทั่วไปเหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ และสวนผลไม้ เช่น มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อยยางพารา ทุเรียน เงาะ มังคุด ขนุน ฯลฯ

6.2 ด้านประวัติศาสตร์

6.2.1 ประวัติความเป็นมาของตำบลปายุบใน

ตำบลปายุบใน ตั้งอยู่ในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ซึ่งเดิมที่อำเภอวังจันทร์ เป็นส่วนหนึ่งของตำบลกระแสบน อำเภอแกลง ในพุทธศักราช 2516 ทางราชการได้แบ่งพื้นที่การปกครองของตำบลกระแสบน ออกมาตั้งเป็นตำบลวังจันทร์ และตำบลชุมแสง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 9 กรกฎาคม พุทธศักราช 2516 และในพุทธศักราช 2520 ทางราชการได้แยกพื้นที่การปกครองตำบลวังจันทร์ และตำบลชุมแสง ของอำเภอแกลง ออกมาตั้งเป็นกิ่งอำเภอวังจันทร์ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 1 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2520 และในวันที่ 1 สิงหาคม พุทธศักราช 2522 มีประกาศกระทรวงมหาดไทยให้โอนเขตการปกครอง 5 หมู่บ้านของตำบลชุมแสง มาตั้งเป็นตำบลปายุบใน ประกอบไปด้วย หมู่ที่ 1 บ้านขุนอินทร์ บ้านคลองดาษ หมู่ที่ 2 บ้านชุมนมใน บ้านปายุบใน หมู่ที่ 3 บ้านคลองสิบบ่ด บ้านเขาสิงห์โต หมู่ที่ 4 บ้านยุบตาหน่ง และหมู่ที่ 5 บ้าน ปายุบใน (ราชกิจจานุเบกษา, 2522, น. 3009) โดยมีนายอดิเรก แสงอังคนาวิน เป็นกำนันตำบลปายุบใน คนแรก

ตำบลปายุบใน มีที่มาของชื่อตำบลจากการตั้งตามพื้นที่เดิมที่ชาวบ้านอพยพย้ายที่ทำกิน จากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุที่เป็นรุ่นบุกเบิกพื้นที่ จึงทราบว่า เมื่อประมาณพุทธศักราช 2513 ยังไม่มีการจัดตั้งตำบลปายุบใน ยังเป็นตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ชาวบ้านได้ขยายพื้นที่ทำกินจากหมู่บ้านปายุบ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เข้ามายังตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยได้เรียกชุมชนใหม่ของตนเองว่าปายุบ เช่นเดียวกับชื่อชุมชนเดิม และเมื่อเริ่มมีรถโดยสารจากอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผ่านอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เพื่อไปยังอำเภอแกลง จังหวัดระยอง คนขับรถโดยสารจึงเกิดความสับสนว่าผู้โดยสารต้องการจะลงที่หมู่บ้านปายุบ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี หรือหมู่บ้านปายุบ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง คนขับรถโดยสารและผู้โดยสารจึงได้ตกลงกันว่า หากลงที่หมู่บ้านปายุบ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ให้เรียกว่า “ปายุบนอก” และหากลงที่หมู่บ้านปายุบ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ให้เรียกว่า “ปายุบใน”

6.3 ด้านการเมืองการปกครอง

6.3.1 การปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นที่เป็นภารกิจการปฏิบัติหน้าที่ของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ผู้ที่สำคัญที่สุด คอยขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจของทางราชการต่าง ๆ และคอยเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ภารกิจและนโยบายของทางราชการนั้นให้สำเร็จลุล่วงและตอบสนองต่อประชาชนมากที่สุด นั่นก็คือกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้นได้ถือกำเนิดเกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ (เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยคนแรก) ทดลองจัดระเบียบการปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน ขึ้นเป็นครั้งแรก ณ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พุทธศักราช 2435 ซึ่งภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคมอย่างยั่งยืน กำนันและผู้ใหญ่บ้านถือเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยนายอำเภอในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย โดยมีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ที่นายอำเภอสั่งการ รวมถึงการดูแลความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

นอกจากนี้ กำนันและผู้ใหญ่บ้านยังมีบทบาทในการดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหายาเสพติด การลักขโมย การระงับข้อพิพาทเพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นศาล การทะเลาะเบาะแว้งระหว่างชาวบ้าน และการพนัน กำนันผู้ใหญ่บ้านยังมีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพในครัวเรือน และสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภารกิจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน บางครั้งอาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น จะถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2475 มาตรา 27 และมาตรา 28 อีกทั้งยังมีบทบาทในการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนหรือภารกิจพิเศษที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง ดังนั้น พวกเขาจึงเปรียบเสมือนทัพหน้าที่ช่วยเหลือแม่ทัพใหญ่ คือ นายอำเภอ ในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้หมดไปจากพื้นที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในชุมชนต่อไป (พันธกานต์ เพชรตีบ, 2563, น. 25-26)

สำหรับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกของชาวบ้าน ส่วนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้งตำบลคัดเลือกผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งในตำบลนั้นที่มีความเหมาะสมขึ้นเป็นกำนัน ซึ่งทั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน สามารถดำรงตำแหน่งได้จนอายุครบ 60 ปี โดยกรมการปกครองจะมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านทุก ๆ 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง (พันธกานต์ เพชรตีบ, 2563, น. 27)

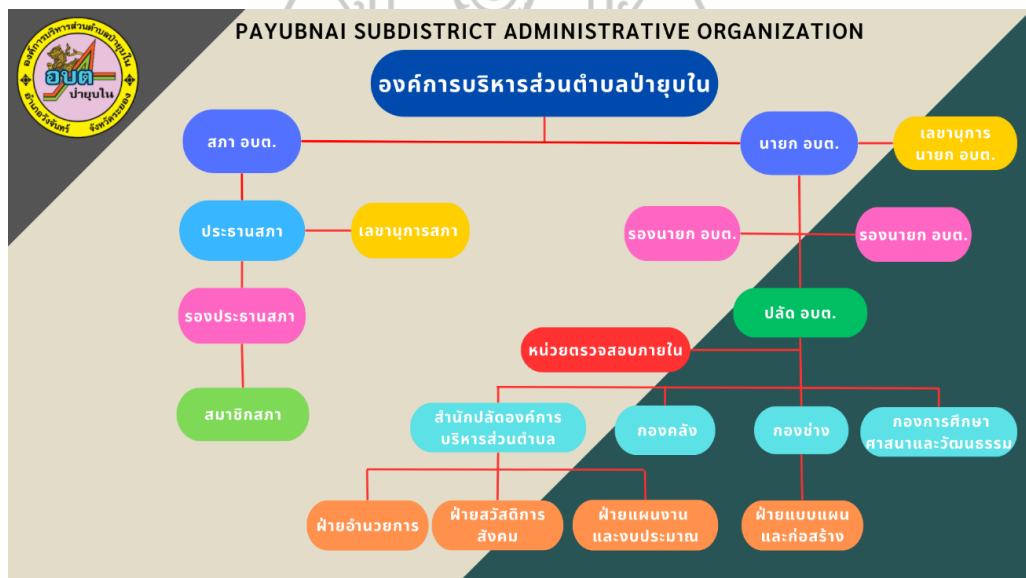
ตำบลป่ายุบใน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น จำนวน 26 คน โดยมีกำนันตำบลป่ายุบใน จำนวน 1 คน ได้แก่ นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ซึ่งมาจากการเลือกกันเองผู้ใหญ่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน รวมจำนวน 16 คน และมีสารวัตรกำนัน จำนวน 2 คน

6.3.2 การปกครองท้องถิ่น

ตำบลป่ายุบใน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2537 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 ซึ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พุทธศักราช 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน จัดตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2538 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (ราชกิจจานุเบกษา, 2538, น. 44) เป็นการจัดการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกตัวแทนของท้องถิ่นเอง ให้มาเป็นผู้กำหนดนโยบาย และแนวทางในการบริหารงานนั้น จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของท้องถิ่นกับทั้งจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ แก่ประชาชน สามารถให้บริการสาธารณะที่มีความสอดคล้องต่อความต้องการของคนในท้องถิ่น ตลอดจนทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของท้องถิ่น มีอำนาจและความเป็นอิสระ (Autonomy) จากรัฐบาลกลางในหลาย ๆ ทาง ตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น และมีอิสระในการบริหารงานบุคคลบริหารงานงบประมาณและการจัดการพัสดุด้วยตนเอง ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ ภายใต้การกำกับดูแลของราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและแผนพัฒนาและฝ่ายสภา มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารและพนักงาน ซึ่งการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันมีปัญหาในเรื่องความโปร่งใส ขาดประสิทธิภาพ การใช้จ่ายเงินไม่คุ้มค่า มีการรั่วไหล การจัดทำแผนงานโครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ส่งผลให้ประชาชนเสียโอกาสที่จะได้รับการแก้ไขปัญหาและการจัดบริการที่มี คุณภาพและเป็นธรรม ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่ดีคือ องค์การบริหารส่วนตำบลที่เอาใจใส่และรับผิดชอบต่อปัญหาและความเดือดร้อนของ ประชาชน บริหารงานยึดหลักระเบียบ กฎหมาย มีความโปร่งใสเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบบริการด้วยความเป็นธรรมและ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานมุ่งความสำเร็จในการพัฒนาตามความต้องการของประชาชน

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน จำนวน 8 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน โดยมีนายธนิตพงศ์ พัทธเจริญพงศ์ ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เพื่อให้ให้นายอำเภอวังจันทร์แต่งตั้งเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน มีรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน จำนวน 1 คน โดยการคัดเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน จำนวน 6 คน มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน โดยการคัดเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน และฝ่ายบริหาร คือ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน โดยมีผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 3 คน ที่มาจากการแต่งตั้งของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ได้แก่ รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน จำนวน 2 คน และเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน 1 คน ในส่วนของฝ่ายประจำ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายของฝ่ายบริหาร มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง รองมาจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ดังแผนผังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แผนผังโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน, 2567, <https://www.payubnai.go.th>

6.3.3 ด้านการเมือง

กลุ่มการเมืองในตำบลป่ายุบใน ตำบลป่ายุบในมีกลุ่มการเมืองที่โดดเด่น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตระกูลชุ่มบุญยืนยง กลุ่มนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ และกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ

1) *กลุ่มตระกูลชุ่มบุญยืนยง* เป็นครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ย้ายมาจากอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสวนปาล์มน้ำมัน สวนยางพารา และยังมีรถแบล็คโฮ รถบรรทุกสิบล้อรับจ้างอีกด้วย จึงถือได้ว่าเป็นตระกูลที่ค่อนข้างมีฐานะและมีอิทธิพลเนื่องจากมีพรรคพวกมาก ซึ่งการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของตระกูลชุ่มบุญยืนยง เริ่มจากนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง ลงสมัครและได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดระยอง เมื่อพุทธศักราช 2522 มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2498 และได้รับการเลือกตั้งโดยไม่มีคู่แข่งมาโดยตลอด จนกระทั่งเมื่อพุทธศักราช 2547 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 โดยนายมนัส สมศักดิ์ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ แข่งขันกับนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง แต่ก็พ่ายแพ้ไป และเมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งในพุทธศักราช 2551 ซึ่งขณะนั้น นายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง อายุ 67 ปี จึงตัดสินใจยุติบทบาททางการเมืองหันมาลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว เปิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงบางจาก ซึ่งมีขนาดใหญ่รองลงมาจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ปตท. รวมระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งทางการเมือง 29 ปี ด้วยบารมีนี้จึงส่งผลให้นายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง บุตรชายคนโตได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2551 แต่ได้เข้ามาทำงานอยู่เพียงสมัยเดียวก็ไม่ประสงค์จะทำงานการเมืองอีก และต่อมาเมื่อพุทธศักราช 2554 นายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง ได้ผลักดันให้บุตรชายคนเล็ก นายธัญย์ปวีณ์ ชุ่มบุญยืนยง ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 6 ตำบลป่ายุบใน

2) *กลุ่มนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์* นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ เป็นคนไทยเชื้อสายจีน ย้ายมาจากอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มาอาศัยอยู่ในตำบลป่ายุบใน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและทำธุรกิจโรงหีบอ้อย ค่อนข้างเป็นผู้มีฐานะ โดยเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองโดยได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อพุทธศักราช 2538 และพัฒนาบทบาทขึ้นเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน เมื่อพุทธศักราช 2543 และอยู่ในตำแหน่งจนเกษียณอายุ แต่ถือได้ว่าเป็นกลุ่มอำนาจเก่าของนายดำรง นิเวศวรรณ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยเมื่อพุทธศักราช 2551 กลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ได้สนับสนุนให้นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ ชิงชัยกับนายมนัส สมศักดิ์ แต่พ่ายแพ้ไป และต่อมาเมื่อพุทธศักราช 2554 ได้มีการสนับสนุนให้นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ลงสมัครรับเลือกตั้ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน แข่งขันกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และแพ้การเลือกตั้งอีกครั้ง จึงทำให้นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ เกิดความเบื่อหน่ายการเมืองและกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ไม่ส่งผู้ใดลงสมัครแข่งขันทางการเมืองอีก ซึ่งต่อมานายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ได้หันมาประกอบธุรกิจส่วนตัวจนกลายเป็นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวสวนละไมที่โด่งดังเรื่องบุฟเฟ่ต์ทุเรียน ภายหลังได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดระยอง

3) *กลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ* เป็นครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ย้ายถิ่นฐานจากอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เข้ามาอยู่ในตำบลป่ายุบใน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นตระกูลที่ค่อนข้างมีฐานะ อดีตเคยเป็นคู่แข่งทางการเมืองกับกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ภายหลังกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจถือว่าประสบความสำเร็จทางการเมือง หลังจากที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองเริ่มจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ลงสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านเมื่อพุทธศักราช 2543 ต่อมาพัฒนาบทบาทเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2547 และดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2554 ซึ่งในช่วงที่ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ได้สนับสนุนให้บุตรชายคนโต คือ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในภายหลัง และช่วงที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกษียณอายุ ได้ผลักดันให้บุตรชายคนเล็ก คือ นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน

6.4 ด้านเศรษฐกิจ

ตำบลป่ายุบใน มีประชากรทั้งสิ้น 7,310 คน จำนวนครัวเรือน 3,797 หลัง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ ทำข้าวนาปี 27 ไร่ ปลูกพืชผัก 27 ไร่ สับปะรด 1,303 ไร่ มันสำปะหลัง 1,665 ไร่ ยางพารา 50,301 ไร่ ปาล์มน้ำมัน 5,088 ไร่ ฯลฯ อาชีพด้านการปศุสัตว์ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 13 ราย เลี้ยงสุกร 3 ราย เลี้ยงไก่ 131 ราย เลี้ยงเป็ด 31 ราย และเลี้ยงแพะ 1 ราย ส่วนภาคบริการ มีโรงแรม จำนวน 2 แห่ง สนามกอล์ฟ 1 แห่ง สถานีบริการน้ำมัน 3 แห่ง ตลาดนัด 2 แห่ง ภาคการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตกธรรมรส สถานที่ท่องเที่ยวทางการเกษตร ได้แก่ สวนละไม และศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ ภาคการพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย ร้านค้าทั่วไป (ร้านขายของชำ) 67 ร้าน ร้านอาหาร 24 ร้าน ร้านเสริมสวย จำนวน 6 ร้าน ร้านขายยา 2 ร้าน ร้านซ่อมรถ ขายรถและจำหน่ายอะไหล่รถ 20 ร้าน ร้านจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า 1 ร้าน ร้านรับซื้อวัสดุที่ใช้แล้ว 3 ร้าน (ข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน พุทธศักราช 2566-2570)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าตำบลป่ายุบในตั้งอยู่นอกเขตเมือง ประชาชนเลี้ยงชีพด้วยการทำการเกษตรเป็นหลัก เศรษฐกิจในพื้นที่จึงขยายตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป อีกทั้งภูมิประเทศเหมาะแก่การตั้งบ้านเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าด้านอื่น

6.5 ด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

ตำบลป่ายุบใน มีสภาพทางสังคมความเป็นอยู่ การถ่ายทอดความรู้ ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม โดยมีสถาบันการศึกษา มีสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง สถาบันระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 แห่ง แหล่งการเรียนรู้ จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนผู้สูงอายุ 1 แห่ง

ในส่วนของสถาบันการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ เป็นสถานที่สำคัญระดับประเทศ ได้แก่ โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (Kamnoetvidya Science Academy: KVIS) เป็นโรงเรียนเอกชน สามัญศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้กับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (โรงเรียนกำเนิดวิทย์, 2565, https://www.kvis.ac.th/About_TH.aspx) มีสถาบันวิทยสิริเมธีที่เปิดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโทและปริญญาเอก) จำนวน 4 สำนักวิชา ได้แก่ สำนักวิชาวิทยาการพลังงาน (School of Energy Science and Engineering: ESE) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมชีวโมเลกุล (School of Molecular Science and Engineering: MSE) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมชีวโมเลกุล (School of Biomolecular Science and Engineering: BSE) และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (School of Information Science and Technology: IST) (สถาบันวิทยสิริเมธี, 2565, <https://www.vistec.ac.th/>) มีศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ซึ่งเป็นพื้นที่สาธิตการปลูกป่าและวิจัยการฟื้นฟูป่าหลากหลายรูปแบบ เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นภาคตะวันออกและพันธุ์ไม้หายากของไทย รวมถึงเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องการปลูกป่าและระบบนิเวศป่าไม้ให้แก่นิสิต นักศึกษา นักเรียน และประชาชนผู้สนใจ อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แห่งใหม่ที่สำคัญของภาคตะวันออก (ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์, 2565, <https://www.wangchanvalley.com/th/SiteVisit/SiteVisit/?keys=ddgmRY202-o>)

ด้านการสาธารณสุข ตำบลป่ายุบในมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่ง ด้านการนับถือศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดและสำนักสงฆ์ 8 แห่ง ศาลเจ้า 1 แห่ง ด้านประเพณีและงานประจำปีที่น่าสนใจ ได้แก่ ประเพณีบุญกลางทุ่ง และประเพณีวิ่งควาย ด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีคอนข้างอุดมสมบูรณ์ทั้งทรัพยากรดินและทรัพยากรน้ำ จะเห็นได้จากเกษตรกรรมสามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ซึ่งพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา แต่ประชาชนตำบลป่ายุบในยังประสบปัญหาข้างป่าบุกรุกทำลายข้าวของ บ้านเรือน และพืชผล

ทางการเกษตร รวมถึงทำร้ายประชาชนที่ออกกรีดยางในเวลาากลางคืน ด้านอื่น ๆ ตำบลป่ายูบในมีสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายูบในเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทสำคัญในพื้นที่ มีศูนย์กิจกรรมสมุนไพรรักษาบ้านหมอก มีระบบผลิตและส่งจ่ายก๊าซชีวภาพจากฟาร์มสุกรให้ชุมชนใช้เป็นพลังงานสะอาด

7. ข้อมูลทั่วไปของวังจันทร์วัลเลย์

7.1 ประวัติความเป็นมาของวังจันทร์วัลเลย์

ในพุทธศักราช 2558 พื้นที่บางส่วนของตำบลป่ายูบใน เป็นที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เพื่อเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สืบเนื่องมาจากเดิมที่บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ต้องการขยายโรงงานอุตสาหกรรมจากตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยองมายังพื้นที่ตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง แต่มีเหตุให้ต้องชะลอไปเนื่องจากถูกต้องด้านและคัดค้านอย่างหนักจากเครือข่ายภาคประชาชน ทั้งในและนอกพื้นที่ตำบลป่ายูบใน และท้ายที่สุดแล้วก็มีอันต้องพับโครงการไป ด้วยสาเหตุจากการที่บริษัทประสบภาวะขาดทุนเมื่อพุทธศักราช 2555 และมีการเสนอให้นำที่ดินเปล่ากว่า 15,000 ไร่ มาสร้างประโยชน์เพื่อกำจัดจุดอ่อนของบริษัท ซึ่งที่ดินในตำบลป่ายูบในก็อยู่ในข้อเสนออันนี้ด้วย (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2556, <https://www.bangkokbiznews.com/business/545044>) ซึ่งกลยุทธ์ในการสร้างประโยชน์จากที่ดินเปล่าของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ในส่วนของตำบลป่ายูบในนั้นคือการขาย โดยเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2556 คณะกรรมการ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ได้มีมติอนุมัติให้ซื้อที่ดินจากบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC) พื้นที่รวมประมาณ 3,327 ไร่ (บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน), 2556, <https://investor.pttplc.com/th/downloads/yearly-reports>)

ต่อมาในพุทธศักราช 2558 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เข้ามาในตำบลป่ายูบในเพื่อจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์และสถาบันอุดมศึกษา บนเนื้อที่กว่า 900 ไร่ จากทั้งหมดที่ซื้อจากบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการผลิตนักวิจัย สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมระดับแนวหน้า รวมถึงสร้างสรรค์แหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยขับเคลื่อนสังคมไทยให้เจริญทัดเทียมนานาชาติ และได้รับพระราชทานชื่อจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ว่า “โรงเรียนกำเนิดวิทย์” และ “สถาบันวิทยสิริเมธี” ทั้งนี้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ยังได้จัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์” ห้องเรียนธรรมชาติขนาดใหญ่ เป็นสถานที่ในการรวบรวมองค์ความรู้ การพัฒนางานวิจัยด้านการปลูกฟื้นฟูและจัดการป่าไม้ รวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญของภาคตะวันออก

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อพุทธศักราช 2557 รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ออกมามากมาย เพื่อใช้ในการบริหารประเทศ ซึ่งหนึ่งในนโยบายหลักของรัฐบาลนั้นก็คือ นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทางและสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญสามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC : Eastern Economic Corridor Development) เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พุทธศักราช 2559 โดยมีเป้าหมายหลักในการเสริมสร้างภาพรวมการลงทุน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในระยะยาว โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาธุรกิจในประเทศไทยให้เป็นเขตเศรษฐกิจระดับโลก ในระยะแรกจะมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ใน 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พุทธศักราช 2560 ได้มีการประชุม ‘คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก’ ครั้งที่ 1/2560 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นประธาน และผู้บริหารของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) เป็นคณะทำงานฯ ได้พิจารณาจัดหาพื้นที่และความเหมาะสมในการจัดตั้ง ‘พื้นที่นวัตกรรมใหม่’ ในเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ปรับปรุงแผนแม่บทการพัฒนาเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกโดยกำหนดให้ใช้วังจันทร์วัลเลย์ พื้นที่ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เป็นพื้นที่ตั้งของเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เนื่องจากมีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันที ทั้งในด้านการปรับปรุงแก้ไขผังเมือง โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค และได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างในเดือนมกราคม พุทธศักราช 2562 ด้วยวงเงินก่อสร้างประมาณกว่า 4,000 ล้านบาท

สำหรับเนื้อที่โดยรวมประมาณ 3,455 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ของโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโครงการปลูกป่าวังจันทร์ รวมกันประมาณ 1,000 ไร่ และพื้นที่รอการพัฒนาาร่วมกันระหว่าง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) ประมาณ 2,455 ไร่ โดยแผนการพัฒนาพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก จำนวน 2,455 ไร่ ในวังจันทร์วัลเลย์ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ตามกรอบเวลาคือ ภายในเดือนมกราคม พุทธศักราช 2562 จากนั้นอีกสองปีจะเปิดให้ภาคธุรกิจเข้าใช้พื้นที่ทั้งเอกชนไทยและต่างประเทศใน 6 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมแบตเตอรี่และยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์

อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (บุญเกียรติ เจตจำนงนุช, 2561)

ทั้งนี้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้มีรายงานการศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) การจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2560 และได้เผยแพร่รายงานการศึกษาฯ สู่อสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ www.eeci.or.th เพื่อเป็นหนึ่งในช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้นำจากชุมชนและตัวแทนชุมชนในพื้นที่โดยรอบวังจันทร์วัลเลย์ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พุทธศักราช 2560 ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่าเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ไม่สร้างปัญหาหรือส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับรุนแรง และชุมชนเห็นด้วยต่อการจัดตั้ง “เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เนื่องจากจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการทำวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย รวมถึงชุมชนในพื้นที่ที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยที่ผู้นำจากชุมชนและตัวแทนชุมชนมีความประสงค์ให้มีการประกาศพื้นที่ชุมชนโดยรอบรวมเป็นส่วนหนึ่งของเขตนวัตกรรมฯ เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ดีขึ้น และควรพัฒนาพื้นที่โดยรอบและข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้รองรับการพัฒนาเขตนวัตกรรมฯ รวมถึงกำหนดประเภทกิจการต้องห้ามที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยบริหารจัดการสาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า ขยะ และน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของท้องถิ่น/ชุมชน ส่วนประเด็นด้านเศรษฐกิจ ที่จะช่วยให้ค่าใช้จ่ายของคนในชุมชนลดลง การเข้าถึงสาธารณูปโภค เสนอให้พิจารณาเชื่อมโยงระบบขนส่งมวลชนขึ้นมารองรับการขยายตัวของเมืองและการทำงานในบริเวณพื้นที่เขตนวัตกรรมฯ ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

จากประเด็นข้อเสนอมติเพิ่มเติมของชุมชน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้มีการนำเสนอมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับโดยมีการจัดทำประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยนิยามของเขตนวัตกรรม และคุณลักษณะของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้มีความชัดเจนว่าจะไม่มีอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนระดับรุนแรงตามที่ชุมชนเสนอแนะ มีการดูแลบริหารจัดการสาธารณูปโภคทั้งน้ำ ไฟฟ้า และขยะ ไม่ให้กระทบต่อการบริหารจัดการของท้องถิ่น พร้อมทั้งมีแนวทางบริหารจัดการเพื่อให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์ด้วย และมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการใช้เทคโนโลยีช่วยในด้านการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาในเบื้องต้นนี้ ไม่พบว่าเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะสร้างปัญหาหรือผลกระทบทางลบที่รุนแรงต่อชุมชน เนื่องจากเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะมีการศึกษาและวางแผนอย่างรอบคอบ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนในพื้นที่ก่อนดำเนินการต่าง ๆ นอกเหนือจากนั้น กลับจะมีผลกระทบด้านบวกต่อการพัฒนาองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ รายได้ คุณภาพการศึกษา การคมนาคมที่สะดวกมากขึ้น คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น รวมไปถึงมูลค่าของทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น ที่ดิน สวนและไร่ นาจะสูงขึ้น และจากการศึกษาความเหมาะสมของการจัดตั้งเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สามารถสรุปได้ว่า การจัดตั้งเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ เนื่องจากได้มีการศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกจะประกอบด้วยอะไรบ้าง เพื่อนำไปสู่การมีระบบนิเวศนวัตกรรมที่สมบูรณ์ มีการกำหนดอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเป้าหมายในเบื้องต้น มีการกำหนดแผนดำเนินการที่ชัดเจน ประกอบกับประสบการณ์ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติกว่า 15 ปี ในการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จเป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ มีพันธมิตรร่วมดำเนินการทั้งในและต่างประเทศ จากภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่าหากมีการจัดตั้งและดำเนินงานเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตามแผนและกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ จะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูงในอนาคต เป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0 รวมถึงการยกระดับระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ให้ก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมในภูมิภาคเอเชียและในระดับโลกในอนาคต

เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พุทธศักราช 2560 กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาวังจันทร์วัลเลย์เป็นฐานที่ตั้งสำคัญของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาและบริหารเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนาความสามารถการแข่งขันของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศ (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2565, <https://www.ryt9.com/s/prg/2755192>)

ข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชน ปรากฏว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการระดมความคิดเห็นมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เบื้องต้น ระหว่างวันที่ 4-14 กันยายน พุทธศักราช 2561 เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อทางเลือกในการพัฒนาโครงการ และ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมมิติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์

โดยดำเนินการจัดประชุมทั้งหมด 6 เวที โดยกำหนดสถานที่รับฟังความเห็นเป็นพื้นที่ในเขตอำเภอวังจันทร์และพื้นที่อื่นที่เป็นรอยต่อ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 333 ราย ประกอบไปด้วย หน่วยงานราชการ ผู้นำ กลุ่มองค์กรภาคประชาชน และประชาชนทั่วไปซึ่งส่วนใหญ่เป็นตำบลปายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ตำบลหนองไร่ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และตำบลเขาชก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยมีประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำชี้แจง ประกอบด้วย รายละเอียดโครงการด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านมวลชนสัมพันธ์

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2561 ที่โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยอง ได้มีการเปิดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในขั้นตอนการกำหนดขอบเขตการศึกษาและแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เพื่อเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อนำเสียงสะท้อนจากภาคประชาชนสู่การหาข้อสรุป และผลักดันโครงการจนประสบความสำเร็จต่อไป โดยมีนายยุทธพล อองอาจอธิบดีชี้แจงผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง เป็นประธาน (ปตท. เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนโครงการพัฒนาพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เพื่อเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI), (สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์, 2565, http://npnt.prd.go.th/centerweb/news/NewsDetail?NT01_NewsID=WNECO6111050010022)

ต่อมาในพุทธศักราช 2562 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ทำรายงานการศึกษาความเหมาะสม การขยายพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน มีด้านเทคนิค ด้านตลาด ด้านการเงิน และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในด้านนี้ โครงการได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental Health Impact Assessment: EHIA) รวมถึงการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ซึ่งผู้เข้าร่วมประกอบด้วย

- 1) ผู้นำชุมชนและประชาชนบริเวณรอบพื้นที่ตั้งโครงการ ประกอบด้วย กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประธาน ชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบที่ตั้งโครงการ
- 2) หน่วยงานที่มีหน้าที่พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
- 3) หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ ทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รวมถึงหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งดูแลรับผิดชอบในบริเวณพื้นที่ศึกษาโครงการ
- 4) สถาบันการศึกษา ศาสนสถาน และหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ศึกษา

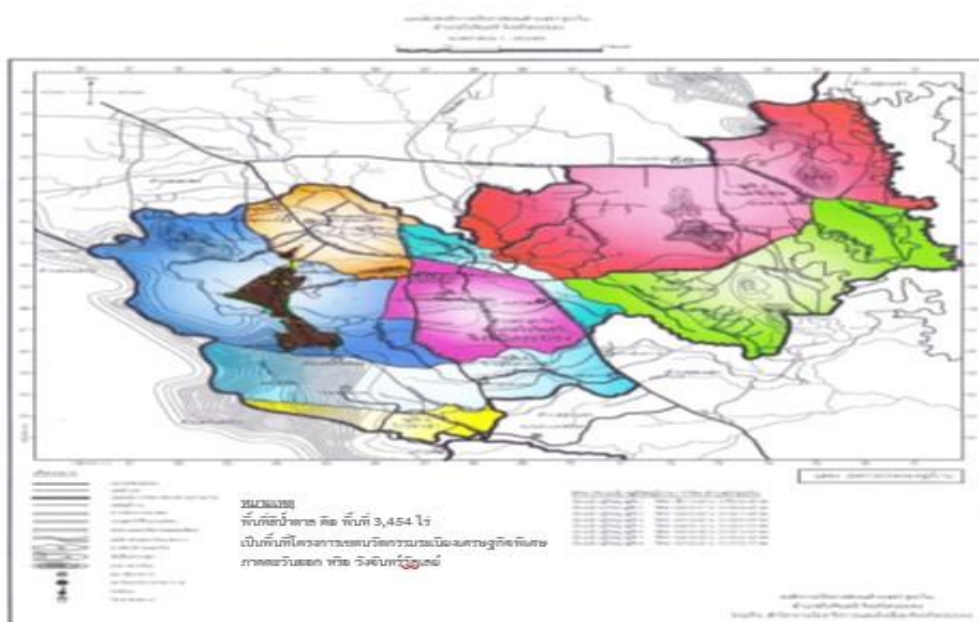
- 5) องค์กรเอกชน และสื่อมวลชน ประกอบด้วย สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดระยอง
- 6) ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น

โดยในขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA) รวมถึงการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นการให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการรับทราบข้อมูลอย่างถูกต้อง ทราบถึงผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในช่วงก่อสร้างและระยะดำเนินการ

ในส่วนของการดูแลผู้มีส่วนได้เสียและชุมชนรอบโครงการ และมาตรการเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ จะมีการดูแลผู้มีส่วนได้เสียและชุมชนรอบโครงการ และมีมาตรการเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนหรือชุมชนที่อาจได้รับความเสียหาย หรือเดือดร้อน (เครือข่าย 10 จังหวัด ตอ.ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านนิคมฯ รุกพื้นที่เกษตรกรรม, MGR ONLINE, 2554, <https://mgronline.com/local/detail/9540000017190>)

ในพุทธศักราช 2564 นอกจากงานโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ซึ่งพัฒนาโดยบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และพันธมิตร ได้ก่อสร้างเสร็จแล้ว รวมทั้งศูนย์ปฏิบัติการอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ ก็ได้เปิดดำเนินการแล้วนั้น ภายในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ ก็ยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โครงการก่อสร้างกลุ่มอาคารเมืองนวัตกรรมภาคตะวันออก Phase 1A ของ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยผู้รับเหมา บริษัท ศรีสะเกษทวีผลก่อสร้าง จำกัด และโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม เฟส 2A ของ บริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) (สำรวจและผลิตปิโตรเลียม) โดยผู้รับเหมา บริษัท คริสเตียนีและนีลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน) ก็ได้ส่งมอบงานอาคารแล้วเช่นกัน พร้อมทั้งจะเริ่มงานส่วนภายในอาคารต่อไป ขณะที่ยังมีงานก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ให้เห็นกันอยู่ เช่น โครงการก่อสร้างสนามบินส่วนบุคคล/ลานเฮลิคอปเตอร์ โครงการก่อสร้างอาคารอินฟอร์เมชัน เซ็นเตอร์ (Information Center) เป็นต้น (จุลสารสานสัมพันธ์เพื่อนักคิด มิตรชุมชน, 2564, น. 3)

ภาพที่ 2 แผนภาพการแบ่งเขตหมู่บ้านตำบลป่ายูบโน, กองช่าง อบต.ป่ายูบโน, 2566

7.2 สภาพทั่วไปของวังจันทร์วัลเลย์

วังจันทร์วัลเลย์ ตั้งอยู่บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 (บ้านบึง-แก่ง) กิโลเมตรที่ 66 ตำบลป่ายูบโน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง บนพื้นที่ 3,454 ไร่ ในพื้นที่ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ภายในพื้นที่ของโครงการฯ ได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 โซน ตามคอนเซ็ปต์สำหรับพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมต่าง ๆ (Smart Natural Innovation Platform) ดังนี้

1) พื้นที่เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ (Education Zone) ประกอบด้วยพื้นที่ขนาด 1,340 ไร่ เป็นการพัฒนาพื้นที่เพื่อสร้างโอกาสด้านการศึกษาเรียนรู้ที่ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยวิทย์สิริเมธี โรงเรียนกำเนิดวิทย์ ที่เน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (STEEM) สถาบันปลูกป่า ปตท. เพื่อรองรับและสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษารเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมและเชื่อมโยงองค์ความรู้ ในพื้นที่

2) พื้นที่เพื่อการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม (Innovation Zone) ประกอบด้วยพื้นที่ขนาด 975 ไร่ เป็นพื้นที่ที่สร้างโอกาสทางธุรกิจด้านนวัตกรรม ที่มีโครงสร้างพื้นฐานบริการและระบบนิเวศที่ทันสมัยที่ครบครันรองรับด้วยแนวคิด Smart Innovation Platform หรือศูนย์กลางด้านวิจัยและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรม ใหญ่ของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และในโซนนี้มีที่ดินและพื้นที่ในอาคารให้เช่าเพื่อการวิจัยพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นพื้นที่สำหรับตั้งสำนักงานในการพัฒนาวิจัยนวัตกรรม (Innovation Office) ศูนย์นวัตกรรม (Innovation Center) ศูนย์วิจัยและ

พัฒนา (Research & Development Center) ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจในการสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรม โดยได้รับสิทธิ Board of Investment : BOI สูงสุด ในการทำการทดลองเพื่อทำ Proof of Concept หรือผลิตภัณฑ์ต้นแบบและการทดลองภาคสนามก่อนผลิตจริงเชิงพาณิชย์ โชนนี้จะประกอบโดยผู้ประกอบการ นักลงทุนที่เป็นหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ผู้ที่อยู่ในพื้นที่สามารถใช้โครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการวิจัยพัฒนา ตลอดจนเชื่อมโยงการทำงานผ่านระบบนิเวศนวัตกรรมเขตนวัตกรรมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้อย่างต่อเนื่องไร้รอยต่อ อีกทั้งเป็นแหล่งที่มีนักวิจัยที่มีความสามารถสูงจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันวิทยสิริเมธี และพันธมิตร

3) พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน (Community Zone) บนพื้นที่ 152 ไร่ พื้นที่วังจันทร์วัลเลย์พัฒนาโชนนี้เป็นที่พักอาศัย ศูนย์การค้าและบริการ เช่น โรงแรม อพาร์ทเมนต์ เป็นต้น แหล่งสินค้าการ เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี เช่น คลินิกอัจฉริยะ พื้นที่สีเขียว พื้นที่ทำงาน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างครบครัน เพื่อรองรับนวัตกรรมวิจัย บุคลากรและครอบครัว ผู้ประกอบการ ชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบ และประชาชนทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่หรือต้องการเช่าพื้นที่เพื่อประกอบกิจการ ซึ่งเปิดรับให้บุคคลทั่วไปเข้าพื้นที่ได้

4) นอกจากนี้ยังพัฒนาโครงสร้างพื้นที่และระบบสาธารณูปโภคภายในเมือง (Infrastructure & Utilities) บนพื้นที่กว่า 416 ไร่ และยังมีพื้นที่สีเขียว (Green Area) ที่จะช่วยสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีขึ้นและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นพื้นที่สีเขียวเป็นพื้นที่หลักสำหรับคนเมืองที่ใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ อีกกว่า 608 ไร่

พื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เป็นพื้นที่ Sandbox ในการทดลองทดสอบด้านนวัตกรรม รองรับ 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่

1) พื้นที่ต้นแบบที่ได้รับอนุญาตให้ทดสอบทดลองเพื่อการวิจัยและพัฒนาอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน (UAV Regulatory Sandbox) แห่งแรกของประเทศ รองรับการพัฒนาทดสอบ ทดลองนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยโครงการได้รับร่วมกับสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT) พัฒนาให้เป็นพื้นที่ทดสอบ ทดลองอากาศยานไร้คนขับ (UAV Regulatory Sandbox) แห่งแรกของประเทศ พื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ มีบริการการฝึกอบรมโดรนในการประยุกต์ใช้งานต่าง ๆ (Drone Test Filed) มีพันธมิตรในการร่วมพัฒนานิเวศนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ เช่น สนามบิน นวัตกรรมสำหรับทดสอบและฝึกอบรมโดรนในการประยุกต์ใช้งานต่าง ๆ โดยมีความร่วมมือกับพันธมิตรในการใช้พื้นที่วังจันทร์ในการศึกษาความเป็นไปได้

2) บริการโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและคลื่นความถี่สำหรับทดลองทดสอบด้านวิจัยและพัฒนาในพื้นที่วังจันทร์ (NBTC Regulatory Sandbox) เป็นพื้นที่ที่ได้รับนอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับพันธมิตรในการพัฒนาการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม อาทิ สัญญาณ 5G ที่ครอบคลุม และรองรับการพัฒนานวัตกรรมที่ต้องใช้สัญญาณ 5G

3) บริการพื้นที่ต้นแบบในการทดลองทดสอบยานยนต์ไร้คนขับ (Autonomous Vehicle) ในโครงการ ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ มีความร่วมมือในการพัฒนาการให้บริการพื้นที่ทดลองทดสอบยานยนต์ไร้คนขับ (Autonomous Vehicle) ในโครงการ โดยพัฒนาโมเดลจำลองเสมือนจริงจากวัตถุทางกายภาพ (An Digital twin area prototype of the urban tested for CAV use case and Promotion) หรือ ฝาแฝดดิจิทัล (Playground-Digital Twin) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีสู่การต่อยอดอุตสาหกรรมใหม่ในอนาคตต่อไป

4) พื้นที่ต้นแบบในการทดสอบนวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการด้านพลังงาน (Energy Regulatory Commission Sandbox: ERC Sandbox) ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์เพื่อเป็นการให้บริการซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน/คาร์บอนเครดิต/ใบรับรองสิทธิการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Certificate: REC) ซึ่งรวมถึงระบบทดสอบกระบวนการตรวจวัด รายงาน และตรวจสอบ (Measurement, Reporting and Verification: MRV) เพื่อการพัฒนากฎเกณฑ์หรือข้อกำหนดเพื่อความโปร่งใสของตลาด และเพื่อเป็นการทดสอบนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบสมรรถกิริยา หรือการเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงข่ายไฟฟ้าเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและรองรับรูปแบบธุรกิจซื้อขายพลังงานไฟฟ้ารูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงการทดสอบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้หรือการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าสำหรับบุคคลที่สาม (Third Party Access) และการกำหนดอัตราค่าบริการที่เกี่ยวข้อง (Wheeling Charge) การศึกษาเทคโนโลยีใหม่ เช่น สถานีอัดประจุไฟฟ้ายานยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) และระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage) (วังจันทร์วัลเลย์, 2565, <https://www.wangchanvalley.com/>)

จากการลงทุนที่และการทำธุรกิจเพิ่มขึ้นในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน มีฐานภาษีที่กว้างขึ้น ในพุทธศักราช 2565 จัดเก็บภาษีได้ จำนวน 7,556,930.55 บาท ได้รับภาษีจัดสรร 44,789.462.71 บาท ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไป 18,238,575 บาท ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 16,224.000 บาท รวมรายรับ 86,808,968.26 บาท

ภาพที่ 3 ภาพแผนที่การเดินทางจากกรุงเทพฯมายังวังจันทร์วัลเลย์,

<https://www.wangchanvalley.com/th/Home/About>

7.3 สภาพทางสังคม

พื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เป็นโครงการพัฒนานวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่เกิดจากความร่วมมือระหว่าง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่จะพัฒนาพื้นที่โครงการฯ ให้มีระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ในระดับชั้นนำของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีการนำแนวคิดเมืองอัจฉริยะ 7 ด้าน ซึ่งได้รับการรับรองจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Depa) (Smart Environment, Smart Mobility, Smart People, Smart Living, Smart economy, Smart Governance, Smart Energy) เข้ามาใช้ในการออกแบบพัฒนาโครงการฯ โดยมีเป้าหมายที่จะผลักดันพัฒนาผู้ประกอบการไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ธุรกิจแห่งอนาคตและอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve) เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจ และเพิ่มคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นด้วยนวัตกรรม องค์กรความรู้ และเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ที่ต้องการจะขับเคลื่อนทุกชีวิตด้วยพลังแห่งอนาคต (Powering Life with Future Energy and Beyond)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ลงทุนระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบสาธารณูปโภค รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่รองรับการอยู่อาศัยของประชากรภายในโครงการฯ นอกจากนี้โครงการฯ ยังจัดให้มีพื้นที่สีเขียวมากถึงร้อยละ 60 เพื่อให้มี

สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของกลุ่มนักวิจัยที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และกลุ่มพันธมิตร มีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในด้านงานวิจัยกับบริษัทเอกชนที่เริ่มต้นธุรกิจจากจุดเล็ก ๆ (Start-up) ให้สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วและมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ธุรกิจควรถูกออกแบบให้สามารถทำซ้ำได้ง่าย (Repeatable) และขยายตัวได้อย่างสะดวก (Scalable) โดยมีการนำเทคโนโลยี และ/หรือนวัตกรรมมาใช้เป็นแกนหลักในการสร้างธุรกิจ (Start-up) ผู้ประกอบการ และกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการฯ เพื่อต่อยอดและแก้ปัญหา (Pain Point) จุดอ่อนในการดำเนินธุรกิจ

โครงการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของวังจันทร์วัลเลย์ (CSR) ได้มีกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและสังคม ได้แก่ การสนับสนุนอุปกรณ์การแพทย์ให้กับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน การสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ พื้นที่ตำบลป่ายุบในและในทุกส่วนราชการในพื้นที่อำเภอวังจันทร์ การสนับสนุนของขวัญของรางวัลในวันเด็กแห่งชาติ การมอบถุงยังชีพช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ การสนับสนุนของใช้ให้กับโรงพยาบาลวังจันทร์ รวมถึงการเข้าร่วมงานประเพณีประจำปี และพิธีทางศาสนาต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอวังจันทร์

7.4 ด้านการท่องเที่ยว

ภายในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์มีบริการเยี่ยมชมหน่วยงานภายในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ ได้แก่ อาคารศูนย์ปฏิบัติการอัจฉริยะ (Intelligent Operation Center: IOC) สำนักงานใหญ่เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ (Wangchan Forest Learning Center) ศูนย์วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปตท.สผ. ศูนย์นวัตกรรมพลังงานอัจฉริยะ GPSC (GPSC Smart Energy Center) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) และศูนย์ทดสอบยานยนต์เชื่อมต่อและขับเคลื่อนอัตโนมัติ (T-CAVs)

8. ประวัติความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ

บรรพบุรุษของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีต้นกำเนิดมาจากตระกูลแซ่ตั้ง ในชว่เถา เมืองแต้จิ๋ว มณฑลกว๋างตุ้ง ประเทศจีน ตระกูลแซ่ตั้งมีพี่น้อง 3 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 1 คน มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพรับจ้าง ต่อมาเมื่อประมาณพุทธศักราช 2476 ขณะนั้นนายยัง แซ่ตั้ง มีอายุประมาณ 15 ปี ถูกพี่สาวส่งตัวขึ้นเรือสินค้าที่เมืองท่าชว่เถา เพื่อให้มาทำงานทำกับญาติที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยก่อนหน้านี้แล้ว

ชาวไทยและชาวจีนมีความสัมพันธ์กันมานานนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย บทบาทของชาวจีนที่เด่นชัดคือบทบาทในทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการค้าขายมีผลให้ชาวจีนที่มีโอกาสเข้ามาประเทศไทยบ่อยครั้งและได้เล็งเห็นถึงความอุดมสมบูรณ์บนผืนแผ่นดินไทย ความมีอิสระเสรี และโอกาสทางการค้ารวมถึงการที่คนไทยไม่มีอคติต่อชาวจีน นอกจากปัจจัยเหล่านี้แล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ชาวจีนจำนวนหนึ่งตัดสินใจอพยพเข้ามาประเทศไทยพร้อม ๆ กับการนำวัฒนธรรมมาปฏิบัติและเผยแพร่อีกด้วย (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2529, น. 33 อ้างใน GANG SHI, 2557, น. 6)

ชาวจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยส่วนมากมาจากภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย พวกนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพและสะสมเงินทองส่งกลับไปให้ครอบครัวที่อยู่ในประเทศจีนเรามากจะได้ยินเรื่องราวของชาวจีนมีแต่ “เสื่อผืนหมอนใบ” เดินทางมาจากจีนแผ่นดินใหญ่กลายเป็นพ่อค้าที่ร่ำรวยมีชื่อเสียงในสังคมไทย บุคคลเหล่านี้สามารถสร้างฐานะของตัวเองได้อย่างมั่นคงด้วยเงินทุนเริ่มต้นเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ ประกอบกับอุปนิสัยของชาวจีนซึ่งเป็นผู้มีความอดทนขยัน และมีความสามารถในทางการค้า ทำให้ชาวจีนเข้าไปมีบทบาทสำคัญในด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย และเนื่องจากวัตถุประสงค์แรกที่ชาวจีนเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ไม่ใช่วัตถุประสงค์ทางการเมือง ชาวจีนส่วนมากจึงวางตัวเป็นกลางแม้ว่าจะมีอิทธิพลจากประเทศจีน ซึ่งหมายถึงจีนคณะชาติและจีนคอมมิวนิสต์ที่พยายามเข้าแทรกแซงเพื่อเข้ามามีอิทธิพลเหนือชาวจีนในประเทศไทยระหว่างคริสต์ศักราช 1850-1917 (พุทธศักราช 2393-2460) สยามก็ก้าวเข้าสู่ตลาดการค้าของโลกสมัยใหม่ ความเจริญและความอุดมสมบูรณ์ของสยามได้ดึงดูดให้ผู้คนอพยพจากจีนตอนใต้จำนวนมาก (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2529, น. 33 อ้างใน Gang S., 2014, น. 7)

นายยัง แซ่ตั้ง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 เดือน จึงขึ้นฝั่งที่ประเทศกัมพูชาและอยู่รับจ้างขายของชากับพ่อค้าชาวจีนประมาณ 2 ปี จากนั้นจึงเข้ามาประเทศไทยโดยผ่านทางจังหวัดจันทบุรี และนั่งเรือต่อมายังจังหวัดระยอง เมื่อขึ้นฝั่งได้พบกับชาวจีนซึ่งมีแซ่เดียวกันขายกาแพอยู่ที่ท่าเรือจึงได้พามาตามหาจนพบกับญาติที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

นายยัง แซ่ตั้ง ออกตระเวนรับจ้างทำไร่ไถ่และไร่มันสำปะหลังเรื่อยมา เมื่อมีเงินเก็บพอสมควรจึงได้เช่าที่เพื่อทำไร่ของตัวเอง และต่อมาได้สมรสกับนางชาเขียว แซ่คู ซึ่งเป็นคนไทยเชื้อสายจีน มีบุตรด้วยกัน 10 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน และได้ซื้อที่ดินแปลงแรกเพื่อทำไร่ที่อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ต่อมาฐานะดีขึ้นจึงซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และย้ายครอบครัวมาอยู่ตำบลป่ายุบใน โดยนายยัง แซ่ตั้ง เสียชีวิตด้วยโรคชราตอนอายุ 92 ปี เมื่อพุทธศักราช 2553

ทั้งนี้ ในจำนวนบุตรทั้งหมด 10 คน มีเพียง 2 คน ที่มีบทบาททางการเมือง ได้แก่ นายกิตติคุณ ยุพเกษตร บุตรชายคนโต เคยได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลหนองเสือช้าง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี แต่ก็ได้ไม่มีการสานต่อหรือพัฒนาบทบาทให้

สูงขึ้นแต่อย่างไร เนื่องจากชอบการใช้ชีวิตแบบชาวไร่ชาวนาธรรมดา ไม่ต้องการมีบทบาททางการเมือง และเสียชีวิตแล้ว และอีกคนคือนายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ที่ถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่ง ชักนำเข้าสู่เส้นทางทางการเมือง โดยที่นายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้พัฒนาบทบาทของตนเองให้สูงขึ้นตามลำดับ และยังมีผลักดันให้บุตรชายของตนเข้าสู่เส้นทางทางการเมืองด้วยเช่นกัน

8.1 ประวัติบุคคลในตระกูลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและสังคมในปัจจุบัน

8.1.1 ประวัติ นายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ

นายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เดิมชื่อนายมังกร แซ่ตั้ง ต่อมาเปลี่ยนชื่อนามสกุลเป็นนายกอบโชค ยุพเกษตร และเปลี่ยนชื่อนามสกุลอีกครั้งเป็นนายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกิดวันที่ 25 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2494 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นบุตรของนายยัง แซ่ตั้ง และนางข้าเยี่ยม แซ่คู มีพี่น้องด้วยกัน 10 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน พื้นเพเป็นคนอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ครอบครัวมีฐานะปานกลาง และในพุทธศักราช 2517 ครอบครัวได้ย้ายมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่มัน ไร่อ้อย สวนยางพารา และสวนปาล์ม ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และสมรสกับนางชลิตา ทรัพย์พิพัฒนา มีบุตรด้วยกัน 4 คน เมื่อพุทธศักราช 2543 ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลป่ายุบใน และในพุทธศักราช 2548 ได้รับเลือกตั้งเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ครองตำแหน่งจนถึงพุทธศักราช 2553 จึงเกษียณอายุ ต่อมาพุทธศักราช 2554 ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยแรก และในพุทธศักราช 2564 ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อเป็นสมัยที่สอง

8.1.2 ประวัติ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ

นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เกิดเมื่อวันที่ 20 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2520 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นบุตรของนายนิตินิพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับนางชลิตา ทรัพย์พิพัฒนา มีพี่น้องรวมตัวเองด้วย 4 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนยางพารา และสวนปาล์ม ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ได้สมรสกับนางสาวสุธาสิณี กระจ่างรัตน์ ประกอบอาชีพรับราชการครู อยู่ที่โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีบุตรด้วยกัน 3 คน เมื่อพุทธศักราช 2551 นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน หมู่ที่ 3 และในพุทธศักราช 2555 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในสมัยที่สอง ต่อมาในพุทธศักราช 2564 ได้รับการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

8.1.3 ประวัตินายธนภุต ยุทธเจริญกิจ

นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ เกิดเมื่อวันที่ 4 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2524 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นบุตรของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับนางชลิตา ทรัพย์พิพัฒนา เป็นน้องชายของนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ทำสวนยางพารา และสวนปาล์ม ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน เคยสมรสกับนางสาวณัฐพัชญ์ จตุภัทรภูมิวัฒน์ ลูกสาวชาวสวนทุเรียน ตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เมื่อพุทธศักราช 2553 ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และต่อมาในพุทธศักราช 2564 ได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน

8.1.4 ประวัตินางชลิตา ยุทธเจริญกิจ

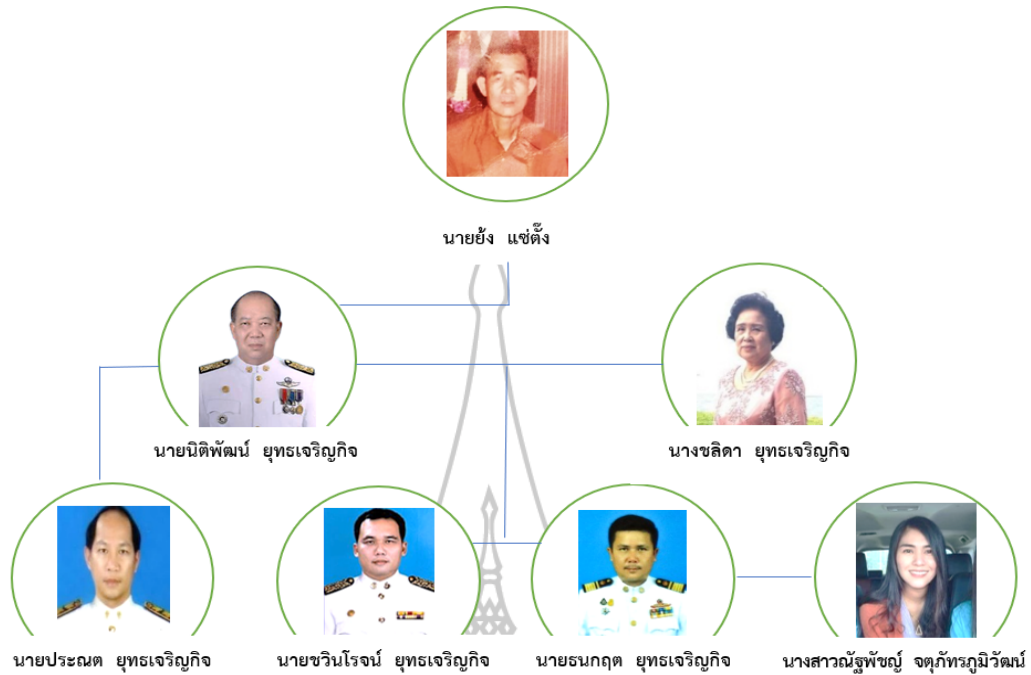
นางชลิตา ยุทธเจริญกิจ นามสกุลเดิม ทรัพย์พิพัฒนา เกิดเมื่อวันที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2497 จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นบุตรของนายสงวน ทรัพย์พิพัฒนา กับนางเจียม แซ่คู มีพี่น้องด้วยกัน 5 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 2 คน พื้นเพเป็นคนอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ครอบครัวย้ายมาอยู่บ้านกลาง สมรสกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และในพุทธศักราช 2543 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ และในพุทธศักราช 2554 ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังจันทร์ ให้เป็นประธานกลุ่มสตรีตำบลป่ายุบใน ภายหลังดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มสตรี หมู่ที่ 3 ตำบลป่ายุบใน

8.1.5 ประวัตินางสาวณัฐพัชญ์ จตุภัทรภูมิวัฒน์

นางสาวณัฐพัชญ์ จตุภัทรภูมิวัฒน์ เกิดเมื่อวันที่ 22 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2535 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี เป็นบุตรของนายมนตรี จตุภัทรภูมิวัฒน์ กับนางสุภาภรณ์ จตุภัทรภูมิวัฒน์ มีพี่น้องรวมตนเองด้วย 2 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 1 คน พื้นเพเป็นคนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ครอบครัวย้ายประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมทำสวนทุเรียนเป็นหลัก เคยสมรสกับนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ และจดทะเบียนหย่าในพุทธศักราช 2566

8.1.6 ประวัตินายประณต ยุทธเจริญกิจ

นายประณต ยุทธเจริญกิจ เป็นน้องของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกิดเมื่อวันที่ 15 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2506 จบการศึกษาระดับปริญญาโท สมรสกับนางสาวพัชรินทร์ กับแพ่ง มีบุตรด้วยกัน 2 คน เกษียณอายุราชการในพุทธศักราช 2566 เป็นผู้สนับสนุนและช่วยเหลืองานนายกองดีการบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และกำนันตำบลป่ายุบใน

ภาพที่ 4 แผนภาพตระกูลยุทธเจริญกิจ, ผู้ศึกษา, 2566

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง โดยเฉพาะการเมืองท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างฐานอำนาจของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น หลักสูตรปริญญา รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีการศึกษา 2562 ของ ธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น (2) การสร้างเครือข่ายและการจัดองค์กรทางการเมืองที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจของผู้นำทางการเมือง โดยศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล และการสังเกต กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนทั้งสิ้น 60 คน ได้แก่ 1) กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 15 คน 2) กลุ่มข้าราชการ จำนวน 15 คน 3) กลุ่มผู้นำชุมชน และเครือข่ายพรรคการเมืองจำนวน 15 คน และ 4) กลุ่มนักธุรกิจและพ่อค้า จำนวน 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) เงื่อนไขด้านกลุ่มเครือญาติ 2) เงื่อนไขด้านการมีอำนาจทางเศรษฐกิจหรือเงินทุน 3) เงื่อนไขด้านการมีบุคลิกลักษณะพิเศษ 4) เงื่อนไขด้านกลุ่มอาชีพที่สนับสนุน 5) เงื่อนไขด้านความรู้ความสามารถและความสำเร็จ (2) การสร้างเครือข่ายและการจัดองค์กรทางการเมืองที่มีผลต่อการสร้างอำนาจของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นนั้น ประกอบไปด้วย 1) กลุ่มนักการเมือง ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สมาชิกกองค้การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกเทศบาล สมาชิกกองค้การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี 2) กลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่ กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน กลุ่ม อสม. ระดับจังหวัด/อสม. ตำบล/หมู่บ้าน กลุ่ม ส.อบต. กลุ่ม รปภ. กลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มผู้นำทางศาสนา 3) กลุ่มนักปกครอง ได้แก่ ทหาร ตำรวจ ครู นักวิชาการ 4) กลุ่มนักธุรกิจ ได้แก่ กลุ่มบริษัทห้างสรรพสินค้า กลุ่มโรงแรม กลุ่มรถยนต์ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้าง กลุ่มกิจการอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มกิจการร้านอาหาร 5) กลุ่มเพื่อนสนิท ได้แก่ กลุ่มเพื่อนโรงเรียน กลุ่มเพื่อนพ่อค้า กลุ่มเครือข่ายของเพื่อน กลุ่มเตรียมทหาร-ตำรวจ 6) กลุ่มอิทธิพลหรือกลุ่มนักเลง ได้แก่ กลุ่มอิทธิพลเดิม กลุ่มเจ้าพ่อทางการเมือง กลุ่มลูกน้องเดิม กลุ่มตระกูลการเมืองเดิม 7) กลุ่มเครือญาติ ได้แก่ ครอบครัววงศ์ตระกูล เครือญาติหรือญาติพี่น้อง และกลุ่มเครือข่ายของเพื่อน

วิทยานิพนธ์เรื่องระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือญาติ กับประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2562 ของ ต่อสกุล พุทธิพักตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเมืองท้องถิ่นที่มีระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือญาติ และศึกษาประสิทธิผลของการทำหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนพื้นฐานของการเมืองท้องถิ่นที่มีระบบความสัมพันธ์ดังกล่าว รวมทั้งศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือญาติกับประสิทธิผลของการทำหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร และการศึกษาภาคสนามที่ได้ข้อมูลจากการสังเกต กิจกรรมทางการเมืองในพื้นที่ และการสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากข้าราชการภายนอกหน่วยงาน ผู้นำชุมชน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ กับกลุ่มนักการเมือง ผู้บริหารบุคลากรภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลมาตรวจสอบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดประเภทของข้อมูล และนำเสนอในลักษณะของการวิจัยเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการเมืองท้องถิ่นที่มีระบบอุปถัมภ์ในคติเห็นแก่เครือข่ายในพื้นที่กรณีศึกษา คือระบบการเมืองท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ในกลุ่มครอบครัวและเครือญาติ โดยสายเลือดของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นระบบความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างคงทนถาวร และทำให้การเมืองท้องถิ่นมีโครงสร้างอำนาจในลักษณะทฤษฎีชนชั้นนำ อำนาจอันเกิดจากสิทธิอำนาจตามประเพณีดั้งเดิม ประกอบกับอำนาจจากบารมี นำสู่อำนาจในทางกฎหมายอยู่ที่กลุ่มคนกลุ่มเดียวที่อยู่เหนือของยอดพีระมิดระบบการเมือง ภายใต้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า และวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นแบบปรึกษาหารือของคนในพื้นที่

วิทยานิพนธ์เรื่องกลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจทางการเมือง : กรณีศึกษานายณัฏฐ์คุณเศรษฐกรไพบูลย์ นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอเสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2561 ของ บุณกรณ์ เทวอนรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาฐานอำนาจทางการเมืองของนายณัฏฐ์คุณเศรษฐกรไพบูลย์ 2) กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจทางการเมืองของนายณัฏฐ์คุณเศรษฐกรไพบูลย์ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เลือกอย่างเฉพาะเจาะจง ได้แก่ นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ จำนวน 1 คน อดีตผู้สมัครรับเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ จำนวน 1 คน รองนายก และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ จำนวน 3 คน ผู้นำส่วนท้องถิ่น (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน และข้าราชการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ จำนวน 4 คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาฐานอำนาจทางการเมืองของนายณัฏฐ์คุณเศรษฐกรไพบูลย์ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ปัจจัยด้านการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ 2) กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจทางการเมืองของนายณัฏฐ์คุณเศรษฐกรไพบูลย์ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) กลยุทธ์ที่เป็นทางการ ประกอบด้วย การมุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มุ่งสร้างผลงานให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรม และการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่ประชาชนและเป็นที่พักพิงของประชาชน (2) กลยุทธ์ที่ไม่เป็นทางการ ประกอบด้วย กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจโดยใช้ชาติพันธุ์ด้วยความเป็นชาติพันธุ์เขมรและใช้ภาษาเขมรในการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นภาษาถิ่นของตำบลหนองใหญ่ กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจโดยใช้บารมีของผู้มีชื่อเสียง และกลยุทธ์การสร้างควมไว้วางใจผ่านเครือญาติและชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรี นครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2560 ของ สาธิต เจริญสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของนายรามเนตรใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2) ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเมือง ของนายรามเนตร ใจกว้าง จำนวน 21 คน เช่น นายรามเนตร ใจกว้าง รองนายกเทศมนตรีนครเกาะ สมุย สมาชิกสภาเทศบาล ผู้นำชุมชน ข้าราชการเทศบาลนครเกาะสมุย เป็นต้น และเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) นายรามเนตร ใจกว้าง มีวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง 4 วิธีการ คือ 1) ใช้ความเป็นคนในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับคนทุกกลุ่มทุกระดับ 2) ใช้ความเป็นญาติพี่น้องกับประชาชนในเขตเทศบาลนครเกาะสมุย 3) การเลือกใช้ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการได้คะแนนเสียงที่สำคัญ ได้แก่ เงินทุนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ทีมผู้สมัคร ระบบห้วคะแนน การประเมินศักยภาพของคู่แข่ง และการกำหนดนโยบายการบริหาร 4) การใช้บุคลิกภาพส่วนตัวที่เป็นคนเรียบง่ายเป็นกันเองกับทุกคน (2) ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่คลุกคลีอยู่กับประชาชน และปัจจัยด้านญาติพี่น้องจำนวนมาก 2) ปัจจัยเชิงกลยุทธ์การดำเนินงานทางการเมือง ได้แก่ การเลือกทีมผู้สมัครและผู้บริหารที่สามารถสร้างคะแนนเสียงได้มาก การจัดตั้งระบบห้วคะแนนที่ดีและมีจำนวนมาก การเดินพบปะประชาชนสม่ำเสมอ การประเมินคู่แข่งทางการเมือง การใช้เงินทุนตามกรอบของกฎหมาย การกำหนดนโยบายและสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สายตาประชาชน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ของนายรามเนตร ใจกว้าง แยกเป็น 1) ปัญหาอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ คู่แข่งทางการเมือง และพื้นที่รับผิดชอบที่กว้างขวาง 2) ปัญหาอุปสรรคภายในกลุ่มสมุย ก้าวหน้าด้วยตนเอง ได้แก่ การระดมเงินทุนเพื่อใช้ในการรณรงค์หาเสียง ทีมงานที่ไม่เป็นเอกภาพ ขาดความเข้มแข็งและมีผู้ร่วมทีมบางคนแยกตัวไปเข้ากับทีมคู่แข่ง

วิทยานิพนธ์เรื่องรูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2558 ของ กัมพล ทุมจันทิก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) รูปแบบของการสื่อสาร ของนักการเมืองท้องถิ่น (2) ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารนักการเมืองท้องถิ่น และ (3) เสนอช่องทางหรือรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคอีสานตอนใต้ และการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นายองค์การบริหารส่วนตำบล 14 คน และสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน 14 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและเรียบเรียง

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่น สรุปได้ 3 รูปแบบ คือ (1) การสื่อสารระหว่างบุคคลโดยการลงพื้นที่พบกับประชาชน (2) การสื่อสารมวลชน โดยการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รถแห่กระจายเสียงและ (3) การประชุมแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสื่อสาร ได้แก่ เรื่องปัจจัยส่วนบุคคลของนักการเมืองท้องถิ่น การไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน การแบ่งกลุ่มของประชาชนตามนักการเมืองที่ตนให้ความสนใจ การโจมตีกันโดยการแจกแผ่นพับ ใบปลิว การทำลายป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ บริบทของชุมชนที่มีความห่างไกลกัน ทำให้การสื่อสารเข้าถึงได้ยาก ส่วนด้านช่องทางหรือรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และวิทยุชุมชน รถกระจายเสียงตามหมู่บ้าน บอร์ดประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร แผ่นพับ ใบปลิว เทคโนโลยี ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ก และอื่น ๆ เช่น จัดเวทีปราศรัย ซึ่งมีบางท่านอาจเลือกการใช้ช่องทางการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปบ้างขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละบุคคล ด้านปัจจัยส่วนตัว ฐานะเศรษฐกิจและความเหมาะสมกับบริบทของชุมชนนั้น ๆ รูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งการที่จะทำให้เกิดรูปแบบการสื่อสารระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะ คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการพิจารณาการเลือกใช้สื่อ การให้ความสำคัญในตัวสื่อ อีกทั้งควรจะมีการจัดการฝึกอบรม สัมมนา การสร้างภาวะผู้นำ การสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในหน้าที่ทางการเมือง เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้สมัครและชุมชนนั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมือง หลักสูตรปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ของ ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ตระกูลการเมืองไทยว่าประกอบด้วยตระกูลใดบ้าง มีพื้นฐานอาชีพมาจากอาชีพใด (2) แต่ละตระกูลมีระดับของความสัมพันธ์ในการสืบทอดอำนาจอย่างไร (3) สาเหตุ

วิธีการและแนวทาง ในการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมือง โดยศึกษาวิเคราะห์การ สร้างทายาทของ 5 ตระกูลการเมือง (4) แนวโน้มในการสร้างทายาททางการเมือง เพื่อพัฒนาเป็น ตระกูลการเมืองต่อไปในอนาคต งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ นักการเมือง ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะข้อมูลของนักการเมืองที่มีเครือข่ายที่เป็น นักการเมือง จนพัฒนามาเป็นตระกูล หรือ ครอบครัว หรือ สกุล การเมือง โดยการศึกษาค้นคว้าจาก หนังสือและเอกสาร ประกอบการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการอุปนัย บรรยายความ เป็นการพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า (1) นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งแรกในพุทธศักราช 2476 เป็นต้นมา มีตระกูลการเมืองทั้งสิ้น จำนวน 97 ตระกูล (2) ความสัมพันธ์ในการสืบทอดทายาททางการเมือง เป็นการสานต่อในลักษณะจากบิดามารังบุตรมากที่สุด (3) สาเหตุในการสร้างทายาททางการเมือง เพื่อต้องการสานต่ออุดมการณ์ทางการเมือง ส่วนวิธีการ สานต่อทายาททางการเมืองที่นิยม คือ การลงสมัครรับเลือกตั้งคู่กัน ระหว่างบุคคลที่เป็นนักการเมือง กับบุคคลที่เป็นทายาททางการเมือง กระบวนการเข้าสู่การเมืองของตระกูลการเมือง ส่วนใหญ่จะลง สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่ผ่านการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน ช่วงระยะเวลา ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองระหว่างเวลา 20-30 ปี มีจำนวนมากที่สุด พื้นฐานอาชีพของทายาท ทางการเมืองก่อนเข้าสู่การเมือง พบว่า เป็นนักธุรกิจ มากที่สุด ขณะที่การศึกษาถึงตระกูลการ เมืองไทย 5 ตระกูล ได้แก่ ตระกูล "ทองสวัสดิ์" จังหวัด ลำปาง 1 ตระกูล "ลิมปะพันธ์" จังหวัดสุโขทัย 1 ตระกูล "อังกินันท์" จังหวัดเพชรบุรี 1 ตระกูล "มาศดิตถ์", จังหวัดนครศรีธรรมราช และตระกูล "จรีมาศ" จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สาเหตุการสร้างทายาททางการเมืองแตกต่างกัน ตามเหตุผลและ เงื่อนไขของแต่ละตระกูล แต่เหตุผลสำคัญประการหนึ่ง คือ ความผูกพันกับประชาชนในพื้นที่ที่ตระกูลนั้น มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองมาเป็นเวลานาน และต้องหาทายาทมาสานต่อทางการเมือง นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มตระกูลการเมืองอีก 75 ตระกูลที่จะพัฒนาเป็นตระกูลการเมืองต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาถึงภูมิหลังและความเป็นมา กลยุทธ์และวิธีการ ผลกระทบและแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ตระกูลยุทธเจริญกิจ ใช้รูปแบบการพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ (2) กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด (3) กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น (4) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ (5) กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ (6) กลุ่มองค์กรภาคประชาชน (7) กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจและผู้ประกอบการ (8) กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน (9) กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเต็มใจในการให้ข้อมูล จากผู้ที่มีบทบาททางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้เหตุการณ์ในเรื่องที่ศึกษา มีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นตระกูลยุทธเจริญกิจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ จำนวน 6 คน (2) กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด จำนวน 5 คน (3) กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 12 คน (4) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 13 คน (5) กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ จำนวน 6 คน (6) กลุ่มองค์กรภาคประชาชน จำนวน 6 คน (7) กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจและผู้ประกอบการ จำนวน 3 คน (8) กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 4 คน และ (9) กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 65 คน ประกอบด้วย

1.2.1 กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ จำนวน 6 คน ได้แก่

- 1) นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน
- 2) นางชลิตา ยุทธเจริญกิจ ประธานกลุ่มสตรีบ้านเขาสิงห์โต
- 3) นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เลขานุการนายกองค้การบริหารส่วนตำบล
- 4) นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำนันตำบลป่ายูบใน
- 5) นางสาวณัฐพัชญ์ จตุภัทรภักดิ์ อดีตสมาชิกกลุ่มสตรีบ้านเขาสิงห์โต
- 6) นายประณต ยุทธเจริญกิจ ข้าราชการครูบ้านนาถุ

1.2.2 กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด จำนวน 5 คน ได้แก่

- 1) นายรุ่งชัย ศักดินาเกียรติกุล เกษตรกร
- 2) นายสุวรรณ โชคแสวงการ ค้าขาย
- 3) นายพิบูล ทวีกิจอนุกุล ค้าขาย
- 4) นายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา ธุรกิจส่วนตัว
- 5) นางจิริภา พิทยาวิริยะพันธ์ เกษตรกร

(นายรุ่งชัย ศักดินาเกียรติกุล และนายสุวรรณ โชคแสวงการ เป็นเพื่อนสนิท ของ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายพิบูล ทวีกิจอนุกุล และนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา เป็นคนสนิทของ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ นางจิริภา พิทยาวิริยะพันธ์ เป็นเครือญาติกับตระกูลยุทธเจริญกิจ)

1.2.3 กลุ่มน้การเมืองท้องถิ่น จำนวน 12 คน ได้แก่

- 1) นายมนัส สมศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) นายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 3) นายธนิตพงศ์ พิทธเจริญพงศ์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4) นายวสันต์ คำจุน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 5) นายไพรัตน์ สลาลัย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 1
- 6) นายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 2
- 7) นายวิจารณ์ ธาราสมบัติ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 3
- 8) นายสมศักดิ์ สร้างทุกข์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 6
- 9) นางสาวดาวเรือง อัมฤทธิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 7
- 10) นายวรพจน์ ช่างบรรจง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ 8
- 11) นายอาคม เสือศิริ รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล คนที่ 1
- 12) นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล คนที่ 2

1.2.4 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 13 คน ได้แก่

- 1) นายสมศักดิ์ โมราศิลป์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) นางสาวทัศนีย์ พัทธเจริญพงศ์ ผู้อำนวยการกองคลัง
- 3) นายกันยทัศน์ เรืองศรี ผู้อำนวยการกองช่าง
- 4) นางพรรณทิภา สุนทร ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 1
- 5) นายชาญชัย เจตวัฒน์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2
- 6) นายอุเทน เพื่อกนวล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 4
- 7) นายนิพนธ์ ศรีประเสริฐ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5
- 8) นายฉันทย์ปวัฒน์ ชุ่มบุญยืนยง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 6
- 9) นายบัลลังก์ กิจจินดาหระ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 7
- 10) นายราชนันท์ นิเวศวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 8
- 11) นางสมคิด ฉัตรเงิน อาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ 2
- 12) นายกำจัด คุ่มอุ้นลอย อาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ 1
- 13) นางนันทิยา ทับทิมวงศ์ อาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ 7

1.2.5 กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

ภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ 3 เขต จำนวน 6 คน ได้แก่

เขตการศึกษาและการเรียนรู้

- 1) นางสาวภัสส์ศา โกสมขวัญพัฒน์ หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์
- 2) นางสาวมนภัทร สิริวุฒิชัย เจ้าหน้าที่ผู้อำนวยการ โรงเรียนกำเนิดวิทย์
เขตการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม
- 3) นายคมกริช มิสเกตุ ผู้จัดการหน่วยวิศวกรรมและบริหารการ
ก่อสร้าง
- 4) นายสุบิน สมดี วิศวกรโยธา

เขตการอยู่อาศัย

- 5) นายเปรมศักดิ์ ปรีชา ผู้จัดการบริหารพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์
- 6) นางสาวศวิมล นามแก้ว พนักงานต้อนรับส่วนหน้า โรงแรมดิเอนโคนี

1.2.6 กลุ่มองค์กรภาคประชาชน จำนวน 6 คน ได้แก่

- 1) นายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน
- 2) นางกนต์ฉนิการ์ ชุมแสงพันธ์ เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน
- 3) นางสุชิน ถาวรวิริยะนันท์ สมาชิกกลุ่มอาชีพตำบลป่ายุบใน หมู่ 2
- 4) นางพิศมัย สุระอนันต์กิจ สมาชิกกลุ่มอาชีพตำบลป่ายุบใน หมู่ 7

- 5) นางปราณี มณฑา สมาชิกกลุ่มสตรีตำบลป่ายุบใน หมู่ 5
 6) นางดวงตา ล้อมดวงจันทร์ สมาชิกกลุ่มสตรีตำบลป่ายุบใน หมู่ 6

1.2.7 กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจและผู้ประกอบการ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) นายซัชชัย อภิชัยเพียรกิจ เจ้าของร้านอาหารครัวมั่งมี
 2) นางภารानी ลีลาพัฒนสุข เจ้าของสถานี่บริการน้ำมันเชื้อเพลิง
 สุปลบริการ
 3) นายสุรชัย กังวลกิจ เจ้าของบริษัท เลิศไพกิจก่อสร้าง จำกัด

1.2.8 กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 4 คน ได้แก่

- 1) นายอำนาจ เฟื่องฟุ้ง นักวิชาการสาธารณสุข
 2) นายภากร กิจจินดาหธา ผู้สื่อข่าวประจำตำบลป่ายุบใน
 3) พระครูวิเศษศุภกิจ (เจริญ แซ่เล้า) เจ้าอาวาสวัดบึงตากาด
 4) นายดำรงศักดิ์ ชุมแสงพันธ์ เจ้าของศูนย์สมุนไพรมอบบ้านหมอก

1.2.9 ประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน ได้แก่

- 1) นายสุเทพ ปรงแต่ง ค้าขาย หมู่ 1
 2) จำเอกปัญญา ธนาภรณ์ เกษตรกร หมู่ 2
 3) นายธีระนันท์ กิจจินดาหธา เกษตรกร หมู่ 3
 4) นางสาวณัจฉนันท์ เหมี่ยมสง่า รับจ้าง หมู่ 3
 5) นายเสกสรรค์ สร้างสม รับจ้าง หมู่ 4
 6) นางจุ่ม จันโอ เกษตรกร หมู่ 5
 7) นางดาวใจ หนูคำ ค้าขาย หมู่ 6
 8) นายสุชาติ โคตะมะ เกษตรกร หมู่ 6
 9) นายบุญร่วม ฝอยทอง รับจ้าง หมู่ 7
 10) นางสาวกนิษฐา ชูดีมันตานนท์ รับจ้าง หมู่ 8

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Documentary Research) ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารร่วมกับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดข้อความที่จะถามไว้แล้ว ซึ่งผู้ศึกษาได้พัฒนามาจากงานวิจัยที่มีอยู่แล้ว และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยฉบับนี้ และมีเครื่องบันทึกเสียง เพื่อช่วยในการบันทึก

รายละเอียดของข้อมูล ทำให้สามารถย้อนทบทวนและสรุปข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งแบบสัมภาษณ์ได้จำแนกออกเป็น 9 แบบ ตามกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มที่ 2 กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 4 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มที่ 5 กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ กลุ่มที่ 6 กลุ่มองค์กรภาคประชาชน กลุ่มที่ 7 กลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ กลุ่มที่ 8 กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มที่ 9 กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาในแต่ละแบบสัมภาษณ์ จะมีด้วยกัน 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจที่ส่งผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 คำถามหลัก ได้แก่

1. ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ ประกอบด้วย ความรู้/การศึกษา อาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ เครือญาติ/พรรคพวก
2. ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง ประกอบด้วย สถานการณ์ แรงจูงใจ การช่วยเหลือสังคม การยอมรับจากประชาชน

เน้นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มที่ 1) บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มที่ 2) บุคคลที่ใกล้ชิด กลุ่มที่ 3) นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 6) องค์กรภาคประชาชน กลุ่มที่ 7) พ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ กลุ่มที่ 8) นักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และ กลุ่มที่ 9) ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 คำถามหลัก ได้แก่

1. ด้านกลยุทธ์
  - 1.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง ประกอบด้วย การวางแผนการจัดวางตำแหน่งบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ การวางแผนการจัดวางตำแหน่งบุคคลในเครือข่ายการเมืองเดียวกัน
  - 1.2 กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายทางการเมือง ประกอบด้วย การวางแผนการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัด และระดับชาติ และการวางแผนการสร้างเครือข่ายทางการเมืองระดับพื้นที่

1.3 กลยุทธ์การสร้างผลงาน ประกอบด้วย แนวทางการกำหนดนโยบายที่โดดเด่น การหาแหล่งงบประมาณอื่น และแนวทางการสร้างความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณ

1.4 กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมือง ประกอบด้วย แนวทางการสื่อสารทางตรง และแนวทางการสื่อสารทางอ้อม

2. ด้านวิธีการ

2.1 วิธีการด้านการเมือง ได้แก่ การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ การใช้อำนาจ อิทธิพล

2.2 วิธีการด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การสนับสนุนกลุ่ม ปตท.ในการจัดตั้ง วังจันทร์วัลเลย์ การพัฒนากลุ่มอาชีพ

2.3 วิธีการด้านสังคม ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ และการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่

เน้นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key-informants) ได้แก่ กลุ่มที่ 1) บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มที่ 2) บุคคลที่ใกล้ชิด กลุ่มที่ 3) นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 4) เจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มที่ 7) พ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ และกลุ่มที่ 8) นักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 คำถามหลัก ได้แก่

1. ผลกระทบด้านการเมือง ประกอบด้วย คู่แข่งทางการเมือง การเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ

2. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ การพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ และการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่

3. ผลกระทบด้านสังคม ประกอบด้วย องค์กรภาครัฐในพื้นที่ องค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่

เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-dept interviews) โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (key-informants) ได้แก่ กลุ่มที่ 3) นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 4) เจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มที่ 5) ผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ กลุ่มที่ 6) องค์กรภาคประชาชน กลุ่มที่ 7) พ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ และ กลุ่มที่ 8) นักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มที่ 9) ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 คำถาม ได้แก่

1. ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง
2. วิธีการในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง
3. การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองหลังจากนี้
4. การขยายฐานอำนาจทางการเมืองหลังจากนี้

เน้นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key-informants) ได้แก่ กลุ่มที่ 1) บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มที่ 2) บุคคลที่ใกล้ชิด กลุ่มที่ 3) นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 4) เจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มที่ 6) องค์กรภาคประชาชน กลุ่มที่ 7) พ่อค้า นักธุรกิจและผู้ประกอบการ และ กลุ่มที่ 8) นักวิชาการ สื่อมวลชน พระปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มที่ 9 ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการวิจัยภาคสนาม (field research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง จำนวน 9 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 65 คน โดยผู้ถูกสัมภาษณ์ แต่ละกลุ่มจะถูกถามด้วยคำถาม ที่คล้ายกัน โดยมีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

- 3.1.1 ผู้ศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ โดยศึกษาจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 3.1.2 ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างและเลือกผู้ที่จะถูกสัมภาษณ์โดยพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังศึกษา
- 3.1.3 ผู้ศึกษาได้ติดต่อนัดหมายวัน เวลา และสถานที่กับผู้ถูกสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า และจะยืนยันการนัดหมายอีกครั้งเมื่อใกล้ถึงกำหนด
- 3.1.4 ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ชี้แจงทำความเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นในการวิจัยครั้งนี้ โดยคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัยเป็นหลัก
- 3.1.5 ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการซักถาม พูดคุยตัวต่อตัว ซึ่งต้องใช้ทักษะและการสร้างสัมพันธไมตรีอันดีต่อกลุ่มเป้าหมาย
- 3.1.6 ผู้ศึกษาได้จัดบันทึกคำสัมภาษณ์ลงในแบบสัมภาษณ์ ร่วมกับใช้เทปบันทึกเสียง โดยได้ขออนุญาตจากผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อน

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary)

เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารงานวิชาการ ผลงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รายงานทางวิชาการ วารสารทางวิชาการ ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจของนักการเมืองท้องถิ่น ชาวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทางสื่ออินเทอร์เน็ต ข้อมูลสาธารณะของธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ ที่เผยแพร่ทางสื่ออินเทอร์เน็ต คำแถลงนโยบายของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2554 และวันที่ 6 มกราคม พุทธศักราช 2564 บันทึกการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเพื่อผ่านร่างข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี พุทธศักราช 2554-2566 แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน พุทธศักราช 2554 ถึงพุทธศักราช 2566 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2554 ถึงปีงบประมาณ พุทธศักราช 2566 และรายงานผลการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ปีงบประมาณ พุทธศักราช 2554 ถึงปีงบประมาณพุทธศักราช 2566 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสนับสนุนงานวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจึงนำเอาข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ จัดระเบียบแยกแยะส่วนต่าง ๆ เพื่อหาคำตอบตามประเด็นปัญหาการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ จึงใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

- 4.1 นำข้อมูลที่ได้ในแต่ละครั้งมาเรียบเรียงตามหัวข้อ โดยบันทึกในส่วนที่ซ้ำกัน และส่วนที่แปลกแยกกันให้เห็นชัดเจนทุกครั้ง
- 4.2 จำแนกข้อมูลเพื่อค้นหาปรากฏการณ์ โดยการอ่านทบทวนอย่างละเอียด ทำความเข้าใจกับข้อมูล แยกประเด็นสาระต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่
- 4.3 บรรยายเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเน้นความคิดเห็นและข้อมูลที่ได้จากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหลัก โดยนำแนวคิดและทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

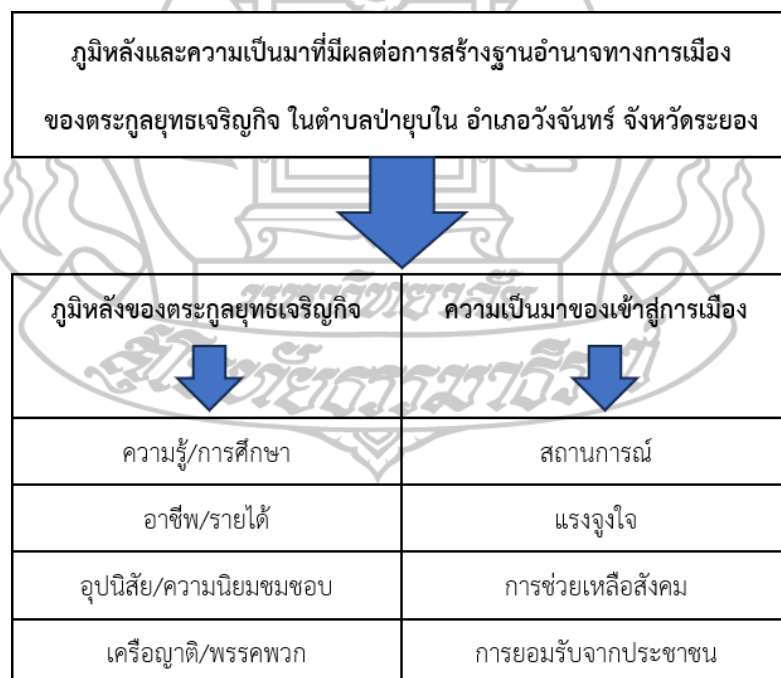
การศึกษาวินิจฉัยเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง และแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง โดยนำแนวคิดและทฤษฎีอำนาจทางการเมือง การสร้างฐานอำนาจทางการเมือง แนวคิดผู้นำทางการเมือง และแนวคิดทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ มาเป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสารชั้นต้น (ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)) และเอกสารชั้นรอง (ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary)) โดยเอกสารชั้นต้น เป็นข้อมูลดิบที่ยังไม่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่ นวัตกรรมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง 3 เขต กลุ่มองค์กรภาคประชาชน กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจและผู้ประกอบการ กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง และเอกสารชั้นรอง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการสังเคราะห์มาแล้วระดับหนึ่ง ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารสำคัญ ได้แก่ เอกสารงานวิชาการ ผลงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รายงานทางวิชาการ วารสารทางวิชาการ ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ข้อมูลสาธารณะของธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ ที่เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ ค่าแถลงนโยบายของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2554 และวันที่ 6 มกราคม พุทธศักราช 2564 บันทึกการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเพื่อผ่านร่างข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี พุทธศักราช 2554-2566 แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ฉบับพุทธศักราช 2554 ถึงฉบับพุทธศักราช 2566 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2554 ถึงปีงบประมาณ พุทธศักราช 2566 และรายงานผลการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ปีงบประมาณ พุทธศักราช 2554 ถึงพุทธศักราช 2566 โดยนำข้อมูลที่ได้มาแยกประเด็นตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ แล้วอธิบายตามถึงภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง อธิบายกลยุทธ์และวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง อธิบายผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจ

ทางการเมือง และอธิบายแนวโน้มการสืบทอดอำนาจทางการเมือง จึงสรุปออกมาเป็นผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

จากการศึกษาการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัยเอกสาร ด้านภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในประเด็นต่างๆ โดยแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ช่วง ประกอบด้วย ช่วงก่อนเข้าสู่การเมือง ได้แก่ ความรู้/การศึกษา อาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ และเครือญาติ/พรรคพวก ช่วงการเริ่มต้นเข้าสู่การเมือง ได้แก่ สถานการณ์ แรงจูงใจอุดมการณ์ การยอมรับจากประชาชน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

ภาพที่ 5 ตารางแสดงการศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ

1.1.1 ด้านความรู้/การศึกษา นายยัง แซ่ตั้ง ในวัยเด็ก อาศัยอยู่ในประเทศจีน ไม่ได้เข้ารับการศึกษานอกจากครอบครัวมีฐานะยากจน แต่เมื่อได้เข้าอาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว ได้ชวนขายหาวิชาความรู้ใส่ตัว ทำให้มีความรู้ภาษาไทย หนังสือจีน และมีความสามารถในด้านการบัญชี

เรื่องการศึกษาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญสำหรับลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทยทุกคน เมื่อถึงวัยเรียน พ่อแม่ชาวจีนก็จะพยายามส่งลูกไปเรียน เพราะพ่อแม่ชาวจีนอพยพรู้ดีว่าความรู้เป็นสิ่งที่ดีและจะช่วยให้ลูกหลานตั้งอนาคตที่ดีของตนและมีงานทำ ไม่ต้องทำงานอย่างหนักเหมือนตนเอง วัยเรียนของลูกหลานชาวจีนอพยพไม่ใช่เพียงเรียนอย่างเดียว นอกจากการเรียนยังต้องช่วยพ่อแม่ทำงานเลี้ยงครอบครัวหลังเลิกเรียน โดยเฉพาะลูกชายยังมีหน้าที่อดทนทำงานช่วยเหลือครอบครัว (Gang S., 2014, น. 36) ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า

“ขณะที่บิดาของผมอาศัยอยู่ที่ประเทศจีน ไม่ได้เรียนหนังสือ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน ต่อมาเมื่ออพยพเข้ามาในประเทศไทย และตั้งรกรากอยู่ที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากบิดาของผมเป็นคนใฝ่เรียนรู้ เมื่อว่างจากงานโรงงานสวน ได้แอบไปเรียนภาษาไทย หนังสือจีนและเรียนการทำบัญชีกับครูชาวจีนที่มีความรู้ ซึ่งได้แอบเปิดสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้กับลูกหลานคนจีนที่อพยพมาอาศัยอยู่ที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ด้วยกัน และบิดาของผมได้สอนให้บุตรหลานมีการใช้ภาษาจีนในครอบครัว และเมื่อถึงวัยเรียน บิดาของผมได้ส่งบุตรให้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ประเทศไทยทุกคน”

เมื่อประมาณพุทธศักราช 2502 ขณะนี้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อายุ 8 ปี บิดาได้ส่งให้เข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตร ก็ต้องทำงานช่วยเหลือครอบครัว แต่ด้วยเป็นผู้มีความใฝ่รู้ เมื่อมีโอกาสจึงได้เข้ารับการศึกษาคอนจันในระดับปริญญาตรี โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า

“ในวัยเด็ก บิดาของผมได้สอนให้บุตรทุกคนพูดภาษาจีน ทำให้สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาจีนในครอบครัวได้ทุกคน และผมได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนบ้านป่ายุบ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พอจบชั้น ป.4 ก็ไม่ได้เรียนต่ออีก เนื่องจากต้องช่วยเหลือบิดามารดาทำงานในไร่ และได้มาเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา เมื่อตอนที่ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน โดยจบจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ในระหว่างการเป็น

ผู้ใหญ่บ้าน ผมเห็นว่าความรู้ทางวิชาการมีความสำคัญกับผู้นำทุกระดับ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการทำหน้าที่และการเข้าถึงประชาชน ผมจึงตัดสินใจไปเรียนต่อในระดับปริญญาตรี ที่สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ในสาขาการพัฒนารัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งการเรียนในสาขานี้ ทำให้ผมสามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี ทำให้มีความคิดที่กว้างไกลมากขึ้น มีแนวคิดในการพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ผมจึงส่งเสริมให้บุตรได้เพิ่มพูนความรู้ โดยส่งเสริมให้เรียนในระดับที่สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันทุกคนต้องช่วยกันทำงาน การประกอบอาชีพให้ครอบครัวมีความมั่นคงพร้อมกันไป”

นางชลิตา ยุทธเจริญกิจ ภรรยาของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านคหกรรม มีการใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถสื่อสารภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญ อยู่เบื้องหลังในการสนับสนุนให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และบุตรทั้งสองคนได้เข้าสู่การเมือง และส่งเสริมให้บุตรได้รับการศึกษาสูงขึ้น โดยนางชลิตา ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า

“สมัยเด็ก ๆ ดิฉันได้เรียนในภาคบังคับ ด้วยความชอบเป็นการส่วนตัว จึงได้เลือกที่จะได้เรียนต่อด้านอาชีวศึกษา ในสาขาวิชาคหกรรม และได้นำความรู้ในการประกอบอาหารคาวหวาน รวมทั้งขนมไทย มาสอนให้กลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผู้ที่สนใจ ในตำบลป่ายุบใน ได้เรียนรู้และได้นำไปประกอบอาชีพตลอดมา เมื่อบุตรชายทั้งสองคนได้เข้าสู่การเมืองท้องถิ่น และเขาสนใจที่จะพัฒนาตนเอง ต้องการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ดิฉันได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยดิฉันเป็นผู้รับภาระหลักในครอบครัวในการประกอบอาชีพ และกิจกรรมในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับงานของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และบุตรชายทั้งสองคน”

นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโตของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นกำลังหลักในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของครอบครัว ได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาให้เป็นไปตามวัยจนจบในระดับชั้นมัธยมศึกษา จึงออกมาช่วยงานที่บ้าน แต่มีความตั้งใจที่จะเรียนหนังสือให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อมีโอกาส จึงเข้ารับการศึกษาต่อจนจบในระดับปริญญาตรี โดยนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า

“ผมจบระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนวัฒนตรุณีวิทย์ จังหวัดชลบุรี และเรียนต่อจนจบระดับมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ จังหวัดชลบุรี จากนั้นก็ไม่ได้เรียนต่ออีกเพราะต้องช่วยงานไร่สวนของครอบครัว เมื่อบิดาของผมสนใจเข้าสู่การเมือง ผมได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ พบเห็น

ปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนที่สมควรได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องการประกอบอาชีพ ฐานะความเป็นอยู่ ความเห็นต่างในชุมชนในการ ทำงานของผู้นำชุมชน และได้มีโอกาสพบปะนักการเมืองระดับชาติและระดับ จังหวัด จึงเป็นแรงบันดาลใจตัดสินใจเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น จึงได้เรียนต่อระดับ ปริญญาตรี ขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กับ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อหาความรู้ในหลักการ บริหารให้มากขึ้น และสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาตามหลักวิชาการได้มากขึ้น ทำให้ มีแนวคิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น”

นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็กของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับการส่งเสริมให้เข้าเรียนหนังสือ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษา แต่ด้วยเป็นเด็กที่ไม่ชอบเรียนหนังสือ จึงไม่สนใจการเรียน แต่กลับมีความเฉลียวฉลาดและมีความสามารถในด้าน การเกษตร จึงเป็นกำลังหลักของครอบครัวแทนพี่ชาย ในช่วงที่พี่ชายเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ซึ่งนาย ธนกฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า

“ผมเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดนครญาติ จังหวัดชลบุรี เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับ บิดาของผมจึงให้เข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนนวมิน ทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จังหวัดสมุทรปราการ จนจบระดับมัธยมปลาย แล้วได้กลับมาช่วยงานในครอบครัว ซึ่งขณะนั้นในครอบครัว ได้บุกเบิกการทำสวนปาล์มน้ำมัน ยางพารา และทำไร่อ้อยส่งโรงงานน้ำตาลเป็น จำนวนมาก จึงยังไม่เรียนต่อในระดับปริญญาตรี และเมื่อเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น เพราะได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม รวมถึงในอนาคตที่อาจเข้าสู่การเมือง ท้องถิ่น จึงได้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่ทางวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษา”

นายประณต ยุทธเจริญกิจ น้องชายคนเล็กของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จบการศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นผู้มีความมุ่งมั่นตั้งใจและรักในการศึกษา เนื่องจากเป็นลูก คนสุดท้อง มีพี่ ๆ หลายคนช่วยเหลือบิดามารดาทำอะไรทำสวนแล้ว จึงทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับ การเรียนหนังสือและมุ่งมั่นที่จะเป็นครู เพราะมีความเห็นต่างจากคนอื่น ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการ ประกอบอาชีพเกษตรกร เห็นว่าทำการเกษตรได้เงินมาก จึงไม่นิยมรับราชการ โดยนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า

“ผมเรียนประถมที่โรงเรียนบ้านป่ายุบ จังหวัดชลบุรี เรียนมัธยมที่โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” จังหวัดชลบุรี ตอนนั้นเห็นพี่ ๆ ทำงานสวน และไม่มีใครได้เรียนสูง ๆ แม้อาชีพทำสวนจะได้เงินเยอะก็จริง แต่ต้องอดทนทำงานตากแดดตากฝน ผมจึงคิดอยากเป็นครู จึงขอบิดามารดาไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผมได้รับการบรรจุเข้าเป็นข้าราชการครูที่โรงเรียนแห่งหนึ่งที่จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปี 2533 และได้ย้ายกลับมาสังกัดโรงเรียนวัดป่ายุบ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ซึ่งเป็น การขอย้ายกลับภูมิลำเนาตามที่ผมตั้งใจไว้ และผมได้เรียนต่อในระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ปัจจุบันผมเป็นครูชำนาญการพิเศษ ปี 2566 ก็เกษียณแล้ว”

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับภูมิหลังด้านความรู้และการศึกษาของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายสมนึก เลี้ยงพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ ตั้งแต่วินิจฉัยของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ถึงรุ่นลูกของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นครอบครัวที่มีความใฝ่รู้ นายยัง แซ่ตั้ง ถึงแม้จะไม่ได้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับในประเทศไทย แต่ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในการพูดภาษาไทย และการอ่านเขียนภาษาจีน และการทำบัญชี นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จบปริญญาตรี ด้านการพัฒนารัฐวิธาน ขณะที่ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เพราะเห็นความสำคัญของการศึกษา ส่วนนายชวนโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ศึกษาต่อจนจบปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้านการปกครอง ส่วนนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ก็กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ด้านการปกครอง เช่นเดียวกัน”

1.1.2 ด้านอาชีพ/รายได้ ต้นตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นชาวจีนอพยพจากประเทศจีน มาอาศัยทำมาหากินสร้างครอบครัวในประเทศไทย ผู้อพยพเหล่านี้มีความขยันขันแข็ง ในการประกอบอาชีพ และมีความสามารถด้านการค้าขาย อีกทั้งยังรู้จักการเก็บออมเพื่อการลงทุน สถานะของครอบครัว เป็นครอบครัวใหญ่ที่ประกอบด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย ลูก หลาน รวมถึงเขยและสะใภ้ที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ช่วยกันประกอบอาชีพในลักษณะกงสี จึงสามารถสร้างฐานะได้อย่างรวดเร็ว ตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้ยึดอาชีพด้านการเกษตร โดยปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์ม น้ำมัน ยางพารา และอ้อย ในพื้นที่ขนาดใหญ่ ทำให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ในอดีต ชาวจีนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ด้วยประชากรที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ที่ทำกินในประเทศจีนไม่เพียงพอ เกิดความแร้นแค้น อดอยาก รวมไปถึงการเกิดสงคราม ชาวจีนจึงอพยพออกมาตั้งรกรากและทำมาหากินในต่างประเทศรวมถึงประเทศไทย ด้วยอุปนิสัยที่มีความขยันหมั่นเพียรและความมานะพยายาม และการได้รับโอกาสจากสังคมไทย

ทำให้ชาวจีนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสุขสบาย ชาวจีนที่อพยพเข้ามาจะประกอบอาชีพทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการค้าขาย อุตสาหกรรม ทำงานเหมืองแร่และทำงานรับจ้างใช้แรงงาน ชาวจีนแต่ละกลุ่มภาษา จะมีความชำนาญในด้านอาชีพที่แตกต่างกันออกไป (ภัทรภร สุวรรณจินดา, 2560, น. 87)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องอาชีพของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “บิดาของผมอพยพมาจากเมืองซัวเถา ประเทศจีน มาตั้งรกรากในประเทศไทย บรรดาผู้ที่อพยพมาก่อนหน้า บางคนก็ประกอบอาชีพค้าขายบางคนก็ทำการเกษตร ส่วนผู้ที่มีทุนก็ทำธุรกิจตามความถนัด ส่วนบิดาของผมมีความชำนาญทางด้านการเกษตร เริ่มจากการรับจ้างทำไร่ทำสวนมาก่อน จึงสะสมความรู้ด้านนี้เรื่อยมาเมื่อมีเงินออมมากขึ้นจึงได้เช่าที่ทำไร่ของตัวเอง โดยมีลูกหลานในครอบครัวช่วยกันทำ เมื่อมีฐานะดีขึ้นจึงซื้อที่ดินเพื่อทำไร่ทำสวนของตนเอง และขยายพื้นที่ออกไปเรื่อย ๆ จึงเริ่มมีเงินเก็บมากขึ้น ผมจึงชักชวนบิดาให้มาซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบใน และช่วยกันประกอบอาชีพทำไร่ทำสวนจนมีฐานะดีขึ้นตามลำดับ”

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการวางแผนการปลูกพืชที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทำให้ผลผลิตมีแหล่งซื้อรองรับ โดยต้นตระกูลเริ่มต้นจากการเป็นผู้รับจ้างที่ไม่มีมีความรู้ความเชี่ยวชาญได้ทดลองทำจนชำนาญแล้วจึงขยับขยายเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ทำให้ทราบถึงต้นทุนและกำไร ซึ่งนางชลิดา ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “บิดามารดาของดิฉันก็ทำการเกษตร เมื่อดิฉันได้เข้ามาเป็นสภไ้ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ก็ได้ช่วยกันประกอบอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพที่ถนัด นายยัง เป็นคนรอบคอบและจริงจังกับงานไร่สวน และถ่ายทอดมายังนายนิติพัฒน์ ทุกคนในครอบครัวมีความขยันขันแข็งทุกการลงทุนจึงคุ้มค่า เพราะได้ผลผลิตที่คุณภาพดี ทั้งมันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา และปาล์มน้ำมันทุกอย่างมีตลาดรองรับ และนายยังยังมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย ทำให้รู้รายจ่ายไปจมอยู่ตรงไหนบ้าง จึงพาครอบครัวทำการเกษตรหลายอย่าง เพื่อให้มีรายได้หลายทาง และยังมีเงินเหลือเก็บออม” ซึ่งสอดคล้องกับนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “บิดาของผมได้สอนให้ผมเริ่มทำการเกษตรตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้ผมมีความชำนาญ และรู้ช่องทางการตลาด เราจึงทำการเกษตรที่หลากหลาย เมื่อพืชผลใดราคาตกต่ำ ก็ยังมีรายได้จากตัวอื่น ผมยังหนุ่มยังแข็งแรง จึงรู้สึกสนุกกับการทำเกษตร และผมยังสนใจค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการผลิต แต่ตอนนี้ยังมีพื้นที่ไม่มาก จึงเลือกปลูกปาล์มน้ำมัน อ้อย และยางพารา ซึ่งเมื่อก่อนมีราคาสูงและเป็นที่ต้องการของท้องตลาด ถึงแม้ตอนนี้ราคาไม่ค่อยดีนัก แต่ยังพอได้ เพราะผมได้ปลูกพืชหมุนเวียนตัวอื่นอย่างเช่นมันสำปะหลังและแตงโม” เช่นเดียวกับที่นายสุวรรณ โขคแสวงการ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้ที่มั่นคง เพราะช่วยกัน

ลงมือลงแรงโดยมีเครื่องทุ่นแรงและเครื่องมือต่าง ๆ มาช่วยลดการใช้แรงงานจากคนมากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นรถไถ เครื่องสูบน้ำ เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นยา ระบบให้น้ำอัตโนมัติ เขามีการวางแผนว่าจะทำ อะไร ทำช่วงไหน และเขารู้ว่าต้องขายให้ใคร เขามีเครือข่ายคนที่ทำการเกษตรด้วยกัน มีการรวมกลุ่ม เพื่อต่อรองราคาได้อีกด้วย”

จากการที่ทุกคนในครอบครัวมีความขยัน ช่วยกันทำการเกษตรจนเกิดความชำนาญ มีเทคนิคการปลูกพืชหมุนเวียนมาเสริมรายได้ มีช่องทางการตลาด มีการทำบัญชีรับจ่าย ทำให้ตระกูล ยุทธเจริญกิจเริ่มมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นตามลำดับจนมีรายได้ที่มั่นคง ดังคำสัมภาษณ์ของนายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ที่ได้กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นเกษตรกรที่ลูกหลาน ช่วยกันทำงาน มีความขยันทำมาหากิน จึงมีฐานะดีระดับหนึ่งในตำบลป่ายุบใน” สอดคล้องกับนาย นิธิโรจน์ ศิริเรืองวาลี (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่ให้ความเห็นว่า “ครอบครัวยุทธเจริญกิจเป็น เกษตรกรเต็มตัวและค่อนข้างมีฐานะ มีที่ดินในการทำการเกษตรจำนวนมาก และปลูกพืชเศรษฐกิจ ตามความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผลผลิตได้ราคาดี ประกอบกับ สมาชิกในครอบครัวมีความขยันขันแข็ง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี” เช่นเดียวกับนางสมคิด ฉัตรเงิน (สัมภาษณ์ 11 ธันวาคม 2565) ที่ได้เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ ค่อนข้างมีฐานะ ซึ่งเป็น ปัจจัยหลักของนักการเมือง เพราะการเป็นตัวแทนประชาชนนั้น เงินทุนถือเป็นปัจจัยสำคัญ และทุกคน สนับสนุนให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และลูกชาย สามารถนำรายได้ในครอบครัวไปใช้กับงานใน หน้าที่ และช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาสได้โดยไม่เดือดร้อน” โดยที่นายบัลลังก์ กิจจินดาหธา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) มีความเห็นว่า “ต้นตระกูลยุทธเจริญกิจ ทำการเกษตรมาทั้งชีวิต และถ่ายทอด มายังลูกหลาน ทุกคนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีทรัพย์สินเงินทองของใช้ต่าง ๆ อำนวยความสะดวก ในชีวิตประจำวัน ตระกูลนี้มีต้นทุนทางสังคมที่ดี” สอดคล้องกับที่นายดำรงศักดิ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ เดิมเป็นชาวนานที่ค่อนข้างมีฐานะ จึงสามารถปันรายได้ของครอบครัวมาใช้จ่ายในกิจกรรมของชุมชน” และนางสาวณัฐนันท์ เที่ยงมสง่า (สัมภาษณ์ 23 พฤศจิกายน 2565) ก็ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีรากฐานอาชีพ คือสวนยางและสวนปาล์ม มีรายได้หลายทางจากการเกษตรอื่นร่วมด้วย เช่น ไร่แตงโม ซึ่งเป็นพืชที่ ปลูกง่าย ได้ผลผลิตเร็ว 2 เดือน ก็ออกลูกแล้ว ช่วยปรับสภาพดินหลังจากการเผาอ้อย ตระกูลนี้เขามี ฐานะดี เพราะทุกคนในครอบครัวช่วยกันทำไร่ทำสวน จึงมีความยั่งยืนในอาชีพ” โดยที่นางสาวยศ วิมล นามแก้ว (สัมภาษณ์ 10 มกราคม 2566) ได้ให้ข้อมูลว่า “ครอบครัวนี้เขามีฐานะดี เพราะเขามี สวนยางเยอะ เมื่อก่อนตอนที่ยางราคาดี ชาวนานมีรายได้เป็นกอบเป็นกำ ตอนราคายางตก เขาก็ปลูก ปาล์มเพิ่ม และยังปลูกพืชอย่างอื่นอีกหลายอย่าง ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เขามีรายได้ดีจากงานที่ เขาถนัด” ส่วนนางภรณ์ณี ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวถึงอาชีพของตระกูล ยุทธเจริญกิจว่า “เจ้เป็นคนไทยเชื้อสายจีนซึ่งต้นตระกูลได้อพยพจากประเทศจีนมาอยู่อำเภอบ้านบึง

จังหวัดชลบุรี พร้อมกับต้นตระกูลของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เดิมที่ตระกูลของเจ๊กก็ทำการเกษตร เช่นเดียวกับตระกูลยุทธเจริญกิจ แต่เมื่อมีทุนมากขึ้นจึงเปลี่ยนมาทำธุรกิจป้อนน้ำมัน”

1.1.3 ด้านอุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นผู้ที่มีคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความขยัน มีความเพียรพยายามในหน้าที่การงานอย่างจริงจัง ต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ความประหยัด รู้จักการเก็บออม การใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นและเกิดประโยชน์ ความซื่อสัตย์ มีความประพฤติตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ปราศจากความลำเอียงหรืออคติ ไม่ใช่เล่ห์คดโกง ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้คนในชุมชน สังคม ได้รับเกียรติ ความนับถือ ซึ่งตระกูลยุทธเจริญกิจได้ถ่ายทอดความมีคุณธรรมพื้นฐานมาสู่ลูกหลาน จนเป็นที่ยอมรับของคนในตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

การใช้ชีวิตของลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทย มีการช่วยเหลือสังคม บริจาคเงินมากมายเข้าสู่สังคม ช่วยเหลือชนบทมากที่สุดในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าเป็นคนใจบุญ เพราะเมื่อมีเงินมากหรือประสบความสำเร็จก็ตอบแทนสังคมแผ่นดินเกิด แผ่นดินที่ให้โอกาสทำมาหากินจนร่ำรวย และยังพบว่า ลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทยมีความขยันในการทำมาหากินเป็นอย่างมาก ความขยันอันเป็นคุณธรรมที่ฝังามของคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อสืบทอดลงมายังลูกหลานก็ช่วยให้ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน อีกทั้งยังมีความอดทนทำงานอย่างเต็มที่ในการเลี้ยงครอบครัวตนเอง มีความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวง มีสติปัญญา มีแนวคิดและวิธีการบริหารจัดการที่ไม่ธรรมดา ทำให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน (Gang S., 2014, น. 62-73)

จากการสัมภาษณ์เรื่องอุปนิสัยของคนในตระกูลยุทธเจริญกิจ นายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ด้วยความที่ตระกูลยุทธเจริญกิจเคยลำบากมาก่อน จึงเห็นใจผู้ที่ทุกข์ยาก เมื่อพอที่จะช่วยเหลือใครได้ก็ช่วย ถึงผมจะไม่ได้มีตำแหน่งทางการเมือง แต่ก็ชอบช่วยเหลือชาวบ้านและคอยสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของตระกูล โดยเฉพาะด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และที่สนับสนุนให้พี่ชายและหลานได้ลงเล่นการเมือง เพราะนักการเมืองสามารถผลักดันงบประมาณที่จะมาช่วยชาวบ้านได้ เช่น การขุดสระ การเดินระบบไฟ” ซึ่งนายสุวรรณ โชคแสงการ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวถึงตนเองและให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ชาวจีนส่วนใหญ่มีความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน ผมประกอบอาชีพรับจ้างในร้านขายของชำ สามารถเก็บหอมรอมริบจนมีเงินมาซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบใน พร้อมกับชาวจีนอีกหลายครอบครัว และครอบครัวของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีความเป็นผู้นำ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นที่มีความเดือดร้อน เช่น การช่วยเหลือผู้ยากไร้ การให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานบุญประเพณีในวันสำคัญทางศาสนา งานบวช งานศพ จนเป็นที่รู้จักกันในตำบลป่ายุบใน” เช่นเดียวกับที่นายสุบิน สมดี (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ได้เล่าถึงอุปนิสัยของนายชินโรจน์

ยุทธเจริญกิจและนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ว่า “ส่วนตัวคุ้นเคยกับเลขาชินโรจน์ และกำนันธนภฤต เนื่องจากต้องติดต่อประสานงานกันเพื่อการขออนุญาตต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข หรือด้านการก่อสร้าง ทั้ง อบต. และอำเภอ โดยได้รับความร่วมมือและอำนวยความสะดวกรวมถึงสละเวลาเพื่อช่วยติดต่อประสานงานให้เป็นอย่างดี ทั้งสองคนไม่ถือตัว” สอดคล้องกับที่นางปราณี มณฑา (สัมภาษณ์ 28 ธันวาคม 2565) กล่าวถึงบุคคลในตระกูลนี้ว่า “บิดาของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และทุกคนในครอบครัวเป็นคนจิตใจดี มีเมตตาเมื่อมีกิจกรรมในชุมชน จะมีสมาชิกในตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยเฉพาะนางชลิดา ยุทธเจริญกิจ เป็นหัวเรี่ยวหัวแรง หรือที่เรียกว่าแม่งาน ในการดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องอาหารการกิน ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเสมอ” เหมือนกับที่นายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ซึ่งเล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเข้าหาประชาชนโดยการไปร่วมงานบุญ งานประเพณี กิจกรรมงานเล็กงานน้อยนายๆ และครอบครัวไปหมด เขาชอบช่วยเหลือชาวบ้านที่ตกทุกข์ได้ยาก เขามีความเพียรพยายามในหน้าที่อย่างไม่บกพร่อง คนตระกูลนี้มีความอดทนอดกลั้นและมีความเสียสละมาก ถึงมีอุปสรรคก็ไม่เคยท้อ เขาตั้งใจปฏิบัติหน้าที่กันอย่างเต็มที่ทุกคน” โดยที่นายเสกสรรค์ สว่างสม (สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “การทำงานที่ดีของนักการเมืองคือการช่วยเหลือสังคมไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม งานของเขาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรงที่เห็นคืองานโครงสร้างพื้นฐาน มีทั้งการสร้างและการซ่อม ถือเป็นกาช่วยเหลือสังคมโดยรวม”

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับความนิยมชมชอบในตระกูลยุทธเจริญกิจ นายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นเกษตรกรที่ขยันทำมาหากิน และชอบช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เป็นคนดีดีใจเข้าถึงได้ง่าย ชอบช่วยเหลือกิจกรรมทางสังคม ทำให้เป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านโดยทั่วไป” เช่นเดียวกับที่นาย นิธิโรจน์ ศิริเรืองวาลี (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ซึ่งเล่าว่า “คนในตระกูลยุทธเจริญกิจชอบช่วยเหลือสังคม ที่ผมรู้จักเพราะเคยได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องคดีความ และเท่าที่ผมรู้มา คนในครอบครัวนี้ ไม่เคยปฏิเสธการช่วยเหลือใคร ถ้าไม่ใช่เรื่องที่ไม่ผิดกฎหมาย ผิดหลักคุณธรรม จึงเป็นที่รักใคร่ของชาวบ้านร้านตลาด” สอดคล้องกับนางนันทินา ทับทิมวงศ์ (สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565) ก็ให้ข้อมูลเช่นเดียวกันว่า “ครอบครัวของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความขยัน และประหยัด มีความซื่อสัตย์ไม่คดโกงใคร เขามีความจริงใจให้กับทุกคน ช่วยเหลือคนโดยมีความอคติว่าไม่ใช่พวกตัวเอง จึงมีคนนิยมชมชอบมาก” โดยที่นายเปรมศักดิ์ ปรีชา (สัมภาษณ์ 27 มกราคม 2566) ให้ข้อมูลไว้ว่า “ท่านนายก ท่านเลขา และท่านกำนัน เป็นผู้นำที่ดี มีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและช่วยเหลือผู้คนที่ด้อยโอกาส เรื่องแบบนี้ใช้เวลาเพียงเล็กน้อยในแต่ละสัปดาห์ แต่สามารถสร้างความนิยมชมชอบได้อย่างมากในชีวิตของผู้คนในสังคมนี้นะ”

1.1.4 ด้านเครือญาติ/พรรคพวก ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นครอบครัวใหญ่ที่มีการอบรมกล่อมเกล่าและถ่ายทอดทางวัฒนธรรมมาสู่รุ่นลูกหลาน เหมือนกับชาวจีนอพยพในตระกูลอื่น ๆ โดยสังคมไทยเป็นสังคมที่คนในสังคมชอบการสร้างความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง ถึงแม้จะไม่ได้เป็นญาติสืบสายโลหิตมาด้วยกัน แต่ก็ช่วยเหลือจนเป็นที่รักใคร่นับถือ จะเห็นได้จากการใช้สรรพนามเรียกขาน ถ้าผู้สูงวัยจะเรียก ปู่ ย่า ลุง ป้า ถ้าอายุน้อยกว่าจะเรียก น้อง ลูก หลาน ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีที่มาระหว่างกันยาวนาน ก่อความรู้สึกความเป็นญาติพี่น้อง เมื่อมีเหตุการณ์หรือภารกิจใดก็จะช่วยพี่น้องก่อน ตระกูลยุทธเจริญกิจก็มีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกับตระกูลอื่น ๆ ที่บรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีน

ลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทยนิยมอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ ด้วยความคิดที่ว่า การอยู่ด้วยกันหลาย ๆ คน เป็นสิริมงคลแก่ครอบครัว และครอบครัวจะได้เจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น และด้านความรักในครอบครัว พวกญาติ ๆ ที่อยู่ใกล้ ๆ กัน ส่วนใหญ่จะดูแลใส่ใจซึ่งกันและกัน อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เพราะได้อยู่ในความรักที่เต็มบ้าน ทุกคนมีความรักต่อกัน มีอะไรก็ค่อย ๆ คุยกัน สื่อสารกันให้รู้เรื่อง เมื่อทุกคนช่วยเหลือกันก็ไม่มีอะไรที่ไม่สามารถผ่านพ้น (Gang S., 2014, น. 87,90)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครือญาติของตระกูลยุทธเจริญกิจ ซึ่งนายสุวรรณ โขคแสงการ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ผมเป็นเครือญาติกับตระกูล ยุทธเจริญกิจ มารดาของผมนามสกุลเดียวกับนายยัง แซ่ตั้ง บรรพบุรุษของผมาาศัยอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน และได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย มาอาศัยอยู่ที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ต่อมาตนได้มาซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบในพร้อมกับชาวจีนอีกหลายครอบครัว รวมถึงครอบครัวของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ด้วย พวกเรามีกันหลายครอบครัวซึ่งนับถือกันเป็นเสมือนเครือญาติ มีอะไรก็ปรึกษาหารือกัน ช่วยเหลือกันมาตลอด” เช่นเดียวกับนางจิรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ดิฉันเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งครอบครัวของดิฉันสนิทกับครอบครัวของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีอะไรก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นับถือบิดาของดิฉันแบบพี่ชาย โดยดิฉันนั้นเรียกนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ว่า “เจ๊ก” (อา) เมื่อมีปัญหาหรือมีเรื่องไม่สบายใจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มักจะเล่าให้ดิฉันฟัง ซึ่งก็ได้ให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในหลาย ๆ เรื่อง และดิฉันยังได้รับความไว้วางใจให้ดูแลเรื่องอาหารบำรุงร่างกาย อาหารเสริมเพื่อสุขภาพ ให้แก่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อีกด้วย” และนางภารณี ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ดิฉันเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ต้นตระกูลของดิฉัน “แซ่เจี๋ย” อาศัยอยู่ที่ซัวเถา ประเทศจีน และได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย มาอาศัยอยู่ที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยประกอบอาชีพทำไร่ทำสวน บิดามารดาของดิฉันเกิดที่ประเทศไทย ได้รู้จักกับนายยัง แซ่ตั้ง ซึ่งนับถือกันเหมือนญาติพี่น้อง เป็นที่พึ่งที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่กัน

เมื่อดิฉันมีครอบครัวจึงได้มาซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบในและแยกตัวออกมาทำธุรกิจปั้มน้ำมัน ตระกูลของดิฉันกับตระกูลยุทธเจริญกิจได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด”

ตระกูลยุทธเจริญกิจ นอกจากจะมีเครือญาติที่เข้มแข็งแล้ว ยังมีพรรคพวกที่เกิดจากการที่คนในตระกูลเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้ได้รับการยอมรับนับถือจากเจ้าหน้าที่รัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา นักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติ ที่มองเห็นถึงศักยภาพของคนในตระกูลนี้ ซึ่งนายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีพรรคพวกที่เป็นนักการเมืองเยอะ เพราะให้ความช่วยเหลือกันมาก่อน ทำให้เป็นผู้มีบารมี สามารถประสานขอความช่วยเหลือด้านงบประมาณได้เป็นอย่างดี” สอดคล้องกับนายฉันทวัฒน์ ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ ตั้งแต่ นายยัง แซ่ตั้ง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และคนในครอบครัว เป็นคนที่มีน้ำใจต่อผู้อื่น ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนไว้มาก รวมทั้งยังได้สนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานในพื้นที่ เช่น ให้ทุนการศึกษาเด็กยากจน สนับสนุนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจ ทำให้ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการ ให้ความนับถือ เมื่อมีเรื่องเดือดร้อน สามารถพึ่งพาได้ นักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติให้ความสำคัญ ในการลงพื้นที่หาเสียงทุกครั้ง และช่วยวิ่งเต้นหางบประมาณลงมายังพื้นที่ เพราะเป็นพรรคพวกกัน” เช่นเดียวกับนางดวงตาล้อมดวงจันทร์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ครอบครัวนายกสะอาดเป็นฐานเสียงให้ ส.จ.มนัส กับ ส.ส. อีกหลายคน ให้ได้รับเลือกตั้ง พวกคนเหล่านี้รวมถึงเครือญาติและประชาชนที่เขาเคยให้การช่วยเหลือ จึงเป็นเครือข่ายพรรคพวกที่คอยสนับสนุนกันและกัน เมื่อเขาอาสาเข้ามาทำงานการเมือง เขาจึงได้รับการเลือกตั้ง” และนายภากร กิจจินดาหฺรา (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า “ด้วยความเป็นผู้มีบารมีของคนในตระกูลยุทธเจริญกิจที่นักการเมืองทุกระดับเห็นความสำคัญในการหาเสียงเลือกตั้ง พวกเขาจึงต้องสร้างความสัมพันธ์ในทางที่ดีกับบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะพวกเขาเห็นว่า ตระกูลนี้เป็นฐานคะแนนเสียงให้ได้ ซึ่งบรรดาคนเหล่านี้จะคอยให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ตามที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ร้องขอ เป็นการตอบแทนที่ได้ช่วยเหลือกันมา” โดยที่นายสุชาติ โคตะมะ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ก็ให้ข้อมูลเช่นเดียวกันว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีญาติและพวกพ้องเยอะ และยังมีพรรคพวกเป็นนักการเมือง ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ รวมถึงเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและเอกชน บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพราะความใจถึงพึ่งได้ของเขา”

ภาพที่ 6 งานมงคลสมรสระหว่างนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับนางชลิตา ทรัพย์พิพัฒนา นายยัง แซ่ตั้ง (คนนั่ง) นางข้าเข็ม แซ่คู (นั่งติดนายยัง) พร้อมเครือญาติบางส่วนของตระกูลแซ่ตั้ง (ยุทธเจริญกิจ), นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ, 2567

จากข้อมูลภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ จะเห็นว่า ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีทรัพยากรทางการเมืองและมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง สร้างฐานอำนาจทางการเมือง และสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมือง ได้ นั่นคือ เป็นผู้ที่มีความรู้และการศึกษาที่ดี มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีอุปนิสัยที่ดีและได้รับความนิยมนิยมชมชอบมาก มีเครือข่ายคอยให้การช่วยเหลือและมีพรรคพวกคอยให้การสนับสนุน จึงมีความพร้อมในการเข้าสู่การเมือง

1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง

1.2.1 สถานการณ์

ด้วยตระกูลยุทธเจริญกิจมีความพร้อมเรื่องทรัพยากรทางการเมือง ได้แก่ ความรู้ การศึกษา มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีอาชีพที่มั่นคง มีบารมีเป็นที่ยอมรับนับถือของคนในตำบลปายูบใน ประกอบกับมีอุปนิสัยที่ดี เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง เป็นตระกูลใหญ่มีเครือข่ายและพวกพ้องมาก เป็นที่สนใจของนักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติที่ต้องการความช่วยเหลือจากตระกูลยุทธเจริญกิจในการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นผู้ช่วยหาเสียงเป็นหัวคะแนน ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง (ส.ส.) การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (นายก อบจ.) และการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) และผู้สมัครเหล่านี้ที่ตระกูลยุทธเจริญกิจสนับสนุนจะได้รับการเลือกตั้งมาโดยตลอด และเมื่อตำแหน่ง

ผู้ใหญ่บ้านคนเก่าว่างลง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงเริ่มมีความคิดที่จะเป็นตัวแทนชาวบ้าน ช่วยเหลืองานราชการ เพราะที่ผ่านมามีความสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชนก่อนที่ ทางราชการจะเข้าถึง และพอจะคาดการณ์ได้ว่า หากลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน ด้วยแรงสนับสนุนจากครอบครัว เครือญาติ พรรคพวกเพื่อนฝูง และประชาชน ในหมู่บ้าน

ในพุทธศักราช 2543 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงรับสมัครเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านเขาสิงห์โต โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “เหล่านักการเมืองที่ผมเคยสนับสนุนให้ได้รับการเลือกตั้ง ได้ให้ความช่วยเหลือผลักดันให้ได้รับงบประมาณมาพัฒนาหมู่ 3 บ้านเขาสิงห์โต แต่ผู้นำในชุมชนในขณะนั้นได้กล่าวอ้างนำมาเป็นผลงาน ของตนเอง และการพัฒนาพื้นที่ของผู้นำคนเดิมไม่เท่าเทียมกัน เมื่อตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านว่าง ผมจึงเปลี่ยนความคิดจากเดิมที่ไม่สนใจการเมืองในพื้นที่ เลยมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 บ้านเขาสิงห์โต เพื่อให้พื้นที่ได้รับการพัฒนามากขึ้น” สอดคล้องกับที่นายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ได้เล่าว่า “เมื่อใดที่มีการเลือกตั้ง ส.ส. หรือ ส.จ. มักมีผู้สมัครวิ่ง เข้าหาผู้สนับสนุน โดยเฉพาะนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งก็ได้ช่วยให้นักการเมืองเหล่านี้ได้รับ เลือกตั้ง และเมื่อผู้ใหญ่บ้านคนเดิมหมดวาระลง เหล่าผู้นำจึงมองหาคนที่มีความเหมาะสมที่จะมาทำงาน ต่อ บรรดา ส.ส. ส.จ. จึงได้สนับสนุนให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครผู้ใหญ่บ้าน มันเกิดการ กระจายความผูกพัน เราเคยช่วยเขา เขาก็มาช่วยเรา” เช่นเดียวกับที่นายปัญญา ธนาภรณ์ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ซึ่งเล่าว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มเข้าสู่การเมืองด้วยการเป็นหัวหน้า ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่ง การเป็นผู้ติดตามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงทำให้ตำรวจ ในพื้นที่มีความเกรงใจ เมื่อลูกบ้านมีเรื่องเดือดร้อนขึ้นโรงพัก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะเป็นผู้ไป ไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาให้ ไม่ว่าจะคำมีดตึกตึกก็ไปให้ตลอด จึงได้รับการยอมรับจากประชาชน ต่อมาเมื่อ ผู้ใหญ่บ้านคนเดิมเกษียณ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงลงสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านและได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นธรรมดาของคนที่มีเงินก็ย่อมอยากมีอำนาจและต้องการเป็นผู้นำ”

ในพุทธศักราช 2548 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้ใหญ่บ้านได้ 5 ปี จึงได้รับ เลือกตั้งเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ขณะนั้นอายุ 54 ปี ต่อมาเกษียณอายุในพุทธศักราช 2564 จึงมาลง สมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มเข้าสู่การเมืองจาก การเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้วขยับขึ้นมาเป็นกำนัน และต่อมาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยการสนับสนุนของนายเสริมศักดิ์ การุญ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย และนับถือกัน เป็นญาติ โดยที่ครอบครัวยุทธเจริญกิจเป็นหัวหน้าในพื้นที่ย่านเวียงจันทร์” สอดคล้องกับนาย วิจารย์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ

เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ได้เปิดตัวว่าจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ทำให้ นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ได้เข้าพบเพื่อตกลงกันในตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ต่อมาเกิดการแข่งขันกัน ทั้งตำแหน่งกำนันและตำแหน่งนายก อบต.” เช่นเดียวกับที่นายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) “เดิมทีก่อนที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะลงสมัครกำนันตำบลป่ายุบในนั้น นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ได้ขอทำสัญญาใจกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจว่าจะขอเป็นกำนันตำบลป่ายุบในก่อน 1 สมัย แล้วสมัยหน้าจะให้นายนิติพัฒน์เป็น ทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ไม่ลงสมัคร แต่พอครบวาระ นายไพโรจน์กลับไม่รักษาสัญญา มาลงสมัครกำนันแข่งกับ นายนิติพัฒน์ แต่นายไพโรจน์ก็พ่ายแพ้การเลือกตั้ง นั่นจึงเป็นเหตุให้ตำบลป่ายุบในแบ่งออกเป็นสอง ฝ่าย ไม่ว่าจะอีกฝ่ายจะลงสมัครอะไร จะถูกอีกฝ่ายแข่งขันเสมอ” และนายดำรงศักดิ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) เล่าถึงเรื่องดังกล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ เดิมเป็นชาวสวน ค่อนข้าง มีฐานะ ต่อมาในรุ่นลูกรุ่นหลานถูกชักนำจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่งให้เข้าสู่เส้นทาง การเมือง เริ่มจากนายนิติพัฒน์ได้เข้ามาเป็นผู้ใหญ่บ้านหลังจากที่ผู้ใหญ่คนเดิมหมดวาระลง และใน สมัยต่อมา ได้มีการชิงตำแหน่งกำนันกันระหว่างนายนิติพัฒน์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 กับนายไพโรจน์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ซึ่งนายไพโรจน์แพ้ ขณะที่ช่วงนั้นมีการเลือกตั้งของ อบต.ป่ายุบในพอดี นายนิติพัฒน์ จึงให้ลูกชายคนโตมาสมัครเป็นสมาชิก อบต. แล้วพอนายนิติพัฒน์เกษียณอายุพ้นจากตำแหน่งกำนัน ก็ให้ลูกชายคนเล็กมาสมัครเป็นผู้ใหญ่แทน แล้วตัวเองก็มาลงนายก อบต.”

ภาพที่ 7 บัตรแนะนำตัวนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เมื่อครั้งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ตำบลป่ายุบใน และนายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยแรก, นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ, 2567

ต่อมาในพุทธศักราช 2550 มีประกาศการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ป่ายุบในและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงได้ ปรีกษาหารือกับคนในตระกูล คนสนิท ญาติพี่น้อง และนักการเมืองที่เคยช่วยเหลือกัน ผลสรุปคือให้ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

จนพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ดังคำสัมภาษณ์ของนาย ชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ตอนนั้นผมอายุ 30 ปี บิดาซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ได้พูดคุยกับผมและคนในครอบครัวและพรรคพวกกลุ่มการเมืองเดียวกัน จึงให้ผมลงสมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในปี 2550 เพื่อเข้ามาช่วยงานนายพัฒนาพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ที่ลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และต่อมาในปี 2554 ผมก็ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยที่ 2 สำหรับการเลือกตั้งในปี 2564 ผมไม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้ง แต่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน” ซึ่งนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2566) ได้ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ให้บุตรลูกชายคนโตลงสมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เพื่อเป็นการหยั่งเชิงทางการเมืองท้องถิ่น เพราะขณะนั้นนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังอยู่ในตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน” ส่วนนาง นันทิยา ทับทิมวงศ์ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่ง ชักนำเข้าสู่เส้นทางทางการเมือง โดยเริ่มต้นจากเป็นผู้นำท้องที่ ก่อนขยับมาเป็นผู้นำท้องถิ่น และยังผลักดันให้บุตรชายทั้ง 2 คน เข้าสู่เส้นทางทางการเมืองด้วยเช่นกัน” โดยที่นางภรณี ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 28 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มมีบทบาททางการเมืองหลังจากที่กำนันคนเก่าเกษียณลง ในหมู่บ้านไม่มีผู้นำที่เหมาะสม จึงมีการผลักดันให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันและผลักดันให้ลูกชายอีก 2 คนเป็นผู้ใหญ่บ้านและเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน”

นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองเกิดขึ้นภายหลังจากที่บิดาได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านในพุทธศักราช 2543 ประกอบกับมารดาได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รับรู้ถึงหน้าที่และภารกิจที่บิดามารดาปฏิบัติ ผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันบนโต๊ะอาหารภายในบ้าน กระทั่งในพุทธศักราช 2554 นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ผู้เป็นพี่ชายได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รู้จักองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน้าที่ที่พี่ชายทำในฐานะผู้แทนประชาชนในหมู่บ้าน จนในที่สุดเมื่อพุทธศักราช 2553 ภายหลังจากที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกษียณอายุ ครอบครัวและคนสนิทของครอบครัวรวมถึงนักการเมืองที่เคยได้ช่วยเหลือกันมา ได้ผลักดันให้นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อจากบิดา โดยนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “เมื่อบิดาของผมเกษียณอายุราชการ ทางครอบครัว เครือญาติ และนักการเมืองที่สนิทกันต่างมีความเห็นตรงกันว่า สมควรให้ผมมาสานงานต่อจากบิดา เพราะให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และผมก็เห็นว่าสิ่งที่บิดาได้ทำมาตำบลป่ายุบในได้รับการพัฒนามากกว่าเดิมมาก จึงตัดสินใจสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน” เช่นเดียวกับที่นาย

นิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มมีบทบาทและเป็นที่เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นฐานเสียงของนายเสริมศักดิ์ การุญ ต่อมาจึงถูกผลักดันให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ลูกชายก็ถูกผลักดันให้ลงเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนอีกคนก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน” สอดคล้องกับที่นายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ซึ่งให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เริ่มต้นมีบทบาททางการเมืองหลังจากที่กำนันคนเก่าเกษียณลง ในหมู่บ้านไม่มีผู้นำที่เหมาะสม จึงมีการผลักดันให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน และผลักดันให้ลูกชายอีก 2 คนเป็นผู้ใหญ่บ้านและเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งได้รับการตอบรับจากประชาชนด้วยดี”

1.2.2 แรงจูงใจ จากการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางการเมืองและทางสังคม ทำให้เห็นถึงการบริหารงานในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ที่ควรมีการแก้ไขให้ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เหมาะสมเป็นธรรม การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละพื้นที่ การรับรู้รับทราบปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน การบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน น่าจะได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น ประกอบกับการสนับสนุน ช่วยเหลือนักการเมืองระดับชาติในการลงพื้นที่หาเสียง จนได้รับการเลือกตั้ง เป็นช่องทางในการจัดหางบประมาณมาพัฒนาตำบลป่ายุบในได้มากขึ้น จึงมีความสนใจที่จะเข้าสู่การเมืองในพื้นที่ตำบลป่ายุบในในขั้นแรก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ลงสมัครผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนักการเมืองระดับจังหวัด ระดับชาติ เครือญาติและพรรคพวกให้การสนับสนุน จึงเริ่มมีความสนใจงานการเมือง

จากการศึกษาประวัติของนักการเมืองระดับชาติที่ตระกูลยุทธเจริญกิจให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง พบว่า นายเสริมศักดิ์ การุญ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง ทั้งหมด 8 สมัย โดยได้รับเลือกตั้งเป็นครั้งแรกในพุทธศักราช 2526 ได้รับเลือกเรื่อยมา จนถึงพุทธศักราช 2539 ก่อนที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในลำดับที่ 39 สังกัดพรรคไทยรักไทย ในพุทธศักราช 2544 เป็นสมัยสุดท้ายของเขา ในทางการเมือง ก่อนที่จะตัดสินใจวางมือจากการเมืองในที่สุด หลังจากนั้นได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในรัฐบาลนายชวน หลีกภัย และต่อมาเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ในรัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา ในพุทธศักราช 2561 ได้เข้าร่วมงานกับพรรคภูมิใจไทย นายธรา ปิตุเตชะ เริ่มต้นเส้นทางการเมืองด้วยการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในพุทธศักราช 2548 ในนามพรรคไทยรักไทย และได้รับเลือกตั้งเป็นสมัยแรกในครั้งนั้น (พรรคไทยรักไทยได้รับเลือกตั้งอย่างท่วมท้นทั้งจังหวัด) ต่อมาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2550 ย้ายไปลงสมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์ และได้รับเลือกตั้งอีกสมัย และได้รับเลือกตั้งอีก 2 สมัยต่อเนื่อง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พุทธศักราช 2554 และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพุทธศักราช 2562 ได้เป็นรองประธาน กรรมการธิการพลังงาน ในสภาผู้แทนราษฎรไทย ชุดที่ 25 นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ ได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยองครั้งแรกในพุทธศักราช 2550 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และได้รับเลือกตั้งต่อกัน รวม 3 สมัย คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2550 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2554 และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2562

จากการศึกษาประวัติของนักการเมืองระดับจังหวัดที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ ให้การ สนับสนุนและช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง พบว่า นายปิยะ ปิตุเตชะ เป็นผู้ชนะการเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ด้วยคะแนนท่วมท้นในพุทธศักราช 2550 และได้รับความไว้วางใจ ให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองเรื่อยมา นายมนัส สมศักดิ์ เป็นชาวบ้านตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ เป็นผู้ชนะการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ในพุทธศักราช 2551 ซึ่งขณะนั้น ได้แข่งขันกับนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ซึ่งเป็นชาวตำบลปายุบใน และนายมนัส สมศักดิ์ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองมาโดยตลอด ซึ่งนาย นิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ผมไม่ได้สนใจการเมืองในพื้นที่ มาก่อน แต่จากการที่ครอบครัวผมปฏิบัติมาตั้งแต่รุ่นบิดา ทำให้เป็นที่ยอมรับของคนในพื้นที่ และให้ เกียรติครอบครัวผมเสมอมา และผมเห็นว่านักการเมืองที่ผมเคยช่วยเหลือเรื่องของการหาเสียง สามารถผลักดันตัวเองประมาณมาพัฒนาพื้นที่ในหมู่บ้านของผมได้ จึงจึงคิดว่า หากผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผมน่าจะสามารถพัฒนาให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกว่านี้”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง นายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจตัดสินใจเข้าสู่การเมือง ดังนี้ “จากการพูดคุยในเครือญาติ ต่างสนับสนุนความคิดของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงให้เริ่มจากการ สม่ครเป็นผู้ใหญ่บ้านไปก่อน และถือโอกาสนี้ ได้พัฒนาตนเองหาความรู้ได้มากขึ้น โดยครอบครัวมีความพร้อมที่จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งในความเป็นจริง ครอบครัวเราได้ช่วยเหลือชาวบ้านที่ เดือดร้อนอยู่แล้ว และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ช่วยเหลือนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ มานานแล้ว และพร้อมสนับสนุนให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่การเมืองท้องถิ่น” สอดคล้องกับ นายรุ่งชัย ศักดินาเกียรติกุล (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่เส้นทางการเมืองเนื่องจากมีอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่งที่เคยช่วยเหลือในการเลือกตั้ง ได้ให้คำแนะนำให้ลงสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านเพื่อจะได้มีโอกาสเป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน ประกอบกับนายนิติพัฒน์มีเป้าหมายในใจอยู่บ้างแล้ว จึงเกิดแรงจูงใจนี้ขึ้นมา” เช่นเดียวกับนายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ถูกผลักดันจากนาย

เสริมศักดิ์ การุญ ประกอบกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อยากพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายูบในโดยเฉพาะ หมู่บ้านเขาลิงหัดโต ให้มีความเจริญเท่าเทียมกับหมู่บ้านอื่น ๆ”

ภาพที่ 8 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และนักการเมืองอีกหลายคน ในงานศพนายสาคร ปิตุเตชะ บิดาของนายสาธิต ปิตุเตชะ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข และนายปิยะ ปิตุเตชะ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง, นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ, 2567

นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ตัดสินใจเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นตำแหน่งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ในพุทธศักราช 2550 และได้รับเลือกตั้งเป็นสมัยที่ 2 ในพุทธศักราช 2554 ส่วนการเลือกตั้งในพุทธศักราช 2564 กฎหมายการเลือกตั้งมีการเปลี่ยนแปลงให้สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลมีได้เพียงหมู่บ้านละ 1 คน นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จึงมิได้ลงสมัครเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน และได้รับการแต่งตั้งจากบิดาซึ่งดำรงตำแหน่งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เป็นสมัยที่ 2 ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลป่ายูบใน จากการสัมภาษณ์นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ดังนี้ “โดยส่วนตัวแล้วผมไม่ได้สนใจ การเมืองเป็นพิเศษ แต่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เมื่อพุทธศักราช 2550 เพื่อเข้ามาเป็นทีมงานของนายพัฒนาพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ซึ่งเป็นผู้ที่เป็นบิดาของตนเป็นหัวหน้าคณะสนับสนุนให้ลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลป่ายูบในในสมัยนั้น” ส่วนนายพิบูล ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ได้เล่าถึงเรื่อง ดังกล่าว่า “นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นพี่ชายคนโตของครอบครัว เป็นพี่ใหญ่ที่ดูแลพ่อแม่และ น้อง ๆ ในบ้าน แต่เมื่อบิดามารดาสนับสนุนให้เข้ามาทำงานงานการเมือง ก็เคารพในการตัดสินใจของ ครอบครัว แล้วเมื่อเข้ามาก็สามารถทำได้อย่างดีเยี่ยม เป็นมือขวาของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ” เช่นเดียวกับนายชาญชัย เจตะวัฒนะ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นคนคล่องแคล่วในเรื่องงาน การติดต่อประสานงาน และมีส่วนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ทางการเมืองและการบริหาร เหมาะสมแล้วที่ได้รับการสนับสนุนให้เข้ามาทำงานการเมือง”

จากการสัมภาษณ์นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจเข้าสู่การเมืองไว้ว่า “ตอนนั้นผมอายุ 29 ปี โดยที่ส่วนตัวแล้วผมไม่ได้รู้สึกชื่นชอบงานการเมืองมากนัก เพราะเท่าที่ได้สัมผัสจากการทำงานของคนในครอบครัว นักการเมืองต้องคอยเป็นผู้ประสานงานให้ภาคประชาชนกับภาครัฐ ต้องอุทิศตนทำงานเพื่อส่วนรวม ต้องเข้าไปคลุกคลีในชุมชน ต้องแก้ปัญหาตามความต้องการของประชาชน แต่เห็นบิดาและพี่ชายมุ่งมั่นทำงานการเมือง ประกอบกับครอบครัวประสงค์ที่จะให้ทำงานการเมือง ผมก็ไม่ได้ปฏิเสธและมีความตั้งใจเป็นนักปกครองที่ดี มีอุดมการณ์ ยึดหลักคุณธรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่ผมสามารถดูแลความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านเขาสิงห์โตได้เป็นอย่างดี และในปี 2564 ได้รับเลือกจากผู้ใหญ่บ้านในตำบลป่ายุบในให้ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน” ซึ่งพระครูวิเศษศุภกิจ (สัมภาษณ์ 14 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นคนค่อนข้างมีฐานะ เริ่มมีบทบาทและเป็นที่เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นฐานเสียงของนายเสริมศักดิ์ การุญ ต่อมาจึงถูกผลักดันให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ลูกชายก็ถูกผลักดันให้ลงเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนอีกคนก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน โดยรวมแล้วตระกูลนี้มีความพร้อมในด้านฐานะและมีความชอบส่วนตัวซึ่งในครอบครัวไม่มีใครขัด มีแต่การส่งเสริมซึ่งกันและให้เข้าสู่วงการการเมือง”

1.2.3 การช่วยเหลือสังคม ตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่มีนายยัง แซ่ตั้ง เป็นต้นตระกูลมาถึงรุ่นบุตร ที่มีนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ที่เข้าสู่การเมือง ยึดถือเป็นแนวคิดหรืออุดมการณ์มาโดยตลอด คือการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน การเป็นคนรู้จักคุณแผ่นดินไทย ที่ให้บรรพบุรุษและครอบครัวได้อยู่อาศัยอย่างมีความสุข และถ่ายทอดความคิดความเชื่อนี้สู่ลูกหลานในรุ่นถัดมาบนพื้นฐานความเห็นชอบของเครือญาติ วิธีการในการช่วยเหลือผู้อื่นให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล มีหลายแนวทางและวิธีการ การดำเนินการในอุดมการณ์ในระดับครอบครัว อาจกระทำได้ในวงแคบ การเข้าสู่เส้นทางการเมือง จึงเป็นอีกวิธีการหนึ่ง ที่จะสามารถนำแนวคิด อุดมการณ์ ในการพัฒนาและช่วยเหลือผู้อื่น ทำได้กว้างขวางขึ้น

จากการสัมภาษณ์นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “บิดาของผมพูดเสมอว่า เมื่อเรามีมากกว่า เราต้องช่วยเหลือคนที่ไม่มี ดังนั้น เมื่อชาวบ้านเดือดร้อน บางคนไม่มีเงินไปหาหมอ ไปขึ้นโรงขึ้นศาล หรือไม่มีเงินไปประกันตัวญาติ ก็ต้องช่วยเขา และครอบครัวเรายังมีการมอบทุนให้กับโรงเรียน เพื่อนำไปมอบให้เด็กนักเรียนที่ยากจนแต่เรียนดี และมีการบริจาคเพื่อซื้ออุปกรณ์การแพทย์ให้โรงพยาบาลประจำอำเภอ และอนามัยในพื้นที่ด้วย บางครั้งก็เป็นประธานการทอดผ้าป่าหารายได้ให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ” สอดคล้องกับนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “การช่วยเหลือประชาชนในเรื่องที่จำเป็นและเร่งด่วนซึ่งไม่สามารถรอการจัดสรรงบประมาณจากทางหลวงนั้นก็มียูบข้าง เช่น ซื้อเสาไฟให้ชาวบ้าน การเลี้ยงน้ำเลี้ยงข้าว ซึ่งครอบครัวของตนเป็นคนติดดิน ไม่ถือตัว ใครมาขอความช่วยเหลือที่

ไม่เหลือบ่ากว่าแรง ก็สามารถให้การช่วยเหลือได้ในทันที” เช่นเดียวกับที่นายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ซึ่งเล่าว่า “ตระกูลเราสร้างคุณงามความดีด้วยการช่วยเหลือผู้อื่น ตามที่บรรพบุรุษได้สั่งสอน ไม่ได้ร้องบประมาณจากหลวงเท่านั้น ในส่วนตัวแล้วยังมีการการสนับสนุนทุนการศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ ปีละ 50,000 บาท ทั้งในเขตอำเภอวังจันทร์และใกล้เคียง โดยทุนนี้ใช้ชื่อว่าทุนครอบครัวยุทธเจริญกิจ และมีการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน หรือเด็กในครอบครัวที่ติดยา รวมถึงการส่งเด็กเหล่านี้เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมเพื่อให้แยกตัวออกมาจากครอบครัว การบริจาคเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มข้าวสารอาหารแห้งแก่ครอบครัวผู้ยากไร้”

ภาพที่ 9 การมอบทุนการศึกษาและการมอบเงินช่วยเหลือผู้ยากไร้, นายประณต ยุทธเจริญกิจ, 2567

การใช้ชีวิตของลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทยตอนปัจจุบัน ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งด้านธุรกิจ และด้านการช่วยเหลือสังคมไทย และหลังจากที่พวกเขาประสบความสำเร็จแล้ว ได้ตอบแทนด้วยความจริงใจ ด้วยการสร้างโรงงานต่าง ๆ สร้างอาชีพให้กับชาวบ้าน ช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ และบริจาคเงินเป็นจำนวนมากมายุ่สังคม ซึ่งช่วยให้สังคมและประเทศชาติได้พัฒนามากยิ่งขึ้น (จิ กัง, 2567, น. 64) ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ นายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “การปฏิบัติของครอบครัวนี้ ตั้งแต่ นายยัง แซ่ตั้ง ยังมีชีวิตอยู่ มาถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน และบุคคลในตระกูล สั่งสอนถ่ายทอดกันมาว่า เมื่อร่ำรวยแล้วให้ช่วยเหลือผู้อื่น มีคนจำนวนมากในตำบลป่ายุบใน เมื่อมีความเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด ๆ ถ้าไปหานายยัง แซ่ตั้ง จะได้รับการช่วยเหลือทุกคน ต่อมาในรุ่นนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ยังคงยึดถือปฏิบัติกันมาทุกคนในครอบครัว เมื่อเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ประชาชนมีความไว้วางใจว่าจะไม่เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์” เช่นเดียวกับที่นางภารานี ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ดิฉันกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นับถือกันเป็นลูกพี่ลูกน้อง เนื่องจากต้นตระกูลมาจากบ้านบึงด้วยกัน ส่วนตัวแล้วสนับสนุน

ให้ตระกูลนี้ทำงานการเมือง เพราะเป็นคนไม่เอาเปรียบคน ประกอบกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้กว้างขวาง ทำงานช่วยเหลือประชาชน โดยประสานงานกับนักการเมืองในทุกระดับ เป็นที่พึ่งให้ชาวบ้านได้” และในเรื่องการช่วยเหลือสังคมนี้ นายพิบูลย์ ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “เรื่องการช่วยเหลือสังคม ผมเห็นบ่อยนะที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ บริจาคให้โรงเรียน ให้โรงพยาบาล งานการกุศลต่าง ๆ บ้างครั้งก็เห็นไปเป็นประธานตามงานต่าง ๆ มีการใส่ซองช่วยงาน” และนางจีรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ก็ให้ข้อมูลเช่นเดียวกันว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเขาเป็นคนดีมีน้ำใจ มีคุณธรรมในชีวิต ไม่อิจฉาริษยาใคร และมักช่วยเหลือสังคมและคนที่ด้อยโอกาสกว่าอยู่เสมอ”

บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นคนดีมีน้ำใจ ทำคุณประโยชน์ให้ส่วนรวม ช่วยเหลือสังคมมาเป็นเวลานาน ซึ่งนายสมศักดิ์ สร้างทุกข์ (สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2565) ให้เล่าถึงตระกูลยุทธเจริญกิจว่า “การช่วยเหลือสังคมของตระกูลนี้ บางครั้งเห็นเป็นตัวแทนในการบริจาคสิ่งของให้กับชุมชน บริจาคเงินให้มูลนิธิหรือองค์กรต่าง ๆ ร่วมทำบุญงาน ทอดกฐิน หรือร่วมบริจาคในงานกิจกรรมของของหมู่บ้าน” สอดคล้องกับที่นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการบริจาคทรัพย์และใช้ทรัพย์ส่วนตัวค่อนข้างมาก รวมถึงการเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตระกูลนี้เป็นคนที่ไม่เอาเปรียบใคร มีแต่ให้” เช่นเดียวกับนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) เล่าให้ฟังว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการช่วยเหลือสาธารณชนค่อนข้างมาก เช่น ซื้อดินลูกรัง หินคลุก ไปซ่อมแซมถนนที่ขาดเพราะน้ำเซาะ เพื่อใช้ชาวบ้านสัญจรได้ บางครั้งก็เอารถลิบล้อ รถไถ ซึ่งเป็นของส่วนตัวมาช่วยงานด้วย” โดยที่นางสมคิด ฉัตรเงิน (สัมภาษณ์ 11 ธันวาคม 2565) ก็มีความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเขานำรายได้ส่วนหนึ่งที่มีมาบริจาคให้สังคม ช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ พวกเขาเป็นคนดีมีคุณธรรม ไม่ได้ทำเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว” และนางสาวยศวิมล นามแก้ว (สัมภาษณ์ 10 มกราคม 2566) ได้เล่าว่า “เรื่องการช่วยเหลือสังคม ยิ่งให้ก็ยิ่งได้ ตระกูลยุทธเจริญกิจมีน้ำใจ ให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก หาโรงเรียนให้เด็กเรียน ผูกเข้าทำงาน หางานให้ทำ ดิฉันก็ได้รับความช่วยเหลือจากนายชวินโรจน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำให้ได้เข้าทำงานในโรงแรมดิเอนโคนี และยังมีคนอื่น ๆ ในตำบลป่ายุบใน ที่ได้รับความช่วยเหลือจากตระกูลนี้ เขาทำประโยชน์ให้กับสังคมมาก” สอดคล้องกับนายอำนาจ เฟื่องฟู่ง (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการช่วยเหลือสาธารณชน ซึ่งที่ตนเห็นก็มีการบริจาคเงินเพื่อซื้อของช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนเป็นค่าอาหารเครื่องดื่มให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ออกดำเนินงานหรือทำกิจกรรมในชุมชน” เช่นเดียวกับนางสาวกนิษฐา ชุมติมันตานนท์ (สัมภาษณ์ 25 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “เมื่อประชาชนเดือดร้อน ประกอบกับระบบราชการล่าช้า นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ จะมีการใช้ทรัพย์ส่วนตัวเพื่อแก้ไขปัญหามาให้ประชาชน เช่น การใช้เครื่องจักร รถลิบล้อ รถไถ เพื่อซ่อมแซมถนนที่ชำรุด และที่สำคัญคือ

ทั้งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ จะใช้รถยนต์ส่วนตัวออกหน้างาน เช่น การสำรวจไฟฟ้าส่องสว่าง ถนนหนทาง และปัญหาเรื่องร้องเรียน”

ภาพที่ 10 การลงหินเพื่อป้องกันน้ำเซาะถนน, การมอบน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ชาวบ้าน, นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ, 2567

1.2.4 การยอมรับจากประชาชน บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจที่มีบทบาทสำคัญหลังจากนายยัง แซ่ตั้ง เข้าสู่วัยชรา คือ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนในหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นผู้มีบุคลิกภาพ มีภาวะผู้นำ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน และการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน เป็นที่พึ่งของประชาชนจนมีชื่อเสียง ทำให้เกิดการเมืองระดับชาติ ทาบตามให้เป็นที่หวัหะเนน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ ทำให้นักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ ได้รับการเลือกตั้งหลายสมัย จึงได้รับการตอบแทนโดยหาแหล่งงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายูบใน ความมีภาวะผู้นำเป็นลักษณะสำคัญของการเป็นผู้นำท้องถิ่น ท้องถิ่น ที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน ทั้งในด้านบุคลิกภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความพยายามในการทำงาน การแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ รู้จักการเข้ากับคนอื่น จนคนนิยมชมชอบจากลักษณะดังกล่าว นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรคนโต และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ มีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน จนเป็นที่ยอมรับในตำบลป่ายูบใน จึงได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเลือกตั้งมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลป่ายูบใน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน

จากข้อมูลผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2550 และเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2554 นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกตั้ง ลำดับ 1 โดยนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “เมื่อคราวที่สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในสมัยแรก แข่งขันกันในหมู่บ้าน 4 คน ผมได้คะแนน

ลำดับ 1 และเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ที่มีคะแนนสูงที่สุดในตำบลป่ายุบใน ต่อมาลงสมัครสมัยที่ 2 คะแนนก็ยังคงสูงสุด ในสมัยที่ 3 นี้ หากกฎหมายการเลือกตั้งไม่เปลี่ยนแปลงเป็น หมู่บ้านละ 1 คน ผมก็ยังคงสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในต่ออีก”

The image shows two screenshots of a Thai administrative system, likely related to local government elections. Both screenshots display a list of candidates and their respective scores in a table format. The left screenshot shows results for the 2554 election, and the right screenshot shows results for the 2554 election with a different set of candidates.

ลำดับ	ได้รับ การเลือกตั้ง	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนเสียง	หมายเลข	วันเลือกตั้ง	ถูกต้อง
1	☐	นายชวน วัฒนสุทิน	3	1	30/09/2550	☐
2	☐	นายวิชาญ สารานนท์	3	2	30/09/2550	☐
3	☐	นายอนุช วัฒนสุทิน	3	3	30/09/2550	☐

ลำดับ	ได้รับ การเลือกตั้ง	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนเสียง	หมายเลข	วันเลือกตั้ง	ถูกต้อง
1	☐	นายชวน วัฒนสุทิน	3	1	06/11/2554	☐
2	☐	นายวิชาญ สารานนท์	3	2	06/11/2554	☐
3	☐	นายสุชาติ สุวรรณเขต	3	3	06/11/2554	☐

ภาพที่ 11 ผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น สมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2550 และสมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2554, สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567

จากการสัมภาษณ์นายพิบูลย์ ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ชาวบ้านเขาได้เลือกนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน นั่นคือการได้เป็นตัวแทนของชาวบ้านตำบลป่ายุบใน ดังนั้น เมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจสนับสนุนให้นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรคนโต ได้เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และสนับสนุนให้นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรคนเล็ก ได้เป็นกำนันตำบลป่ายุบใน โดยที่บุคคลเหล่านี้ ได้ทำงานภายใต้สัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน ทุกคนจึงมีหน้าที่เป็นเพียงตัวแทนของประชาชนเท่านั้น ถ้าทำไม่ดี ประชาชนก็ไม่ยอมรับ แต่ที่ผ่านมา นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กลับได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันเป็นสมัยที่สอง จึงสรุปได้ว่า ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นที่ยอมรับของประชาชนตำบลป่ายุบใน” เช่นเดียวกับที่นายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “นายนิติพัฒน์ นายชินโรจน์ และนายธนกฤต รวมถึงบุคคลอื่นในตระกูลยุทธเจริญกิจ ให้ความช่วยเหลือแบบเข้าถึงประชาชนจึงได้รับการยอมรับในระดับที่ดีมาก” สอดคล้องกับนายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจนำโดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และมีอาจารย์ประณต ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้สนับสนุนและคอยช่วยเหลืออยู่เบื้องหลัง

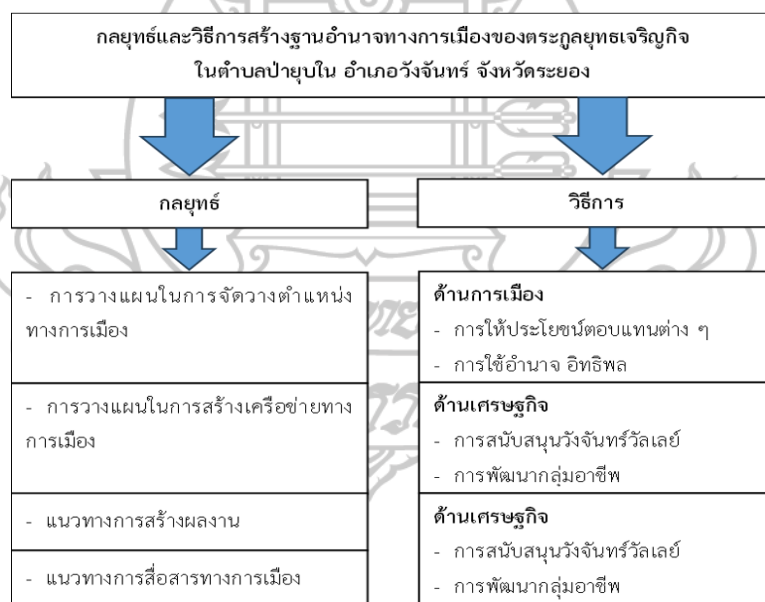
ตระกูลนี้ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากกว่าร้อยละ 80 เพราะมีการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนอย่างต่อเนื่องโดยไม่เลือกข้าง และบุตรทั้งสองคนมีความรู้ความสามารถและมีความคล่องแคล่วในการทำงาน”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะพบว่าเป็นไปในลักษณะเดียวกันทั้งสิ้น โดยนายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ก็ได้เล่าว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจมีบทบาทและความสามารถทางการเมืองเป็นที่ยอมรับจากประชาชน ซึ่งการทำงานที่ผ่านมาประชาชนได้รับประโยชน์เพราะได้ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ต้องมาเริ่มต้นกันใหม่” ซึ่งนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 26 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีความอาวุโสประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเคารพนับถือ นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ เป็นคนดีดีดิน ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากกว่านายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ในระดับหนึ่ง” สอดคล้องกับที่นายสุชาติ โคตะมะ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ตระกูลนี้ชาวบ้านยอมรับเพราะเวลาเมื่อเรื่องเดือดร้อนเข้าไปหาจะช่วยเหลือทันทีโดยเฉพาะกำนัน” โดยที่นางภารานี ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ดิฉันกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นับถือกันเหมือนเครือญาติ เนื่องจากต้นตระกูลมาจากบ้านบึงด้วยกัน ส่วนตัวแล้วสนับสนุนให้ตระกูลนี้ทำงานการเมือง เพราะเป็นคนไม่เอาเปรียบคนทำงานช่วยเหลือประชาชน โดยประสานงานกับนักการเมืองในทุกกระดับ เป็นที่พึ่งให้ชาวบ้านได้” ส่วนนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลเรื่องการได้รับการยอมรับจากประชาชน ดังนี้ “โดยส่วนตัวแล้ว ผมไม่ได้รู้สึกขึ้นชอขบงานการเมืองมากนัก เพราะเท่าที่ได้สัมผัสจากการทำงานของคนในครอบครัว นักการเมืองต้องคอยเป็นผู้ประสานงานให้ภาคประชาชนกับภาครัฐ ต้องอุทิศตนทำงานเพื่อส่วนรวม ต้องเข้าไปคลุกคลีในชุมชน ต้องแก้ปัญหาตามความต้องการของประชาชน แต่เมื่อครอบครัวประสงค์ที่จะให้ตนทำงานการเมือง ตนก็ได้ปฏิเสธและมีความตั้งใจเป็นนักปกครองที่ดี มีอุดมการณ์ ยึดหลักคุณธรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จนสามารถดูแลความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านเขาสิงห์ได้เป็นอย่างดี และในปี 2564 ได้รับเลือกจากผู้ใหญ่บ้านในตำบลป่ายุบในให้ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน”

จากข้อมูลความเป็นมาของการเข้าสู่การเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ พบว่าเกิดสถานการณ์ที่หมู่บ้านเขาสิงห์ในขณะนั้น ประกอบด้วยแรงจูงใจจากที่เห็นว่านักการเมืองระดับจังหวัด ระดับชาติ สามารถผลักดันงบประมาณให้ได้ อีกทั้งเครือข่ายพรรคพวกก็ให้การสนับสนุน ประกอบกับตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้ช่วยเหลือสังคมไว้มาก จึงได้รับการยอมรับจากประชาชนเป็นอย่างดี ทำให้คาดการณ์ได้ว่า หากตัดสินใจลงสมัครผู้ใหญ่บ้าน ก็จะได้รับเลือกตั้ง และเมื่อมีโอกาสจึงได้ผลักดันให้บุตรชายทั้ง 2 คน ได้เข้ามาร่วมงานการเมืองจนสำเร็จ

2. กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

จากการศึกษาการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัยเอกสาร กลยุทธ์ และวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ในประเด็นต่าง ๆ โดยแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ได้แก่ การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง การวางแผนในการสร้างเครือข่ายทางการเมือง, แนวทางในการสร้างผลงาน แนวทางในการสื่อสารทางการเมือง และองค์ประกอบที่ 2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ซึ่งทำการศึกษา 3 ด้าน ด้านการเมือง ได้แก่ การให้ประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ, การใช้อำนาจ อิทธิพล ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การสนับสนุนวังจันทร์วัลเลย์, การพัฒนากลุ่มอาชีพ และด้านสังคม ได้แก่ การใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการสร้างสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

ภาพที่ 12 ตารางแสดงการศึกษากลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 ด้านกลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

การศึกษากลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ แบ่งการศึกษาออกเป็น 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง 2) การวางแผนในการสร้างเครือข่ายทางการเมือง 3) แนวทางในการสร้างผลงาน และ 4) แนวทางในการสื่อสารทางการเมือง โดยแต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 การวางแผนการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง การสร้างฐานอำนาจทางการเมือง การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของนักการเมืองหรือผู้ที่ต้องเข้าสู่อำนาจทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการเมืองท้องถิ่นหรือการเมืองระดับชาติ ทำอย่างไรให้ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจ ที่แท้จริง และทำอย่างไรให้ได้รับการยอมรับจากประชาชนในระยะยาวต่อไป นักการเมืองบางคนไม่ได้คิดอยู่เฉพาะตนเอง แต่การสร้างคน ทีมงาน พรรคการเมือง เพื่อเข้าสู่อำนาจ สามารถคุมอำนาจฝ่ายบริหารได้ คือคำตอบที่ต้องการให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้น นอกจากพรรคพวกเพื่อนฝูงผู้ร่วมอุดมการณ์แล้ว เครือญาติคือบุคคลที่ถูกหล่อหลอมแนวคิดอุดมการณ์เข้าสู่การเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เราจะเห็นได้ว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรคการเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพี่น้องร่วมสายโลหิต

การก้าวเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นและการเมืองท้องถิ่นของตระกูลยุทธเจริญกิจ เริ่มจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ที่ได้รับการสนับสนุนจากนักการเมืองระดับชาติ พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ให้การช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง เป็นการอุปถัมภ์กันในหมู่มิตร และการเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นของนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และการเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นของนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ เป็นการอุปถัมภ์กันในหมู่เครือญาติ ดังนั้น การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ และบุคคลในเครือข่าย จึงเป็นไปในลักษณะระบบอุปถัมภ์ทุกคน

2.1.1.1 แผนการจัดวางตำแหน่งบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ เริ่มต้นจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านก่อน หลังจากนั้นสมัครเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน โดยส่งนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งเป็นบุตรชายคนโต สมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ป่ายุบใน โดยหลังจากที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกษียณอายุ พ้นจากตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ได้สนับสนุนให้นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ สมัครเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และแต่งตั้งนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

ในสมัยที่ 2 และสนับสนุนให้นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก ได้รับการเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน

2.1.1.2 แผนการจัดวางตำแหน่งบุคคลในเครือข่ายการเมืองกลุ่มอื่น

ในขณะที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน และเป็นช่วงเวลาที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในหมดวาระ ตระกูลยุทธเจริญกิจ จึงสนับสนุนให้นายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ซึ่งเป็นบุตรของอีกกลุ่มการเมืองในพื้นที่ สมัครเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และได้รับการเลือกตั้ง โดยมีนายนิโรจน์ ศิริเรืองวลี (ชื่อเดิม นายสมบัตร์ ด้วงศิริ) ซึ่งเป็นเครือข่ายของกลุ่มการเมืองตระกูลชุมบุญยืนยง มาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เมื่อนายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง หมดวาระการดำรงตำแหน่ง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และเมื่อได้รับการเลือกตั้ง ได้แต่งตั้งนายนิโรจน์ ศิริเรืองวลี เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และแต่งตั้งนายอาคม เสือศิริ ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการพัฒนา โดยคำแนะนำของผู้อาวุโสที่ชาวบ้านเคารพและนับถือ มาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อีกหนึ่งคน ทำให้เครือข่ายทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ กว้างขวางขึ้น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีทั้งผู้ที่ให้ความเห็นว่าตระกูลยุทธเจริญกิจมีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูลและบุคคลในเครือข่าย โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า

“การเข้ามามีบทบาททางการเมืองของคนในตระกูลยุทธเจริญกิจ เริ่มต้นจากผมได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 ตำบลป่ายุบใน ต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ซึ่งขณะนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้หมดวาระลง ผมได้สนับสนุนให้นายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น และได้ส่งนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรคนโตของผม ซึ่งมีวุฒิภาวะมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ ลงสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เพื่อเข้าไปเป็นทีมเดียวกับนายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง และเมื่อผมเกษียณอายุ จึงพ้นจากการดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน และขณะนั้นในหมู่บ้านไม่มีบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผมจึงสนับสนุนให้นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรคนเล็ก ลงสมัครและได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อนายพัฒนพงศ์ ชุ่มบุญยืนยง หมดวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ผมจึงได้สมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เป็นสมัยแรก และรักษาการในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

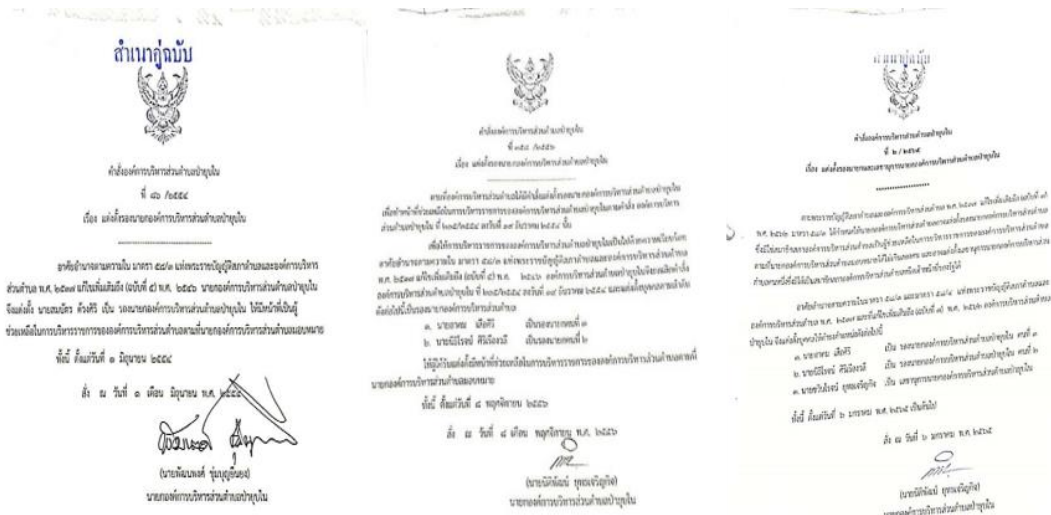
ตามคำสั่ง คสช. เมื่อปี 2557 จนกระทั่งได้มีการจัดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในปี 2564 ผมได้ลงสมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในในสมัยที่สอง โดยไม่มีคู่แข่ง และแต่งตั้งนายชวินโรจน์ บุตรชายคนโต เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และแต่งตั้งนายอาคม เลือศิริ กับนายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และในขณะเดียวกัน นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง บางกลุ่มมีความเห็นว่าตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการวางแผนในจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในครอบครัว และบุคคลในเครือข่าย ดังคำสัมภาษณ์ ของนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2566) ที่กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการวางแผนเพื่อจัดวางตำแหน่งทางการเมือง โดยขณะที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในหมดวาระลง ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ได้มาทาบทามให้นายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง ซึ่งเป็นบุตรชายของผม ลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เนื่องจากบุตรชายทั้งสองคนของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังไม่พร้อมที่จะลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน แต่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ก็ให้นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต ลงสมัครตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เพื่อเป็นการหยั่งเชิงทางการเมืองท้องถิ่น” สอดคล้องกับนายสมยศ ประเสริฐสุทธิ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเมื่อเข้าสู่การเมืองแล้ว ได้มีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองและได้ดึงกลุ่มการเมืองอื่นในพื้นที่มาร่วมงานเพื่อให้การปกครองครอบคลุมทั่วทั้งตำบล” เช่นเดียวกับที่ นางสาวทัศนีย์ พัทธเจริญพงศ์ (19 พฤศจิกายน 2565) มีความเห็นว่า “โดยทั่วไปของนักการเมืองแล้ว จะมีการวางแผนเพื่อดูความเหมาะสมของแต่ละคน ตระกูลยุทธเจริญกิจก็เช่นเดียวกัน น่าจะได้ให้ความเห็นว่าบุตรชายเหมาะสมที่จะเป็นนักการเมืองมากกว่าบุตรสาว เนื่องจากมีความคล่องตัวมากกว่า จึงมีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งของแต่ละคน รวมถึงกลุ่มพวกพ้องด้วย” ซึ่งนายราชันย์ นิเวศวรรณ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการวางแผนในจัดวางตำแหน่งที่เป็นการรวบอำนาจการปกครองและพัฒนาโดยไม่มีใครสามารถตรวจสอบได้เพราะผู้นำท้องที่และท้องถิ่นเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน” โดยที่นายคมกริช มิสเกตู (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “มีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งไว้เพื่อเป็นทายาทในการสืบทอดอำนาจ เพื่อให้การบริหารและการสร้างความเจริญให้กับตำบลป่ายุบในเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพราะหากไม่มีการจัดวางตำแหน่งและมีผู้อื่นเข้ามา จะทำให้ตำแหน่งทางการเมืองอาจหลุดไป” และนางกัญต์ณิการ์ ชุ่มแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “เป็นการวางแผนจัดวางตำแหน่ง เพื่อสืบทอดทายาท

จากรุ่นพ่อ สู่รุ่นลูก ตามปกติของนักการเมืองโดยทั่วไป ซึ่งตระกูลยุทธเจริญกิจได้ให้บุตรชายคนโต สมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ส่วนบุตรชายคนเล็กสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน และยังมีการชักชวนให้คนที่มิได้มีลักษณะเป็นผู้นำในแต่ละหมู่บ้านมาลงสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เพื่อเป็นทีมเดียวกันด้วย” เช่นเดียวกับนายสุรชัย กังวลกิจ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ทำให้สามารถทำงานเป็นทีมและเป็นระบบ โดยต้องดูจากความสามารถของแต่ละคนว่าใครควรดำรงตำแหน่งอะไร ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ น่าจะเล็งเห็นแล้วว่านายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต เก่งเรื่องการติดต่อประสานงาน จึงให้ลงการเมืองท้องถิ่น ส่วนนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก ค่อนข้างมีพวกพ้องเยอะ ญาติเรื่องการดูแลชาวบ้าน จึงให้ลงการเมืองท้องถิ่น”

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มที่เห็นว่าการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ และบุคคลในเครือข่าย ไม่ใช่การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง ดังคำสัมภาษณ์ นางจิรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองของคนในตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่ได้มีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่ง แต่เมื่อมีโอกาสประกอบกับมีตำแหน่งว่าง และมีการส่งเสริมสนับสนุนจากคนในครอบครัวรวมถึงเครือญาติ และประชาชนที่เคยให้การช่วยเหลือ จึงตัดสินใจลงเล่นการเมือง และครอบครัวยุทธเจริญกิจยังให้การสนับสนุนนายมนัส สมศักดิ์ เมื่อคราวที่สมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองและ นายเสริมศักดิ์ การุญ หรือคนอื่น ๆ ที่สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าขอให้ช่วยสนับสนุนให้ได้รับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นเครือข่ายในการช่วยงานกันด้วย” เช่นเดียวกับที่นายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ได้มีความเห็นว่า “ไม่น่าจะมีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่ง แต่น่าจะเป็นความสนใจส่วนตัวของแต่ละคน แต่ต่อไปในอนาคตอาจต้องมีการจัดวางตำแหน่ง เนื่องจากอาจมีคู่แข่งเป็นเด็กรุ่นใหม่ที่มีเริ่มสนใจการเมืองมากขึ้น และน่าจะมีการแข่งขันทางการเมือง” สอดคล้องกับนายภากร กิจจินดาหธา (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “ไม่น่าจะมีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง เพราะท้องถิ่นมีตำแหน่งอยู่เพียงเท่านี้ แต่เป็นเพราะบุคคลในครอบครัวมีความพร้อม จึงเกิดการสนับสนุน โดยมีการพัฒนาตำแหน่งไปตามลำดับของแต่ละคน ซึ่งมาจากการเลือกของประชาชนเองดังนี้ บิดาเป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อพร้อมจึงได้รับเลือกเป็นกำนัน ต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล บุตรชายคนโตเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล บุตรชายเล็กเป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อพร้อมจึงได้รับเลือกเป็นกำนัน” เช่นเดียวกับนายปัญญา ธนาภรณ์ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ไม่ใช่การวางแผน แต่เป็นการขอตำแหน่งกันมากกว่าการแข่งขัน และยังช่วยผลักดันนักการเมืองอื่น ๆ โดยเป็นฐานเสียงให้ เช่น นายมนัส สมศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกหลายคน จนได้รับการเลือกตั้งด้วยเช่นกัน”

ภาพที่ 13 คำสั่งแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน สมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2554 และคำสั่งแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน และเลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน สมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2564, สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน, 2567

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ประกอบเอกสารที่รวบรวมได้ จึงเห็นได้ว่าตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง โดยสนับสนุนให้บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจได้เป็นทั้งผู้นำท้องที่และท้องถิ่นในระดับที่สูงที่สุด และดึงบุคคลในกลุ่มการเมืองอื่น รวมถึงบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการพัฒนา ตามคำแนะนำของผู้อาวุโสที่ชาวบ้านเคารพและนับถือ มาเป็นพวกเดียวกัน ทำให้เครือข่ายทางการเมืองกว้างขวางขึ้น

2.1.1.3 การวางแผนในการสร้างเครือข่ายทางการเมือง

(1) การสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัดและ

ระดับชาติ ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นตระกูลที่มีชื่อเสียง มีบารมี เป็นที่ยอมรับนับถือของคนในตำบลปายุบใน ในเรื่องของการทำความดี ช่วยเหลือผู้อื่น นักการเมืองระดับจังหวัด และระดับชาติ เห็นถึงประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยสร้างความผูกพันในระยะยาว นายนิทัศน์ ยุทธเจริญกิจ และครอบครัวได้ช่วยหาเสียงเป็นกำลังสำคัญให้กับนายเสริมศักดิ์ การุญ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันมาหลายสมัย จนมาถึงนายธารา ปิตุเตชะ ตระกูลยุทธเจริญกิจได้สนับสนุนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เขตอำเภอวังจันทร์ นายมนัส สมศักดิ์ ให้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ส่วนระดับจังหวัด นายปิยะ ปิตุเตชะ ก็ได้รับการสนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ซึ่งผู้ที่ได้รับการสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้งจนได้รับการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ที่ดี เข้าร่วม

กิจกรรมในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน และงานกิจกรรมทางสังคม การจัดทำงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายเดียวกัน

จากการสัมภาษณ์นางนันทิยา ทับทิมวงศ์ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่ง ชักนำเข้าสู่เส้นทางทางการเมือง โดยเริ่มต้นจากเป็นผู้นำท้องที่ ก่อนขยับมาเป็นผู้นำท้องถิ่น และยังผลักดันให้บุตรชายทั้งสองคน เข้าสู่เส้นทางทางการเมืองด้วยเช่นกัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ทั้งเรื่องการเมือง และความสัมพันธ์ส่วนตัวกับตระกูลยุทธเจริญกิจอย่างสม่ำเสมอตลอดมา” สอดคล้องกับนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “เมื่อใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มักมีผู้สมัครวิ่งเข้าหาผู้นำชุมชน และตระกูลยุทธเจริญกิจก็เช่นกัน มีนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ มาขอให้ช่วยเหลือเรื่องคะแนนเสียง จึงเกิดการกระจายความผูกพัน เราเคยช่วยเขา เขาก็ช่วยเรา” เช่นเดียวกับนายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ถูกผลักดันจากนายเสริมศักดิ์ การุญ ประกอบกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อยากพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายุบในโดยเฉพาะหมู่บ้านเขาสิงห์โต ให้มีความเจริญเท่าเทียมกับหมู่บ้านอื่น ๆ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคประชาธิปัตย์ เป็นเครือข่ายทางการเมืองเดียวกัน” และนายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีพรรคพวกที่เป็นนักการเมืองเยอะ เพราะให้ความช่วยเหลือกันมาก่อน ทำให้เป็นผู้มีบารมี สามารถประสานขอความช่วยเหลือด้านงบประมาณได้เป็นอย่างดี” เช่นเดียวกับนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นพรรคพวกเดียวกันกับนายปิยะ ปิตุเตชะ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ประกอบกับนายปิยะ ปิตุเตชะ มีที่ดินอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลป่ายุบใน จึงทำให้ตำบลป่ายุบในได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองมากกว่าท้องถิ่นอื่น”

การสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับชาติและระดับจังหวัด นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นคนค่อนข้างมีฐานะ เริ่มมีบทบาทและเป็นที่เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นฐานเสียงของนายเสริมศักดิ์ การุญ ต่อมาจึงถูกผลักดันให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ลูกชายก็ถูกผลักดันให้ลงเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนอีกคนก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน โดยรวมแล้วตระกูลนี้มีความพร้อมในด้านฐานะและเป็นความชอบส่วนตัวซึ่งในครอบครัวไม่มีใครขัด มีแต่การส่งเสริมซึ่งกันและกันให้เข้าสู่วงการการเมือง โดยได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการหาเสียงเลือกตั้งจัดทำงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในเครือข่ายเดียวกันมาโดยตลอด” ซึ่งนายคมกริช มิสเกตู (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) มีความเห็นว่า “เมื่อมีการรับเสด็จของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะมีหลายองค์กรเข้ามาในพื้นที่ นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจทั้ง 3 คน จะมีการนำเสนอ

ความต้องการ ซึ่งเป็นการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส และสังเกตได้ว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะมี การพบปะพูดคุยกับนายปิยะ ปิตุเตชะ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ส่วนนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จะพบปะพูดคุยกับตัวแทนองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ และนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ จะเข้าพูดคุยกับตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค”

ภาพที่ 14 นายธรา ปิตุเตชะ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดระยองและนายมนัส สมศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ร่วมพิธีเปิดงานประเพณีวิ่งควาย ปี 2566, กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567

(2) การสร้างเครือข่ายทางการเมืองระดับพื้นที่ เนื่องจากตระกูล ยุทธเจริญกิจได้จัดวางบุคคลในตระกูล ได้แก่ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก เข้าสู่การเมืองท้องถิ่นและการเมืองท้องถิ่น เพราะการที่จะได้รับการเลือกตั้ง ต้องมีการสนับสนุนจากผู้นำในพื้นที่ กลุ่มผู้นำท้องถิ่น คือ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลป่ายุบใน คือ กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรม มาเป็นเครือข่ายเดียวกันแบบไม่เป็นทางการ โดยนายธันปวัฒน์ ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2655) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ เมื่อครั้งเริ่มเข้าสู่การเมือง ในสมัยนั้นนายนิติพัฒน์ ยังดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน แต่ต้องการ สร้างเครือข่ายทางการเมืองให้กว้าง เพื่อช่วยต่อการพัฒนา จึงเข้าพบนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง บิดาของผม เพื่อหารือและหาตัวผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งขณะนั้นผมไม่สนใจงาน การเมือง ทั้ง 2 ตระกูลจึงตกลงกันให้นายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง พี่ชายของผม ลงสมัครเป็นนายก โดยทั้งสองตระกูลช่วยกันเลือกคนที่เป็นกลุ่มการเมืองเดียวกัน มาเป็นรองนายกและเลขานุการนายก”

โดยที่นางสาวกนิษฐา ชุติมันตานนท์ (สัมภาษณ์ 25 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ครอบครัวนายกอะ มีพรรคพวกมาก ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ช่วยกันหาเสียงเลือกตั้งมาโดยตลอด มีสายสัมพันธ์ที่ดี เมื่อมีงานต่าง ๆ ในพื้นที่ นักการเมืองเหล่านี้ได้เข้ามาร่วมงานโดยตลอด สำหรับในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในแต่ละหมู่ ให้การสนับสนุนเขามาก”

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการวางแผนในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองในระดับจังหวัด นักการเมืองระดับชาติ และนักการเมืองในระดับพื้นที่ พบว่าตระกูลยุทธเจริญกิจ มีเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ และผู้นำท้องถิ่นท้องถิ่น และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลป่ายุบใน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการเข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน และงานกิจกรรมทางสังคม การจัดทำงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

2.1.2 แนวทางในการสร้างผลงาน

2.1.2.1 การกำหนดนโยบายในการพัฒนา นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จากการศึกษาแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ตั้งแต่พุทธศักราช 2554-2566 นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาให้โดดเด่น เป็นผลงานที่ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และได้รับการยอมรับ โดยให้ความสำคัญมากที่สุดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมาจากการทำประชาคมหมู่บ้าน ทำให้เกิดการพัฒนาระบบไฟฟ้าระบบประปา ถนน แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจร การขนส่งพืชผลทางการเกษตร และมีการลงทุนด้านธุรกิจการค้าเพิ่มมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลถึงเรื่องกำหนดนโยบายในการพัฒนา ดังนี้ “การวางแผนการพัฒนา อบต. เป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นสำคัญอย่างยิ่ง เพราะตำบลป่ายุบในมีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด จึงต้องใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ผลงานที่ปรากฏจากการปกครองและพัฒนาพื้นที่ เกิดจากการที่กำนันตำบลป่ายุบในซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนได้นำปัญหาความต้องการของประชาชนเข้าสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้าสาธารณะ ประปา ถนน ผลงานที่ปรากฏเป็นรูปธรรมจึงเป็นที่ยอมรับของประชาชนในตำบลป่ายุบใน” สอดคล้องกับนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ผู้นำในตระกูลยุทธเจริญกิจให้ความสำคัญกับการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตามความต้องการของประชาชนจากการทำประชาคมแต่ละหมู่บ้าน สามารถบริหารจัดการแผนงาน/โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาท้องถิ่น” สอดคล้องกับนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสะดวกสบายและคุณภาพชีวิตของประชาชน การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานตามความต้องการของประชาชน ได้แก่ การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน เพื่อการขนส่งสินค้าเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร การติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะ และไฟส่องสว่างในเขตชุมชน และจุดอันตราย เพื่อการลดอุบัติเหตุ และเพิ่มความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง” ส่วนนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ก่อนที่นายกจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ ต้องแถลงนโยบายต่อสภาเสียก่อน โดยนายกต้องดำเนินการตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ต้องแจ้งต่อสมาชิกสภา และต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเป็นประจำทุกปี นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เป็นนายก อบต.ป่ายูบใน ต่อเนื่องในสมัยที่ 2 และทั้ง 2 สมัยนี้ ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาไว้ทั้งหมด 7 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ และการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งที่ผ่านดำเนินการตามนโยบายได้ครบถ้วน เป็นผลดีต่อประชาชนในพื้นที่”

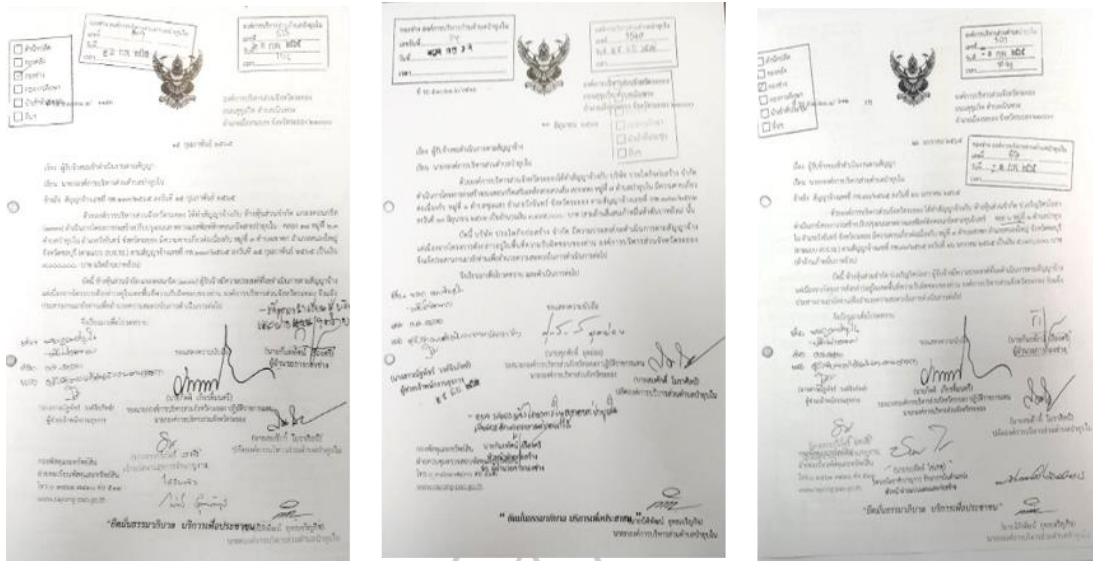
2.1.2.2 การหาแหล่งงบประมาณอื่น

(1) งบประมาณจากภายนอก ความสัมพันธ์ในหมู่มิตร เป็นความสัมพันธ์ที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ ในสถานะผู้ให้การอุปถัมภ์ และผู้รับการอุปถัมภ์ แลกเปลี่ยนประโยชน์ซึ่งกันและกันกับนักการเมืองระดับชาติ และระดับจังหวัด ที่ได้รับการสนับสนุนจนได้รับการเลือกตั้งหลายสมัย จึงตอบแทนโดยหาแหล่งงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายูบใน มีทั้งงบประมาณที่ได้จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมไปถึงหลายสิบล้านบาท

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเรื่องการหางบประมาณจากภายนอก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ผมต้องวิ่งหางบประมาณมาเพิ่ม เพราะ อบต. เป็นพื้นที่ชนบท มีรายได้น้อยงบประมาณจึงไม่เพียงพอ ที่ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาลก็ได้เพียงเล็กน้อย จากการประชามหมุ่มบ้าน ทำให้ได้รับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการตามโครงการนั้นได้ เนื่องจากขาดงบประมาณ จึงเป็นภาระของผม ที่ต้องพยายามวิ่งหางบประมาณจากภายนอกมาแก้ไขปัญหาด้านที่ได้รับปากชาวบ้านไว้” สอดคล้องกับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “งบประมาณของ อบต. ที่จัดเก็บเองและที่ส่วนกลางจัดสรรให้ มีไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จึงต้องใช้ความสามารถส่วนบุคคลที่มีเฉพาะตัวของท่านนายก ในการ

เข้าถึงงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เช่น อบจ. ซึ่งที่ผ่านมา อบต.ป่ายุบใน จะได้รับการจัดสรรงบประมาณได้หลายโครงการและมากกว่าตำบลอื่น ๆ อาจเป็นเพราะมีพื้นที่กว้าง เป็นตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุดในจังหวัด ส่วนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในวงเงินที่สูงมากเป็นพิเศษ ตั้งแต่ 2 ล้าน ถึง 10 ล้านบาท” เช่นเดียวกับนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “จากการทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จะมีการแยกแยะโครงการว่า อบต. สามารถดำเนินการได้เอง หรือเป็นโครงการที่เกินศักยภาพไม่สามารถดำเนินการได้ และโครงการที่เกินศักยภาพนี้เอง ตระกูลยุทธเจริญกิจซึ่งเป็นผู้อาสาเข้ามารับใช้ประชาชน จึงพยายามหาช่องทางเพื่อให้ได้งบประมาณมาให้มากที่สุด เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในฐานะตัวแทนของประชาชนเป็นผลสำเร็จ” ด้านนายชาญชัย เจตะวัฒนะ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ประสานงานกับนักการเมืองในระดับบน จนได้รับงบประมาณจากจังหวัดมาทำถนนในหมู่บ้านหลายสาย จากการช่วยเหลือของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง โดยเฉพาะหมู่บ้านของนายกที่สมัยก่อนเป็นถนนลูกรัง มีหลุมบ่อ การสัญจรไม่ค่อยสะดวก ต่อมาได้ประสานของงบประมาณจากจังหวัดมาทำถนนลาดยาง ชาวบ้านเดินทางสะดวกรวดเร็ว เดี่ยวนี้สามารถนำผลผลิตจากสวนมาขายง่ายขึ้น ไม่ลำบากเหมือนเมื่อก่อน” ซึ่งในส่วนนี้ นายสมศักดิ์ สร้างทุกข์ (สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “เวลามีกงานในตำบล นายกจะเชิญนายมนัส สมศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองและนายธรา ปิตุเตชะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง มาร่วมในกิจกรรมด้วยหมู่บ้านไหนมีปัญหาอะไรก็จะขอให้ผู้นำเหล่านี้ช่วย หรือใครเดือดร้อนเรื่องอะไร เช่น หาที่ให้ลูกเรียนในจังหวัด ก็ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ” เช่นเดียวกับที่นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีบางท่านที่เคยช่วยเหลือกันมา” และนายคมกริช มีสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ให้ความเห็นว่า “การที่นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจมีความสามารถในการดึงงบประมาณจากภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ มาได้นั้น เป็นกลยุทธ์ในการทำงาน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ เนื่องจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในมีค่อนข้างน้อย”

ภาพที่ 15 ตัวอย่างหนังสือองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง แจ้งการเข้าทำงานของผู้รับจ้าง, กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567

(2) การใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัว ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นตระกูลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองจึงสามารถนำทรัพยากรในครอบครัวมาใช้ได้อย่างเต็มที่ เช่น การช่วยเหลือคนยากจน การให้ทุนการศึกษา การบริจาคช่วยงานการกุศลในชุมชน การบริจาคสร้างสาธารณะประโยชน์ในหมู่บ้าน และหน่วยราชการในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัว ได้แก่ การช่วยเหลือด้วยเงินแก่บุคคลผู้เดือดร้อน การเป็นเจ้าของภาพในกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ หรือการบริจาคเงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ ดังที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ชาวบ้านเดือดร้อนไม่มีเงินไปหาหมอ ไปขึ้นโรงขึ้นศาล หรือบางคนไม่มีเงินไปประกันตัวญาติ ก็ต้องช่วยเขา และครอบครัวเรายังมีการมอบทุนให้กับโรงเรียน เพื่อนำไปมอบให้แก่นักเรียนที่ยากจนแต่เรียนดี และมีการบริจาคเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์การแพทย์ให้โรงพยาบาลประจำอำเภอ และอนามัยในพื้นที่ด้วย บางครั้งก็เป็นประธานการทอดผ้าป่าหารายได้ให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ” สอดคล้องกับนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “การสร้างผลงานของครอบครัวไม่ได้มีเพียงการรองบประมาณจากหลวงเท่านั้น ในส่วนตัวแล้วยังมีการการสนับสนุนทุนการศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ ปีละหลายหมื่นบาท ทั้งในเขตอำเภอรังจันท์ และใกล้เคียง โดยทุนนี้ใช้ชื่อว่าทุนครอบครัวยุทธเจริญกิจ และมีการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจนหรือเด็กในครอบครัวที่ติดยา รวมถึงการส่งเด็กเหล่านี้เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมเพื่อให้แยกตัวออกมาจากครอบครัว” เช่นเดียวกับคำสัมภาษณ์ของนายพิบูลย์ ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565)

ที่ว่า “เรื่องการใช้ทรัพย์สินส่วนตัว ยังไงมันต้องมีอยู่แล้ว เพราะต้องช่วยเหลือประชาชนด้วยความยินดี คำใช้ทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อประโยชน์ทางการเมือง ดีกว่าคำไปใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ผมเห็นบ่อยนะที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ไปเป็นประธานตามงานต่าง ๆ ที่ไม่ใช่งานหลวง แล้วก็พาบุตรชายทั้ง 2 คนไปด้วย ซึ่งต้องมีการใส่ซองช่วยงานอยู่แล้ว”

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการใช้ทุนทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อเลี้ยงอาหาร เครื่องดื่ม แก่พรรคพวกที่ร่วมงาน หรือผู้ที่ร่วมทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ทำให้ประชาชนมีขวัญกำลังใจพร้อมให้ความร่วมมือมากขึ้น นายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้นำรุ่นใหม่ไฟแรง สนับสนุนกิจกรรมของทุกภาคส่วน กิจกรรมประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมของส่วนราชการ กิจกรรมของวัดในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน กิจกรรมของสถานศึกษาในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน โดยสนับสนุนเป็นเงินส่วนตัว ซุ้มอาหารเครื่องดื่มในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ” เช่นเดียวกับนาย คมกริช มิสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจใช้ทุนทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อสร้างความสำเร็จทางการเมืองโดยใช้การทุ่มเทแรงกาย การสละเวลา การเลี้ยงอาหารเพื่อสร้างสัมพันธ์” สอดคล้องกับนายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “สำหรับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ผมไม่แน่ใจ แต่สำหรับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ มีบ่อยที่พาเพื่อนฝูงหรือบรรดาผู้นำทั้งที่ท้องถิ่นและข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ มาเลี้ยงที่ร้านผม ซึ่งผมว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่นักการเมืองเค้าทำกัน เพราะคนที่มีเงิน มีอำนาจและบารมี มักมีพรรคพวกเยอะ” ตรงกับที่นายอำนาจ เฟื่องฟู (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ซึ่งเล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการใช้ทุนทรัพย์สินส่วนตัวช่วยเหลือสาธารณชน ซึ่งที่ผมเห็นก็มีการบริจาคเงินเพื่อซื้อของช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนเป็นค่าอาหารเครื่องดื่มให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ออกดำเนินงานหรือทำกิจกรรมในชุมชน” เช่นเดียวกับพระครูวิเศษศุกกิจ (สัมภาษณ์ 14 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ตระกูลนี้ได้อุปถัมภ์วัด ด้วยการบริจาค และออกโรงงานงานวัด การอุปถัมภ์นักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ด้วยการเลี้ยงอาหาร”

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการใช้ทุนทรัพย์สินส่วนตัว ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องจักรกล และใช้เงินส่วนตัวในงานสาธารณะเพื่อช่วยเหลือสังคม ทำให้ประชาชนเกิดความสะดวกมากขึ้น ซึ่งนายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “เรื่องการใช้ทุนส่วนตัวมันต้องมีอยู่แล้ว เป็นส่วนประกอบนอกเหนือจากงบหลวง เช่น การใช้รถยนต์หรือเครื่องจักรส่วนตัว การสละเวลา พบปะประชาชน ซึ่งครอบครัวยุทธเจริญกิจทุกคนสามารถเข้าถึงประชาชนและได้รับการยอมรับในระดับที่ดีมาก” เช่นเดียวกับนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “การใช้ทุนทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือสาธารณชนของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีค่อนข้างมาก เช่น ซื้อดินลูกรัง หินคลุก ไปซ่อมแซมถนนที่ขาดเพราะน้ำเซาะ โดยได้นำทรัพย์สินส่วนตัว เช่น รถสิบล้อ รถเอนมาช่วยงานเพื่อใช้ชาวบ้านสัญจรได้ การช่วยเหลือถุงยังชีพในช่วงโควิด ซึ่งช่วงแรกระเบียบยังไม่ชัดเจน

จึงมีการใช้งบประมาณส่วนตัวในการซื้อของไปให้ชาวบ้านที่ถูกกักตัว ซึ่งผมเองก็ร่วมด้วย” สอดคล้องกับนางสาวกนิษฐา ชูติมันตานนท์ (25 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “เมื่อประชาชนเดือดร้อน ประกอบกับระบบราชการล่าช้า นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ จะมีการใช้ทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อแก้ไขปัญหาให้ประชาชน เช่น การใช้เครื่องจักร รถลิสล์ รถไถ เพื่อซ่อมแซมถนนที่ชำรุด และที่สำคัญ คือ ทั้งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ จะใช้รถยนต์ส่วนตัวออกหน้างาน เช่น การสำรวจไฟฟ้าส่องสว่าง ถนนหนทาง และปัญหาเรื่องร้องเรียน” ซึ่งนายธีระนันท์ กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และคนในครอบครัว ควักเงินส่วนตัวเพื่อสนับสนุนค่าน้ำมันให้กับหน่วยกู้ภัยที่ทำงานช่วยเหลือคนในพื้นที่ แล้วช่วงที่ทำโรงพยาบาลสนาม ยังออกเงินส่วนตัวสมทบช่วยอีกต่างหาก ตอนที่ชาวบ้านออกไปปะปน หรือทำจิตอาสาต่าง ๆ นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ก็ซื้อข้าวซื้อน้ำมาเลี้ยง”

ภาพที่ 16 การบริจาคเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงให้กู้ชีพกู้ภัย และการบริจาคข้าวกล่องในช่วงโควิด, หน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลปายุบโน, 2567

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการบริจาคเสื้อผ้าและข้าวสารอาหารแห้งแก่ประชาชนและเยาวชน ทำให้ผู้ยากไร้ที่ได้รับการดูแล มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังที่นายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการบริจาคเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มข้าวสารอาหารแห้งแก่ครอบครัวผู้ยากไร้”

ภาพที่ 17 การบริจาคเสื้อผ้าและข้าวสารอาหารแห้งแก่ผู้ยากไร้ , นายประณต ยุทธเจริญกิจ, 2567

(3) การสร้างความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณ แรงจูงใจที่ทำให้ให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่การเมืองท้องถิ่น เนื่องจากความไม่เป็นธรรมในการบริหารงานงบประมาณ เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน การจัดทำแผนการพัฒนาไปลงในพื้นที่ของกลุ่มพรรคพวก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงต้องการสร้างความเป็นธรรม ให้เกิดขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ การกระจายงบประมาณ ยึดหลักปัญหาและความต้องการของประชาชนจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน และกระจายงบประมาณให้เท่าเทียมกัน โครงการต่าง ๆ ได้กระจายไปยัง 8 หมู่บ้าน ในวงเงินงบประมาณที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ประชาชนในตำบลป่ายุบในมีความพึงพอใจ จนเกิดความนิยมชมชอบ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณไว้ว่า “ในสมัยที่ผมยังไม่ได้เข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ผมอยู่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ได้รับการร้องทุกข์จากประชาชนว่าการสร้างถนนในตำบลป่ายุบใน มักจะได้รับการงบประมาณในพื้นที่ของนักการเมืองในขณะนั้น ทำให้พื้นที่อื่น ๆ ไม่ได้การพัฒนา ชาวบ้านเดินทางลำบาก สิ่งเหล่านี้จึงอยู่ในความคิดที่จะแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อผมมาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ป่ายุบใน ผมจึงต้องการที่จะพัฒนาถนนหนทาง น้ำกินน้ำใช้ ให้ประชาชนได้รับความสะดวก มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยกระจายงบประมาณอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าหมู่บ้านของตนไม่ได้รับความเป็นธรรม” ด้านนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ได้ให้ข้อมูลความเป็นมาที่ทำให้ให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องสร้างความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณ มีที่มาว่า “ก่อนที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะเข้าสู่ตำแหน่งตำแหน่งทางการเมือง ได้รับการดูแลจาก ส.ส. โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณมาสร้างถนนในหมู่ที่ 3 เป็นถนนลาดยางแทนถนนเดิมซึ่งเป็นลูกรัง แต่กลับมีข่าวในพื้นที่ว่าเป็นผลงานการวิ่งเต้นของผู้นำในพื้นที่ ด้วยเหตุจึงทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ รู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม เมื่อได้เข้ามาดำรงตำแหน่ง

นายก อบต.ป่ายุบใน มีงบประมาณในการบริหาร จึงต้องการสร้างความชอบธรรมให้เป็นรูปธรรม ผมเคยเป็นคณะกรรมการแผนพัฒนาท้องถิ่น ผมจึงรู้ว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละหมู่บ้าน ไปดูจุดอ่อนจุดแข็งแล้วเอามาคุยกัน จึงเกิดการกระจายงบประมาณไปอย่างทั่วถึง ซึ่งการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ก็เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จนเป็นที่พอใจของทุกหมู่บ้าน” สอดคล้องกับกับนายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “สมัยก่อน การขอโครงการทำถนนในหมู่บ้าน มักไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ชาวบ้านความรู้สึกว่า ถ้าไม่ใช่พรรคพวกกัน จะของบประมาณลำบาก เสนอโครงการไปแล้ว ผ่านไปหลายปี ก็ยังไม่ได้รับการสนับสนุน เมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้ามาเป็นผู้บริหาร ชาวบ้านได้จัดทำประชาคมเข้าแผนองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และได้รับงบประมาณ ทำให้ถนนหนทางดีขึ้น” ซึ่งนางจีรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ นายชวิน โรจน์ และนายธนภฤต ทั้ง 3 คน ได้รับทราบปัญหาความต้องการของประชาชนจากการทำประชาคม โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และถ้า อบต. มีงบประมาณไม่พอ ทั้ง 3 คน จะติดต่อประสานงานของงบประมาณจากหน่วยงานอื่นที่สูงขึ้นไป เพื่อให้ตำบลป่ายุบใน ไฟสว่าง ทางสะดวก ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน”

การกระจายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด อาจเกิดความไม่เท่าเทียมกันได้ เพราะในแต่ละหมู่บ้าน ประสบปัญหาความเดือดร้อนที่แตกต่างกัน บางหมู่บ้านอาจถนนหนทางไม่ดี บางหมู่บ้านอาจยังไม่มีระบบน้ำประปาใช้ หรือบางหมู่บ้านไฟฟ้าสาธารณะยังไม่ถึง ดังนั้น นักการเมืองในตระกูลยุทธเจริญกิจมีการจัดหางบประมาณจากภายนอก มาเพิ่มเติม ซึ่งในส่วนนี้ นายธนิตพงศ์ พิทยเจริญพงศ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “จากการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยที่ฝ่ายบริหารจะมีการจัดสรรงบประมาณประจำปีทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และจะใช้ความสามารถส่วนตัวในการประสานของงบประมาณจากภายนอก มาเสริม โดยหลักไปในหมู่บ้านที่เป็นฐานเสียง” สอดคล้องกับนางกัญต์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “จากสายตาคนนอกยังรู้สึกว่าตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้แคร์ในภาพรวมยังคงพัฒนาชุมชนอย่างทั่วถึง แต่อาจมีบ้างที่ไม่เท่าเทียมกันเล็กน้อย” ซึ่งในส่วนนี้ นายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่จัดหางบประมาณของ อบต. ได้ให้ข้อมูลไว้ว่า “ปัญหาแต่ละหมู่บ้านไม่เหมือนกัน บางครั้งการจัดสรรงบประมาณจะซอยแบ่งเท่า ๆ กัน คงเป็นไปได้ ยกตัวอย่างเช่น ในหมู่บ้านที่มีถนนตัดผ่านไปยังหมู่บ้านอื่น มีรถบรรทุกหนักวิ่งผ่านเป็นประจำ ถนนก็จะพังง่าย เมื่อมีการซื้อหินคลุกหรือยางมะตอย สำหรับซ่อมถนน ก็ต้องจัดสรรให้หมู่บ้านที่ถนนชำรุดมากกว่า หรือบางหมู่บ้านเสี่ยงภัยต่อช้างป่าบุกกรุกทำลายข้าวของ ทำร้ายคนทำสวน อาจต้องจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เพื่อช่วยในการมองเห็น ให้ประชาชนได้ระมัดระวังตัว เพื่อความปลอดภัยกว่าพื้นที่อื่นที่ยังไม่ประสบปัญหา”

จากการรวบรวมข้อมูลแนวทางในการสร้างผลงานเพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน โดยการสนับสนุนของนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ได้นำปัญหาความต้องการของประชาชนในตำบลป่ายูบใน ผ่านนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำหนดตำบลป่ายูบใน มากำหนดนโยบายในการพัฒนาที่โดดเด่น และมีการจัดหางบประมาณจากภายนอกได้เป็นจำนวนมาก มีการใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวช่วยเหลือประชาชน และได้สร้างความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึง แต่อาจมีที่ไม่เท่าเทียมบ้าง

2.1.3 แนวทางในการสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารเป็นเครื่องมือทางการเมืองที่นักการเมืองใช้ในการนำสิ่งที่พึงประสงค์ให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ รับทราบถึงแนวคิด วิธีการ กิจกรรม เป้าหมายของนักการเมือง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ความนิยม ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีที่มีต่อนักการเมือง กลุ่ม พรรค ในระยะยาว การสื่อสารในปัจจุบันมีรูปแบบวิธีการที่ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคม (Social Media) ซึ่งมีความรวดเร็วและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ส่วนวิธีการอื่น ๆ เช่น การใช้ป้ายโฆษณา เอกสาร แผ่นพับ ใบปลิว ก็มีบทบาทน้อยกว่า ซึ่งตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และบุตรชายทั้งสองคน ใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารทางการเมือง โดยการลงพื้นที่พบปะประชาชน ร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน ทำให้ประชาชนเห็น โดยใช้เงินทุนส่วนตัวในการใช้จ่าย ซึ่งมีการสื่อสารอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

2.1.3.1 การสื่อสารทางการเมืองทางตรง

(1) การลงพื้นที่พบประชาชน การพูดคุยถามปัญหาสารทุกข์สุขดิบกับลูกบ้านทุกระดับ การลงพื้นที่หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในของนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้นำแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายูบใน และรับรู้รับทราบ ปัญหาของประชาชน มาเป็นแนวทางการพัฒนา แก้ปัญหาให้ประชาชน ซึ่งการลงพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ ยึดถือความสะดวก มีการพบปะพูดคุยกับชาวบ้านตามบ้านเรือน และยานพาหนะในการกระจายเสียง ซึ่งนางกัญต์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีกลยุทธ์การสื่อสารโดยใช้การประชาสัมพันธ์ในชุมชนแบบปากต่อปาก ซึ่งช่วงหาเสียงจะมีรถกระจายเสียง มีป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ติดตามแยกสำคัญ ๆ และศาลาประจำหมู่บ้าน มีการทำเอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว มาแจก และในการประชุมตามหมู่บ้านจะมีการเสริมในช่วงท้ายรายการในวาระอื่น ๆ ทำให้ชาวบ้านรับรู้ รับทราบ แนวคิด นโยบายและการประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ”

ภาพที่ 18 การลงพื้นที่หาเสียงเมื่อสมัยเลือกตั้ง พุทธศักราช 2564, นายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี, 2567

(2) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ทางศาสนา ประเพณี และ วัฒนธรรมในชุมชน เช่น งานบวช ชำบ้านใหม่ งานศพ งานแต่งงาน เป็นกิจกรรมทางสังคมที่ นักการเมืองท้องถิ่นหรือนักการเมืองระดับชาติให้ความสำคัญกับเจ้าภาพ เครือญาติและผู้ร่วมงาน ได้พบปะเห็นถึงความมีน้ำใจของนักการเมืองในการเสียสละเวลา ให้เกียรติแก่เจ้าภาพ โดยนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “นักการเมืองตระกูล ยุทธเจริญกิจใช้ตัวเองเป็นสื่อทางการเมือง โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ทางศาสนา กิจกรรม ตามประเพณี เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานบุญต่าง ๆ รับเป็นประธานในงาน ถือเป็นกาให้เกียรติ แก่เจ้าภาพ เป็นกิจกรรมที่นักการเมืองทุกระดับให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน ซึ่งผมเห็นว่า ความเป็นคน ติดดินนี้ เป็นกลยุทธ์ที่ยั่งยืนกว่ากลยุทธ์อื่น ๆ รวมทั้งความใจถึงกับพรรคพวก ความกล้าจ่ายในโอกาส ต่าง ๆ” สอดคล้องกับนางดาวใจ หนูคำ (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ที่ได้เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญ กิจไม่มีช่องทางสื่อสารทางโซเชียล แต่ใช้วิธีการเข้าหาประชาชนด้วยตัวเอง การไปร่วมงานบุญ งาน ประเพณี การลงช่วยเหลือชาวบ้าน หรืออีกทางหนึ่งคือการให้ผู้นำหรือชาวบ้านเป็นตัวแทนในการ สื่อสาร”

ภาพที่ 19 การร่วมงานประเพณีแต่งงาน งานเกษียณอายุ งานศพ, นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ, 2567

(3) การเข้าร่วมเวทีประชาคมของหมู่บ้าน นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้านในตำบลป่ายุบใน ทุกครั้งและทุกหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนสามารถพบปะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และกำนันตำบลป่ายุบในได้โดยตรง ชาวบ้านสามารถนำเสนอปัญหาหรือแจ้งข้อมูลข่าวสาร ปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ได้โดยตรง เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในได้เข้ามารับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่และการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ในเรื่องนี้ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า

“ผมพัฒนาท้องถิ่นให้ชาวบ้านได้เห็น ผมไปร่วมกิจกรรมของชาวบ้านไม่ว่างานเล็กงานใหญ่ไปหมด การช่วยเหลือชาวบ้านที่ตกทุกข์ได้ยาก เคยมีบ่อยที่เจอชาวบ้านบอกว่าป่วย แต่ไม่มีเงิน ก็ให้เงินไปหาหมอ ถ้าไม่มีรถก็จะพาไป และที่ผมให้ความสำคัญมากคือการประชาคมหมู่บ้าน ตรงนี้เป็นความร่วมมือของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แจ้งปัญหาและความต้องการให้ ได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่และการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งรวมไปถึงการมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งผมได้มีโอกาสพบปะกับประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่ม ชมรม องค์กรต่างๆ ฯลฯ และใช้โอกาสนี้ในการแถลงผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาให้ประชาชนทราบ”

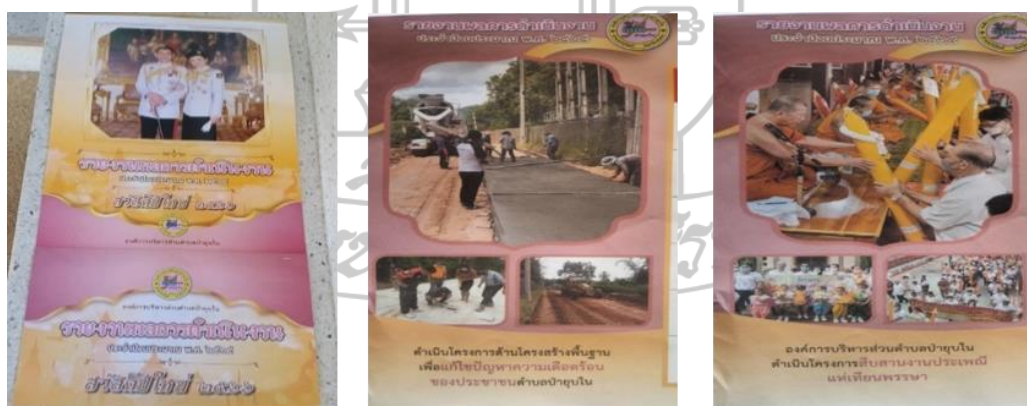
การมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินการองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้มีโอกาสพบปะกับประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่ม ชมรม องค์กรต่างๆ ฯลฯ และใช้โอกาสนี้ในการแถลงผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาให้ประชาชนทราบ อีกทั้งยังมีการสอบถามสารทุกข์สุกดิบ และถึงแม้ว่าไม่มีการประชามนักรการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจทั้ง 3 คน ก็มีการขับรถตระเวนเลาะไปตามหมู่บ้าน หากมีงานสังสรรค์ ก็จะแวะร่วมวงสนทนา เพื่อสร้างความคุ้นเคย ซึ่งนายพิบูลย์ ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) เล่าว่า “บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจที่ชาวบ้านจะพบเห็นกันอยู่บ่อย ๆ คือ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ จะขับรถวนเวียนไปทั่วตำบล เวลาบ้านไหนมีงานอะไร ไม่เคยปฏิเสธ ไม่ว่าจะในหรือนอกพื้นที่ และทั้ง ๆ ที่บางงานก็ไม่จำเป็น แต่ก็ไปทั้ง 3 คน” โดยนายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ มีการลงพื้นที่พบประชาชนเพื่อรับฟังปัญหา สอบถามสารทุกข์สุกดิบ ตลอดมา การที่สมาชิกในครอบครัวยุทธเจริญกิจลงพื้นที่พบปะประชาชนโดยสลับสับเปลี่ยนกันไป ถือเป็นกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองที่ดีอย่างหนึ่ง” และนายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “การออกเวทีประชามหรือการไปตามงานประเพณีต่างๆ บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ จะผลัดเปลี่ยนกันไป โดยมีนักรการเมืองทั้ง 3 คนเป็นหลัก และยังมีแกนนำ ผู้นำ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ช่วยในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อสร้างความรับรู้แก่ประชาชน แต่ตนเห็นว่าในปัจจุบันเป็นสังคมโซเชียล น่าจะมีเพจเฟสบุ๊ก ส่วนตัวเพิ่มเติมเข้ามาช่วยเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่ง”

ภาพที่ 20 การร่วมประชุมประชามหมู่บ้านและตำบลในตำบลป่ายุบใน, สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, 2567

2.1.3.2 การสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม

(1) ปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในในรอบปี ได้ดำเนินการแล้วเสร็จหรือมีความก้าวหน้าอย่างไร ซึ่งเป็นผลงานโดยตรงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ซึ่งนางดวงตา ล้อมดวงจันทร์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายก อบต.ป่ายูบใน ใช้ปฏิทินเป็นสื่อกลางเพื่อบอกให้ประชาชนรู้ว่าผลงานในรอบปีที่ทำไปมีอะไรบ้าง และได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังปัญหา และให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับงานของ อบต.” ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ช่องทางการสื่อสารของทางราชการที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน มีปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานในรอบปี ซึ่งจะจัดทำเป็นประจำทุกปี เพื่อแสดงให้เห็นประชาชนทราบว่าในปีงบประมาณที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในภายใต้การบริหารงานของผม ได้ใช้งบประมาณไปเท่าไร นำไปทำอะไร และทำที่ไหนบ้าง แต่ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ปฏิทินจึงมีภาพกิจกรรมเพียงบางส่วนเท่านั้น” ด้านนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีจุดอ่อนด้านกลยุทธ์ในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อสร้างความรับรู้แก่ประชาชน เพราะไม่ค่อยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ นายกเป็นคนพูดไม่เก่ง ประกอบกับไม่มีหน้าม้าหรือตัวแทน มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน ในรูปแบบของสื่อปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งยังไม่น่าสนใจ”

ภาพที่ 21 ปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานประจำปี, สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน, 2567

(2) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ กลุ่มไลน์ตำบลป่ายูบใน facebook fanpage ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน อีก 2 เพจ ได้แก่ ป่ายูบใน.go.th และ กู้ชีพ-กู้ภัย-อบต.ป่ายูบใน เป็นช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ งาน/กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ภายใต้การบริหารงานของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ รวมถึงการไปเข้าร่วม งาน/กิจกรรม/

โครงการต่างๆ ของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับหน่วยงานอื่น และรวมถึงการใช้สื่อสังคม (Social Media) เพื่อเป็นการส่งข้อมูลข่าวสารและรับข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายทางสังคม (Social Network) โดยในตำบลป่ายุบใน ผู้นำชุมชนทั้งท้องที่และท้องถื่นได้ตั้งกลุ่มไลน์ตำบลขึ้น ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำนันตำบลป่ายุบใน ได้ใช้ในการสื่อสารกับประชาชนในตำบล โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ช่องทางการสื่อสารของทางราชการที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มี Facebook Fan Page 2 เพจ ได้แก่ ป่ายุบใน.go.th และ กู้ชีพ-กู้ภัย-อบต.ป่ายุบใน ที่เป็นช่องในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมถึงการไปเข้าร่วม งาน/กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ หน่วยงานอื่นอีกด้วย” สอดคล้องกับนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ตระกูลผมไม่เน้นเรื่องการสื่อสารทางโซเชียล แต่เน้นการลงพื้นที่ทำงาน การเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ แต่สำหรับผมนั้น จะมีไลน์กลุ่มตำบล ซึ่งรวมผู้นำในพื้นที่ทั้งหมด ทำให้รับรู้ข่าวสารหรือปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รวดเร็ว อีกทั้งผมยังขอให้ผู้นำแต่ละหมู่บ้าน ดึงเข้าไลน์หมู่บ้านด้วย” ซึ่งนายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ตำบลป่ายุบใน โดยผู้นำการปกครองท้องที่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้ตั้งไลน์กลุ่มขึ้นเพื่อให้การสื่อสารแจ้งข้อมูลข่าวสารและการรับรู้รับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และการแก้ปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในการใช้ไลน์กลุ่มดังกล่าว นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในไลน์กลุ่มด้วย ส่วน facebook ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ใช้ประชาสัมพันธ์การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน” เช่นเดียวกับนายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ผมเห็นนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ที่อยู่ในกลุ่มไลน์และรับทราบปัญหาความเดือดร้อน เช่น ถนนพัง ไฟดับ น้ำไม่ไหล ช่างพังบ้าน ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ต่าง ๆ ของประชาชน แต่ไม่เห็นว่ามีเพจเฟซบุคที่นี้การเมืองส่วนใหญ่มีไว้สำหรับให้แฟนเพจให้ติดตามความเคลื่อนไหว น่าจะเพราะนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อายุมาก จึงไม่เก่งเรื่องการใช้สื่อโซเชียล แต่ที่เห็นบ่อยจะใช้ตัวเองและเพื่อนฝูงคนสนิทเป็นสื่อให้ ชาวบ้านจะรู้ว่าคนเหล่านี้เป็นตัวแทนคนในตระกูล ยุทธเจริญกิจ ” ด้านนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีจุดอ่อนด้านกลยุทธ์ในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อสร้างความรับรู้แก่ประชาชน เพราะไม่ค่อยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ นายก็เป็นคนพูดไม่เก่ง ประกอบกับไม่มีหน้าม้าหรือตัวแทน มีเพียงเพจเฟซบุค ซึ่งเป็นพื้นที่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และมีเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในที่คอยลงประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน”

ภาพที่ 22 เพจ ปายุบใน.go.th และเพจ กู้ชีพ-กู้ภัย-อบต.ปายุบใน, ผู้ศึกษา, 2567

(3) การใช้ป้ายประชาสัมพันธ์ ในการเลือกตั้งในตำบลปายุบใน การจัดกิจกรรม/โครงการ การประชาสัมพันธ์ การณรงค์ เชิญชวน เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ประชาชนในพื้นที่ทราบข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ ในประเด็นการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อมของตระกูลยุทธเจริญกิจ นางกัญต์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ในช่วงหาเสียงเลือกตั้งนายก นายนิติพัฒน์จะทำป้ายคัทเอาท์ติดตามแยกสำคัญ ๆ และศาลาประจำหมู่บ้าน” สอดคล้องกับนายบุญธรรม ฝอยทอง (สัมภาษณ์ 24 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “ป้ายประชาสัมพันธ์จะมีเฉพาะในโอกาสที่มีการหาเสียงเลือกตั้งร่วมกับการลงพื้นที่และขบวนรถแห่” ซึ่งในประเด็นนี้ นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “เรื่องป้ายหาเสียง เราทำไม่เยอะ ติดตั้งแค่หมู่บ้านละ 2-3 จุด เน้นการลงพื้นที่ด้วยตัวเองมากกว่า”

ภาพที่ 23 ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการจิ้งควาย และโครงการวันเด็ก, ออนไลน์, 2567

จากข้อมูลแนวทางในการสื่อสารทางการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ใช้แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทั้งทางตรงในการเข้าหาประชาชนโดยไม่ถือตัว การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม งานบวช งานแต่งงาน งานศพ งานประเพณีต่าง ๆ ไม่เคยขาด ทำให้เป็นที่พอใจของประชาชน เป็นการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองได้เป็นอย่างดี ส่วนการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม การใช้ปฏิทินรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ควรพัฒนาเพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากยิ่งขึ้น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีประโยชน์ในส่วนของกลุ่มไลน์ที่ทำให้ทราบข่าวสารอย่างรวดเร็ว การใช้ป้ายประชาสัมพันธ์จะมีเพียงช่วงที่มีการหาเสียงเลือกตั้ง นอกนั้นจะเป็นป้ายโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป้ายบูบใน

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

2.2.1 ด้านการเมือง

วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น ต้องมีและใช้ทรัพยากรทางการเมืองในการสร้างฐานอำนาจ การเข้าสู่อำนาจ การรักษาฐานอำนาจและการสืบทอดอำนาจ ซึ่งวิธีการของแต่ละคนแต่ละพรรคการเมืองอาจไม่เหมือนกัน การเข้าสู่อำนาจของนักการเมืองท้องถิ่นและการเข้าสู่อำนาจของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ต้องผ่านการเลือกตั้งจากประชาชนในตำบลป้ายบูบใน รวมถึงตระกูลยุทธเจริญกิจแต่ละคนต้องมีทรัพยากรทางการเมือง ได้แก่ เงินทุน มีความเป็นผู้มี นำ มีการศึกษา มีความรู้ความสามารถ และมีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้ใช้วิธีการทางการเมือง ได้แก่

2.2.1.1 การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ นักการเมืองท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่รัฐในระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่อยู่ในระดับล่างสุดในการบริหารราชการ ใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด ซึ่งสังคมไทยเป็นสังคมอุปถัมภ์ นักการเมืองท้องถิ่นจึงใช้วิธีการอุปถัมภ์ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมงานกิจกรรมทางสังคม เช่น งานแต่งงาน งานศพ งานบุญ ประเพณี การบริจาคเงินช่วยเหลือคนเดือดร้อน ยากจน ทั้งการอุปถัมภ์ในเครือญาติ การอุปถัมภ์ในหมู่มิตร นอกจากนั้น การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัดระดับชาติ ซึ่งเกื้อกูลผลประโยชน์กันในการเลือกตั้ง ตระกูลยุทธเจริญกิจได้สนับสนุนผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ จนได้รับการเลือกตั้งทั้งระดับจังหวัดและระดับชาติ ผลตอบแทนที่ได้รับคือการช่วยเหลือด้านงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่เป็นผลงานของตระกูลยุทธเจริญกิจตลอดมา และการให้ผลประโยชน์ตอบแทนของนักการเมือง อาจเป็นเงินซื้อเสียง การให้หรือช่วยเหลือด้านทรัพย์สินหรือเครื่องมือต่าง ๆ การให้โอกาสในหน้าที่การงาน การใช้เงินส่วนตัวช่วยเหลือผู้เดือดร้อน การใช้เงินประกันตัวผู้ต้องหา การจัดเลี้ยงในวันสำคัญ หรือในโอกาสต่าง ๆ เพราะการตอบแทนสังคม ไม่ได้จำกัด

ว่าจะต้องเป็นเงินเท่านั้น การให้ในชีวิตประจำวัน การให้กับกลุ่มคนที่กำลังเดือดร้อน การเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคมในองค์กร/ชุมชนต่าง ๆ ที่ยังต้องการกำลังร่างกายและทุนทรัพย์ยังมีอีกมาก

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเรื่องการให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ ของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ครอบครัวเราทำความดีช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน ช่วยโดยไม่คาดหวังอะไร เราไม่ได้ใช้เงินซื้อเสียงเพื่อว่าจ้างคนมาลงคะแนน ในการเลือกตั้งประชาชนมาด้วยใจจริง ๆ ไม่ว่าจะกับชาวบ้านหรือผู้นำชุมชนสามารถใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งได้อย่างเสรี ไม่เคยเสนอผลประโยชน์ใด ๆ ไม่ว่าจะการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนันสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล บิดาของผมไม่สนับสนุนให้ใช้เงินในการซื้อเสียงหรือให้การตอบแทนทรัพย์สินอย่างอื่น” สอดคล้องกับนางจิรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “การให้ประโยชน์ตอบแทนทางการเมืองไม่เคยทราบว่าการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจจะให้เพื่อการเมือง เห็นแต่ทำให้สังคมส่วนรวม เช่น ในการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาความต้องการ จะมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณไม่พอ ก็จะติดต่อประสานงานของงบประมาณจากหน่วยงานอื่นที่สูงขึ้นไป เพราะมีพรรคพวกที่เคยช่วยเหลือกันอยู่ ทำให้ตำบลป่วยใน ไฟสว่าง ทางสะดวก” เช่นเดียวกับนายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่เล่าว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ไม่ได้ใช้เงิน แต่ใช้ความดี คนเลือกสบายใจ การเลือกตั้งทุกระดับใครทำอะไรก็จะเห็นกันหมด ชาวบ้านคงไม่เอา ถ้ามีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง เพราะถ้าได้รับเลือกตั้งจะเข้าไปหาประโยชน์ถอนทุนคืน” โดยที่นายบัลลังก์ กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มักเป็นเจ้าภาพในงานบุญ งานบวช งานประเพณีต่าง ๆ เป็นการให้เพราะเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการเป็นคนดี สามารถทำให้ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมอีกด้วย”

ในเรื่องการให้ประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ นี้ นางสาวนางสาวศวิมล นามแก้ว (สัมภาษณ์ 10 มกราคม 2566) ได้ให้ข้อมูลว่า “นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ช่วยแนะนำงานในวังจันทร์วัลเลย์ ในส่วนของโรงแรมดิเอนโคนีให้ดิฉัน และช่วยหางานให้ชาวบ้านในตำบลป่วยในอีกหลายคน มีงานทำในวังจันทร์วัลเลย์ ได้อยู่ใกล้บ้าน อยู่กับครอบครัว ซึ่งประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก” ซึ่งนายอำนาจ เฟื่องฟูง (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการช่วยเหลือสาธารณชน ซึ่งที่ผมเห็นก็มีการบริจาคเงินเพื่อซื้อของช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนเป็นค่าอาหารเครื่องดื่มให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ออกดำเนินงานหรือทำกิจกรรมในชุมชน” เช่นเดียวกับนายธีรนนท์ กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “ก็เห็นมีบ้างเวลา มีกิจกรรมในชุมชนผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะออกเงินร่วมกับชาวบ้านซื้ออาหารเครื่องดื่มแต่ไม่ใช้การซื้อเสียง” ส่วนนายสุรชัย กังวลกิจ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “การให้ประโยชน์ตอบแทนที่เป็นรูปธรรม คือการทำให้ประชาชนสะดวกสบายและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น การก่อสร้าง/

ปรับปรุง/ซ่อมแซมถนน เพื่อประโยชน์ในการสัญจร และการขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคและผลผลิตทางการเกษตร การติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าแสงสว่างในชุมชนและจุดที่มีความเสี่ยงเพื่อช่วยลดอุบัติเหตุ และเพิ่มความปลอดภัยให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และการเกษตร รวมถึงการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อสนับสนุนการเกษตรอีกด้วย” แต่ในเรื่องดังกล่าว นายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) มองว่า “ผมไม่ทราบว่าตระกูลยุทธเจริญกิจมีการอุปถัมภ์คำชู่หรือให้การตอบแทนอะไรกับใครหรือไม่ แต่เท่าที่ทราบเป็นการใช้ระบบเส้นสายพวกพ้องมากกว่า เพราะเมื่อใดที่เขาต้องการความช่วยเหลือมักมีพวกพ้องที่พร้อมจะยื่นมือเข้าไปช่วยทันที”

2.2.1.2 วิธีการใช้อำนาจ อิทธิพล นักการเมืองหรือผู้ที่เข้าสู่การเมืองย่อมเป็นผู้มีอำนาจซึ่งเป็นไปตามหน้าที่ในบทบาทขณะนั้น เป็นอำนาจที่มีกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการรองรับ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน สังคมส่วนรวม เป็นการใช้อำนาจที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ ส่วนอิทธิพลเป็นเรื่องของการใช้ความสามารถเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคล ทำให้ประชาชนเปลี่ยนความนิยมมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสนับสนุนผู้นั้น บทบาทหน้าที่เป็นพลังหรือความสามารถที่มีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติ โดยอำนาจของบุคคลที่ชอบด้านกฎหมาย ขึ้นอยู่กับสถานะที่ตนครอบครอง หรือเป็นอยู่ เช่น นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ เป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ย่อมมีบทบาทหน้าที่ในงานที่รับผิดชอบ เป็นการกระทำให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนทัศนคติ ความคิด โดยไม่มีการใช้อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือใช้กำลัง

เรื่องการใช้อำนาจ อิทธิพล ของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า

“ตระกูลผมไม่มีอิทธิพล ไม่มีแผนการ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมหรือกลอุบายใด ๆ มีแต่ความดี และให้ความเท่าเทียมกับประชาชนทุกคน และในฐานะที่ผมเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจภูธรวังจันทร์ (กต.ตร.) จึงมีบางครั้งช่วยเหลือคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ยุติตกลงกันที่โรงพัก ไม่ต้องไปถึงศาล และกำนันธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ก็ช่วยไกลเกลี่ยข้อพิพาทในหมู่บ้านให้ตกลงกันได้โดยไม่ต้องพึ่งส่วนราชการต่างๆ ส่วนในบทบาทของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังจันทร์ (กศน.) ผมได้ช่วยระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ มาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและวางนโยบายโดยผลักดันให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งไม่มีโอกาสได้เรียนในระบบเหมือนกับผู้อื่น ส่วนการพัฒนา

พื้นที่ตำบลป่ายุบใน ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พุทธศักราช 2558-2561 และ พุทธศักราช 2561-2565 ผมใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ประชาชน เสนอโครงการผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนยังต้องการให้ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำ ไฟสาธารณะ ซึ่งเป็นโครงการที่อำนวยความสะดวกที่ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน กระจายไปทุกหมู่บ้าน ถ้างบประมาณ มีน้อยก็เฉลี่ยกันไปจะได้ไม่เกิดความขัดแย้ง ส่วนกำนันธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ก็ช่วยรับผิดชอบเรื่องความสงบเรียบร้อย ปัญหาเสพติด ดูแลแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้าน สำหรับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ก็ได้ช่วยประสาน หน่วยงานราชการหน่วยงานต่าง ๆ ไม่มีการใช้อิทธิพลในทางลบแต่ประการใด”

ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ช่วยเหลือสังคมมาอย่างยาวนาน สังคมคุณงาม ความดีตั้งแต่ก่อนเข้าสู่การเมือง และเมื่อเข้าสู่การเมือง ได้ใช้บทบาทตามอำนาจหน้าที่ พุ่มเทในการ ปฏิบัติงาน สามารถสร้างผลงานได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ประจักษ์ ในการเลือกตั้งที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ เกี่ยวข้อง จึงได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชนโดยไม่ต้องซื้อเสียง หรือใช้กำลังบังคับข่มขู่ โดย นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ให้สัมภาษณ์ว่า “บิดาของผม ไม่ได้เข้าสู่ การเมืองแบบก้าวกระโดด แต่ได้สร้างบารมีมาตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้าน มาเป็นกำนันแล้วจึงมาสมัครเป็น นายองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นแนวทางให้ลูกได้เดินตามเป็นโอกาสให้ได้สร้างความดี เป็นบารมี ให้คนในตำบลเห็นในการเลือกตั้งต่าง ๆ เราจึงได้รับเสียงค่อนข้างมากโดยไม่ต้องใช้เงินซื้อเสียง ไม่ต้อง ใช้อำนาจหรืออิทธิพลใดที่ไม่ถูกต้อง” โดยที่นายบัลลังก์ กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ไม่พบการใช้อิทธิพลของตระกูลยุทธเจริญกิจ เนื่องจากชาวบ้านกล้าคิดกล้าตัดสินใจ มากขึ้น ไม่สามารถขี้น้ำได้ และจากการที่ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นหัวคะแนน ให้แก่นักการเมืองอื่นด้วย จึงรู้จักนักการเมืองและข้าราชการประจำในระดับสูงหลายคน และตระกูล ยุทธเจริญกิจไม่ต้องใช้เงินซื้อเสียงในการเลือกตั้ง เพราะได้ใช้เงินและความดีไปก่อนแล้ว ไม่ต้องใช้ อิทธิพลเถื่อนหรือให้ใครมาบีบบังคับให้เลือก และการเลือกตั้งในตำบลป่ายุบใน ตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่สนับสนุนใครเป็นพิเศษ แต่สนับสนุนทุกคนเท่า ๆ กัน เมื่อได้รับเลือกแล้ว ก็มาทำงานร่วมกัน” สอดคล้องกับที่นายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “การเลือกตั้งในตำบล ป่ายุบในไม่มีการใช้ความรุนแรง ใครทำอะไรก็เห็นกันหมด การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายองค์การบริหารส่วนตำบลชาวบ้านจะเลือกใครก็ดูตามความรู้ ความสามารถ นโยบายเข้าถึงชาวบ้านหรือไม่ ช่มเหล่งแกคนอื่นหรือไม่ ใครคิดว่ามีเงินแล้วจะเอาเงิน มาซื้อเสียง จะไม่มีทางชนะ ถ้าไม่มีความดีมาก่อน” เช่นเดียวกับนางจุ่ม จันโอ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจหมดเงินไปกับการช่วยเหลือชาวบ้านมาก พี่น้องเขาพร้อมที่จะ ช่วยกัน ใครเดือดร้อนอะไรก็ไปหานายกหรือกำนันได้เลย การเลือกตั้งไม่ต้องกลัวว่าจะมีใครมาทำ

อะไร ไม่ต้องบังคับขู่เข็ญ เลือกได้ตามสบาย” ซึ่งนายบุญร่วม ฝอยทอง (สัมภาษณ์ 24 พฤศจิกายน 2565) มีความเห็นในลักษณะเดียวกันว่า “ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในพื้นที่หรือการเมืองระดับชาติ ผู้สมัครต่างก็มองหาผู้ที่จะช่วยในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และญาติพี่น้องเป็นผู้ที่อยู่ในสายตาของนักการเมือง ถ้าได้คนในตระกูลนี้มาช่วย จะทำให้ได้รับคะแนนเสียงมาก ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นที่รู้จักว่าไม่ใช่เป็นบุคคลที่แสวงหาประโยชน์มาให้ตนเอง หรือพรรคพวก จะเห็นได้จากการวางตัวของคนในตระกูลมีความตรงไปตรงมา ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม หรืออิทธิพลในทางลบ ประชาชนในพื้นที่ไม่มีความกดดัน ในการแสดงออกทางการเมือง การแข่งขัน ในการเลือกตั้งในพื้นที่ ทุกคนสามารถใช้สิทธิใช้เสียงได้โดยอิสระ”

บทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายจัดตั้ง ได้ให้อำนาจแก่ผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยแบ่งอำนาจให้แก่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทั้ง 2 คน เพื่อช่วยเหลือในการบริหารงาน ไม่ได้รวมอำนาจไว้โดยลำพัง ทำให้ประชาชนรวมถึง หน่วยงานต่าง ๆ เกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพ โดยนายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวลี (สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลในเรื่องนี้ว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีอิทธิพลแต่มีการใช้อำนาจตามหน้าที่ เช่น การมอบอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในเรื่องต่างๆ หรือการมอบหมาย สั่งการ ให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ประกอบกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้มีความมุ่งมั่นตั้งใจเป็นที่เคารพนับถือของ คนทุกระดับ” ซึ่งนาย คมกริช มิสเกตู (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ให้ความเห็นว่า “นักการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการสร้างความสัมพันธ์ การพูดคุย และการสร้างความเชื่อมั่นกับทุกหน่วยงานว่าจะสร้างความเจริญได้จริง และมีการใช้อำนาจแต่ไม่ใช่อิทธิพลเป็นอำนาจจากหน้าที่การงาน เช่น อำนาจในการอนุมัติให้บริษัท ปตท. สร้างอาคารหรือทำการขุดลอก ในส่วนนี้ นักการเมืองดังกล่าว สามารถดึงงบจากบริษัท ปตท. มาสร้างความเจริญตามอำนาจหน้าที่” อีกประการหนึ่งคือตระกูลยุทธเจริญกิจ พื้นเพมาจากชาวสวนธรรมชาติ ไม่มีธุรกิจอื่น ดังนั้น ในการได้เข้ามาบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลป่ายุบใน จึงไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจอิทธิพลเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เรื่องนี้นายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีการใช้ อิทธิพล แต่ใช้อำนาจที่มีตามตำแหน่งหน้าที่การงาน ประกอบกับเป็นผู้มีบารมีที่พูดอะไรออกไปแล้ว มักมีคนเกรงใจ อีกประการหนึ่งคือ ตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่มีธุรกิจและไม่เป็นหุ้นส่วนในบริษัทห้าง ร้านต่าง ๆ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะงานก่อสร้างในโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน การบริหารงานจึงเป็นไปอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้”

จากข้อมูลวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ ทั้งการอุปถัมภ์ในเครือญาติ การอุปถัมภ์ในหมู่มิตร และสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ จังหวัดระดับชาติ มีการใช้อำนาจตามบทบาทหน้าที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม ส่วนรวม ซึ่งมีอิทธิพลต่อจิตใจ ทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคล ทำให้ประชาชน เปลี่ยนความนิยมมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

2.2.2.1 การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ ตำบล ป่ายุบในเป็นพื้นที่ที่กฎหมายผังเมืองรวมของจังหวัดระยอง กำหนดให้เป็นพื้นที่สีเขียว และเป็นเขต นิคมสหกรณ์ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรทำเกษตรกรรม ประกอบกับ แผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ได้มุ่งเน้นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ต่อมาบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นโรงงานกลั่นน้ำมัน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง มีโครงการขยายฐาน การผลิตมายังตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จึงถูกชาวบ้านตำบลป่ายุบในและตำบล ไกล่เคียงต่อต้านอย่างหนัก ซึ่งนางกัณฑ์กัณฑ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “เดิมทีบริษัท ไออาร์พีซี ได้กว้านซื้อที่ดินบริเวณหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 5 ตำบลป่ายุบใน ไว้นานแล้ว และ ต่อมาในปี 2553 ตัวแทนบริษัทได้เข้ามาในพื้นที่เพื่อหาแรงงาน โดยให้ข้อมูลกับชาวบ้านว่าจะสร้าง บ้านพักคนชราและมหาวิทยาลัย แต่ท้ายที่สุดก็มีข่าวแพร่สะพัดจากตัวแทนชาวบ้านที่เป็นธรรมาภิบาล หน่วยงานให้กับบริษัทฯ ว่า ไออาร์พีซีจะขยายโรงงานจากตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง มายังพื้นที่ ตำบลป่ายุบใน ทำให้เกิดการต่อต้านจากชาวบ้าน”

ภาพที่ 24 การรวมตัวของเครือข่าย 10 จังหวัดภาคตะวันออก ณ ศูนย์สมุนไพรรักษาบ้านหมอก หมู่ 1 บ้านเขาขุนอินทร์ ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เพื่อต่อต้านอุตสาหกรรม,

<https://mgronline.com/local/detail/9540000017190>, 2567

ต่อมาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เข้ามาในพื้นที่แทน ในที่สุดได้เกิดการลงนามในบันทึกข้อตกลง (Memorandum Of Understanding: MOU) ร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ผมเห็นว่านโยบายการพัฒนาพื้นที่ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ไม่ได้สร้างโรงงานอุตสาหกรรมที่จะทำให้มีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเหมือนที่อื่น เช่น ที่มาบตาพุดหรือที่ปลวกแดง แต่เป็นสถานศึกษาระดับสูง การศึกษาพัฒนาและการศึกษาวิจัย ซึ่งในอนาคตลูกหลานคนตำบลป่ายูบในจะได้มีโอกาสเข้าเรียนและมีงานทำ มีรายได้ที่สูงขึ้น เราคงได้เห็นในอนาคตแน่นอน ผมจึงสนับสนุนให้มีการทำประชาคมให้ชาวบ้านรู้ถึงข้อมูลที่เป็นจริง ส่วนการตัดสินใจชาวบ้านก็จะมีวิจารณญาณของเขา ผมไม่ได้บีบบังคับ และต่อไปในอนาคต ผมเชื่อว่าตำบลป่ายูบใน จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งที่อยู่อาศัย จะมีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมาก”

ระบบเศรษฐกิจของชาวบ้านเริ่มเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแต่เดิมนั้นมีการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันมีการค้าขายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวและนักลงทุน จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในมีฐานภาษีและสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในพุทธศักราช 2565 สามารถจัดเก็บภาษีอันเนื่องมาจากการลงทุนในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการขออนุญาตก่อสร้าง จึงเริ่มมีผู้ประกอบการซึ่งเป็นประชาชนทั้งในพื้นที่และจากต่างพื้นที่มายื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์กับองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองการบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน เห็นว่าโครงการต่าง ๆ ที่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะดำเนินการเป็นการพัฒนาด้านนวัตกรรมและด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและอื่น ๆ ไม่ได้มีภาคอุตสาหกรรมที่จะทำให้ชุมชนตำบลป่ายูบในมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จึงได้เปิดโอกาสให้ตัวแทนจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เข้ามาให้ข้อมูลแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ จนประชาชนยินยอมให้มีการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว โดยนายฉันทวัฒน์ ชุมบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ระยะแรกที่กลุ่ม ปตท. เข้ามา ชาวบ้านกลัวว่าจะมีมลภาวะทางอากาศ มีการทิ้งน้ำเสียลงแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสวนผลไม้ แต่ตอนนี้ยังไม่ปรากฏ และในอนาคตก็ต้องดูกันต่อไป ถ้าได้ผู้บริหารที่รับประโยชน์จากนายทุน ชาวบ้านก็อาจได้รับผลกระทบ คนตำบลป่ายูบใน ที่มีความรู้สูง ๆ มีน้อย ส่วนใหญ่ที่ได้ทำงานก็เป็นงานที่ใช้แรงงาน จะต่อไปลูกหลานเรียนมาอาจจะได้ทำงานที่ดี”

ในโอกาสนี้ ประชาชนในตำบลป่ายูบในสามารถเข้าทำงานในส่วนงานต่าง ๆ สร้างงานและสร้างรายได้ จะเห็นได้ว่าประชาชนตำบลป่ายูบใน ได้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาพื้นที่ วังจันทร์วัลเลย์ ได้แก่ การสร้างงานการมีงานทำ ประชาชนในตำบลป่ายูบในไม่ต่ำกว่า 100 คน ได้ทำงานในโครงการวังจันทร์วัลเลย์ โดยกระจายอยู่ตามส่วนงานต่าง ๆ เช่น งานรักษาความปลอดภัย งานแม่บ้าน งานสวน และต่อไปเมื่อลูกหลานคนตำบลป่ายูบในจบการศึกษาที่ตรงกับความต้องการ จะมีโอกาส

ทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ที่สูงขึ้น ซึ่งนายเปรมศักดิ์ ปรีชา (สัมภาษณ์เพิ่มเติม 8 ธันวาคม 2566) ได้ให้ข้อมูลว่า “มีการจ้างแรงงานประชาชนในวัยทำงานในตำบลป่ายุบใน กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ (RFI) สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เกษตรนวัตกรรม (CDTI) ศูนย์วิจัยของ ปตท.สผ. (PTIC & RASC) โครงการนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ปตท. คนว.) ขณะนี้มีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น 264 คน ซึ่งจำนวนดังกล่าว มีการจ้างงานประชาชนในตำบลป่ายุบใน ในส่วนงานรักษาความปลอดภัย รักษาความสะอาด และงานดูแลสวน มากกว่า 100 คน”

หน่วยงาน	KVIS	VISTEC	RFI	CDTI	PTIC & RASC	คนว.
1.EnCo	1	1	0.8	0.2	1	4
2.ฝ่ายบริหารอาคาร	4	6	1	1	6	-
3.งานวิศวกรรม	7	19	4	2	11	4
4.งาน รปภ.	21	34	12	5	-	16
5.งานรักษาความสะอาด	19	28	4	3	-	10
6.งานดูแลสวน	5	11	14	8	-	هما บ. มิราอิ
รวมทั้งสิ้น	57	99	35.8	19.2	18	34

ภาพที่ 25 ตารางแสดงจำนวนแรงงาน ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์, นายเปรมศักดิ์ ปรีชา, 2567

ทั้งนี้ เกษตรกรโดยรอบพื้นที่โครงการวังจันทร์วัลเลย์ที่ทำสวนผลไม้ปลูกพืชผัก มีผลผลิตจากกลุ่มอาชีพ ยังสามารถตั้งจำหน่ายสินค้าสองข้างทาง และมีธุรกิจห้องเช่า ธุรกิจตู้ซักรีดหยอดเหรียญ เกิดขึ้นอีกมาก สร้างรายได้ให้คนในชุมชนได้เป็นอย่างดี การพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานของโครงการวังจันทร์วัลเลย์ยังทำให้ชาวบ้านที่อยู่อาศัยโดยรอบได้รับประโยชน์ไปด้วย โดยนายก่าจัต คุ่มอุบลอย (สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2565) ได้เล่าว่า “ตั้งแต่นายกได้สนับสนุนให้ วังจันทร์วัลเลย์มาตั้งอยู่ในพื้นที่ป่ายุบใน ทำให้พื้นที่รอบนอกวังจันทร์วัลเลย์ได้รับการพัฒนาขึ้นมาก ทั้งถนนและไฟฟ้า อีกทั้งชาวบ้านที่มีผลผลิตจากสวนสามารถนำมาจำหน่ายให้บุคลากรเจ้าหน้าที่ของวังจันทร์วัลเลย์ และชาวบ้านมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น” สอดคล้องกับนายสุบิน สมดี (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ที่กล่าวว่า “วังจันทร์วัลเลย์มีบุคลากรในส่วนงานต่าง ๆ และแรงงานในไซต์งานก่อสร้าง รวมประมาณ 500 คน มีการใช้จ่ายในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ในการกินอยู่ ดำรงชีวิต เป็นโอกาสของคนตำบลป่ายุบใน ที่จะสร้างธุรกิจสร้างงาน มีส่วนแบ่งจากรายจ่ายเหล่านี้ได้อย่างดี ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้นำในพื้นที่ด้วยที่ผ่านมา ท่านนายกนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารวังจันทร์วัลเลย์ จึงเป็นโอกาสให้คนตำบลป่ายุบในได้มีตำแหน่งหน้าที่การงาน ตามการ

ประสานงานของนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ตรงตามความสามารถที่เขาจะทำได้”

อย่างไรก็ตาม พระครูวิเศษณ์ศุกกิจ (สัมภาษณ์ 14 ธันวาคม 2565) มีความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ ว่า “การพัฒนาในวังจันทร์วัลเลย์ควรควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่ตำบลป่ายุบใน บุคลากรในวังจันทร์วัลเลย์ควรมาร่วมกิจกรรมกับชุมชน ในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม ให้มากขึ้น ไม่ใช่สนับสนุนมาแค่เงินเท่านั้น เพราะเงินยังไม่สามารถทำให้ชาวบ้านสบายใจได้”

2.2.2.2 การพัฒนากลุ่มอาชีพ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในสมัยที่หนึ่ง ระหว่างพุทธศักราช 2554 ครบวาระเมื่อพุทธศักราช 2557 โดยได้อยู่รักษาการในตำแหน่งต่อ และได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ต่อในสมัยที่สอง ตั้งแต่พุทธศักราช 2564 และจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในพุทธศักราช 2568 ซึ่งตั้งแต่พุทธศักราช 2554 ถึง 2566 รวม 12 ปีที่ได้ดำรงตำแหน่งอยู่นั้น มีนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญไปที่การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชนในตำบลป่ายุบใน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้อาชีพที่มั่นคง โดยจัดให้มีการอบรมการพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้าน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งนางสาวดาวเรือง อัมฤทธิ (สัมภาษณ์ 15 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้กลุ่มอาชีพเกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ไม่มีแหล่งน้ำเพียงพอผลไม่ได้ราคา เกษตรกรจึงไม่ต้องแปรรูปนิยมนานผลไม้สด มีนักท่องเที่ยวและพ่อค้าเข้ามาซื้อถึงสวน ทำให้กลุ่มอาชีพมีรายได้ ถ้าราคาตกก็จะต้องแปรรูปผลผลิตกันอีก อบต. ก่อนข้างมีความพร้อมในการพัฒนาความรู้ให้แก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ อยู่แล้ว” สอดคล้องกับนายภากร กิจจินดาหธา (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “ตำบลป่ายุบในเป็นพื้นที่ชนบท มีฐานเศรษฐกิจอยู่ในภาคการเกษตร ประชาชนมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพ ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการพัฒนาอาชีพ นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำหนดตำบลป่ายุบในเป็นผู้ส่งเสริม และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เป็นผู้สนับสนุนมาโดยตลอด แต่ก็เป็นเพียงการฝึกอาชีพให้ประชาชน จัดสรรงบประมาณให้แก่กลุ่มอาชีพ เพราะท้องถิ่นขนาดเล็กยังไม่มีขีดความสามารถพอ ผู้นำจึงทำกิจกรรมการพัฒนาเล็ก ๆ เท่าที่สามารถทำได้” เช่นเดียวกับนายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “อบต. มีการตั้งงบประมาณในการพัฒนาอาชีพ บางครั้งเห็นว่าให้ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่เขาอยากทำป่ายุบในมีชนมกุชชายุที่ขึ้นชื่อ เจ้าของสูตรก็มาถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้านโดยไม่หวง เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง และ อบต. ยังสนับสนุนให้ผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกัน รวมกันเป็นกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ”

จากการศึกษาเอกสารแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี ประกอบข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี พบว่าตั้งแต่พุทธศักราช 2554 ถึงพุทธศักราช 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในได้จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการอบรมพัฒนาอาชีพให้กลุ่มต่าง ๆ มีโครงการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่กลุ่มอาชีพ และมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกปี โดยนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “นายกนิติพัฒน์ มีนโยบายและได้จัดสรรงบประมาณส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มอาชีพบ้านเขาไม้เนวล โดยสนับสนุนงบประมาณผ่านสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เช่น วัดน้ำตกธรรมรส สวนละไม สนามกอล์ฟวังจันทร์ ผ่านการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา ถนน มีการจัดสรรงบประมาณนำกลุ่มอาชีพในตำบลป่ายุบในไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เป็นประจำทุกปี” สอดคล้องกับนางกัญต์ ณีการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “กลุ่มอาชีพในชุมชน ได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทนจากนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ เพราะเมื่อได้รับการเลือกตั้งให้เข้าไปบริหารงาน อบต. แล้ว มีการจัดสรรงบประมาณผ่านสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบในเพื่อนำไปพัฒนากลุ่มอาชีพ และยังมีการจัดสรรงบประมาณนำกลุ่มอาชีพไปศึกษาดูงานด้วย ตระกูลยุทธเจริญกิจต้องการฐานคะแนนจากกลุ่มอาชีพ จึงเข้ามาทำความคุ้นเคย ช่วยเหลือเกื้อกูล บริจาคทุนทรัพย์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม” เช่นเดียวกับนางพิศมัย สุระอนันต์กิจ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ดิฉันทำงานร่วมกับนางชลิดา ยุทธเจริญกิจ เป็นประจำ ได้ร่วมกันทำกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ในตำบลป่ายุบใน โดยเฉพาะการพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยนายกนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้ให้ความช่วยเหลือในการสนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพ และการพาไปศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานอื่น”

ส่วนการพัฒนาอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ฝายน้ำล้น ประปาหมู่บ้าน การส่งเสริมตลาดชุมชน หรือการลดรายจ่าย ลดต้นทุนในการใช้จ่าย ซึ่งนายกนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “เพื่อให้การผลิตทางการเกษตรผลผลิตมีคุณภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในจึงต้องสร้างความพร้อมในเรื่องของแหล่งน้ำทางการเกษตรที่ใช้ในสวนผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ และเพื่อป้องกันผลผลิตราคาตกต่ำ จึงได้อบรมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิต แต่ปีที่ผ่านมาผลผลิตทางการเกษตรได้ราคาดี มีที่จำหน่าย ทำให้การแปรรูปเพิ่มมูลค่ามีการทำน้อยลง” โดยในเรื่องดังกล่าวนี้ นายรุ่งชัย ศักดินาเกียรติกุล (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “เรื่องการพัฒนากลุ่มอาชีพ นายกนิติพัฒน์ได้สนับสนุนการจัดตลาดนัดในชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้จับจ่ายใช้สอย แลกเปลี่ยนผลผลิตกันได้ง่ายขึ้น” และนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “การพัฒนาของกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ภายใต้การบริหารงานของนายกนิติพัฒน์

ยุทธเจริญกิจ นายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน กลุ่มอาชีพสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม มีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง อบรมกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน การพัฒนาต่อยอดเพิ่มเพิ่มมูลค่าผลผลิตอยู่ตลอด” และนางสาวณัฐนันท์ เห่งยมสง่า (สัมภาษณ์ 23 พฤศจิกายน 2565) ให้สัมภาษณ์ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพและชาวบ้านทั่วไป ได้รับการอบรมการแปรรูปผลผลิต การทำสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า ชาวบ้านร่วมกันทำแล้วแบ่งไปใช้ในครัวเรือน ได้ราคาต้นทุนที่ต่ำกว่าการซื้อจากภายนอก ถือว่าเป็นผลงานการพัฒนาของกลุ่มอาชีพของนายกอย่างหนึ่ง”

ภาพที่ 26 โครงการฝึกอาชีพต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน, ออนไลน์, 2567

จากการรวบรวมข้อมูลวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านเศรษฐกิจ ตระกูลยุทธเจริญกิจได้สนับสนุนการเข้ามาของกลุ่ม ปตท. จนมีการตั้งวงจันทร์วัลเลย์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจของชาวบ้าน ซึ่งแต่เดิมนั้นมีการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันมีการค้าขายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวและนักลงทุน จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีฐานภาษีและสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการพัฒนากลุ่มอาชีพโดยการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

2.2.3 ด้านสังคม

2.2.3.1 การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนจะเห็นได้จากกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี จะมีบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจเข้าร่วมเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงเสมอโดยไม่ถือตัว เป็นที่ชื่นชอบของคนในตำบลป่ายุบใน การใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติกับตระกูลคนจีนที่อพยพมาจากประเทศจีนและบุคคลในครอบครัว รวมถึงบุคคลในตระกูลอื่นที่สืบเชื้อสายมาจากผู้อพยพมาจากเมืองจีนยังนับถือกันเสมือนเครือญาติ

อีกหลายตระกูล ทำให้ตระกูลยุทธเจริญกิจมีเครือญาติจำนวนมาก มีความรัก ให้สามัคคีช่วยเหลือกัน ทั้งด้านการเมืองและเรื่องส่วนตัว ซึ่ง นายสุวรรณ โชคแสวงการ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ผมเป็นเครือญาติกับตระกูลยุทธเจริญกิจ มารดาของผมนามสกุลแซ่ตั้ง เช่นเดียวกับนายยัง แซ่ตั้ง ต้นตระกูลของอพยพเข้ามาในประเทศไทย พร้อมกับตระกูลของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ พวกเรามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีนอื่น ๆ อีกหลายครอบครัว มีอะไรก็ปรึกษาหารือกัน ช่วยเหลือกันมาตลอด” เช่นเดียวกับนางจिरภา พิทยาวิริยะพันธุ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ที่เล่าว่า “ดิฉันเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งครอบครัวของดิฉันสนิทกับครอบครัวของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีอะไรก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นับถือบิดาของดิฉันแบบพี่ชาย โดยดิฉันนั้นเรียกนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ว่า “เจ๊ก” (อา) เมื่อมีปัญหาหรือมีเรื่องไม่สบายใจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มักจะเล่าให้ดิฉันฟัง ซึ่งก็ได้ให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในหลาย ๆ เรื่อง และดิฉันยังได้รับความไว้วางใจให้ดูแลเรื่องอาหารบำรุงร่างกาย อาหารเสริมเพื่อสุขภาพ ให้แก่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ อีกด้วย” สอดคล้องกับนางภาภรณ์ ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ดิฉันเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ต้นตระกูลของดิฉัน “แซ่เจี๋ย” และได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย บิดามารดาของดิฉันเกิดที่ประเทศไทย ได้รู้จักกับนายยัง แซ่ตั้ง ซึ่งนับถือกันเหมือนญาติพี่น้อง เป็นที่พึ่งที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่กัน เมื่อดิฉันมีครอบครัวจึงได้มาซื้อที่ดินที่ตำบลป่ายุบใน และแยกตัวออกมาทำธุรกิจปั้มน้ำมัน ตระกูลของดิฉันกับตระกูลยุทธเจริญกิจมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด”

บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจยังสร้างความสัมพันธ์แบบเครือญาติกับคนในตำบลป่ายุบใน โดยใช้การอุปถัมภ์ผู้ที่เคยลำบากยากจน และได้รับความเดือดร้อน ไม่ว่าจะทางการเงินหรือในเรื่องอื่น ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ทางานให้ทำ อำนวยความสะดวกเรื่องเครื่องจักรกล เครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ให้การช่วยเหลือเป็นหัวคะแนนให้นักการเมืองระดับชาติ เมื่อนักการเมืองได้รับการเลือกตั้งแล้ว ได้กลับมาสนับสนุนให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และครอบครัวเข้าสู่บทบาทเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และการเมืองท้องถิ่น เป็นการอุปถัมภ์ในหมู่มิตรด้วยความเป็นเพื่อน เป็นผู้มีพระคุณ การเป็นผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ การที่ผู้ใดได้รับการอุปถัมภ์ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ การช่วยเหลือที่ไม่ได้เป็นทรัพย์สิน ก็จะตอบแทนด้วยความจงรักภักดี การรู้จักบุญคุณตามสติปัญญาความสามารถที่ตนมีอยู่ ดังที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ตระกูลผมมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนทั่วไป และกับนักการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมถึงข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ ผมมักจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานตามส่วนราชการหรืองานต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ” เช่นเดียวกับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่เคยอุปถัมภ์ใครเป็นพิเศษ แต่จะให้ความเท่าเทียมกับทุกคน เช่น เมื่อสมัยแรกที่บิดาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วน

ตำบลป่ายุบใน ผมได้สั่งตัดชุดปกติขาว (ชุดพิธีการ) ให้แก่ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาทุกคน และเมื่อบิดาของผมได้รับการเลือกอีกครั้งเป็นสมัยที่สอง ผมก็ได้ตัดชุดปกติขาวให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ด้วย ทั้งนี้ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและแสดงความเป็นมิตร ในเมื่อทุกคนเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือกมา และเพื่อความพร้อมเพรียงสวยงามเป็นระเบียบ เมื่อต้องร่วมพิธีของทางราชการ และเมื่อมีงานศพของชาวบ้านในตำบลป่ายุบใน ผมจะสั่งพวงหรีดโดยระบุชื่อและตำแหน่งของคนที่ดำรงตำแหน่งนายก รองนายก เลขานุการนายก ประธานสภา และรองประธานสภา เพื่อให้ชาวบ้านได้เห็นการร่วมไว้อาลัยในนามองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้บริหาร และในส่วนของชาวบ้านทั่วไป ผมจะช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า เช่น การฝากบุคคลทั่วไปเข้าทำงานในวังจันทร์วัลเลย์ ถ้าเป็นงานประเภทที่ใช้แรงงาน เช่น คนงาน ยาม จับกัง หากคนขาด ก็จะได้ทำงานเลย แต่บางตำแหน่งที่ต้องใช้วุฒิ ก็ต้องใช้ความสามารถของผู้สมัครเองด้วย ไม่ว่าใครก็ตามที่เดือดร้อนมาขอให้อภัย ถ้าไม่เหลือปากว่าแรงก็ช่วยหมด ไม่ได้ทำเพื่อหวังผลทางการเมือง”

การที่ประชาชนเลือกนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้ามาทำงานในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และบรรดาผู้ใหญ่บ้านทุกคนได้เลือกนายชนกฤต ยุทธเจริญกิจ ให้เป็นกำนันตำบลป่ายุบใน เพราะเห็นว่าบุคคลในตระกูลมีความดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี และตระกูลนี้ไม่มีธุรกิจส่วนตัว จึงเชื่อมั่นได้ว่าจะสร้างความเจริญที่เป็นประโยชน์ให้แก่สาธารณะได้ ซึ่งนายรุ่งชัย ศักดินาเกียรติกุล (18 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีนโยบายทางการเมืองที่ชัดเจน ไม่ได้หวังผลประโยชน์ส่วนตัว เพราะไม่มีธุรกิจที่ต้องอาศัยการเมือง มาคุ้มครอง อาจมีบ้างที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับประชาชน พวกพ้องเพื่อนฝูง สร้างบุญคุณ เพื่อให้คนรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณแล้วเลือกเขา” เช่นเดียวกับนายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ที่เห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเครือข่าย พวกพ้อง นักการเมือง และประชาชนทั่วไป บุคคลเหล่านี้สามารถช่วยสนับสนุนและเป็นฐานเสียงได้อย่างง่ายดาย” สอดคล้องกับนายอุเทน เผือกนวล (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจในฐานะผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น มีการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ โดยการยิ้ม พูดคุยทักทาย รับฟังความคิดเห็น อารมณ์ดีมีความจริงใจกับทุกคน ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น” และเหมือนกับนายคมกริช มิสเกตู (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ที่ว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการสร้างความสัมพันธ์ การพูดคุย และการสร้างความเชื่อมั่นกับทุกหน่วยงานว่าจะสร้างความเจริญได้จริง อีกทั้งยังทุ่มเทร่างกาย เสียสละเวลาในการทำงาน มีการเลี้ยงอาหารเพื่อสร้างความสัมพันธ์” โดยพฤติกรรมที่บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจที่แสดงออกมานั้น เป็นที่น่าชื่นชอบ โดยนางสุชิน ถาวรวิริยะนันท์ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีความจริงใจ มีน้ำใจ ชาวบ้านสัมผัสได้ เพราะการทำอะไรด้วยความจริงใจเราจะรับรู้ได้โดยอัตโนมัติ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

ทำให้ชาวบ้านชื่นชอบ” เช่นเดียวกับนางสาวกนิษฐา ชูดีมันตานนท์ (สัมภาษณ์ 25 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเขามีความเป็นกันเองกับทุกคน มีเลี้ยงข้าวเลี้ยงขนมเวลาเจอกันกันบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ พุดคุยทักทาย อ้ออย่าค้ายไม้ตรีตี ครอบครัวยุทธนี้เป็นคนคิดบวก ชาวบ้านชอบ”

การแสดงออกถึงความมีน้ำใจ เป็นที่พึงพาอาศัยให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน จึงเกิดความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งนายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “ด้วยความเป็นคนใจดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มักให้การช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน ที่มาขอพึ่งพาอาศัย หน่วยงานให้ทำ ฝางงานในวังจันทร์วัลเลย์ เครื่องไม้เครื่องมือเครื่องจักรก็สามารถหยิบยืมได้ รถไถขับไม่เป็น นายก็ขับให้ ชาวบ้านรักใคร่คนในตระกูลนี้ เพราะไม่เอาเปรียบใคร มีแต่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ” เช่นเดียวกับนายฉันทวัฒน์ ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2565) ที่เห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ ตั้งแต่นายยัง แซ่ตั้ง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และคนในครอบครัว เป็นคนที่มีน้ำใจต่อผู้อื่น ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนไว้มาก รวมทั้งยังได้สนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานในพื้นที่ เช่น ให้ทุนการศึกษาเด็กยากจน สนับสนุนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจ ทำให้ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการ ให้ความนับถือ เมื่อมีเรื่องเดือดร้อน สามารถพึ่งพาได้ นักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติให้ความสำคัญ ในการลงพื้นที่หาเสียงทุกครั้ง และช่วยวิ่งเต้นทางงบประมาณลงมายังพื้นที่ เพราะเป็นพรรคพวกกัน จึงมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน”

2.2.3.1 การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ ตำบลป่ายุบในมีกลุ่มองค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนตั้งอยู่ในพื้นที่ ประกอบด้วย สภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน ซึ่งรวมเอากลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี และกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ในองค์กร มีโรงเรียนประถม โรงเรียนผู้สูงอายุ วัด สถานีตำรวจชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีบุคลากรในสังกัดจำนวนมาก และยังมีกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจให้ความสำคัญกับทุกหน่วยงานที่กล่าวมา และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอด โดยที่นายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยการบริหารงานของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เล็งเห็นความสำคัญของสุขภาพของประชาชน ได้จัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพเป็นประจำทุกปี เพื่อสนับสนุนเงินให้หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายภาคประชาชนที่ดูแลเรื่องสุขภาพประชาชน นำไปจัดทำโครงการหรือกิจกรรมด้านการดูแลสุขภาพ” เช่นเดียวกับนายคมกริช มีสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ที่ว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการสร้างความสัมพันธ์ การพูดคุย และการสร้างความเชื่อมั่นกับทุกหน่วยงานว่าจะสร้างความเจริญได้จริง” ซึ่งนายสุบิน สมดี (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ได้เล่าว่า “ผมรู้จักกับนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำนันตำบลป่ายุบใน เพราะงานบางส่วนในวังจันทร์วัลเลย์ต้องติดต่อประสานงานกับผู้นำในพื้นที่ ซึ่งได้รับการอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และการประสานงานต่อในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี” เช่นเดียวกับนายชัชชัย

อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “เรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ สำหรับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ มีบ่อยที่พาเพื่อนฝูงหรือบรรดาผู้นำทั้งที่ท้องถิ่นและข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ มาเลี้ยงที่ร้านผม ซึ่งผมว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่นักการเมืองเค้าทำกัน เพราะคนที่มีเงิน มีอำนาจและบารมี มักมีพรรคพวกเยอะ”

นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เคยเป็นคณะกรรมการตำรวจภูธรอำเภอวังจันทร์ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับตำรวจทุกระดับ ช่วยเหลือสถานีตำรวจ ในเรื่องงบประมาณบางส่วนที่ทางราชการมีไม่เพียงพอ มีการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเพื่อจ้างครูในตำแหน่งที่ขาดแคลนให้กับโรงเรียนทุกปี และยังให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน มีการจัดสรรงบประมาณแก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสภาองค์กรชุมชนทุกปี มีการสร้างจัดหางบประมาณมาสร้างศูนย์รวมผู้สูงอายุเพื่อให้มีสถานที่ทำกิจกรรมร่วมกัน คือ โรงเรียนผู้สูงอายุ ดังคำสัมภาษณ์ของนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “การสร้างผลงานของครอบครัวไม่ได้มีเพียงการรอมงบประมาณจากหลวงเท่านั้น ในส่วนตัวแล้วยังมีการสนับสนุนทุนการศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ ปีละไม่น้อยกว่า 50,000 บาท ทั้งในเขตอำเภอวังจันทร์และใกล้เคียง โดยทุนนี้ใช้ชื่อว่าทุนครอบครัวยุทธเจริญกิจ และมีการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน หรือเด็กในครอบครัวที่ติดยา รวมถึงการส่งเด็กเหล่านี้เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมเพื่อให้แยกตัวออกมาจากครอบครัว การบริจาคเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ข้าวสารอาหารแห้งแก่ครอบครัวผู้ยากไร้” และสอดคล้องกับพระครูวิเศษศุภกิจ ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “เจ้าหน้าที่และพนักงานภายใต้การบริหารของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้ทุ่มเทและตั้งใจในการทำงาน เสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวคือ การของบประมาณจากภายนอกมาสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งวัดก็ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ในการก่อสร้าง มีการเรียนการสอนเดือนละ 2 ครั้ง พุธสัปดาห์พฤษภาคม”

นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ในทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะในองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และสนับสนุนผู้นำในทุกองค์กรให้เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งนายวรพจน์ ช่างบรรจง (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้สนับสนุนการพัฒนาความรู้ให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในโดยไม่มีกีดกัน ถึงแม้ว่าผมจะเป็นสมาชิกใหม่ ซึ่งขอไปอบรมเกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกสภา 2 ครั้ง ท่านก็รับรองให้ว่ามีงบประมาณเพียงพอที่จะให้ไปอบรมได้ทั้ง 2 ครั้ง” สอดคล้องกับนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “การใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อความสำเร็จทางการเมืองสำหรับตระกูลยุทธเจริญกิจ น่าจะมีบ้างแต่ไม่มาก อาจมีใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เช่น การอุปถัมภ์เจ้าหน้าที่ในด้านการพัฒนาความรู้ อาทิ ส่งเข้ารับการอบรม

หลักสูตรต่าง ๆ หรือกับพวกพ้อง เช่น การใช้ดุลพินิจเพื่ออำนวยความสะดวกทำให้มีบ้างที่ข้ามขั้นตอนของทางราชการ” เช่นเดียวกับนางพิศมัย สุระอนันต์กิจ (สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ภายใต้การบริหารของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้ส่งเสริมการพัฒนาความรู้เป็นประจำทุกปี โดยจะจัดโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้แก่ผู้นำในพื้นที่ เพื่อให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับท้องถิ่นอื่น และยังมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ กับประชาชนอยู่เสมอ”

จากข้อมูลวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านสังคม ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่โดยการใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การมีอัยยาศัยที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือแบบเป็นกันเองกับทุกคน และอำนวยความสะดวกในเรื่องเครื่องจักรกล เครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิต ส่วนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงาน มีการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ให้กับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเพื่อเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ และให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงมอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน มีการเลี้ยงอาหารเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่

3. ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จากการที่บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ เริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองและสร้างฐานอำนาจทางการเมืองจนครอบคลุมทั้งท้องที่และท้องถิ่น โดยที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ชนะการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ในพุทธศักราช 2543 ชนะการเลือกตั้งกำนันตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2548 ชนะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2554 และรักษาการในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ มาจนได้รับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2564 และดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน (พุทธศักราช 2566) รวมระยะเวลาการครองอำนาจทางการเมือง 23 ปี นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2550 และได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราช 2554 เป็นสมัยที่ 2 ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เมื่อพุทธศักราช 2565 และดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน (พุทธศักราช 2566) รวมระยะเวลาการครองอำนาจทางการเมือง 16 ปี นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ในพุทธศักราช 2553 และได้รับเลือกให้เป็นกำนันตำบลป่ายุบใน ในพุทธศักราชการ 2564 รวมระยะเวลาการครองอำนาจ

การเมือง 13 ปี และกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจยังมีเครือข่ายผู้นำท้องถิ่นที่ครอบคลุมทั่วทั้งตำบลปายุบใน

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลปายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัยเอกสาร โดยทำการศึกษา 3 ด้าน ด้านการเมือง ได้แก่ คู่แข่งทางการเมือง การเมืองระดับท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การพัฒนาทางการค้าและการลงทุน และการสร้างงานสร้างอาชีพ ด้านสังคม ได้แก่ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

ภาพที่ 27 ตารางแสดงการศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลปายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ผลกระทบด้านการเมือง

3.1.1 คู่แข่งทางการเมือง

การที่กลุ่มการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนอย่างต่อเนื่อง ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นนักการเมืองนำดีที่ได้รับความนิยมจากประชาชน แต่ต่อไปไม่เป็นการแน่นอนว่าประชาชนจะยังให้ความไว้วางใจหรือไม่ หากการบริหารจัดการดี ประชาชนได้ประโยชน์ ก็อาจได้รับการเลือกตั้งกลับมาอีก แต่หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้ จะไม่ได้รับการเลือกตั้ง และยังมีปัจจัยด้านคู่แข่งทางการเมือง ความอ่อนแอของคู่แข่ง ขาดทีมที่มีศักยภาพ

ขาดแผนนโยบายใหม่ ๆ ที่ถูกใจประชาชน หรือขาดทุนทรัพย์ ก็ยากที่จะช่วงชิงอำนาจกลับมาได้ การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจจนกระทั่งได้รับการยอมรับจากประชาชน อันมีผลมาจากภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูล การวางกลยุทธ์และวิธีการเพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ทุกหมู่บ้านในตำบลป่ายุบในได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ประชาชนพึงพอใจต่อการบริหารของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะผู้นำท้องถิ่น และพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ในฐานะผู้นำท้องถิ่น และบุคคลในตระกูลมีความพร้อมในการทำงานการเมืองและช่วยเหลือสังคม จึงส่งผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง สามารถแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

3.1.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมืองในด้านบวก ทำให้คู่แข่งทางการเมืองเกิดความคิดริเริ่มในการทำธุรกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการประกอบอาชีพอื่น จนประสบความสำเร็จ สร้างชื่อเสียงให้กับตำบลป่ายุบใน จนเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ อดีตกำนันตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นคู่แข่งชั้นของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และท้ายที่สุด นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ได้เกิดความเบื่อหน่ายการเมืองและได้หันมาประกอบธุรกิจส่วนตัวจนกลายเป็นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวสวนละไม ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ที่โด่งดังเรื่องบุฟเฟ่ต์ทุเรียน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และสถานที่พักผ่อนใกล้ชิดธรรมชาติ ต่อมาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดระยอง ซึ่งนางสาวจิรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “กลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ซึ่งเคยเป็นคู่แข่งทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ปัจจุบันได้แปรผันไปทำธุรกิจส่วนตัว เปิดแหล่งท่องเที่ยวสวนละไมซึ่งโด่งดังไปทั่วประเทศ คาดว่าคงไม่สนใจจะมาเล่นการเมืองแล้ว” ส่วนนายธนิตพงศ์ พัทธเจริญพงศ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ถึงแม้ตระกูลยุทธเจริญกิจจะครองอำนาจในตำบลป่ายุบในทั้งท้องถิ่นและท้องถิ่น ก็ไม่มีผลกระทบต่อคู่แข่ง แต่การที่ไม่มีการแข่งขันเกิดขึ้น เกิดจากการที่คู่แข่งการเมืองไปเอง ซึ่งจริง ๆ แล้ว ฐานเสียงก็ยังมีอยู่”

ส่วนกลุ่มการเมืองตระกูลชุ่มบุญยืนยง ที่มีนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง มีบุตรชายที่ถูกผลักดันเข้าสู่การเมือง 2 คน แต่ไม่สานต่อและไม่ต่อยอดหรือพัฒนาตำแหน่งทางการเมืองให้ต่อเนื่องหรือสูงขึ้น ทำให้นายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง หันมาสนับสนุนและร่วมกับบุตรสาวลงทุนทำธุรกิจเปิดกิจการสถานีบริการน้ำมันขนาดใหญ่ติดถนนสายหลักเส้นบางนา-ตราด ช่วงถนนบ้านบึง-แกลง ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ภายใต้แนวคิดสุดเก๋ "สถานีแห่งความสุข" ด้วยการดีไซน์ที่ทันสมัย แปลกตา เพียบพร้อมด้วยบริการมากมาย เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต, ร้านกาแฟอินทนิล, ร้านอาหารต่าง ๆ ห้องน้ำสะอาด ที่จอดรถกว้างขวาง เป็นจุดนัดพบและจุดพักรถขาเข้าสู่จังหวัดระยอง โดยที่นางสาวจิรภา พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 21

ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “กลุ่มของนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง หันไปประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง มีการลงทุนเปิดปั้มน้ำมันขนาดใหญ่ และปัจจุบันตระกูลชุ่มบุญยืนยงก็เปลี่ยนมาสนับสนุนนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจแล้ว เท่ากับว่าตอนนี้ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีคู่แข่งแล้ว” เช่นเดียวกับนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) “การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นผู้นำทางการเมืองและครองอำนาจทั้งท้องถิ่นและท้องถิ่นนั้น ทำให้คู่แข่งบางกลุ่มไม่น่ากลัว ประกอบกับทายาทของอดีตนักการเมืองเก่า ไม่สานต่อทางการเมือง จึงไม่มีคู่แข่งทางการเมืองที่เข้มแข็งพอ”

ภาพที่ 28 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลป่ายูบใน ชื่อ “สวนละไม”, ออนไลน์, 2567

ภาพที่ 29 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ชื่อ “บจก. รัฐอรัญญ์ ออยล์”, ออนไลน์, 2567

3.1.1.2 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมืองในด้านลบ ทำให้คู่แข่งทางการเมืองสูญเสียอำนาจในการปกครองและพัฒนา สูญเสียเครือข่ายที่เข้มแข็ง จากการสัมภาษณ์นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “คู่แข่งสู้ผมไม่ได้หรอก ผมเข้าถึงทุกคน เมื่อก่อนตอนสมัยอายุยังไม่มาก ผมขับรถไปเลาะทุกบ้าน เจอคนกินเหล้า ก็ไปร่วมวงกับเขา ทั้งคนแก่คนหนุ่ม ผมไม่เคยถือตัว ทำให้ชาวบ้านที่เคยสนับสนุนกลุ่มของคู่แข่งบางส่วนหันมาสนับสนุนผมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้คู่แข่งทางการเมืองอ่อนกำลังลง ประกอบกับเห็นการพัฒนาตำบลแล้วไม่สามารถทำแบบที่ผมและกำนันธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ทำได้” เช่นเดียวกับนาย

สมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “ปัจจุบันคู่แข่งสลายไปหมดแล้ว เค้า ต้องทำให้ดีกว่าถึงจะมีโอกาสชนะ เพราะการทำความคิด ไม่ต้องลงทุนอะไรมากมาย ทำในแบบที่ ตระกูลยุทธเจริญกิจทำอยู่” โดยที่นายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) มองว่า “ปัจจุบัน คู่แข่งหมดอำนาจลง ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันหรือความแตกแยก แต่อีกนัยหนึ่ง คู่แข่งก็น่าจะ เตรียมวิธีการเพื่อให้ชนะ แต่ต้องเหนื่อยหน่อยเพราะตระกูลยุทธเจริญกิจยังมีทีมการเมืองที่เข้มแข็ง และมีผลงานด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) เห็น ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ บริหารแบบไม่มีศัตรูทางการเมือง เน้นการพัฒนา จึงไม่มีคู่แข่งมาลง ต่างจากสมัยที่ผ่านมาที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในคนเก่าจะโดนอีกฝ่ายโจมตีอย่างหนัก”

อย่างไรก็ตาม การที่ไม่มีคู่แข่งทางการเมือง เป็นการเมืองขั้วเดียว ทำให้ ขาดการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ ทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ไม่ได้รับโอกาสเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นหรือ ท้องถิ่น หากเมื่อใดที่การบริหารงานท้องถิ่นและท้องถิ่นของนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ เกิด ข้อผิดพลาด เมื่อนั้นอาจมีคู่แข่งทางการเมืองเกิดขึ้น ซึ่งนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ตอนนี้คู่แข่งทางการเมืองไม่ได้หมดไป แต่ไม่สามารถสร้างทีมหรือ รวมพรรคพวกได้ และกำลังรอจังหวะเวลาที่เหมาะสม หากเมื่อใดที่ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีผลงาน หรือตัดสินใจทางการเมืองผิดพลาด จะเกิดความเสียเปรียบ อาจมีการแข่งขันและทำให้คู่แข่งทางการเมือง ช่วงชิงอำนาจไปได้” โดยที่นางกันต์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ได้ให้ ความเห็นว่า “หากไม่มีการกระทำใด ๆ ที่เป็นการโกงกินหรือความก้าวร้าว ส่วนตัวคิดว่าไม่มีใครจะ เสี่ยงไปทุ่มทุนแข่ง เพราะจากสายตาคอนนอกยังรู้สึกว่าการตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้แย่ ในภาพรวมยังคง พัฒนาชุมชนอย่างทั่วถึง แต่อาจมีบ้างที่ไม่เท่าเทียมกัน แต่ก็เล็กน้อย”

ทั้งนี้ ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมืองที่เกิดจากการสร้างฐานอำนาจทาง การเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ นายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ให้ ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจได้สนับสนุนให้บุตรชายทั้งสองคนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ตั้งแต่พื้นฐานการสัมผัสชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อรับฟังและเป็นตัวแทนในการนำเสนอ ต่าง ๆ และสัมผัสกับระบบราชการโดยตรงในฐานะผู้นำท้องที่และท้องถิ่นโดยตรง อีกทั้งยังมีฐานะดีใน ระดับต้น ๆ ของตำบล จึงเป็นการสนับสนุนความพร้อมทุกด้าน” เช่นเดียวกับนายบัลลังก์ กิจ จินดาหระ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่เห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ ภายใต้การนำของนาย นิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังไม่พบปัญหาในทีมงานการเมือง เพราะมีการจัดสรรหน้าที่กันอย่างดี นาย ธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ทำงานปกครองท้องที่ มีทีมผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ที่เป็น เครือข่ายในการทำงาน ซึ่งทุกคนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกำนันที่รับนโยบายมาจากอำเภอและนำ ทีมปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จะคอยอำนวยความสะดวกใน การทำงาน การติดต่อประสานงานต่างๆ ให้กับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และทีมผู้บริหารในทุก ๆ ด้าน”

จากข้อมูลผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ผลกระทบด้านบวก ทำให้คู่แข่งเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นและประสบความสำเร็จ สร้างชื่อเสียงและมีรายได้เข้าสู่ชุมชน และผลกระทบด้านลบ ทำให้คู่แข่งทางการเมือง สูญเสียอำนาจในการปกครองและพัฒนา สูญเสียเครือข่ายที่เข้มแข็ง ขาดการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ คนรุ่นใหม่ไม่มีโอกาสเข้าสู่การเมืองในท้องถิ่น

3.1.2 การเมืองระดับท้องถิ่น

การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองของตระกูลยุทธเจริญกิจ เริ่มจากการวางตัวบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ และขยายอำนาจโดยการดึงบุคคลในเครือข่ายอำนาจและกลุ่มการเมืองอื่นในพื้นที่ที่มีแนวนโยบายที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมาร่วมทีมด้วย ทำให้มีเครือข่ายอำนาจครอบคลุมทั้งท้องที่และท้องถิ่น โดยมีนายธนกฤตยุทธเจริญกิจ เป็นผู้นำท้องที่ ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ส่วนนายนิติพัฒน์ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้นำท้องถิ่น ทำหน้าที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ให้แก่ประชาชน มีนโยบายหลักเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต การที่ตำบลป่ายุบใน มีตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นผู้นำทั้งท้องที่และท้องถิ่น โดยมีนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยมีนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ เป็นกำนันตำบลป่ายุบใน จึงส่งผลกระทบต่อการเมืองท้องถิ่น สามารถแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

3.1.2.1 ผลกระทบต่อการเมืองท้องถิ่นในด้านบวก การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ ครองอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นและท้องที่ ทำให้มีเครือข่ายทางการเมืองครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ย่อมรวดเร็วและทั่วถึง ทำให้คู่แข่งทางการเมืองแทรกแซงเข้ามาได้ยาก อีกทั้งตระกูลยุทธเจริญกิจจะไม่เข้าไปสนับสนุนคนใดคนหนึ่งในการแข่งขันชิงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ใครได้รับการเลือกตั้งก็จะเข้ามาเป็นเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน ทำให้ประชาชนไม่แตกแยก ทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ได้มีความขัดแย้ง การดูแลประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ไม่มีการสนับสนุนใครเป็นพิเศษ ทำให้ประชาชนไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ผู้นำท้องที่ท้องถิ่นร่วมกันทำงาน ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ผมเข้าสู่เส้นทางการเมือง เพื่อแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมจากที่คนเก่าบริหารไว้ ผมกับกำนันธนกฤต จับมือกันสร้างความยุติธรรมโดยปราศจากความลำเอียง ไม่มุ่งเอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำงานอย่างเต็มที่ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการเมืองในท้องถิ่น” เช่นเดียวกับนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นทั้งผู้นำท้องที่และท้องถิ่น มีแต่ผลดี เพราะการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การประสานงานจะคุยกันง่ายและรวดเร็ว ทำงานง่ายขึ้น แต่ถ้าใครอยากจะลงมาเล่นการเมืองในท้องถิ่น จะไม่มีการไปเคลียร์หรือไปลื้อบบี้เพื่อเอาคนของตัวเอง ใครอยากลงก็ลง” สอดคล้องกับนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา

(สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีการสนับสนุนนักการเมืองที่จะลงแข่งขันกันในแต่ละหมู่บ้าน จะไม่มีการเจรจาต่อรอง ใครอยากลงก็ปล่อยให้ลง เมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว ก็มาทำงานร่วมกัน ตรงนี้จึงทำให้ไม่เกิดความแตกแยก หรือแบ่งฝักแบ่งฝ่าย”

การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจครองอำนาจทางการเมืองในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน โดยเป็นผู้นำทั้งท้องที่และท้องถิ่น นายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2566) ให้ความเห็นว่า “ใครที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะเข้าหากำนันทน เมื่อคนในครอบครัวมีการพูดคุยแก้ปัญหาด้วยกัน ความขัดแย้งก็จะลดลง” เช่นเดียวกับนายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “การเมืองตระกูลเดียวในพื้นที่ หากเรามองในแง่ดี เราสามารถประสานใครก็ได้คนใดคนหนึ่ง เพราะเรื่องจะถึงกันหมด” สอดคล้องกับนายสุชาติ โคตะมะ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “ผู้นำท้องที่และท้องถิ่นเป็นในครอบครัวเดียวกัน ชาวบ้านยอมรับได้ เพราะเวลาเมื่อเรื่องเดือดร้อนเข้าไปหา ถ้านายก็ไม่ว่างหรือไม่อยู่ ก็เข้าพบกำนันแทน และส่วนใหญ่ มักจะได้รับความช่วยเหลือ โดยเฉพาะจากกำนัน”

ทั้งนี้ ตระกูลยุทธเจริญกิจมีแหล่งงบประมาณจากภายนอกซึ่งมาจากการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อยู่ในสังกัดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนนายชนกฤต ยุทธเจริญกิจ กำนันตำบลป่ายุบใน อยู่ในสังกัดของกรมการปกครอง จึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งจากนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ ที่เคยได้รับความช่วยเหลือในการเลือกตั้ง จึงตอบแทนโดยการผลักดันให้ได้รับงบประมาณมาพัฒนาในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น โดยนายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์ 28 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “การเมืองเป็นกลุ่มตระกูลเดียวก็คุยกันง่าย เนื่องจากเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน ดูแลช่วยเหลือกันดี อุปถัมภ์ค้ำชูไปในทิศทางเดียวกัน และยังช่วยกันหางบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติมจากงบที่มีปกติ”

3.1.2.2 ผลกระทบต่อการเมืองท้องถิ่นในด้านลบ ข้อเสียของการผูกขาดทางการเมือง ทำให้ประชาชนถูกครอบงำทางความคิด การตัดสินใจยึดโยงกับระบบอุปถัมภ์ ชนชั้นนำที่มีทุนทรัพย์และเครือข่ายอุปถัมภ์ที่กว้างจะมีโอกาสชนะการเลือกตั้ง และใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องหรือวงศ์ตระกูล อาจเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานภาครัฐ การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้สร้างความนิยมไว้มากจึงไม่มีคู่แข่งทางการเมือง ส่งผลให้ขาดการแข่งขันทางการเมือง ขาดการถ่วงดุลหรือคานอำนาจ การพัฒนาเป็นไปแบบเรื่อยเรื่อยไม่ก้าวกระโดด เนื่องจากฝ่ายบริหารทั้งท้องที่ท้องถิ่นอยู่ในตระกูลเดียวกัน ทำให้ประชาชนไม่มีตัวเลือกอื่น อำนาจทางการเมืองในตำบลป่ายุบในจึงถูกจัดการโดยเบ็ดเสร็จจากการเมืองตระกูลเดียวมาเป็นเวลานาน อาจมีการใช้อิทธิพลที่เอื้อต่อการรักษาอำนาจไว้ ทำให้นักการเมืองหน้าใหม่ขาดโอกาสเข้าสู่การเมือง ซึ่งนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า “เมื่อตระกูลยุทธเจริญ

กิจกรรมอำนาจทั้งในท้องถิ่นและท้องถิ่น อีกทั้งยังมีเครือข่ายการเมืองครอบคลุมไปทั้งตำบล ทำให้คนใหม่ ๆ ที่อยากลงมาเล่นการเมือง ไม่มีโอกาสได้เข้ามา” เช่นเดียวกับนายธนิตพงศ์ พัฒนเจริญพงศ์ (13 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ความเห็นว่า “การเมืองเป็นกลุ่มตระกูลเดียวก็จะเป็นการกระจายอำนาจทางการเมือง” สอดคล้องกับนายสันต์ คำจูน (สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “การเมืองตระกูลเดียว จะขาดการคานอำนาจในการบริหารและการพัฒนา ทำให้ไม่เกิดการกระจายอำนาจในพื้นที่” ซึ่งนายคมกริช มิสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันทางการเมือง บวกกับหากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เริ่มถดถอย จะทำให้ เสียโอกาส เพราะคนใหม่ที่เข้ามาอาจคิดอะไรใหม่ ๆ” และนางสาวมนภัทร สิริวุฒิชัย (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า “เมื่อไม่เกิดการแข่งขัน ทุกอย่างก็จะมี การพัฒนาแบบเรื่อย ๆ เฉื่อยๆ ไม่มีอะไรก้าวกระโดด” ส่วนนางกัญฉนิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นไว้ว่า “ถึงแม้ว่าจะมีผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านที่เป็นพวกเดียวกันกับตระกูล ยุทธเจริญกิจ แต่ก็มีส่วนน้อยที่ไม่ค่อยขยันเท่าที่ควร ส่วนกำนันธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ยังคงขยัน ชื่นแข็งในทุกภารกิจ”

จากข้อมูลผลกระทบต่อการเมืองท้องถิ่น จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ผลกระทบด้านบวก การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ ครองอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นและท้องถิ่น ทำให้มีเครือข่ายทางการเมืองครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ย่อมรวดเร็ว ทัวถึงและเป็นธรรม การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความขัดแย้ง การดูแลประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ไม่มีการสนับสนุนใครเป็นพิเศษ ทำให้ประชาชน ไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ผู้นำท้องถิ่นท้องถิ่นร่วมกันทำงาน ส่วนผลกระทบด้านลบ ทำให้เกิดการเมืองหน้าใหม่ ขาดโอกาสสูงสู่การเมือง ขาดการถ่วงดุล คานอำนาจ การพัฒนาเป็นไปแบบไม่ก้าวกระโดด เนื่องจาก ฝ่ายบริหารทั้งท้องถิ่นที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน

3.1.3 การเมืองระดับชาติ

นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยที่ 2 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2564 ซึ่งเป็นที่รู้กันว่าตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้ให้การสนับสนุนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคประชาธิปัตย์ นักการเมืองระดับชาติที่ชนะการเลือกตั้งมาแล้ว 7 สมัย แต่ในการหาเสียงเลือกตั้ง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ไม่เคยอ้างอิงกับการเมืองไทย ต่อมาในพุทธศักราช 2566 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้สมัครของพรรคประชาธิปัตย์ที่ได้รับการสนับสนุนจากตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้สมัครจากพรรคก้าวไกล และได้รับการเลือกตั้งทุกเขตของจังหวัดระยอง ดังนั้น การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ส่งผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติอย่างไร แบ่งการอธิบายได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

3.1.3.1 การมีผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ นายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “เนื่องจากตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นฐานเสียงให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยที่นักการเมืองท้องถิ่นต้องมองและคาดการณ์ว่าจะเลือกช่วยใครแล้วมีโอกาสได้มากกว่า เพราะการเมืองในระดับที่สูงกว่า ย่อมมีงบประมาณในการพัฒนาที่มากกว่า หากเครือข่ายของนักการเมืองท้องถิ่นได้รับการเลือกตั้งเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ย่อมส่งผลดีต่อนักการเมืองท้องถิ่น เพราะมีโอกาสที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นได้มากขึ้น” เช่นเดียวกับนายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติแน่นอน เพราะประชาชนเชื่อผู้นำ ซึ่งตระกูลยุทธเจริญกิจต้องมีการชักชวนชี้แนะให้ช่วยเหลือพรรคพวกที่เป็นเครือข่ายเดียวกัน เพราะต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อที่จะของงบประมาณได้ง่าย” สอดคล้องกับความเห็นของนางกัณฑ์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่ว่า “การเมืองท้องถิ่นย่อมส่งผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติอย่างแน่นอน เพราะนักการเมืองท้องถิ่นคือฐานกำลังสำคัญของนักการเมืองระดับชาติ ทั้งสองฝ่ายต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการหาเสียง หรือการคิดนโยบาย” และนายคมกริช มีสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า “การเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการเลือกตั้งในระดับชาติเพราะสามารถมีส่วนในการชี้แนะประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้” เหมือนกับนายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “การเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการเมืองระดับชาติ เพราะความน่าเชื่อถือของคนในตระกูลยุทธเจริญกิจสามารถช่วยหาเสียงให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้” เช่นเดียวกับนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 กันยายน 2565) ที่กล่าวว่า “พรรคประชาธิปัตย์ได้คัดสรรผู้สมัครที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ อีกทั้งยังมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่โดดเด่น ทำให้ได้ฐานคะแนนเสียงจากตระกูลยุทธเจริญกิจ จึงส่งผลให้การเมืองท้องถิ่นถูกรอบงำจากการเมืองระดับชาติ เพราะทำให้พรรคการเมืองอื่นเข้าพื้นที่ได้ยาก” ซึ่งนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) มองว่า “เมื่อการเมืองระดับชาติมีฐานจากคนเดิม ๆ การเมืองเดิม ๆ ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เพราะโดยปกติแล้ว คนที่คุมเสียงข้างมากได้ จะสามารถแก้กฎหมายได้”

3.1.3.2 การไม่มีผลต่อการเมืองระดับชาติ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “การเมืองระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองอิสระ ตัวนักการเมืองไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองเหมือนการเมืองระดับชาติ การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นผู้นำทางการเมืองในท้องถิ่นและท้องถิ่น จึงไม่กระทบกับการเมืองระดับชาติ และยังคงได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากการเมืองในระดับที่สูงกว่ามาโดยตลอด ไม่มากก็น้อย” เช่นเดียวกับนายไพรัตน์ สลาลัย (สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “การเมืองท้องถิ่นไม่น่ามีผลอะไรกับการเมืองระดับชาติมากนัก เพราะสมัยนี้ประชาชนสามารถแยกแยะได้” สอดคล้องกับนายวิจารณ์ ธาราสมบัติ (สัมภาษณ์

28 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “การเมืองท้องถิ่นไม่กระทบต่อการเมืองระดับชาติ เนื่องจากปัจจุบันประชาชนเลือกจากพรรค จากคน ประชาชนเข้าถึงสื่อได้ง่าย และมีความสามารถในการวิเคราะห์ได้เอง” ส่วนนายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ไม่มีผลอะไรที่เกี่ยวกันหรอก เพราะการเมืองท้องถิ่นเขาเลือกจากคน ส่วนการเมืองระดับชาติเขาเลือกที่นโยบาย” เช่นเดียวกับที่นายอำนาจ เฟื่องฟู่ง (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวว่า “การตัดสินใจเลือกตั้งหากเป็นการเมืองระดับท้องถิ่น ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะดูจากบุคลิกลักษณะของตัวผู้สมัคร และดูว่าสามารถเข้าถึงได้ง่ายหรือเปล่า แต่หากเป็นการเมืองระดับชาติ จะดูเรื่องนโยบายประกอบด้วย”

จากข้อมูลผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีผลกระทบค่อนข้างน้อย พิจารณาได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา ผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งมีตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นฐานคะแนนเสียง กลับพ่ายแพ้ การเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครพรรคก้าวไกล

3.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ตระกูลยุทธเจริญกิจเมื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมืองครอบคลุมทั้งตำบลป่ายุบใน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจใน 3 ภาค ได้แก่ ภาคการเกษตร ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากสวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง เปรียบเทียบแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับ พุทธศักราช 2561-2565 กับแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับพุทธศักราช 2566-2570 เกษตรกรไม่ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น (ข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับพุทธศักราช 2561-2565 และแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับพุทธศักราช 2566-2570) และภาคอุตสาหกรรม ยังไม่มีการลงทุนเพิ่มในพื้นที่ ส่วนภาคบริการ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้ทำบันทึกข้อตกลง (MOU-Memorandum Of Understanding) กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผลให้เกิดธุรกิจบริการ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จึงอธิบายได้ดังนี้

3.2.1.1 การขยายตัวภาคเกษตร อยู่ในลักษณะทรงตัว ไม่มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกร และการขยายพื้นที่ในการเพาะปลูก ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “การผลิต การจำหน่ายและการบริโภคของชุมชน เพียงพอต่อความต้องการของตัวชุมชนเอง ประกอบกับเรื่องราคาสินค้าขึ้นอยู่กับรัฐบาล ผู้นำท้องที่และท้องถิ่นไม่สามารถไปกำหนดได้ การเข้ามาใช้อำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ ทำให้ประชาชนตำบลป่ายุบใน กินดี อยู่ดี ถนนดี การขนส่งสินค้าดี และหากจะมีการสร้างฐานอำนาจ สืบทอดอำนาจ จะทำให้คนที่อยู่ในทีมเดียวกัน มีนโยบายเดียวกัน เข้ามาบริหารงานต่อและก่องานใหม่ ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ไม่ได้สร้างผลกระทบไม่ทางที่ใด” เช่นเดียวกับนายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ

(สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น ไม่ว่าใครจะเข้าเป็นผู้นำในตำบล ป้ายุบในซึ่งเป็นพื้นที่เกษตร จะได้รับผลกระทบจากการที่กระทรวงเกษตรกำหนดราคาพืชผลทางการเกษตร ไม่เกี่ยวกับการบริหารงานในท้องถิ่น แต่สำหรับตระกูลยุทธเจริญกิจ มีนโยบายมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นทางอ้อม โดยเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลป้ายุบในมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาส่วนนี้ เมื่อถนนดี น้ำไฟดี จะช่วยดึงดูดการตัดสินใจมาลงทุนของภาคธุรกิจ เนื่องจากป้ายุบในเป็นเมืองใหม่และเป็นจุดศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจระดับโลก” สอดคล้องกับนายรุ่งชัย ตักดิณาเกียรติกุล (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) “เรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นไปตามกลไกจากบนลงล่างไม่เกี่ยวกับตำบล แต่ผู้นำระดับตำบลสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจได้ เช่น สนับสนุนให้มีการจัดตั้งตลาดนัดในชุมชนเพื่อให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยของกินของใช้ได้ง่ายขึ้น การยกเว้นภาษีแก่ผู้ที่เริ่มต้นกิจการในปีแรก การตั้งงบประมาณให้กลุ่มอาชีพได้กู้ยืม” เหมือนที่นายสมยศ ประเสริฐสิทธิ์ (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “ด้านเศรษฐกิจไม่เกิดผลกระทบเพราะเศรษฐกิจขาขึ้นหรือขาลง เป็นไปตามกลไกตลาด ถึงแม้ตระกูลยุทธเจริญกิจจะเป็นผู้นำของตำบลป้ายุบใน แต่การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นงานของรัฐบาลซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ท้องถิ่นทำได้แค่พัฒนาระบบไฟฟ้า ประปา ถนน และงานบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ”

3.2.1.2 การขยายตัวภาคอุตสาหกรรม เกิดขึ้นน้อย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลป้ายุบใน ประกอบอาชีพทางการเกษตร ในระยะเวลาที่ตระกูลยุทธเจริญกิจเข้ามาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป้ายุบใน มีการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กในครัวเรือน ซึ่งนางสาวทัศนีย์ พัทธเจริญพงศ์ (สัมภาษณ์ 19 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นไว้ว่า “ด้วยพระราชบัญญัติสหกรณ์นิคมไม่อนุญาตให้มีอุตสาหกรรมในพื้นที่ จังหวัดระยอง จึงกำหนดผังเมืองให้ตำบลป้ายุบในเป็นพื้นที่สีเขียว จึงมีเพียงอุตสาหกรรมขนาดย่อมในครัวเรือนเท่านั้น” ส่วนนายสุรชัย กังวลกิจ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “เนื่องจากพื้นที่ตำบลป้ายุบในเป็นพื้นที่การเกษตรที่กว้างใหญ่ การสัญจรยังเป็นแค่ทางผ่าน ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวหรือจุดดึงดูดที่น่าสนใจ ภาครัฐจึงกำหนดให้เป็นพื้นที่การเกษตร จึงไม่มีสาธารณูปโภคและการผังเมืองที่สนับสนุนการอุตสาหกรรม ทำให้ยังไม่มี การเติบโตในภาคอุตสาหกรรม” ส่วนนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “เกิดผลกระทบในด้านดีกับคนในพื้นที่ เช่น การสร้างฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะให้มีสิ่งเหล่านี้ในพื้นที่หรือไม่ โดยการทำประชาคม ไม่มีการวิ่งเต้นเพื่อให้เกิดสิ่งที่ไม่อยากให้เกิด หากท้องถิ่นขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยตนเอง คนที่เข้ามาก็จะมากขึ้นตามลำดับ แต่ถ้าวรุษชั้นนำ ท้องถิ่นจะได้ประโยชน์น้อย เช่น ขณะนี้มูลค่าที่ดินเพิ่มขึ้นเฉพาะในบริเวณโครงการวังจันทร์วัลเลย์”

3.2.1.3 การขยายตัวของภาคบริการ เพิ่มมากขึ้น จาก 2 ปัจจัย คือ

(1) ผลจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาตำบล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบไฟฟ้า ประปา ถนน ทำให้ประชาชน มีการลงทุนทางการค้าขาย และที่พักอาศัย ซึ่งนายซัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวว่า “มองย้อนกลับไปในช่วง 5 ปี หลังเป็นต้นมา เศรษฐกิจของตำบลป่ายุบในเริ่มดีขึ้น เรื่อย ๆ ปัจจุบันพบว่ามีย่านค้า ร้านอาหาร และห้องเช่าเพิ่มมากขึ้น แสดงว่าประชาชนในพื้นที่ที่กำลังทรัพย์ที่เพียงพอต่อการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้จัดสรรงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ในการปรับปรุงถนนและระบบไฟฟ้า ในเส้นทางที่มุ่งหน้าเข้าสู่สวนละไมของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของตำบลป่ายุบใน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น ชาวบ้านในพื้นที่ได้นำสินค้าและพืชผลทางการเกษตรมาตั้งจำหน่ายสองข้างทางที่เป็นทางผ่าน โดยเฉพาะช่วงวันหยุดศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์” ด้านนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ได้กล่าวว่า “เนื่องจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดในการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะด้วยความพร้อมด้านทรัพยากรและประชากรในพื้นที่ ด้านวิสัยทัศน์ของผู้นำที่ต้องกำหนดนโยบายในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือซึ่งกันและกันแล้ว ยังต้องส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ในด้านต่างๆ ด้วย เพราะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างราบรื่น เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ภายใต้การปกครองและพัฒนาของนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ตำบลป่ายุบในมีผลงานค่อนข้างดี เป็นผลกระทบในด้านบวกเป็นผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน”

(2) ผลจากการทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ในพื้นที่นวัตกรรมการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ ซึ่งใช้งบประมาณในการพัฒนาประมาณสี่พันล้านบาท จึงเกิดสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา ถึงขั้นปริญญาเอก มีสถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย และมีสถานบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้พักอาศัยและบุคลากรในพื้นที่นวัตกรรมการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ และการขยายตัวของด้านการค้าขายของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่รอบวังจันทร์วัลเลย์เพิ่มขึ้น โดยนายสุบิน สมติ (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ได้ให้ข้อมูลว่า “จากการที่กลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจสนับสนุนการเข้ามาของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันตำบลป่ายุบในจึงเป็นที่รู้จักมากขึ้น เพราะเป็นพื้นที่ทางผ่านไปสู่จังหวัดต่าง ๆ อีกทั้งยังมีปั๊มน้ำมันขนาดใหญ่ไว้บริการนักเดินทางและประชาชนในพื้นที่ มีศูนย์การเรียนรู้และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อีกทั้งพนักงานของปั๊มน้ำมันและของวังจันทร์วัลเลย์ ยังมีการจับจ่ายใช้สอยสิ่งของอุปโภคบริโภคในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100 นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจซึ่งเป็นผู้นำในตำบลป่ายุบในจึงได้รับ

ประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นในทางอ้อม นับเป็นผลกระทบในด้านดี” ส่วนนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีนโยบายเปิดกว้างสำหรับทุกคน ใครอยากทำการค้าหรือเปิดกิจการก็ทำได้ตามอิสระ ตำบลป่ายุบในมีความเติบโตทางเศรษฐกิจจากการเข้ามาของกลุ่มบริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ทำให้ปัจจุบันมีตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคครบวงจรบริการต่างๆ ครบครัน ซึ่งเป็นผลพลอยได้ที่เกิดจากการสนับสนุนของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในตำบลป่ายุบใน และทุกอย่างเป็นไปตามกลไกตลาด ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้สร้างผลกระทบอะไร” ซึ่งนางกัญต์ณิการ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) มองว่า “เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบเท่า ๆ กัน เพราะนักการเมืองระดับผู้นำสามารถนำพาตนเองและพวกพ้องเข้าประมูลงานรับเหมาต่าง ๆ ทั้งกับหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน รวมถึงในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ด้วย แต่ก็เกิดการจ้างงานในชุมชนจากงานที่บรรดาผู้นำนำมา”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีบางรายที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านเศรษฐกิจ ที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ โดยนายไพรัตน์ สลาลัย (สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ด้านเศรษฐกิจยังไม่มีอะไรที่โดดเด่น ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีวิสัยทัศน์และขาดความคิดริเริ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจตำบลป่ายุบใน ถ้ากล้าคิดและกล้าทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ จะสามารถสร้างรายได้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างมาก” และนายกันยัททัศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ขณะนี้เศรษฐกิจของตำบลป่ายุบใน กำลังขับเคลื่อนตามความเจริญของพื้นที่โดยตัวมันเอง ซึ่งนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจยังคงเปิดกว้างทางเศรษฐกิจ แต่หากพื้นที่เจริญมากขึ้น ควรจะมีกลยุทธ์มาช่วยกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน และส่งเสริมการจ้างงาน เพราะรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชากรในท้องถิ่น จะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ถ้าผู้นำไม่มีวิสัยทัศน์เพียงพอ ไม่กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต อาจมีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ในอำนาจก็เป็นได้”

จากข้อมูลผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ภาคการเกษตร พบว่าเกษตรกรไม่ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรม ยังไม่มีการลงทุนเพิ่มในพื้นที่ ส่วนภาคบริการ มีการขยายตัวของธุรกิจบริการ ซึ่งเป็นผลมาจาก 2 ปัจจัย คือ ผลจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาตำบลที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบไฟฟ้า ประปา ถนน ทำให้ประชาชน มีการลงทุนทางการค้าขาย และที่พักอาศัย และการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในได้ทำบันทึกข้อตกลง กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำให้เกิดผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่มากขึ้น ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนดีขึ้น ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

3.2.2 การพัฒนาการค้าและการลงทุน นับตั้งแต่ตระกูลยุทธเจริญกิจเข้ามาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน จำนวนผู้ประกอบการ การค้าและการลงทุนในเขตตำบลป่ายุบใน มีการจดทะเบียนพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ พบข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช 2561 จำนวน 15 ราย พุทธศักราช 2562 จำนวน 10 ราย พุทธศักราช 2563 จำนวน 14 ราย พุทธศักราช 2564 จำนวน 27 ราย พุทธศักราช 2565 จำนวน 22 ราย และพุทธศักราช 2566 จำนวน 14 ราย โดยผู้ประกอบการในตำบลป่ายุบใน เป็นกิจการประเภท โรงแรม ร้านอาหาร สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ห้องพัก/บ้านเช่า ซึ่งจะเห็นได้ว่าการขยายตัวของผู้ประกอบการ เป็นผลกระทบเชิงบวกต่อการค้าและการลงทุน สาเหตุที่ทำให้เกิดการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ มีผลมาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 การทำความตกลงร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดย นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ทำให้เกิดการยอมรับของประชาชนในการใช้พื้นที่ของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำให้มีการลงทุนขนาดใหญ่ในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วงจันทร์วัลเลย์ ซึ่งนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า

“การสร้างฐานอำนาจของกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ เกิดผลกระทบที่ดีทางการค้าการลงทุนในตำบลป่ายุบใน เพราะเมื่อหลายปีที่ผ่านมา ช่วงที่มีการติดต่อจากกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อจะเข้ามาในพื้นที่ตำบลป่ายุบในกลุ่มของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ร่วมกันคัดค้านและต่อต้านอย่างหนัก ส่วนกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจช่วยผลักดันให้เกิดการยอมรับของประชาชน เพราะเราเล็งเห็นถึงความเจริญที่กำลังจะเกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งเงื่อนไขที่ร่วมกันกำหนดไว้ นั้นเป็นเรื่องของการศึกษา และการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว เราไม่เอาโรงงานอุตสาหกรรม ปัจจุบันจึงเกิดสถาบันการศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ ทำให้เกิดการค้า การลงทุนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เช่น ร้านอาหาร ห้องเช่า เต็นท์รถเช่า บ้านจัดสรร”

จากวิสัยทัศน์ของกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่มองว่ากลุ่ม ปตท. จะเข้ามาสร้างความเจริญให้กับตำบลป่ายุบใน จึงให้โอกาสและได้นัดหมายให้ตัวแทนของกลุ่ม ปตท. ได้ทำความเข้าใจกับประชาชน ไม่มีการนำประชาชนคัดค้านหรือต่อต้าน ทำให้ประชาชนที่อยู่รอบบริเวณพื้นที่โครงการวงจันทร์วัลเลย์ เริ่มทำการค้า และมีการลงทุนจากผู้ประกอบการทั้งในและนอกพื้นที่ โดยนายภากร กิจจินดาหธา (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่นำพาประชาชนต่อต้านการเข้ามาของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการใช้พื้นที่วงจันทร์วัลเลย์เป็นฐานที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ถือเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ เพราะจะช่วยดึงดูดเม็ดเงินจากผู้เข้ามาทำการค้า การลงทุน ให้หมุนเวียนในพื้นที่

อย่างไม่ขาดสาย” เช่นเดียวกับนายสุบิน สมดี (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ที่กล่าวว่า “ปัจจุบันในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน โดยเฉพาะบริเวณเส้นทางที่มุ่งสู่พื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ มีร้านผลไม้ ร้านค้า ร้านอาหาร เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลพวงมาจากการผลักดันให้เกิดโครงการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)” ซึ่งนายคมกริช มิสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ก็ได้กล่าวว่า “ด้านการพัฒนาการค้า การลงทุน เกิดผลกระทบในด้านบวก ทำให้ท้องถิ่นมีการพัฒนา การคมนาคม สะดวกสบาย การค้า การลงทุน มีเข้ามามากขึ้น” ทั้งนี้ นายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “เกิดผลกระทบในด้านดีกับคนในพื้นที่ นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจไม่มีการกีดกันทางการค้า แต่เปิดให้มีการค้าอย่างเสรี มีการลงทุนในพื้นที่ การสร้างฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ โดยที่ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะให้มีสิ่งเหล่านี้ในพื้นที่หรือไม่ โดยการทำประชาคม ไม่มีการวิ่งเต้นเพื่อให้เกิดสิ่งที่ไม่อยากให้เกิด หากท้องถิ่นขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยตนเอง คนที่เข้ามาก็จะมากขึ้นตามลำดับ แต่ถ้ารัฐชี้นำท้องถิ่นจะได้ประโยชน์น้อย เช่นขณะนี้มูลค่าที่ดินเพิ่มขึ้นเฉพาะในบริเวณโครงการวังจันทร์วัลเลย์”

แต่อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการค้าการลงทุนที่เกิดขึ้น ย่อมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ด้านบวกจะพบว่ามีความเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ก็มีเพียงคนบางกลุ่มที่ได้ประโยชน์ ด้านลบจะพบว่าเมื่อมีคนเข้ามาในพื้นที่มาก ประชาชนในพื้นที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เช่น มลพิษ และทรัพยากรที่เสื่อมโทรมลง และหากนักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา อาจมีการปิดกั้นการเข้ามาของนักลงทุนต่างพื้นที่ ดังคำสัมภาษณ์ของนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า

“ผลกระทบทางการค้าการลงทุน มีทั้งสองด้าน ด้านบวกคือ คนในพื้นที่ค่อนข้างมีฐานะจึงมีโอกาสได้ทำการค้าการลงทุนเอง เช่น กิจการบ้านเช่า กิจการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ จะพบมากในบริเวณพื้นที่โดยรอบของพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ นอกจากนี้ยังพบว่า ช่วง 3 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีการขออนุญาตก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย อาคารสถานศึกษา อาคารอเนกประสงค์ โกดังสินค้า อาคารพาณิชย์ เสาโทรคมนาคม ทั้งในส่วนของบุคคลธรรมดาในพื้นที่ และนิติบุคคลในวังจันทร์วัลเลย์ โดยในพุทธศักราช 2563 มีการออกใบอนุญาต จำนวน 63 ราย พุทธศักราช 2564 จำนวน 58 ราย และพุทธศักราช 2565 จำนวน 51 ราย ส่วนผลกระทบด้านลบคือ ไม่ได้มีการเชิญนักลงทุนอื่นเข้ามาในพื้นที่ จึงยังไม่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ยังคงค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่เข้ามาทำงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกวังจันทร์วัลเลย์ ด้วย”

ในเรื่องดังกล่าวนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในการจัดสรรผลประโยชน์ ทางธุรกิจ ซึ่งนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2566) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “การสร้างฐานอำนาจของกลุ่มตระกูลยุทธเจริญกิจ มีผลกระทบด้านลบกับการค้า การลงทุนของคนในพื้นที่ เพราะนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ที่มีตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในกลับไม่ใช่คนเดิมมาก แต่เป็นนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้การตัดสินใจในหลาย ๆ เรื่อง มักไม่เป็นธรรม ยกตัวอย่างเช่น การขอกันในบางอย่าง จะพบว่าในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ขอได้ แต่พื้นที่ข้างเคียงกลับขอไม่ได้”

3.2.2.2 นโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวหลักคือสวนละไมของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ที่ทำให้มีการค้าและการลงทุน ทั้งของเกษตรกรและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ได้มากขึ้น ดังที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “ผมมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ อดีตกำนันตำบลป่ายุบใน ซึ่งปัจจุบันเป็นเจ้าของสวนละไม และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง โดยเมื่อพุทธศักราช 2557 นายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ หันไปลงทุนลงแรงปลูกผลไม้มาชนิด ควบคู่พัฒนาพื้นที่ ปูทางเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ปัจจุบันดินแดนแห่งนี้เติบโตเป็น “สวนละไม” อาณาจักรชิมชอปผลไม้บุฟเฟ่ต์ชื่อดังระดับประเทศ ก้าวข้ามจากแค่การขายส่งผลไม้ตามฤดูกาล สู่อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มาได้ตลอดทั้งปี ซึ่งมีนักท่องเที่ยวมากขึ้นเรื่อย ๆ นับเป็นเกษตรแนวใหม่ที่สร้างความมั่งคั่งและยั่งยืน” และนายภากร กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้จัดสรรงบประมาณในการทำไฟฟ้าส่องสว่างทางสาธารณะและถนนลาดยางเส้นทางไปสวนทุเรียนของนายประเสริฐ บุรณพงศ์ เกษตรหมู่ที่ 2 เนื่องจากสวนทุเรียนดังกล่าวประสบความสำเร็จในการดูแลบำรุงรักษา จนมีผลผลิตที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและการเรียนรู้หรือศึกษาดูงานเชิงเกษตรได้”

อย่างไรก็ตาม มีบางกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน จากการสร้างฐานอำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ ว่ายังไม่เช่นนโยบายทางตรง ดังคำสัมภาษณ์ของนางกัญต์ฉนิการณ์ ชุมแสงพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ให้กล่าวว่า “ประชาชนในเขตตำบลป่ายุบในส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาข้าว การปลูกพืชผัก สับปะรด มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ฯลฯ เพราะพื้นที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเหมาะกับการพัฒนาการค้าการลงทุนทางการเกษตร แต่นโยบายการพัฒนาตำบลยังคงเป็นไปในทางอ้อม เช่น การซ่อมถนนหนทาง ยังไม่มีนโยบายการพัฒนาเครื่องมือหรือเครื่องจักรทางการเกษตรเพื่อขยายกำลังการผลิตสินค้าเกษตรที่มีในพื้นที่ อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ทำให้การค้าการลงทุนในภาคการเกษตรคงที่ ประชาชนมีความเป็นอยู่แบบพอเพียง” สอดคล้องกับนายสุชาติ

โคตะมะ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องอะไรกับการค้าการลงทุนในพื้นที่ แต่อาจมีการให้คำแนะนำบ้าง และการที่มีกลุ่มการเมืองเดียว ทำให้กำหนดนโยบายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คนที่ทำการค้าการลงทุนจะสามารถวางแผนธุรกิจได้อย่างมั่นใจ” เช่นเดียวกับนางภรณ์ ลีลาพัฒนสุข (สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565) ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “เรื่องการพัฒนาทางการค้าการลงทุน ส่วนตัวเห็นว่าตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้มีอาชีพทางธุรกิจ จึงไม่ได้เข้าไปขัดแย้งหรือทำลายใคร เพราะไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร มีแต่ส่งเสริมประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

จากข้อมูลผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ สรุปได้ว่า การทำความตกลงร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ทำให้เกิดการยอมรับของประชาชนในการใช้พื้นที่ของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำให้มีการลงทุนขนาดใหญ่ในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วังจันทร์วัลเลย์ เกิดการค้าการลงทุนของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบโครงการ และนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวหลักคือ สวนละไมของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ทำให้เกิดการค้าการลงทุนของเกษตรกรในพื้นที่และประชาชนทั่วไปได้มากขึ้น ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

3.2.3 การสร้างงาน สร้างอาชีพในพื้นที่ แผนพัฒนาท้องถิ่น พุทธศักราช 2561-2565 และแผนปี 2566-2570 ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน มีโครงการด้านการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชน กลุ่มอาชีพ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส โดยจัดให้มีการฝึกอาชีพอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แต่เนื่องจากมีปัญหาด้านการรวมตัวของประชาชน ทำให้ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดให้มีความเข้มแข็ง การจ้างงานที่เป็นผลมาจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้แก่

3.2.3.1 นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน จัดให้มีโครงการสืบสานงานประเพณีวิ่งควาย มีผลทำให้มีนักท่องเที่ยวจากภายนอกเข้ามาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ และได้จัดทำโครงการพัฒนาถนนและระบบไฟฟ้าสาธารณะในเส้นทางที่เข้าสวนละไม และสวนทุเรียน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เปิดรับนักท่องเที่ยวตลอดปี และก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจร้านค้าในเส้นทางเพิ่มขึ้น โดยนายพิบูล ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีแนวนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะในพื้นที่มีสวนละไมที่โด่งดัง ทำให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่นและเกษตรกรได้นำผัก ผลไม้ มาตั้งแผงวางขายสองข้างทางที่เป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมีผู้ประกอบการห้องเช่า ร้านอาหาร เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ เกิดขึ้นมากมาย โดยเมื่อมีการพัฒนาเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้เป็นที่รู้จักของ

นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน และสร้างอาชีพให้กับสมาชิกในชุมชนได้เป็นอย่างดี” สอดคล้องกับนายภากร กิจจินดาทรา (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “นอกจากผลผลิตทางการเกษตรที่ช่วยให้ชุมชนมีรายได้และอาชีพแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังมีนโยบายส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสวนละไมที่มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี” เช่นเดียวกับนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “ในปัจจุบัน ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นที่ยอมรับของประชาชนเกือบทุกกลุ่ม ที่ผ่านมาสักเกตได้ว่านายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ มีความพยายามในการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนที่เข้ามาในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนการจัดงานประเพณีวิ่งควายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น”

3.2.3.2 การจ้างงานในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

วังจันทร์วัลเลย์ ซึ่งมีหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ (RFI) สถาบันเทคโนโลยีจิดรลดา เกษตรนวัตกรรม (CDTI) ศูนย์วิจัยของ ปตท.สผ. (PTIC & RASC) โครงการนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ปตท. คนว.) ซึ่งมีการจ้างงานในตำแหน่งต่าง ๆ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารอาคาร งานวิศวกรรม งานรักษาความปลอดภัย งานรักษาความสะอาด งานดูแลสวน จำนวน 264 คน ซึ่งจำนวนดังกล่าวมีการจ้างงานประชาชนในตำบลป่ายุบใน ในส่วนงานรักษาความปลอดภัย รักษาความสะอาด และงานดูแลสวน มากกว่า 100 คน นอกจากนั้น ยังเกิดอาชีพค้าขายผลผลิตทางการเกษตร ห้องเช่า ร้านซักรีด เกิดขึ้นในพื้นที่โดยรอบโครงการวังจันทร์วัลเลย์ โดยนายคมกริช มีสเกตู (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ให้ความเห็นว่า “เมื่อการลงทุนมีมากขึ้นจากการพัฒนาท้องถิ่น จะทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ เช่น บริษัท ปตท. สร้างที่พัก สร้างสถาบันการเรียนรู้ คนในพื้นที่ก็จะได้เข้าทำงานตามไซต์งาน หรือเป็นคนสวน คนงานต่าง ๆ หรือคนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ในพื้นที่ ก็จะมีงานทำใกล้ ๆ บ้าน” สอดคล้องกับนายเปรมศักดิ์ ปรีชา (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 8 ธันวาคม 2566) ที่กล่าวว่า “มีการจ้างแรงงานประชาชนในวัยทำงานในตำบลป่ายุบใน กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ (RFI) สถาบันเทคโนโลยีจิดรลดา เกษตรนวัตกรรม (CDTI) ศูนย์วิจัยของ ปตท.สผ. (PTIC & RASC) โครงการนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ปตท. คนว.) ซึ่งมีการจ้างงานในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายบริหารอาคาร งานวิศวกรรม งานรักษาความปลอดภัย งานรักษาความสะอาด งานดูแลสวน ขณะนี้มีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น 264 คน ซึ่งจำนวนดังกล่าวมีการจ้างงานประชาชนในตำบลป่ายุบใน ในส่วนงานรักษาความปลอดภัย รักษาความสะอาด และงานดูแลสวน มากกว่า 100 คน” ส่วนนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) มองว่า “การสร้างงานสร้างอาชีพเกิดขึ้นเฉพาะบริเวณเขต

นวัตกรรมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) ตามผังเมืองที่วางไว้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลัก มีเพียงบางพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การค้าขาย”

จากข้อมูลผลกระทบด้านเศรษฐกิจ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูล ยุทธเจริญกิจ ในประเด็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สามารถสรุปได้ว่า จากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว โครงการจัดงานวิ่งควายประจำปี มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ การจัดทำโครงการพัฒนาถนนและระบบไฟฟ้าสาธารณะในเส้นทางที่เข้าแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ ก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจร้านค้าในเส้นทางเพิ่มขึ้น มีการจ้างงานประชาชนในตำบลป่ายุบในในวังจันทร์วัลเลย์ เกิดอาชีพค้าขายผลผลิตทางการเกษตร ห้างเช่า ร้าน ซักรีด ในพื้นที่โดยรอบโครงการวังจันทร์วัลเลย์ ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

3.3 ผลกระทบด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ ในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน เมืองศรัทธา ภาครัฐ ได้แก่ โรงเรียน 3 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่ง หลังจากที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยมีบุตรชาย 2 คน บุตรคนโต เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน บุตรคนเล็กเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน โดยได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเรื่องครูในวิชาที่ขาดแคลน และสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้จัดสรรงบประมาณในโครงการด้านการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน และยังได้มอบทุนการศึกษาด้วยงบประมาณส่วนตัวให้เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ทำให้มีผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในเชิงบวก ซึ่งนายกันยทัศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ให้ความเห็นว่า “ไม่มีผลกระทบทางลบ มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี รวมถึงในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดด้วย เพราะองค์กรภาครัฐต้องให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ซึ่งนายคมกริช มิสเขต (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) มีความเห็นว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจมีเครือข่ายแกนนำครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ทำให้สังคมเป็นอันหนึ่งอันเดียว และมีการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อให้คนในพื้นที่รู้จักกัน มีผลทำให้การกระจายนโยบายไปสู่สังคมได้อย่างทั่วถึง เช่น การแยกขยะ การร่วมงานต่าง ๆ” เช่นเดียวกับนายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยการบริหารงานของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เล็งเห็นความสำคัญของสุขภาพของประชาชน ได้จัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพเป็นประจำทุกปี เพื่อสนับสนุนเงินให้หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายภาคประชาชนที่ดูแลเรื่องสุขภาพประชาชน นำไปจัดทำโครงการหรือกิจกรรมด้านการดูแลสุขภาพ” และนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ได้เล่าว่า “การสร้างผลงานของครอบครัวไม่ได้มีเพียงการรองรับงบประมาณจากหลวงเท่านั้น ในส่วนตัวแล้วยังมีการสนับสนุนทุนการศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ ปีละ 50,000 บาท ทั้งในเขตอำเภอ

วังจันทร์และใกล้เคียง โดยทุนนี้ใช้ชื่อว่า ทุนครอบครัวยุทธเจริญกิจ และมีการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน หรือเด็กในครอบครัวที่ด้อยค่า รวมถึงการส่งเด็กเหล่านี้เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมเพื่อให้แยกตัวออกมาจากครอบครัว การบริจาคเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มข้าวสารอาหารแห้งแก่ครอบครัวผู้ยากไร้”

จากข้อมูลผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ พบว่ามีการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ทำให้มีผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ในเชิงบวก

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ ในพื้นที่ตำบลป่ายุบในเมืองค์กรภาคเอกชน ได้แก่ บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ในวังจันทร์วัลเลย์ บริษัทนิติบุคคลในพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสองภาษาเออีซี สถานีบริการน้ำมันบางจาก สถานีบริการน้ำมัน ปตท. และสถานีบริการน้ำมันเชลล์ การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีผลเชิงบวกต่อองค์กรเอกชนในพื้นที่ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำธุรกิจ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำ ไฟฟ้าสาธารณะให้เพียงพอ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับทางราชการ ซึ่งนายคมกริช มีสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2565) กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีเป้าหมายในการส่งเสริมการลงทุน จึงร่วมมือกับเอกชนในการส่งเสริมให้เกิดความเจริญ แต่ยังคงรักษาความต้องการของภาคประชาชนเป็นหลัก ภาคธุรกิจเอกชนจึงไม่ได้รับผลกระทบ” สอดคล้องกับนายกันยทัศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการประสานกับทางบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และองค์กรภาคเอกชนอื่น ๆ แต่ยังไม่เป็นแรงสนับสนุนหลักในการพัฒนาพื้นที่ อีกประการหนึ่งคือ ตระกูลยุทธเจริญกิจไม่ได้ทำธุรกิจการค้า จึงไม่แย่งตลาดกับผู้อื่น” โดยที่นายสุรชัย กังวลกิจ (สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ เน้นกลยุทธ์ในการสร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม โดยจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ประชาชนสะดวกสบายและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น การก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซมถนน เพื่อประโยชน์ในการสัญจร และการขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคและผลผลิตทางการเกษตร การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าแสงสว่าง ในเขตชุมชนและจุดอันตราย เพื่อลดอุบัติเหตุ และเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อการเกษตร” ส่วนนายสุบิน สมดี (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2566) ให้ข้อมูลว่า “รู้จักกับนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ กำนันตำบลป่ายุบใน เพราะงานบางส่วนต้องติดต่อประสานงานกับผู้นำในพื้นที่ ซึ่งได้รับการอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และการประสานงานต่อในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี”

จากข้อมูลผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ สามารถสรุปได้ว่า เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่

เนื่องจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำธุรกิจ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำ ไฟสาธารณะให้เพียงพอ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับทางราชการ

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ได้แก่ สภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พุทธศักราช 2553 ตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พุทธศักราช 2551 เป็นองค์กรขับเคลื่อนงานพัฒนาของภาคประชาชนโดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้การส่งเสริมและสนับสนุน มีกิจกรรมในลักษณะเวทีที่ปรึกษาหารือร่วมกันของกลุ่มคนในหมู่บ้าน ตำบล ทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ชุมชนเข้มแข็ง บทบาทภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบในจะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม พื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีนายวรานนท์ อนันวรรณกรณ์ เป็นประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน คนแรก ปัจจุบันคือนายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ นอกจากนี้ยังมีกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายุบใน กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ได้รับการผลักดันจากตระกูลยุทธ เจริญกิจ จึงได้รับการดูแลจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในตลอดมา โดยนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “การที่บิดาเป็นผู้นำท้องถิ่น และบุตรเป็นผู้นำท้องถิ่น ไม่มีผลกระทบต่อภาคประชาชน เพราะตำบลป่ายุบในไม่ค่อยมีปัญหาสังคมหรือปัญหาทางวัฒนธรรมชาติ ทำให้ผู้นำทำงานง่าย ไม่ว่าใครจะเข้ามาบริหารก็ตาม เพราะชาวบ้านมีความเข้มแข็ง มีการรวมตัวกัน จัดตั้งกลุ่มองค์กรภาคประชาชน ได้แก่ สภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มองค์กรภาคประชาชนทั้งหมดในตำบลป่ายุบใน โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบล ป่ายุบในได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนกิจกรรมทุกปี” เช่นเดียวกับนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ผมมีส่วนร่วมแทบทุกองค์กรภาคประชาชน ในฐานะผู้นำอย่างเป็นทางการ การดำเนินกิจการเป็นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้อุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการขององค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายุบใน กองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน จึงไม่มีผลกระทบในด้านนี้” โดยที่นายมนัส สมศักดิ์ (สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีนโยบายส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มสตรีและกลุ่มองค์กรในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน เช่น ตั้งงบประมาณให้มีการอบรมและศึกษาดูงานในทุกปี รวมถึงสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตั้งงบประมาณฝึกอบรมอาชีพให้กับกลุ่มองค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ จัดสรรงบประมาณโดยให้การอุดหนุนสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน และกองทุนของภาคประชาชนตรงนี้จะทำให้เกิดผลกระทบในทางที่เป็นบวกมากกว่าเป็นลบ” สอดคล้องกับนายกันยัทศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่ว่า “ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

พบว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ พร้อมให้ความช่วยเหลือองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน และองค์กรภาคประชาชนยังต้องขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ในส่วนนี้จึงเกิดผลกระทบที่ตีร่วมนกันทั้งสองฝ่าย”

จากข้อมูลผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ จากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ เกิดผลกระทบในทางบวก เนื่องจากมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมองค์กรภาคประชาชน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายุบใน กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ได้รับการผลักดันจากตระกูลยุทธเจริญกิจ จึงได้รับการดูแลจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในตลอดมา ทำให้ภาคประชาชนพึงพอใจ

4. แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จากการศึกษาการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัยเอกสาร แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจ โดยอธิบายถึงวิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ด้านการสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ โดยอธิบายการขยายฐานอำนาจทางการเมืองหลังจากนี้ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

ภาพที่ 30 ตารางแสดงการศึกษาแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ
ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จากการศึกษาการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีปัจจัยที่สนับสนุนให้มีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ประกอบไปด้วย ภูมิหลังของตระกูลและครอบครัว เป็นรากฐานที่ดีและได้รับการยอมรับของคนในสังคม เช่น ความมีคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน ความขยัน มีความรับผิดชอบ ความประหยัด ความโอปอ้ออมอารี มีน้ำใจต่อผู้อื่น มีการศึกษาและมีประสบการณ์ การมีทัศนคติที่ดีทางการเมือง และมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี มีทุนทรัพย์เพียงพอต่อเส้นทางการเมืองท้องถิ่น อีกทั้งตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นตระกูลใหญ่ที่มีการนับถือกันเป็นเครือญาติ ไม่มีความขัดแย้ง มีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่จะส่งต่ออำนาจทางการเมือง โดยนายธนภุต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีบทบาทและความสามารถทางการเมืองมาก เพราะทุกคนเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย จริงใจดีคิดดี การส่งต่ออำนาจนั้นมีแน่นอน แต่ยังไม่ทราบว่า จะเป็นทิศทางไหน แต่หากตระกูลยุทธเจริญกิจได้สานงานต่อประชาชนก็จะได้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง” ซึ่งนายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “การสืบทอดอำนาจทางการเมือง สำหรับตระกูลยุทธเจริญกิจนั้น ทำได้ไม่ยาก เพราะมีผลงานโดดเด่น และมีทายาทที่ยังสามารถส่งต่ออำนาจได้ ประกอบกับยังมีผู้สนับสนุนให้ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นผู้นำทางการเมืองต่อไป แต่ก่อนอื่นต้องเข้าใจเสียใหม่ว่า ปัจจุบันการเมืองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ที่ผ่านมามีคนสนิทหรือคนใกล้ชิดที่เคยขอกันได้ ทุกวันนี้ต้องจ่ายต้องเลี้ยงดูอุปถัมภ์และจ่ายหนักกว่าคนทั่วไปเสียอีก ชาวบ้านบางส่วนเราก็เข้าไม่ถึง ซึ่งที่นักการเมืองเรียกกันว่าคนบ้านมีรั้ว เขาก็มีกำแพงใจที่ไม่เปิดรับเรา ซึ่งตรงนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ผมเริ่มเบื่อการเมือง”

ตระกูลยุทธเจริญกิจยังมีกลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง สามารถสร้างเครือข่ายผู้ร่วมทีมและเครือข่ายผู้สนับสนุนได้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปายุบใน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับกลุ่มบริหารและพนักงานในวังจันทร์วัลเลย์ ซึ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ในพื้นที่ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากนักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ ทำให้ตระกูลยุทธเจริญกิจมีผลงานการพัฒนาจากการช่วยเหลือเรื่องแหล่งเงินงบประมาณจนเป็นที่ทราบและยอมรับของประชาชน ทำให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์มากขึ้น จึงความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองเพื่อรักษาอำนาจไว้ให้กับบุคคลในตระกูล ดังที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2565) ได้กล่าวไว้ว่า “การสืบทอดอำนาจทางการเมืองนั้น ตระกูลยุทธเจริญกิจต้องสานต่อไว้ให้ได้ เพราะช่วงที่ผมได้เข้ามาบริหารได้สร้างบรรทัดฐานความเท่าเทียมกันให้กับประชาชนทุกหมู่บ้าน และมั่นใจว่าที่ผ่านมามีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งการสืบทอดอำนาจเป็นเรื่องของอนาคต ยังไม่ได้วางตัวอย่างชัดเจน แต่ที่สำคัญคือ ผมจะนำพาบุคคลในครอบครัวทำความดี พัฒนาท้องถิ่นท้องถิ่นให้มีผลงานอย่างต่อเนื่องต่อไป” เช่นเดียวกับนายเปรมศักดิ์ ปรีชา (สัมภาษณ์ 27 มกราคม 2566) ที่กล่าวว่า “ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจ ทาง

การเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยทั่วไปของนักการเมืองย่อมต้องมีการรักษาอำนาจโดยการส่งต่ออำนาจให้แก่ทายาททางการเมือง เพื่อให้การบริหารมีความต่อเนื่อง แต่คงต้องพิจารณาตามความเหมาะสม ส่วนชาวบ้านจะดูจากผลงาน สำหรับผู้บริหารและพนักงานในวังจันทร์วัลเลย์ จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมือง และไม่สนับสนุนผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะจะเป็นการสร้างความแตกแยกในสังคม ดังนั้น การแสดงความเห็นหรือทัศนคติต่าง ๆ จึงต้องเป็นกลาง”

เนื่องด้วยศักยภาพของกลุ่มคู่แข่งทางการเมืองที่ลดลง กลุ่มตระกูลชุมนุมบุญยืนยง ขาดการสืบทอดทายาท และไม่สานต่องานการเมือง และหันมาสนับสนุนตระกูลยุทธเจริญกิจ โดยการสนับสนุนให้เครือข่ายการเมืองเดียวกันมาร่วมงานกับนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจและได้รับการแต่งตั้งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ส่วนกลุ่มนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ เปลี่ยนความสนใจทางการเมืองไปทำธุรกิจซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมาก หากจะกลับมาสู่การเมืองท้องถิ่น ต้องนำเสนอแนวคิด แนวทางใหม่ ๆ ที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาตำบลป่ายุบใน และผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นไปในทิศทางที่ดี ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีผลทางบวกเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความเป็นไปได้สูงในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เพราะมีความพร้อมเรื่องทายาท ซึ่งนายอาคม เสือศิริ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้เอาวุฒิสภาที่ใจดี ไม่เคยมีปัญหาขัดแย้งกับใคร ช่วยเหลือทุกคน การส่งต่ออำนาจนั้นมีแน่ แต่ยังไม่ทราบทิศทาง ตอนนี้อยู่แข่งโหมเต็มที่ไม่ได้เพราะการเมืองยังเข้มข้น มีการรวมทุกกลุ่มองค์กรในพื้นที่เข้ามาเป็นทีมเดียวกัน ส่วนเรื่องทายาท นายชวิน ไรจน์ ยุทธเจริญกิจ จะโดดเด่นทางธุรกิจมากกว่าทางการเมือง เพราะรู้ช่องทาง ส่วนนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ จะเด่นในเรื่องการช่วยชาวบ้าน เช่น การประกันตรวจผู้ต้องหา การแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาท และงานมวลชนต่าง ๆ” สอดคล้องกับนายปรีชัย ชุ่มบุญยืนยง (สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2566) ให้ความเห็นว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ สามารถสืบทอดอำนาจได้ แต่อยู่ที่การวางตัว ตระกูลยุทธเจริญกิจจะไปต่อทางการเมืองท้องถิ่นหรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ” เช่นเดียวกับนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในได้ในระดับหนึ่ง ขึ้นอยู่ที่ว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะส่งต่อให้ลูกคนไหน แต่หากพิจารณาไม่ดี คู่แข่งมีการรวมตัวกันขึ้นมา การเมืองท้องถิ่นอาจสิ้นสุดแค่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ก็ได้” ในเรื่องนี้ นายสุชาติ โคตะมะ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) มองว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจต้องมีการสืบทอดอำนาจอยู่แล้ว แต่จะได้หรือไม่นั้น เป็นเรื่องของอนาคตยังบอกไม่ได้ เพราะเป็นเกมการเมือง” ซึ่งนายประณต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีบทบาทความสามารถทางการเมืองเป็นที่ยอมรับจากประชาชนมากพอสมควร ดังนั้น เมื่อต้องการสืบทอดอำนาจทางการเมือง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องสอนบุตรว่าควรทำอะไรแบบไหน ที่ผ่านมามผม

เป็นผู้อยู่เบื้องหลังกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่เกิดจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และนายชนกฤต ยุทธเจริญกิจ แต่ไม่เคยคิดจะลงเล่นการเมือง เพราะตนเป็นตัวแทนเกี่ยวกับสถานศึกษาหลายตำแหน่ง หลังเกษียณก็มีตำแหน่งรออยู่แล้ว คงไม่มีเวลาที่จะมาทำงานตรงนี้ และคาดว่านายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องส่งต่ออำนาจทางการเมืองให้แก่นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต”

จากข้อมูลแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ เพราะมีปัจจัยสนับสนุนให้มีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ได้แก่ ภูมิหลังของตระกูลและครอบครัว เป็นรากฐานที่ดีและได้รับการยอมรับของคนในสังคม เป็นตระกูลใหญ่ที่มีเครือข่ายดีมาก มีเครือข่ายผู้ร่วมทีมและเครือข่ายผู้สนับสนุนมาก ทำให้ศักยภาพของกลุ่มคู่แข่งทางการเมืองลดลง มีกลยุทธ์และวิธีการที่ดีในการสร้างฐานอำนาจ ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจเป็นไปในทางบวก

4.2 วิธีการในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

การบริหารราชการในพื้นที่ระดับตำบล อยู่ในความรับผิดชอบของราชการ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหน่วยย่อย คือ ตำบลและหมู่บ้าน โดยมีผู้รับผิดชอบคือกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในอดีตประชาชนเลือกผู้ใหญ่บ้านและเลือกกำนัน ปัจจุบันประชาชนเลือกผู้ใหญ่บ้าน ส่วนกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นเลือก ซึ่งตามกฎหมายถือว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ บทบาทหน้าที่หลักจะเป็นเรื่องของการรักษาความสงบเรียบร้อย บำบัดทุกข์ บำรุงสุข และราชการอีกส่วนหนึ่ง คือ ส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในที่นี้จะกล่าวถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง

ตระกูลยุทธเจริญกิจ มีนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ผู้เป็นบิดา ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเข้าสู่การเป็นเจ้าหน้าที่รัฐในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจากการเลือกตั้งของประชาชน และต่อมาดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบในโดยได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงอีกครั้ง ครอบครัวยุทธเจริญกิจยังได้สนับสนุนให้บุตรชาย 2 คน คือ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่การเมืองท้องถิ่น โดยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน หมู่ที่ 3 ส่วนนายชนกฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก ได้เข้าสู่การเป็นเจ้าหน้าที่รัฐโดยได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านเมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เกษียณอายุจากตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน จึงได้เข้าสู่การเมืองท้องถิ่นโดยสมัครเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนได้รับการเลือกตั้งในสมัยที่ 2 ติดต่อกัน และได้สนับสนุนให้บุตรชายคนโตมาเป็นเลขานุการของตนในตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ส่วนนายชนกฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รับความไว้วางใจจากผู้ใหญ่บ้านจึงเลือกให้เป็นกำนันตำบลป่ายุบในจนถึงปัจจุบัน

ตระกูลยุทธเจริญกิจได้อำนาจการปกครองท้องถิ่น โดยได้บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งมีนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในเป็นผู้บริหารสูงสุด และได้อำนาจการปกครองท้องถิ่น โดยการดูแลความสงบเรียบร้อย ซึ่งมีกำนันตำบลป่ายุบในเป็นผู้ปกครองสูงสุด ความเป็นมาดังกล่าวเกิดขึ้นจากการคิดและการวางแนวทางการดำเนินการมาโดยตลอด และด้วยเหตุผลด้านอายุที่สูงขึ้นของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งต่อไปต้องวางมือทางการเมืองตามสุขภาพของผู้สูงวัย โดยที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังมีทายาทที่เตรียมเข้าสู่ตำแหน่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้แก่ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และเมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งสองสมัยแล้ว อาจมีการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในขึ้นเป็นเทศบาลตำบลป่ายุบใน เพื่อที่นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จะสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งและอยู่ในวาระได้อีกสองสมัย หลังจากนั้นยังมีนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ที่เกษียณอายุจากการดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน เตรียมรับช่วงอำนาจในลำดับต่อไป ซึ่งนายคมกริช มิสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) มีความเห็นว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ สามารถสืบทอดอำนาจต่อไปได้อีกหนึ่งระดับ ซึ่งระดับต่อไปยังไม่แน่ใจ ประกอบกับการที่ตระกูลยุทธเจริญกิจยังไม่เคยเปลี่ยนแปลงทีมงาน ซึ่งแต่ละคนมีอายุมากขึ้น การบริหารในโอกาสถัดไปอาจมีความลำบาก หากไม่มีการสร้างทีมใหม่ และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีวิธีสืบทอดอำนาจจากการวางตัว และด้วยการให้บุตรเข้ามาเรียนรู้งานโดยสลับกันดำรงตำแหน่งระหว่างพี่น้องสองคน” เช่นเดียวกับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ที่ให้ข้อมูลว่า “วิธีการที่ตระกูลยุทธเจริญกิจจะอยู่ต่อในอำนาจนั้น หากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ยังคงมีสุขภาพแข็งแรง ก็สามารถลงสมัครนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในต่ออีกหนึ่งสมัย โดยเมื่อใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่ง อาจมีการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล เมื่อนั้น นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ก็สามารถนับหนึ่งใหม่ โดยการลงสมัครเป็นนายกเทศมนตรีได้อีกถึงสองสมัย หลังจากนั้นแล้วอาจจะเป็นตัวผม หรือไม่ก็นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ” โดยนางปราณี มณฑา (สัมภาษณ์ 28 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีลูก 4 คน เป็นผู้ชาย 2 คน เข้าสู่การเมืองเช่นเดียวกับพ่อ ส่วนลูกสาวอีก 2 คน ไม่สนใจงานการเมือง คนหนึ่งคอยดูแลบ้าน หุงหาอาหาร ซักรีดเสื้อผ้า อีกคนหนึ่งที่ทำงานบริษัท ถ้าจะเอามาสานต่อการเมือง คงเป็นไปได้”

อย่างไรก็ตาม หากขณะนั้น สถานการณ์การเมืองท้องถิ่นเปลี่ยนแปลง และได้ประเมินศักยภาพคู่แข่งทางการเมืองแล้วพบว่านายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ มีความเสี่ยงที่จะแพ้การเลือกตั้ง อาจมีการเปลี่ยนตัวผู้สมัครนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ตามความเหมาะสม โดยมีวิธีการ ดังนี้

4.2.1 ให้นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งได้เตรียมความพร้อมในการทำงานด้านการบริหารองค์รวมพอสมควร ในฐานะเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ต่อจากบิดา ซึ่งเป็นเจตนาารมณ์ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่ได้วางตัวไว้ตั้งแต่แรก ซึ่งนายกันยทัศน์ เรืองศรี (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน

2565) มีความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจมีบทบาทและความสามารถปานกลาง ไม่ได้โดดเด่นทางการเมืองเป็นพิเศษ แต่เป็นที่ยอมรับของคนรุ่นเก่าที่เคยช่วยเหลือกันมา น่าจะมีการส่งต่ออำนาจให้รุ่นลูก ซึ่งประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับนั้นก็ขึ้นอยู่กับว่าคนที่รับช่วงต่อจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวหรือประโยชน์ส่วนรวมหรือมีความจริงใจในการพัฒนามากน้อยแค่ไหน เพราะในปัจจุบันตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นที่ยอมรับของประชาชนเกือบทุกกลุ่ม ซึ่งผู้สืบทอดอำนาจทางการเมืองต้องใช้ผลงานและเวลา ชื่อใจคนอื่น ๆ ที่ผ่านมาสักเกตได้ว่า นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ มีความพยายามในการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนการจัดงานประเพณีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น และพยายามเฉลี่ยงบประมาณเพื่อจัดสรรให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและทั่วถึง รวมถึงสนับสนุนให้มีการแข่งขันกีฬา ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เพื่อความปลอดภัยในชุมชน จึงมองได้ว่า นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ น่าจะเป็นผู้สืบทอดอำนาจทางการเมืองต่อจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ” เช่นเดียวกับนายซังชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2565) “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ มีลักษณะพิเศษกว่านักการเมืองท้องถิ่นอื่นหลาย ๆ คน เท่าที่สัมผัสได้ เป็นคนที่มีความประนีประนอม อ่อนน้อมถ่อมตน เข้าถึงประชาชน พูดจริงทำจริง และสามารถทำงานประสานกับกลุ่มองค์กรในพื้นที่ได้อย่างลงตัว และมีความสามารถดึงงบประมาณเข้ามาพัฒนาพื้นที่ได้มาก ความศรัทธาจึงเกิดกับประชาชน ส่งผลให้การสืบทอดอำนาจทางการเมืองเป็นไปได้ง่าย เพราะบุตรชายทั้งสองคนเป็นนักพัฒนาเหมือนบิดา และนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องส่งต่ออำนาจให้กับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนโต เพราะนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ เป็นผู้ปกครองท้องถิ่นในระดับสูงสุดอยู่แล้ว” ส่วนนายบุญเสริม พิทยาวิริยะพันธ์ (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) มีความเห็นว่า “การสืบทอดอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นของตระกูล ยุทธเจริญกิจ ยังเป็นอะไรที่สรุปไม่ได้ เพราะบุคคลในตระกูลได้รับความนิยมในระดับกลาง และคนส่วนใหญ่น่าจะรอการเปลี่ยนแปลง หากจะต้องสืบทอดอำนาจทางการเมืองนั้น นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องส่งต่อให้กับนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ อยู่แล้ว”

4.2.2 ให้นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ลาออกจากตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน มาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เนื่องจากผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมาสู่กำนันตำบลป่ายุบใน ได้รับความนิยมจากผู้นำและประชาชนเป็นอย่างมาก จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะชนะการเลือกตั้ง โดยนายอุเทน เผือกนวล (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองได้ แต่จะสังเกตว่ากำนันธนกฤต ยุทธเจริญกิจ มีบทบาทและความสามารถทางการเมืองที่โดดเด่นกว่านายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ” เช่นเดียวกับนายปลั่งลังก์ กิจจินดาหธา (สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2565) ที่เห็นว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ สามารถสืบทอดอำนาจได้ด้วยความสามารถที่นายชวินโรจน์ มีความอาวุโส ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเคารพนับถือ แต่มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากความเป็นคนติดดิน จึงทำให้กำนันธนกฤต ยุทธเจริญกิจ

ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากกว่าเลขาชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ในระดับหนึ่ง” สอดคล้องกับ นายปัญญา ธนาภรณ์ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ที่กล่าวว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจสามารถ สืบทอดอำนาจทางการเมืองได้แน่นอน เพราะมีความสามารถในการดึงงบประมาณ แต่ความโดดเด่น ทางการเมือง ซึ่งจะเห็นว่า นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ผู้เป็นบิดา และนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรชายคนเล็ก จะได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่านายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งเป็น บุตรชายคนโต”

จากข้อมูลวิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีวิธีการใน การสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ทำได้ 2 แนวทาง คือ ให้นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งได้เรียนรู้การบริหารงานท้องถิ่นมาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลป่ายุบใน ต่อจากบิดา แต่ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนไป จะให้นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ลาออก จากตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน มาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ป่ายุบใน แทน ซึ่งการที่ครอบครัวยุทธเจริญกิจจะให้ใครเป็นผู้สืบทอดอำนาจทางการเมืองในตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ต่อจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ต้องผ่านการกลั่นกรอง จากสมาชิกในตระกูลยุทธเจริญกิจ หากวัดจากความนิยมของประชาชน นายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ จะได้รับความนิยมมากกว่า แต่หากพิจารณาจากประสบการณ์การทำงานการเมืองท้องถิ่น นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จะมีศักยภาพทางการเมืองมากกว่า โดยที่ต้องพิจารณาปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ในขณะนั้น ซึ่งประกอบด้วย ศักยภาพของคู่แข่ง ความนิยมของประชาชน การเมืองระดับชาติ และความพร้อม ของตัวบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจเอง

4.3 การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจหลังจากนี้

การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการวางแผนกำหนดตัวบุคคล และเส้นทางการเมืองไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีทรัพยากรทางการเมืองของตระกูลที่มีผลต่อการสร้าง ฐานอำนาจทางการเมือง ส่งผลให้การเข้าสู่เส้นทางการเมืองเป็นไปอย่างราบรื่น จึงมีความเป็นไปได้สูง ที่จะมีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง และสร้างฐานอำนาจทางการเมืองต่อ ๆ ไป จะเห็นได้จากที่ ผ่านมาตระกูลยุทธเจริญกิจเข้าสู่อำนาจทางการเมือง และสามารถควบคุมตำแหน่งทั้งท้องถิ่นและ ท้องถิ่น ทำให้คู่แข่งไม่มีศักยภาพพอที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในพื้นที่ เป้าหมายสูงสุด ทางการเมืองท้องถิ่น คือตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีบุตรทั้ง 2 คน รองรับ ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 26 เมษายน 2567) ได้ให้ ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง หลังจากนี้ ไว้ว่า “ตระกูลผมทุกคน เป็นคนจริงจัง มีความตั้งใจและทุ่มเทกับการทำงานทุกอย่าง หากผมไม่ได้มีตำแหน่งอะไรแล้ว ผมเคยช่วยเหลือ ชาวบ้านแบบไหน ก็จะทำต่อไปแบบนั้น และหากชาวบ้านไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของ

รัฐ ผมเชื่อมั่นว่า ผมมีความสามารถในการเจรจาขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านั้นได้ และผมยังคงมีจิตสาธารณะพร้อมที่จะช่วยงานการกุศล งานบุญกุศล ผ้าป่า หรือบริจาคสิ่งของให้ชุมชน” ในเรื่องนี้ นายธีระนันท์ กิจจินดาหระ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 30 เมษายน 2567) ให้ข้อมูลว่า “นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจมีนโยบายที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน ที่ได้จัดซื้อรถพยาบาลในการไปรับผู้ป่วยฉุกเฉินถึงที่บ้าน เป็นการพัฒนาการทำงานในเชิงรุกที่ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงที เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งตรงนี้จะได้ใจประชาชนเป็นอย่างมากยิ่งขึ้น” ซึ่งนางสาวมนภัทร สิริวุฒิชัย (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 2 พฤษภาคม 2567) ให้ความเห็นว่า “หากมีการเปลี่ยนแปลงตัวนายก ลูก ๆ ได้เข้ามาทำงานแทนพ่อ ต้องหมั่นลงพื้นที่ให้สม่ำเสมอ สร้างความใกล้ชิดกับชาวบ้านให้มากขึ้น เชื่อมสัมพันธ์กับกลุ่มชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ทุ่มเทแรงกายแรงใจกับกลุ่มชาวบ้าน หากเขามีญาติพี่น้องหรือเป็นผู้ที่กว้างขวาง จะช่วยสนับสนุนและเป็นฐานเสียงให้ได้อย่างง่ายดาย ซึ่งนิสัยส่วนตัวของคนตระกูลนี้ เดิมก็สร้างค่านิยมได้อยู่แล้ว”

การที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้แต่งตั้งบุตรคนโต คือ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เป็นการเตรียมการให้มีความพร้อมที่จะส่งต่อเพื่อสืบทอดอำนาจในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยมีบุตรคนเล็ก คือ นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน มีการเข้าถึงประชาชนโดยใช้เครือข่ายผู้นำท้องที่ จึงเป็นผู้รักษารฐานอำนาจทางการเมืองในระดับท้องที่ ทำให้คู่แข่งทั้งคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่ายากแก่การแทรกตัวเข้ามาแข่งขัน แต่ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองต่อจากนี้ ควรต้องมีทีมงานคนรุ่นใหม่ เพื่อช่วยกันคิดค้นนโยบายใหม่ ๆ ในเชิงรุก ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น โดยชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 18 เมษายน 2567) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “เรื่องการสร้างทีมงานหลังจากนี้ ผมคิดว่าทีมสมาชิกสภา และทีมผู้บริหารเดิม ค่อนข้างดีอยู่แล้ว และยังไม่เห็นว่าจะมีคนรุ่นใหม่คนไหนที่สนใจงานการเมือง แต่ในอนาคตข้างหน้า อาจมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อสม. หรือคนอื่น ๆ ที่สนใจอยากทำงาน การเมือง ก็ต้องดูจังหวะและโอกาสว่าคนเก่าเขาไม่เอาแล้ว อาจหาบทบาทให้เข้ามาช่วยเหลือ ทำงานด้วยกันต่อไป” ซึ่งนายพิบูล ทวีกิจอนุกุล (สัมภาษณ์เพิ่มเติม 30 เมษายน 2567) มีความเห็นว่า “จริง ๆ แล้ว ผมมองว่าเรื่องพรรคพวกและทีมงานเป็นเรื่องสำคัญสุด เพราะการเป็นผู้นำทางการเมือง ถ้ามีทีมหนุนหลังที่ดี จะเป็นพลังบวกให้กับเรา ตระกูลยุทธเจริญกิจเขามีเครือญาติ เพื่อนสนิท และชาวบ้านที่เขาได้ให้ความช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน คนเหล่านี้จะคอยให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อหักล้างข้อมูลเท็จจากฝ่ายตรงข้าม ต้องรักษารฐานอำนาจเดิมเหล่านี้ไว้ และหากมีการเปลี่ยนแปลงตัวนายกฯ โดยที่บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจได้รับเลือกตั้งเข้ามา ต้องมีทักษะการบริหารที่ดี มีความทั่วถึงและเป็นธรรมไม่ลำเอียงเข้าข้างพวกตัวเอง จะเป็นการรักษารฐานอำนาจที่

ได้สร้างไว้” เหมือนกับนายคมกฤช มีสเกตุ (สัมภาษณ์ 5 มกราคม 2566) ที่ว่า “นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ สามารถสืบทอดอำนาจต่อไปได้อีกหนึ่งระดับ ซึ่งระดับต่อไปยังไม่แน่ใจ ประกอบกับการที่ตระกูลยุทธเจริญกิจยังไม่เคยเปลี่ยนทีมงานซึ่งแต่ละคนมีอายุมากขึ้น การบริหารในโอกาสถัดไป อาจมีความลำบาก หากไม่มีการสร้างทีมใหม่” และเช่นเดียวกับนายสมศักดิ์ สร้างทุกข์ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 2 พฤษภาคม 2567) ที่กล่าวว่า “ทีมงานมีผลนะ ผมคิดว่านายชวินโรจน์ต้องสร้างทีมผู้บริหารขึ้นมาใหม่ จะดึงเอาตระกูลการเมืองอื่นมาเป็นพวก หรือเลือกเอาพวกพ้องของตัวเองที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาก็ได้ เพราะสมัยนี้ความคิดของชาวบ้านมันเปลี่ยนไปแล้ว ชาวบ้านเขาดูคนที่มาร่วมทีมด้วย” ส่วนนางสาวกนิษฐา ชูติมันตานนท์ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 13 เมษายน 2567) ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า “ในปัจจุบัน อนาคต ต้องมีความพร้อม และต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้เทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และที่ประทับใจคือการให้บริการเสียภาษีผ่านการโอนเงิน แต่อยากให้เห็นเพิ่มเติมในเรื่องการร้องเรียนร้องทุกข์ออนไลน์ เพราะบางคนทำงานหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาไปยื่นคำร้องที่ อนาคต ถ้าทำตรงนี้ได้ น่าจะได้ฐานเสียงมากขึ้น”

จากข้อมูลการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ต่อจากนี้ตระกูลยุทธเจริญกิจต้องคงมาตรฐานเดิมไว้ ใกล้ชิดกับประชาชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการรักษาฐานอำนาจเดิมไว้ และควรสร้างทีมคนรุ่นใหม่ มีนโยบายที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยตรง และอีกประการที่สำคัญ ตระกูลยุทธเจริญกิจควรมีการประเมินความเห็นของประชาชนในพื้นที่เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นนโยบายต่อไป

4.4 การขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจหลังจากนี้

ตระกูลยุทธเจริญกิจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้แต่งตั้งนายนิธิโรจน์ ศิริเรืองวดี บุคคลภายนอกตระกูล ซึ่งเคยรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน สมัยของนายพัฒน์พงศ์ ชุ่มบุญยืนยง อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน กลุ่มการเมืองตระกูลชุมบุญยืนยง เพื่อเป็นการขยายฐานอำนาจทางการเมืองออกไปให้กว้างขึ้น โดยให้เข้ามาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในทั้งสองสมัย และได้แต่งตั้งบุคคลตามคำแนะนำของผู้อาวุโสซึ่งเป็นที่เคารพรักของคนในตำบลป่ายุบใน มาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในทั้งสองสมัยเช่นเดียวกัน ทำให้มีเครือข่ายการเมืองที่กว้างขึ้น ยังสามารถขยายฐานอำนาจไปยังพรรคพวกซึ่งเป็นเครือข่ายการเมืองเดียวกันได้อีก ซึ่งนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 26 เมษายน 2567) ให้ข้อมูลว่า “ตระกูลเรามีคนที่สนใจการเมืองอยู่แค่นี้ ไม่พอที่จะขยายฐานอำนาจออกไปอีก ทุกวันนี้เราได้สนับสนุนให้คนที่เรานับถือกันเป็นเครือข่าย ให้ได้เป็น ส.จ. ซึ่ง ส.จ. ก็มีศักยภาพมากในระดับหนึ่ง สามารถช่วยเหลือสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองมาให้ตำบลป่ายุบในได้

มาก และ ส.ส. ที่เรานับถือกัน ก็ช่วยผลักดันงบประมาณมาได้อีกเช่นกัน” เช่นเดียวกับนายอำนาจ เฟื่องฟูง (สัมภาษณ์ 3 ธันวาคม 2565) ที่มองว่า “นายนิติพัฒน์ ค่อนข้างอาวุโสมาก ไม่น่าจะคิดก้าว ไปสู่การเมืองที่สูงขึ้น ส่วนนายชินโรจน์ น่าจะเตรียมความพร้อมขึ้นดำรงตำแหน่งนายก อบต. แทนพ่อ และนายธนภฤต น่าจะต้องรักษาฐานอำนาจท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือพี่ชาย ตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่น่าจะขยายฐานอำนาจต่อไปได้อีก” สอดคล้องกับนายสมศักดิ์ โมราศิลป์ (สัมภาษณ์ 29 พฤศจิกายน 2565) ที่ให้ความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองได้ในระดับหนึ่ง แต่ขึ้นอยู่กับว่าจะนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จะสืบทอดให้บุตรคนใด หรือการเมืองท้องถิ่นของ ตระกูลยุทธเจริญกิจอาจสิ้นสุดแก่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ก็เป็นได้ แต่ในส่วนของการเมืองท้องถิ่นที่ยังคงเป็นนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ต่อไป” ซึ่งในเรื่องนี้ นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์ 13 ธันวาคม 2565) ให้ข้อมูลว่า “ต้องเข้าใจเสียใหม่ว่า ปัจจุบันการเมืองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ที่ผ่านมามคนสนิทหรือคนใกล้ชิดที่เคยขอกันได้ ทุกวันนี้ต้องจ่ายต้องเลี้ยงดูอุปเสื่อและจ่ายหนักกว่า คนทั่วไปเสียอีก ชาวบ้านบางส่วนเราก็เข้าไม่ถึง ซึ่งที่นี้การเมืองเรียกกันว่าคนบ้านมีรั้ว เขาจะมี กำแพงใจที่ไม่เปิดรับเรา ซึ่งตรงนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ผมเริ่มเบื่อการเมือง แล้วก็ไม่เคยมีในความคิดที่จะ วางช่องทางไว้เพื่อลูก”

การตัดสินใจสนับสนุนให้มีการทำประชามติเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ของ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีโอกาสเข้าสู่อาชีพที่มั่นคงมากขึ้น และยังได้รับการสนับสนุนด้าน งบประมาณในกิจกรรม/โครงการงานประเพณี และงานประจำปีต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากการ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารวังจันทร์วัลเลย์ จึงมีฐานสนับสนุนจากประชาชนที่เข้มแข็ง แต่ปัจจุบันบุคคลในตระกูลยังไม่มีความคิดที่จะก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้น อย่างเช่น สมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง หรือสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรจังหวัดระยอง โดยนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 15 เมษายน 2567) ให้ข้อมูล ว่า “ที่ผมเข้ามาในเส้นทางการเมือง เพราะอยากทำงานให้สังคมเท่าที่จะทำได้ แต่การเมืองคือการแข่งขัน และมีเรื่องต้องใช้เงิน ซึ่งมันไม่จ่ายเท่าไร ทรัพยากรส่วนตัวต้องพร้อมในระดับนี้ พอได้เข้าทำงาน แล้ว มันจะมีเรื่องอื่นให้คิดอีกมาก นี่แค่การเมืองในท้องถิ่น ยังปัญหาขนาดนี้ ผมไม่มีในความคิด เลยว่าจะไปลง ส.จ. หรือ ส.ส. เพราะการเมืองมันเป็นเรื่องของผลประโยชน์ มีความขัดแย้งสูง” ซึ่งนายสมนึก เลี้ยงพรพัฒนา (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 15 เมษายน 2567) ก็มีความเห็นว่า “ตำบลป่ายุบใน มี 8 หมู่บ้าน นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ และนายธนภฤต ยุทธเจริญกิจ ช่วยเหลืองานนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เป็นอย่างดี เพราะทั้งสองคนมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่น นายชินโรจน์เป็นที่ ปรึกษาให้แก่ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาฯ ในหลายๆ กิจกรรม/โครงการ เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ตำบล หรือการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เข้ามาพัฒนาพื้นที่ เช่น

ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ ส่วนนายธนกฤต มีความสามารถในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ระหว่างประชาชนกับประชาชน ประชาชนกับรัฐ หรือประชาชนกับเอกชน ซึ่งเท่าที่พูดคุยกัน พบปัญหาชุมชนที่ยังรอการแก้ไขอีกมาก จึงไม่มีใครเอ่ยถึงการก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้น” เช่นเดียวกับนายไพรัตน์ สลาสัย (สัมภาษณ์เพิ่มเติม, 20 เมษายน 2567) “แค่ปัญหาในพื้นที่ยังมีเข้ามาให้แก้ไม่เว้นแต่ละวัน ทั้งเรื่องขยะ น้ำเสีย ฝุ่นควัน แก๊สกันไม่จบไม่สิ้น ผมคิดว่านักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ คงไม่มีใครอยากได้ปัญหามาเพิ่ม อีกอย่างหนึ่งคือ ส.จ. กับ ส.ส. เป็นพวกเดียวกันอยู่แล้ว ทำงานมาด้วยกันมานานขนาดนี้ คงไม่มีใครคิดไปสมัครแข่งกันเอง” โดยที่นายชัชชัย อภิชัยเพียรกิจ (สัมภาษณ์เพิ่มเติม 17 เมษายน 2567) มีความเห็นว่า “ผมคิดว่า นายนิติพัฒน์เขาปูทางไว้ให้ลูกชายแค่ 2 คน และทั้ง 2 คน ก็น่าจะรักษารฐานอำนาจในพื้นที่ตำบลป่ายุบในต่อไปได้อีกนาน เรื่องการขยายฐานอำนาจ มองไม่เห็นจริง ๆ ว่าใครจะขยับขึ้นไปอีกระดับ” และนายปัญญา ธนาภรณ์ (สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2565) ก็มีความเห็นว่า “ตระกูลยุทธเจริญกิจเขามีทายาทน้อย ลูกของนายนิติพัฒน์ มีครอบครัวซ้าหลานของนายนิติพัฒน์ ก็ยังเล็กมาก มองไม่เห็นใครที่จะมาทำงานท้องถิ่นหรือท้องถิ่นแทนได้ ถ้านายชินโรจน์ หรือนายธนกฤต จะก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้น”

จากข้อมูลการขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจต่อจากนี้ ในปัจจุบันบุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจยังไม่มีใครคิดที่จะก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิม เพราะไม่มีทายาททางการเมืองที่จะสืบทอดมาบริหารงานท้องถิ่นและท้องถิ่นแทนได้ และการเป็นนักการเมืองต้องใช้ทรัพยากรทางการเมืองมาก ตระกูลยุทธเจริญกิจ ไม่ต้องการมีความขัดแย้งกับใคร ผู้สืบทอดรุ่นหลานยังเล็กเกินไปที่จะวางแผนขยายอำนาจทางการเมือง คงต้องเป็นเรื่องของอนาคตต่อไป

บทที่ 5

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง จากการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ลูกชาวสวนที่อพยพจากประเทศ จีนเข้ามาตั้งรกรากในประเทศไทย ทำการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้หันเหเข้าสู่เส้นทาง การเมือง ด้วยสถานการณ์และเหตุปัจจัยภูมิหลังที่มีผลต่อการเข้าสู่อำนาจ และสามารถก้าวขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองที่สูงขึ้น และสามารถสร้างฐานอำนาจทางการเมืองที่เข้มแข็ง สามารถรักษาฐาน อำนาจทางการเมืองได้อย่างยาวนาน ไร้คู่แข่ง และมีแนวโน้มที่เอื้อต่อการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ให้แก่รุ่นลูก

ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาตามวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภูมิหลังและ ความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง กลยุทธ์และวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง ผลกระทบจากการสร้างอำนาจทางการเมืองของ ตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง และแนวโน้มในการสืบทอด อำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง โดยทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การทบทวนวรรณกรรม วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ข้อมูลจากสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทางสื่ออินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจของ นักการเมืองท้องถิ่น ข้อมูลสาธารณะของธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เผยแพร่ทางสื่อ อินเทอร์เน็ต คำแถลงนโยบายของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบ ใน แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน รายงานผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่วมกับการใช้แบบสัมภาษณ์ ประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จำนวน 9 กลุ่ม ได้แก่ บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ กลุ่มบุคคลใกล้ชิด กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียบ เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วจังหวัดวัลเลย์ 3 เขต กลุ่มองค์กรภาคประชาชน กลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจ และผู้ประกอบการ กลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการ ค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร (Documentary Study) เกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ แล้วเขียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

ตระกูลยุทธเจริญกิจ ชื่อเดิม ตระกูลแช่ตั้ง โดยนายยัง แช่ตั้ง อพยพจากประเทศจีน เข้ามายังประเทศไทย ประกอบอาชีพทางการเกษตร ย้ายครอบครัวจากอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มาอยู่ตำบลป่ายุบใน จังหวัดระยอง ยึดอาชีพทางการเกษตรมาโดยตลอด จนมีฐานะดีในระดับหนึ่ง

นายยัง แช่ตั้ง มีบุตร 10 คน บุตรที่เข้าสู่การเมือง 2 คน ได้แก่ นายกิตติคุณ ยุพเกษตร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แต่มิได้พัฒนาบทบาทให้สูงขึ้น ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว และนาย นิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งสมรสกับนางชลิดา ทรัพย์พิพัฒนา มีบุตร 4 คน ทุกคนในครอบครัวเป็นคน ขยัน ใจดี มีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน จึงเป็นที่รู้จักและรักใคร่ของคนใน หมู่บ้าน ซึ่งสาเหตุและแรงจูงใจที่ทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่การเมืองเพราะต้องการ แก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมในการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากตำบลป่ายุบในมีการแบ่งขั้วทางการเมือง ทำให้การพัฒนาพื้นที่ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อมีโอกาสจึงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และพัฒนาบทบาท จนได้รับการเลือกตั้งเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน เมื่อเกษียณอายุได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลป่ายุบใน ติดต่อกัน 2 สมัย โดยสนับสนุนให้บุตรชายคนโตชื่อนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ติดต่อกัน 2 สมัย และในสมัย ต่อมาได้รับการแต่งตั้งจากบิดาให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และผลักดันให้บุตรชายคนเล็กชื่อนายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านแทนตนเอง ต่อมาได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลป่ายุบใน

ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ พบว่า บุคคลในตระกูลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและ สังคม มีความรู้และการศึกษาดี มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีอุปนิสัยที่ดีได้รับความนิยมชมชอบมาก มี เครื่องญาติและพรรคพวกมาก ส่วนความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง พบว่า เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ หมู่บ้านขาดผู้นำ จึงเกิดแรงจูงใจที่ต้องการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำจากความไม่เป็นธรรมในการ พัฒนาพื้นที่ไม่เท่าเทียม ประกอบกับที่ผ่านมามีได้สร้างความดีช่วยเหลือสังคมตั้งแต่รุ่นบิดาจนถึง ปัจจุบันอย่าง เสมอต้นเสมอปลาย จึงได้รับการยอมรับจากประชาชน เมื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมือง พบว่า มีกลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองที่ดี ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ มีการ วางแผนในการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองที่ดี มีการวางแผนเพื่อสร้างเครือข่ายทาง การเมืองที่ครอบคลุมทั้งท้องที่และท้องถิ่น รวมถึงการเมืองในระดับต่าง ๆ มีแนวทางการสร้างผลงาน ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีแนวทางการสื่อสารทางการเมืองที่ดี และด้านวิธีการ ด้านการเมือง มีการให้ ประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ และการใช้อำนาจอิทธิพลที่เป็นไปในเชิงอุปถัมภ์ ด้านเศรษฐกิจ การ สนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ และการพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นการกระตุ้นระบบ

เศรษฐกิจในพื้นที่ ด้านสังคม มีการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ เป็นไปในเชิงอุปถัมภ์ ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง พบว่า ด้านการเมือง ปัจจุบันไม่มีคู่แข่งทางการเมืองที่ปรากฏชัด การเมืองระดับท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ส่งผลต่อการเมืองระดับชาติ ด้านเศรษฐกิจ เกิดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการสร้างงานสร้างอาชีพ ด้านสังคม เป็นไปในเชิงอุปถัมภ์ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชน และแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง พบว่า มีความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองให้แก่รุ่นลูก โดยให้บุตร 2 คน เตรียมลงสมัครรับเลือกตั้ง โดยพิจารณาสถานการณ์ในขณะนั้นว่าควรให้ใครลงสมัคร ซึ่งการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองหลังจากนี้ ยังคงต้องรักษาฐานอำนาจเดิมที่มีอยู่ ส่วนการขยายฐานอำนาจทางการเมืองหลังจากนี้ ปัจจุบันยังไม่มีใครคิดที่จะพัฒนาบทบาททางการเมืองไปสู่ระดับที่สูงขึ้น แต่ในอนาคตอาจเกิดการเปลี่ยนแปลง จึงยังไม่สามารถสรุปได้

1.1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

การศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ

1.1.1.1 ด้านความรู้/การศึกษา นาย แซ่ตั้ง ไม่ได้เข้ารับการศึกษา แต่มีความรู้ภาษาจีน ไทย และการบัญชี นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีความรู้ภาษาจีน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการพัฒนารัฐบาลท้องถิ่น นางชลิดา ยุทธเจริญกิจ มีความรู้ภาษาจีน จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาคหกรรม นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ นายประณต ยุทธเจริญกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

1.1.1.2 ด้านอาชีพ/รายได้ นายยัง แซ่ตั้ง ประกอบอาชีพด้านการเกษตร มีรายได้ที่มั่นคง โดยที่บุตรหลานและบุตรสะใภ้ ประกอบด้วย นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ นายประณต ยุทธเจริญกิจ รวมถึงนางชลิดา ยุทธเจริญกิจ ได้ยึดอาชีพด้านการเกษตร โดยปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และอ้อย ในพื้นที่ขนาดใหญ่ ทำให้มีรายได้สูง มีฐานะมั่นคง

1.1.1.3 ด้านอุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความขยัน ความเพียรพยายามในหน้าที่การงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ความประหยัด รู้จักการเก็บออม การใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นและเกิดประโยชน์ ความ

ชื่อเสียง ความประพฤติตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และวิชาชีพ โดยมีความจริงใจและปราศจากอคติหรือความลำเอียง ไม่ใช้กลโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม และตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองเพื่อปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง และได้ถ่ายทอดสู่ลูกหลาน จนเป็นที่ยอมรับนับถือของคนในตำบลปายุบในและบุคคลทั่วไป

1.1.1.4 *ด้านเครือข่าย/พรรคพวก* ตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นครอบครัวใหญ่ที่มีการอบรมกล่อมเกล่าและถ่ายทอดทางวัฒนธรรมมาสู่รุ่นลูกหลานเหมือนกับชาวจีนอพยพในตระกูลอื่น มีความสัมพันธ์นับถือกันเป็นเครือญาติกับตระกูลอื่น ๆ ที่บรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีน ตระกูลยุทธเจริญกิจ นอกจากจะมีเครือญาติที่เข้มแข็งแล้ว ยังมีพรรคพวกที่เกิดจากช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้ได้รับการยอมรับนับถือจากเจ้าหน้าที่รัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา นักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติ ที่มองเห็นถึงศักยภาพของตระกูลยุทธเจริญกิจ

1.1.2 *ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง*

1.1.2.1 *ด้านสถานการณ* ตระกูลยุทธเจริญกิจมีความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการเมือง ได้แก่ ความรู้/การศึกษา อาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ และเครือญาติ/พรรคพวก จึงเป็นที่สนใจของนักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติ ที่ต้องการความช่วยเหลือจากตระกูลยุทธเจริญกิจในการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นผู้ช่วยหาเสียง เป็นหัวหน้า และบุคคลที่ตระกูลยุทธเจริญกิจสนับสนุนจะได้รับการเลือกตั้งมาโดยตลอด และเมื่อตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านคนเก่าว่างลง นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ จึงมีความคิดที่จะเป็นตัวแทนชาวบ้านช่วยเหลืองานราชการ และเมื่อมีโอกาสจึงได้ผลักดันให้บุตรเข้าสู่การเมืองด้วยเช่นกัน

1.1.2.2 *ด้านแรงจูงใจ* นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางการเมืองและทางสังคม ทำให้เห็นถึงการบริหารงานในพื้นที่ตำบลปายุบในที่ควรมีการแก้ไขให้ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ประกอบกับการที่ได้ช่วยเหลือนักการเมืองระดับชาติในการลงพื้นที่หาเสียงจนได้รับการเลือกตั้ง และได้รับการจัดหางบประมาณมาพัฒนาตำบลปายุบใน จึงมีความสนใจที่จะเข้าสู่การเมืองในพื้นที่ตำบลปายุบใน ซึ่งการสมัครเป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนักการเมืองระดับจังหวัด ระดับชาติ เครือญาติและพรรคพวกให้การสนับสนุน และยังเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุตรชายอีก 2 คน ในการเข้าสู่การเมือง

1.1.2.3 *ด้านการช่วยเหลือสังคม* ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นคนรู้จักคุณแผ่นดินไทย มีการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมมาอย่างยาวนาน และถ่ายทอดมาสู่ลูกหลานในรุ่นถัดมาบนพื้นฐานความเห็นชอบของเครือญาติ และเห็นว่าวิธีการช่วยเหลือสังคมที่กระทำอยู่นั้น ทำได้ในวงแคบ ดังนั้น การเข้าสู่เส้นทางการเมือง จึงเป็นอีกวิธีที่จะสามารถช่วยเหลือสังคมได้กว้างและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1.2.4 *ด้านการยอมรับจากประชาชน* บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้แก่ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ บุตรคนโต นายธนกฤต ยุทธเจริญกิจ บุตรคนเล็ก มีบุคลิกภาพเป็นผู้นำ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความพยายามในการทำงาน การแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ รู้จักการเข้ากับคนอื่น จนเป็นที่ยอมรับในตำบลป่ายุบใน จึงได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเลือกตั้งมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลป่ายุบใน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

1.2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

จากการศึกษากลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจมีการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูลตนเอง และบุคคลในตระกูลการเมืองอื่น เพื่อให้เป็นเครือข่ายการเมืองเดียวกัน

แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้สร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับชาติ ซึ่งทุกคนที่เป็นเครือข่ายทางการเมืองเดียวกันนี้ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน และงานกิจกรรมทางสังคม รวมถึงการจัดหางบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน

การสร้างผลงาน ตระกูลยุทธเจริญกิจ ได้สร้างผลงานโดยการกำหนดนโยบายที่โดดเด่น เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีการจัดหาแหล่งงบประมาณอื่น ทั้งจากภายนอก และการใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัว อีกทั้งยังสร้างความเป็นธรรมในแนวทางในการกระจายงบประมาณ

การสื่อสารทางการเมือง ตระกูลยุทธเจริญกิจ ใช้กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมือง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานต่าง ๆ และในกิจกรรมทางสังคมที่นักการเมืองท้องถิ่นท้องถิ่นหรือนักการเมืองระดับชาติให้ความสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจของนักการเมือง รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้การเข้าถึงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

1.2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

1.2.2.1 ด้านการเมือง

การให้ประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจให้การช่วยเหลือ อำนาจความสะดวก ช่วยประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ให้กับประชาชน หน่วยงานเอกชน หน่วยงานของรัฐ ไม่มีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นไปในทางการเมืองโดยตรง การใช้อำนาจ อิทธิพล นักการเมืองตระกูลยุทธเจริญกิจ ใช้อำนาจตามหน้าที่ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดในการให้บริการประชาชน ไม่มีการใช้อำนาจ หรืออิทธิพล บีบบังคับ อีกรั้งยังสามารถประสานทางงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ มาแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อจิตใจของประชาชน

1.2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

การสนับสนุนวังจันทร์วัลเลย์ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้นำพาประชาชนสนับสนุนการเข้ามาของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และได้มีการสร้างสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ ทำให้เป็นแหล่งงานของคนในตำบลป่ายุบใน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรอบวังจันทร์วัลเลย์ ทำให้เกิดผู้ประกอบการค้าขายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น การพัฒนากลุ่มอาชีพ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีนโยบายการพัฒนาอาชีพให้ประชาชน มีการสนับสนุนงบประมาณให้แก่สภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน เพื่อนำจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชน เพื่อนำไปต่อยอดสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้

1.2.2.3 ด้านสังคม

การใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ตระกูลยุทธเจริญกิจมีเครือญาติที่ให้การสนับสนุนในการเข้าสู่การเมือง และการเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน ทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่ให้การอุปถัมภ์โดยไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ ตระกูลยุทธเจริญกิจ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งสถานศึกษา สถานีนอนามัย สถานีตำรวจ และองค์กรภาคประชาชน จึงเป็นเครือข่ายในพื้นที่ที่ให้การสนับสนุนตระกูลยุทธเจริญกิจมาโดยตลอด

1.3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

การศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ด้านการเมือง

คู่แข่งทางการเมือง เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นและประสบความสำเร็จ ปัจจุบันจึงไม่มีคู่แข่งทางการเมือง กลุ่มการเมือง กลุ่มตระกูลการเมือง ที่จะลงสมัครแข่งขันกับตระกูลยุทธเจริญกิจ และไม่มีแนวโน้มว่ากลุ่มบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) จะส่งผู้สมัครอื่น หรือผลักดันกลุ่มอื่นมาแข่งขันกับตระกูลยุทธเจริญกิจ อีกทั้งในส่วนของ การเมืองระดับท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ ยังมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง เป็นเครือข่ายทางการเมืองอย่างเหนียวแน่น

1.3.2 ด้านเศรษฐกิจ

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ภาคบริการมีการเจริญเติบโตมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานตามนโยบายของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ทำให้มีธุรกิจเกิดใหม่ เช่น บ้านเช่า รีสอร์ท ร้านค้า ร้านซักรีด เนื่องจากการคมนาคมสะดวกขึ้น ด้านการการพัฒนาทางการค้าและการลงทุน มีผู้ประกอบการหน้าใหม่ทั้งคนในตำบล ป่ายุบในและผู้ประกอบการภายนอก ได้เข้ามาทำกิจกรรมรอบพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์เพราะมีกำลังซื้อ มาจากบุคลากรที่เข้ามาทำงานอยู่จำนวนมาก อีกทั้งแรงงานจากประชาชนในพื้นที่ที่มีงานทำมากขึ้น รวมถึงนโยบายที่สนับสนุนกลุ่มอาชีพ ส่งผลให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพในพื้นที่มากขึ้น

1.3.3 ด้านสังคม

องค์กรภาครัฐ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และยังได้มอบทุนการศึกษาด้วยงบประมาณส่วนตัวให้เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ทำให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ องค์กรภาคเอกชน ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ส่งเสริมสนับสนุนในการทำธุรกิจ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำ ไฟสาธารณะให้เพียงพอ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับทางราชการ ให้กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และหน่วยงานต่าง ๆ ในวังจันทร์วัลเลย์ โรงเรียนอนุบาลสองภาษาเออีซี สถานีบริการน้ำมันบางจาก สถานีบริการน้ำมัน ปตท. และสถานีบริการน้ำมันเชลล์ และธุรกิจภาคเอกชน ทำให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กรเอกชนในพื้นที่ องค์กรภาคประชาชน นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีการสนับสนุนงบประมาณของทางราชการ และทุนส่วนตัวของตระกูลยุทธเจริญกิจให้กับสภาองค์กรชุมชนตำบลป่ายุบใน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายุบใน กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เป็นประจำทุกปี

1.4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

จากการศึกษาแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สรุปได้ดังนี้

1.4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จะมีการสืบทอดอำนาจในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อย่างแน่นอน ส่วนจะให้ทายาทคนใดลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในต่อจาก นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ นั้น โดยรูปการณ์น่าจะจะเป็นไปได้ที่จะให้นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เนื่องจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้แต่งตั้งนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ มาเป็นเลขานุการตนเอง เป็นการศึกษาเรียนรู้งานไว้ล่วงหน้า เว้นแต่จะมีปัจจัยอื่นเข้ามาแทรกซ้อน

1.4.2 วิธีการในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

ให้นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ มาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในต่อจากบิดา ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ที่ได้วางตัวไว้ตั้งแต่แรก แต่ถ้านายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เนื่องจากมีความนิยมจากผู้นำและประชาชนสูงกว่า

1.4.3 การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ หลังจากนี้

การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีการวางแผนกำหนด ตัวบุคคลและเส้นทางการเมืองไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีทรัพยากรทางการเมืองของตระกูลที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ส่งผลให้การเข้าสู่เส้นทางการเมืองเป็นไปอย่างราบรื่น ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง จึงมีสูงมาก จะเห็นได้จากที่ผ่านมา ผู้เข้าสู่อำนาจทางการเมืองสามารถควบคุมตำแหน่งทั้งฝ่ายท้องที่และท้องถิ่น คู่แข่งไม่มีศักยภาพที่จะสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนในพื้นที่ เป้าหมายสูงสุดทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ คือ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ซึ่งมีบุตรชาย 2 คนรองรับต่อจากนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ และการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้แต่งตั้งบุตรคนโต ได้แก่ นายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ให้เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เป็นการเตรียมการให้มีความพร้อมที่จะสืบทอดอำนาจในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยมีนายชวินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งกำนันตำบลป่ายุบใน ช่วยรักษาฐานอำนาจทางการเมืองที่ การเข้าถึงประชาชนโดยใช้เครือข่ายผู้นำท้องที่เพื่อรักษาฐานอำนาจ ทำให้คู่แข่งทั้งคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่ายากแก่การแทรกตัวเข้ามาแข่งขัน

1.4.4 การขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ หลังจากนี้

ตระกูลยุทธเจริญกิจ นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ได้แต่งตั้งเครือข่ายของอีกกลุ่มการเมืองเข้ามาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในทั้งสองสมัย และได้แต่งตั้งบุคคลตามคำแนะนำของผู้อาวุโสซึ่งเป็นที่เคารพรักของคนในตำบลป่ายุบใน มาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในทั้งสองสมัยเช่นเดียวกัน ทำให้มีพรรคพวกเครือข่ายทางการเมืองมากขึ้น และมีฐานสนับสนุนจากประชาชนที่เข้มแข็ง หากในรุ่นลูกของนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ผลัดเปลี่ยนกันเข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในจนครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว ยังสามารถขยายฐานอำนาจไปยังพรรคพวกซึ่งเป็นเครือข่ายการเมืองเดียวกันได้อีก แต่ไม่มีแนวโน้มที่จะก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้น อย่างเช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง

2. อภิปรายผล

2.1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจที่ส่งผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

จากการศึกษาภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ พบว่า ตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นผู้ที่มีความรู้และการศึกษาที่ดี ถึงแม้บรรพบุรุษจะไม่ได้เข้ารับการศึกษาก็ได้ชวนหาวิชาความรู้ใส่ตัว และส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาในระดับที่สูง ส่งผลต่อการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง สร้างฐานอำนาจทางการเมือง และสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองได้สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ซึ่ง ต่อสกุล พุทธพิกตร์ (2562, น. 18) กล่าวว่าความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อยู่ร่วมกับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่เริ่มต้น เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ครอบครัวและเครือญาติ เพราะเมื่อใดที่มีการช่วยเหลือกันในครอบครัว เมื่อนั้นก็จะมีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์อย่างน้อยที่สุดคือ พ่อ แม่ อุปถัมภ์ลูก และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมืองซึ่ง จุมพล หนีมพานิช (2547, น. 97-102) ได้กล่าวว่าอำนาจทางการเมืองจะมาจากอำนาจประเภทต่าง ๆ ซึ่งอำนาจในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นความสามารถที่เกิดจากความรู้ คุณวุฒิ และความเชี่ยวชาญเป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ การศึกษา การอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 22-23) ซึ่งศึกษาทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น พบว่า ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบด้วยเงื่อนไขด้านความรู้ความสามารถและความสำเร็จ

และทรัพยากรอำนาจ ยังอาจแบ่งออกเป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ เฉพาะทาง เป็นต้น เป็นทรัพยากรที่สำคัญซึ่งผู้กระทำการหรือตัวแสดง สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างอำนาจได้ อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรเหล่านี้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถถือเป็นอำนาจได้ อำนาจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความสัมพันธ์ทางสังคม โดยผู้ที่มีทรัพยากรมากกว่า จะมีความสามารถในการควบคุมผู้อื่นได้มากกว่า ทางกลับกัน หากผู้กระทำการมีทรัพยากรน้อย ก็จะสามารถในการควบคุมที่ลดน้อยลง และอาจต้องหันมาใช้กลยุทธ์ในการจูงใจเพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยมากขึ้นแทน

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง เพราะทุกคนในครอบครัวมีความขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ และรู้จักเก็บออมจนสามารถสร้างฐานะได้อย่างรวดเร็ว การมีฐานะดีนับเป็นทรัพยากรทางการเมืองที่ส่งผลต่อการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง สร้างฐานอำนาจทางการเมือง และสามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองได้ สอดคล้องกับความเห็นของเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2548, น. 141-143) ที่กล่าวว่า พรรคการเมืองที่มีเงินทุนมาก มักเป็นฝ่ายผูกขาดโอกาสเอาชนะการเลือกตั้ง เพราะมีปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งครบถ้วน มีการระดมเงินทุนเข้าสู่กระบวนการหาคะแนนเสียง เพราะการเมืองไทยเป็นเรื่องของเงินทุน ไม่มีเงินทุน แม้โยบายจะดี ฝิปากจะดี ฐานเสียงจะดี ก็ยากที่จะชนะเลือกตั้ง การหาเสียงต้องใช้เงิน ไม่มีเงินลูกพรรคที่มีฐานเสียงก็จะหนีไปเข้าพรรคการเมืองอื่น สอดคล้องความเห็นของเดชะ สิทธิสุทธิ (2541, น. 30) ที่กล่าวว่า การเลือกตั้งซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญอันจะทำให้ผู้นำทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น มีอำนาจทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการเมืองที่ตนมีอยู่ เช่น เงินทอง ชื่อเสียง และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อที่จะเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงให้ได้ โดยวิธีการที่จะนำมาใช้ก็มีทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และเมื่อได้เข้ามามีอำนาจทางการเมืองแล้ว จำต้องใช้อำนาจทางการเมืองของตนแสวงหาทรัพยากรทางการเมืองโดยการคอร์รัปชันเพื่อทดแทนทรัพยากรที่ได้ใช้ในการเลือกตั้ง และเพื่อเตรียมไว้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ลักษณะเช่นนี้จึงเกิดขึ้นและกลายเป็นวงจรอยู่คู่การเมืองไทยมาจนถึงปัจจุบันนี้ สอดคล้องกับความเห็นของสาธิต เจริญสุข (2560, น. 36) ที่กล่าวว่า เงินทุนถือเป็นทรัพยากรที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้งหมดสามารถสนับสนุนการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เป็นทรัพยากรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ฐานอำนาจทางการเมือง สอดคล้องกับการศึกษาของธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 22-23) ที่ศึกษาทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น พบว่า ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบด้วยเงื่อนไขด้านการมีอำนาจทางเศรษฐกิจหรือเงินทุน ทรัพยากรเหล่านี้เป็นสินทรัพย์ที่จับต้องได้ เช่น เงินทอง ที่ดิน สินค้าที่มีมูลค่า ฯลฯ เป็นพื้นฐานที่ผู้กระทำการหรือตัวแสดง นำไปใช้ให้เกิดอำนาจขึ้นได้ กระนั้นก็ตาม ทรัพยากรโดยตัวมันเองไม่ใช่อำนาจ แต่อำนาจจะเกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมเท่านั้น

โดยผู้กระทำการหรือผู้ใช้อำนาจที่มีทรัพยากรมากกว่า ย่อมสามารถใช้อำนาจในการควบคุมคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้มากกว่า

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีอุปนิสัยที่ดี ได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนมาก เพราะเป็นผู้มีคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความประพฤติตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ปราศจากความลำเอียงหรืออคติ ไม่ใช่เล่ห์คดโกง ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง และได้ถ่ายทอดมาสู่ลูกหลาน จึงเป็นที่ยอมรับนับถือ ได้รับเกียรติจากผู้คนในชุมชนสังคมตำบลป่ายุบใน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของดาร์ล (Dahl A. R., 1975) ที่กล่าวว่า อำนาจ เป็นความสามารถที่บุคคลหนึ่งทำให้อีกบุคคลหนึ่ง ทำตามที่ต้องการได้ ซึ่งโดยปกติแล้วบุคคลนั้นจะไม่ทำ อันหมายถึง สมรรถภาพ ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอันเป็นความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นเรื่องของบารมีอำนาจ เป็นการบ่งบอกถึงบุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือมีบุคลิกภาพผิดจากบุคคลธรรมดา ที่มีความสามารถในการฟังดูความเคียดแค้น และความศรัทธาจากหมู่คนที่มีความสัมพันธ์หรือคนรอบข้างได้ โดยทั่วไปยอมรับกันว่า บุคคลที่มีบารมี มีอำนาจจึงจะมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงความสามารถพิเศษ และความสามารถในการนำพาประเทศชาติ หรือสังคม หรือชุมชนให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ หรือมีคุณความดีที่คนอื่นยกย่องสรรเสริญ ฯลฯ โดยประชาชนมีแรงผลักดันมาจากความศรัทธา หรือจากความต้องการที่ฟังทางใจ เมื่อประชาชนมีแรงผลักดันมาจากความศรัทธาหรือจากความต้องการที่ฟังทางใจ เมื่อประชาชนให้การยอมรับว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีคุณสมบัติพิเศษจะเป็นผลให้คนเกิดความรู้สึกว่า “เป็นหน้าที่” ที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบงการของผู้มีบารมี มีอำนาจ สอดคล้องกับการศึกษาของธรรมรัตน์ โพธิ์สุวรรณปัญญา (2562, น. 22-23) ที่ศึกษาทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น พบว่า ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบด้วยเงื่อนไขด้านการมีบุคลิกลักษณะพิเศษ และทรัพยากรอำนาจ ยังอาจแบ่งออกเป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ความชอบธรรม ชื่อเสียง ฯลฯ ทรัพยากรเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้กระทำการหรือตัวแสดงนำไปใช้ให้เกิดอำนาจขึ้นได้

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีเครือข่ายและพรรคพวกมาก มีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกับตระกูลอื่น ๆ ที่บรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศจีน สร้างความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง ถึงแม้จะไม่ได้เป็นญาติสืบสายโลหิตมาด้วยกัน แต่ก็ช่วยเหลือจนเป็นที่รักใคร่นับถือ มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีที่มาระหว่างกันยาวนาน ก่อความรู้สึกความเป็นญาติพี่น้อง เมื่อมีเหตุการณ์หรือภารกิจใดก็จะช่วยพี่น้องก่อน นอกจากจะมีเครือญาติที่เข้มแข็งแล้ว ยังมีพรรคพวกที่เกิดจากการที่คนในตระกูลเป็นผู้มีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้ได้รับการยอมรับนับถือจากเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนด

ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา นักการเมืองระดับจังหวัด และนักการเมืองระดับชาติ นับเป็นทรัพยากรทางการเมืองที่ส่งผลต่อการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง และสร้างฐานอำนาจทางการเมือง สอดคล้องกับ เวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2543, น. 177-232) ซึ่งกล่าวว่า เครือข่ายอิทธิพลการเมือง หมายถึง โครงสร้างที่เชื่อมโยงผู้มีอำนาจทางการเมืองกับฐานมวลชน ภายในโครงสร้างเป็นการเชื่อมโยงด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว และใช้ระบบอุปถัมภ์ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์และผูกพันความสัมพันธ์ไว้ด้วยกัน สอดคล้องกับความเห็นของสุรวุฒิ ปัดโรสง (2536 อ้างใน ธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 22) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า ทรัพยากรอำนาจ คือ อำนาจที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ แม้อำนาจจะมีอยู่ตามธรรมชาติ แต่การดำรงอยู่ของมันขึ้นอยู่กับลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่อาจจะเท่าเทียมกันหรือมีความเหลื่อมล้ำกัน เนื่องจากทรัพยากรอำนาจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ผู้ที่มีทรัพยากรอำนาจมากกว่าหรือสูงกว่าสามารถทำให้ผู้ที่มีทรัพยากรอำนาจน้อยกว่าหรือต่ำกว่าต้องปฏิบัติตามความต้องการของตนได้ ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม ในขณะเดียวกัน ผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจก็อาจยินยอมปฏิบัติตาม โดยมีเงื่อนไขและปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น ความเชื่อถือศรัทธา ความคาดหวังผลประโยชน์ และความกลัวต่ออำนาจ เมื่อพิจารณาทรัพยากรอำนาจในสังคมไทย จะเห็นว่าสังคมไทยมีความไม่ซับซ้อนมากนัก มีความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้องที่ต่างฝ่ายต่างพึ่งพาอาศัยกัน จนกระทั่งสังคมได้พัฒนาไปสู่ความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง โดยโครงสร้างสังคมไทยได้พัฒนาไปในลักษณะของรัฐที่มีอำนาจเหนือสังคม

เครือข่ายอำนาจทางการเมืองด้านเครือข่ายและพวกพ้องนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของเวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2543, น. 177-232) ซึ่งได้เสนอแนวทางการศึกษาการเมืองไทยในลักษณะของเครือข่ายอิทธิพลการเมือง ในงานชื่อเรื่อง อิทธิพลในการเมือง ท้องถิ่นไทย : ศึกษากรณีเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดจักรกลการเมืองของอเมริกาในอดีต โดยเครือข่ายอิทธิพลการเมืองได้นำลักษณะสำคัญของแนวคิดจักรกลการเมืองมาใช้คือ 1) เป็นเครือข่ายของคนที่ใช้อิทธิพลในการเข้ามามีอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นและใช้อำนาจทางการเมืองรักษาและขยายอิทธิพลต่อไป 2) ความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวและตอบแทนกันในรูปแบบอุปถัมภ์ 3) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงลงไปถึงผู้นำหรือตัวแทนในระดับชุมชนที่ใกล้ชิดกับฐานมวลชน 4) ฐานมวลชนเป็นกลุ่มที่มีฐานะยากจนและมีทางเลือกน้อยในการเข้าถึงทรัพยากร สอดคล้องกับการศึกษาของธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 22-23) ที่ศึกษาทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น พบว่า ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบด้วยเงื่อนไขด้านกลุ่มเครือญาติ และเงื่อนไขด้านกลุ่มอาชีพที่สนับสนุน และทรัพยากรอำนาจยังอาจแบ่งออกเป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ความเหนียว

แน่นของกลุ่ม และการสนับสนุนจากสมาชิก ฯลฯ ทรัพยากรเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้กระทำการหรือตัวแสดง นำไปใช้ให้เกิดอำนาจขึ้นได้

จากการศึกษาความเป็นมาของการเข้าสู่การเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านสถานการณ์ แรงจูงใจ การช่วยเหลือสังคม และการยอมรับจากประชาชน พบว่าปัจจัยเหล่านี้สนับสนุนการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ฐานะทางเศรษฐกิจ อุปนิสัยใจคอ การช่วยเหลือสังคมมาอย่างยาวนานจนได้รับการยอมรับจากประชาชน เครือญาติและพวกพ้อง รวมถึงนักการเมืองระดับจังหวัด และระดับชาติ พร้อมให้การสนับสนุน ทำให้นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ มีความคิดที่จะเป็นตัวแทนชาวบ้านช่วยเหลืองานราชการ เพราะที่ผ่านมาสามารถช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนก่อนที่จะทางราชการจะเข้าถึง และการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางการเมืองและทางสังคม ทำให้เห็นถึงการบริหารงานในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน ที่ควรมีการแก้ไขให้ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และเมื่อนายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ เข้าสู่การเมืองแล้ว จึงผลักดันให้บุตรได้เข้าสู่การเมืองเพื่อช่วยเหลือสังคมด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ซึ่ง (ต่อสกุล พุทธพัตร์, 2562, น. 18) กล่าวว่า ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อยู่ร่วมกับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่เริ่มต้น เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ครอบครัวและเครือญาติ เพราะเมื่อใดที่มีการช่วยเหลือกันในครอบครัว เมื่อนั้นก็จะมีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ อย่างน้อยที่สุดคือ พ่อ แม่ อุปถัมภ์ลูก และสอดคล้องกับการศึกษาของธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 22-23) ที่ศึกษาทรัพยากรอำนาจที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่น พบว่า ทรัพยากรอำนาจทางการเมืองที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสามารถสร้างอิทธิพลและมีอำนาจเหนือคนอื่นได้นั้น ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) เงื่อนไขด้านกลุ่มเครือญาติ 2) เงื่อนไขด้านการมีอำนาจทางเศรษฐกิจหรือเงินทุน 3) เงื่อนไขด้านการมีบุคลิกลักษณะพิเศษ 4) เงื่อนไขด้านกลุ่มอาชีพที่สนับสนุน 5) เงื่อนไขด้านความรู้ความสามารถและความสำเร็จ และสอดคล้องกับการศึกษาของสาธิต เจริญสุข ที่ศึกษา (1) วิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (2) ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจ พบว่า นายรามเนตร ใจกว้าง มีวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง 4 วิธีการ คือ 1) ใช้ความเป็นคนในพื้นที่ มีความใกล้ชิดกับคนทุกกลุ่มทุกระดับ 2) ใช้ความเป็นญาติพี่น้องกับประชาชนในเขตเทศบาลนครเกาะสมุย 3) การเลือกใช้ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการได้คะแนนเสียงที่สำคัญ ได้แก่ เงินทุนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ทีมผู้สมัคร ระบบหวัคคะแนน การประเมินศักยภาพของคู่แข่ง และการกำหนดนโยบายการบริหาร 4) การใช้บุคลิกภาพส่วนตัวที่เป็นคนเรียบง่ายเป็นกันเองกับทุกคน (2) ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ปัจจัยด้านมนุษย์สัมพันธ์

ที่ดีที่คลุกคลีอยู่กับประชาชน และปัจจัยด้านญาติพี่น้องจำนวนมาก 2) ปัจจัยเชิงกลยุทธ์การดำเนินงานทางการเมือง ได้แก่ การเลือกทีมผู้สมัครและผู้บริหารที่สามารถสร้างคะแนนเสียงได้มาก การจัดตั้งระบบหัวคะแนนที่ดีและมีจำนวนมาก การเดินพบปะประชาชนสม่ำเสมอ การประเมินคู่แข่งทางการเมือง การใช้เงินทุนตามกรอบของกฎหมาย การกำหนดนโยบายและสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สายตาประชาชน

2.2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จากการศึกษากลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ พบว่าตระกูลยุทธเจริญกิจมีกลยุทธ์ในการวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองโดยสนับสนุนให้บุคคลในตระกูลยุทธเจริญกิจได้เป็นทั้งผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในระดับที่สูงสุด และดึงบุคคลในกลุ่มการเมืองอื่น รวมถึงบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการพัฒนา ตามคำแนะนำของผู้อาวุโสที่ชาวบ้านเคารพและนับถือ มาเป็นพวกเดียวกัน ทำให้เครือข่ายทางการเมืองกว้างขวางขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ซึ่งสนิท สมัครการ (2533, น. 27-29 อ้างใน ต่อสกุล พุทธิพัทธ์, 2562, น. 21) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สังคมครอบครัว เครือญาติ และระบบอุปถัมภ์ พบว่า รูปแบบของความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ แบ่งเป็น 4 รูปแบบ คือ ระบบอุปถัมภ์ในหมู่เครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ในหมู่มิตร ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรต่าง ๆ และระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ ซึ่งระบบอุปถัมภ์ในหมู่เครือญาติ เป็นระบบที่เก่าแก่ในสังคมไทย ตามด้วยวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้พี่กับญาติผู้น้อง เป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อย่างชัดเจน และคงทนถาวรที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของต่อสกุล พุทธิพัทธ์ ที่ศึกษาลักษณะการเมืองท้องถิ่นที่มีระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือญาติ พบว่า ลักษณะการเมืองท้องถิ่นที่มีระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือญาติในพื้นที่กรณีศึกษา คือ ระบบการเมืองท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ในกลุ่มครอบครัวและเครือญาติโดยสายเลือดของกลุ่มนักรบการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นระบบความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างคงทนถาวร

ตระกูลยุทธเจริญกิจได้สร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักรบการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ตำบลป่ายุบใน และงานกิจกรรมทางสังคม การจัดหางบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน มีความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายเดียวกัน และยังสร้างเครือข่ายทางการเมืองระดับพื้นที่จากผู้นำในพื้นที่กลุ่มผู้นำท้องถิ่น คือ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลป่ายุบใน สอดคล้องกับแนวคิดแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองซึ่งโอเนล และไฮเมล (O'Neill and Hymel, 1994 อ้างใน ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา, 2562, น. 27) ได้อธิบายว่า ชนชั้นนำที่มีอำนาจทางการเมืองในจังหวัด โดยเฉพาะกลุ่มนักรบการเมืองภายในจังหวัดและเครือข่ายเข้าไปกุมอำนาจในท้องถิ่น เพื่อเข้าไป

กำหนดแบบแผนความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางการเมืองภายในจังหวัดจนตกลึกเป็นโครงสร้างเครือข่ายอำนาจทางการเมืองภายในจังหวัดต่าง ๆ มีการวางรากฐานเพื่อการยึดครองพื้นที่ทางการเมืองของแต่ละจังหวัดเป็นปรากฏการณ์ในการเมืองท้องถิ่น

ตระกูลยุทธเจริญกิจมีกลยุทธ์ในการสร้างผลงาน การกำหนดนโยบายในการสร้างผลงานที่โดดเด่น โดยแนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น ได้แก่ งบประมาณจากภายนอก การใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัว และได้สร้างความเป็นธรรมในแนวทางในการกระจายงบประมาณ สอดคล้องกับแนวคิดนักการเมืองซึ่งโซนิส (Zonis M., 1971) กล่าวเกี่ยวกับนักการเมืองไว้ว่า คือ บุคคลที่ใช้และมีอำนาจทางการเมืองมากกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม และฟรีดริช (Friedrich C. J., 1963) ระบุว่า ผู้นำทางการเมือง คือ ผู้ที่มีอำนาจมากในกลุ่ม นอกจากนี้ บุคคลที่ร่ำรวยในทางการค้าและธุรกิจต่าง ๆ อาจเรียกว่าเป็นนักการเมืองได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ เป็นผู้ยึดกุมทรัพยากรของการเมืองส่วนใหญ่ไว้อยู่ในกลุ่มตนเอง และพร้อมที่จะใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อก้าวไปสู่การเมือง หรือให้ได้มาซึ่งอำนาจในทางการเมือง เพื่อที่จะใช้กำลังอำนาจทางการเมืองในการแสวงหาหรือรักษาผลประโยชน์ของตนหรือของกลุ่มตน โดยบาร์เบอร์ (Barber J. D., 1972 อ้างใน ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล, 2541, น. 14-16) ได้มีการจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง หรือขบวนการทางการเมือง ในระดับนักการเมืองออกเป็น 3 ประเภทหลัก ซึ่งที่เกี่ยวข้อง คือ ประเภทอาสาหรืออุทิศตนอย่างเต็มที่ กลุ่มนี้มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนอย่างสูง มีความคิดและความรู้สึกที่เข้มข้น เช่น การยอมรับนโยบายและผู้นำพรรคอย่างลึกลับซึ้ง (Fanatical devotion) จนสามารถมองการเมืองเป็นเหมือนศาสนาได้ พวกเขามีความเชื่อมั่นและหวังในระบบการเมือง โดยนักการเมืองในกลุ่มนี้มักจะเป็นแกนนำสำคัญ เช่น หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค หรือเลขาธิการพรรค เป็นต้น

เมื่ออยู่ในอำนาจการบริหาร ตระกูลยุทธเจริญกิจได้ใช้กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อมในการเข้าหาประชาชนโดยไม่ถือตัว การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม งานบวช งานแต่งงาน งานศพ งานประเพณีต่าง ๆ ไม่เคยขาด ทำให้เป็นที่พอใจของประชาชนในการสร้างฐานอำนาจได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารทางการเมืองของจี และคณะ (Agree, Ault and Emery, 1976 อ้างใน ยุทธพร อิศรชัย, 2559, น. 8-5) ที่มองการสื่อสารทางการเมืองว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ทางการเมืองระหว่างบุคคล ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง ทำให้ผู้คนสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมนี้ได้ นอกจากนี้ การสื่อสารทางการเมืองยังเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่ว ๆ ไปอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของกัมพล ทุมจันทิก ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า รูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่น สรุปได้ 3 รูปแบบ คือ การสื่อสารระหว่างบุคคลโดยการลงพื้นที่พบกับประชาชน การสื่อสารมวลชน โดยการใช้สื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รถแห่กระจายเสียง และการประชุมแบบเป็นทางการ

และไม่เป็นทางการ ส่วนด้านช่องทางหรือรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และวิทยุชุมชน รถกระจายเสียงตามหมู่บ้าน บอร์ดประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร แผ่นพับ ใบปลิว เทคโนโลยี ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ก และอื่น ๆ เช่น จัดเวทีปราศรัย ซึ่งมีบางท่าน อาจเลือกการใช้ช่องทางสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปบ้างขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละบุคคล ด้าน ปัจจัยส่วนตัว ฐานะเศรษฐกิจและความเหมาะสมกับบริบทของชุมชนนั้น ๆ

ตระกูลยุทธเจริญกิจใช้วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านการเมือง โดยการให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ ทั้งการอุปถัมภ์ในเครือญาติ การอุปถัมภ์ในหมู่มิตร และสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัดระดับชาติ ใช้อำนาจ ตามบทบาทหน้าที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมส่วนรวม ซึ่งมีอิทธิพลต่อ จิตใจ ทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคล ทำให้ประชาชนเปลี่ยนความนิยมมา ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสนับสนุน ด้านเศรษฐกิจ ได้สนับสนุนการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจของชาวบ้าน ซึ่งแต่เดิมนั้นมีการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบัน มีการค้าขายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวและนักลงทุน จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในมีฐาน ภาษีและสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน มีการพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยการสนับสนุน งบประมาณ และจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน ด้านสังคม ใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ กับประชาชน โดยการไม่ว่าจะทางการเงิน หรือในเรื่องอื่น ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน หางาน ให้ทำ อำนวยความสะดวกเรื่องเครื่องจักรกล เครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิต และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ และมอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดอิทธิพล ทางการเมืองซึ่งบอลล์ และปีเตอร์ (Ball Alan R. & Peters B. Guy, 2002, p. 38-39 อ้างใน สาธิต เจริญสุข, 2560, น. 24) อธิบายว่า สำหรับคำว่า อิทธิพลทางการเมือง มีความคล้ายกับอำนาจทางการเมือง และสิทธิอำนาจทางการเมือง โดยมีนัยหมายถึงความสามารถในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้อื่น แต่ในที่นี้การเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการบังคับ หรือการใช้สิทธิอำนาจทางการเมือง โดยเกิดจากการชักจูงหรือการเห็นพ้องต้องกันถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการร่วมมือกัน การเปลี่ยน พฤติกรรมเนื่องจากอิทธิพลทางการเมืองนี้อาจเป็นไปได้โดยไม่เต็มใจนัก ซึ่งต่างจากการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้วยอำนาจทางการเมืองที่เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยไม่อาจปฏิเสธโดยสิ้นเชิง

วิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองเหล่านี้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่พึ่งพิงอย่างแนบแน่นระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ถูกอุปถัมภ์ ในสังคมของประเทศ กำลังพัฒนาทั้งหลาย ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ ผูกพันด้วย “การพึ่งพิง” และ “การตอบแทน” โดยผู้อุปถัมภ์จะเป็นที่พึ่งพิงของผู้ถูกอุปถัมภ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนตัว และหรือตำแหน่งหน้าที่ของตน ผู้อุปถัมภ์บางคนที่มียศถาบรรดาศักดิ์อำนาจมาก สามารถใช้ทรัพยากร

อำนาจในการอุปถัมภ์ผู้คนที่อยู่ในเครือข่ายการอุปถัมภ์ได้มาก ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่า ระบบอุปถัมภ์มีลักษณะของการพึ่งพิงกันอย่างไม่เท่าเทียมกันโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันซึ่งอาจเป็นทรัพย์สิน ตำแหน่ง ความจงรักภักดี หรือสิ่งมีคุณค่าอื่นที่เป็นที่ต้องการ โดยผู้อุปถัมภ์เป็นผู้จัดหาหรือให้กับผู้ใต้อุปถัมภ์ และแปรเปลี่ยนมาเป็น “บุญคุณ” ที่ได้รับการอุปถัมภ์ต้องตอบแทนในรูปของความจงรักภักดีหรือการยอมรับปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำขอของผู้อุปถัมภ์ ทำให้ผู้อุปถัมภ์สามารถสั่งการหรือขอให้ผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์ดำเนินการตามที่ต้องการได้ ภายใต้การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ดังกล่าว นอกจากระบบอุปถัมภ์แล้วยังมีระบบเครือญาติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยในหลาย ๆ พื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่คนในเครือญาติยังอาศัยอยู่ร่วมกัน และมีความผูกพันใกล้ชิดฉันท์เครือญาติ สังคมแบบนี้มักจะมีความเอื้ออาทรกัน รวมถึงช่วยเหลือกันละกัน อันเป็นระบบที่เกื้อหนุนต่อระบบอุปถัมภ์อีกทางหนึ่ง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, อ้างใน วีระทัศน์ กอซารี, 2563, น. 27) สอดคล้องกับผลการศึกษาของสาธิต เจริญสุข ที่ศึกษาวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง และปัญหาและอุปสรรคในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นายรามเนตร ใจกว้าง มีวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง 4 วิธีการคือ 1) ใช้ความเป็นคนในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับคนทุกกลุ่มทุกระดับ 2) ใช้ความเป็นญาติพี่น้องกับประชาชนในเขตเทศบาลนครเกาะสมุย 3) การเลือกใช้ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการได้คะแนนเสียงที่สำคัญ ได้แก่ เงินทุนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ทีมผู้สมัคร ระบบหัวคะแนน การประเมินศักยภาพของคู่แข่ง และการกำหนดนโยบายการบริหาร 4) การใช้บุคลิกภาพส่วนตัวที่เป็นคนเรียบง่ายเป็นกันเองกับทุกคน และปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่คลุกคลีอยู่กับประชาชน และปัจจัยด้านญาติพี่น้องจำนวนมาก 2) ปัจจัยเชิงกลยุทธ์การดำเนินงานทางการเมือง ได้แก่ การเลือกทีมผู้สมัครและผู้บริหารที่สามารถสร้างคะแนนเสียงได้มาก การจัดตั้งระบบหัวคะแนนที่ดีและมีจำนวนมาก การเดินพบปะประชาชนสม่ำเสมอ การประเมินคู่แข่งทางการเมือง การใช้เงินทุนตามกรอบของกฎหมาย การกำหนดนโยบายและสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สายตาประชาชน แต่ในส่วนปัญหาและอุปสรรคในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนายรามเนตร ใจกว้าง แยกเป็น 1) ปัญหาอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ คู่แข่งทางการเมือง และพื้นที่รับผิดชอบที่กว้างขวาง 2) ปัญหาอุปสรรคภายในกลุ่มสมุยก้าวหน้าด้วยตนเอง ได้แก่ การระดมเงินทุนเพื่อใช้ในการรณรงค์หาเสียง ทีมงานที่ไม่เป็นเอกภาพ ขาดความเข้มแข็งและมีผู้ร่วมทีมบางคนแยกตัวไปเข้ากับทีมคู่แข่ง ซึ่งส่วนนี้ไม่สอดคล้องกันเนื่องจากตระกูลยุทธเจริญกิจมีกลยุทธ์และวิธีการที่ดีจึงไม่พบปัญหาอุปสรรคจากคู่แข่งทางการเมือง สามารถ

ตั้งกลุ่มการเมืองคู่แข่งมาร่วมทีม ทำให้มีเครือข่ายและทีมงานที่เข้มแข็ง อีกทั้งตำบลปายุบในมีพื้นที่รับผิดชอบไม่กว้างมาก ตระกูลยุทธเจริญกิจจึงสามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่มประชาชน

2.3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ

จากการศึกษาผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจของตระกูลยุทธเจริญกิจ ด้านการเมือง เกิดผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวกต่อคู่แข่งทางการเมือง ได้แก่ คู่แข่งทางการเมือง สูญเสียอำนาจในการปกครองและพัฒนา สูญเสียเครือข่ายที่เข้มแข็ง จึงเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นและประสบความสำเร็จ เกิดผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวกต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เพราะทำให้หนักการเมืองหน้าใหม่ขาดโอกาสลงสู่การเมือง ขาดการถ่วงดุล คานอำนาจ การพัฒนาเป็นไปแบบไม่ก้าวกระโดด เนื่องจากฝ่ายบริหารทั้งท้องถิ่นที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน แต่การที่ตระกูลยุทธเจริญกิจ กุมอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นและท้องถิ่น ทำให้มีเครือข่ายทางการเมืองครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ย่อมรวดเร็ว ทัวถึงและเป็นธรรม การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความขัดแย้ง การดูแลประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ไม่มีการสนับสนุนใครเป็นพิเศษ ทำให้ประชาชนไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ผู้นำท้องถิ่นท้องถิ่นร่วมกันทำงาน ส่วนผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ มีค่อนข้างน้อย พิจารณาได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ผ่านมา ผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีตระกูลยุทธเจริญกิจเป็นฐานคะแนนเสียง กลับพ่ายแพ้การเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครพรรคก้าวไกล

ดังนั้น ผลกระทบด้านการเมืองจึงสอดคล้องกับความเห็นของเสนีย์ คำสุข (2552, น. 20) ที่กล่าวว่า การเมืองของนักการเมืองไทยคือการเมืองที่ไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวร ปัจจัยสำคัญในการกำหนดก็คืออำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ กล่าวคือ ถ้าอำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์สามารถจัดแบ่งปันกันได้และเป็นที่ยอมรับของทุกคนทุกฝ่ายก็เกิดมิตรหรือพันธมิตร ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ในการหาเสียงเลือกตั้งพยายามไม่กล่าวถึงกันในทางลบ เข้าร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลหรือร่วมมือกันในการเป็นพรรคฝ่ายค้าน แต่ถ้าเมื่อใดก็ตามที่อำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ขัดกัน หรือไม่สามารจัดสรรแบ่งปันกันได้ลงตัว ทำให้บางคนบางกลุ่มไม่พอใจ แม้ว่าจะอยู่ในพรรคเดียวกัน ก็จะก่อให้เกิดศัตรูหรือความไม่ชอบหน้ากันเกิดขึ้น ความห่างเหิน การไม่ร่วมมือ การไม่ติดต่อคบค้าสมาคมไปจนถึงการกล่าวร้ายป้ายสีและการประกาศว่า “ตายไม่เผาะเงาไม่เหยียบ” ก็จะเกิดขึ้น แต่สุดท้ายแล้วถ้าวันใดที่อำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์กลับมาให้ร่วมแบ่งปันจนเกิดความพอใจของทุกฝ่าย มิตรหรือพันธมิตรก็จะเกิดขึ้นใหม่ การเมืองของนักการเมืองไทยจึงกลายเป็นวัฏจักรของการแบ่งปันอำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ของคนกลุ่มนี้ นอกจากจะไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวรในกลุ่มนักการเมืองแล้ว ประชาชนกลุ่มใดที่แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยก็อาจจะต้องกลายเป็นศัตรูกับกลุ่มนักการเมืองเหล่านี้ด้วย การใช้อำนาจข่มขู่ คุกคาม และการใช้อำนาจขัดขวางการกระจายผลประโยชน์ต่าง ๆ มาสู่ประชาชนเหล่านี้ก็สามารถจะเกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับความเห็นของเดชะ สิทธิสุทธิ, (2541, น. 30) ที่กล่าวว่า

การเลือกตั้งซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญ อันจะทำให้ผู้นำทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น มีอำนาจทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการเมืองที่ตนมีอยู่ เช่น เงินทอง ชื่อเสียง และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อที่จะเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงให้ได้ โดยวิธีการที่จะนำมาใช้ก็มีทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสาธิต เจริญสุข ที่ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง พบว่าปัญหาอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ คู่แข่งทางการเมือง และปัญหาอุปสรรคภายในกลุ่มด้วยตนเอง ได้แก่ การระดมเงินทุนเพื่อใช้ในการรณรงค์หาเสียง ที่มงานที่ไม่เป็นเอกภาพ ขาดความเข้มแข็งและมีผู้ร่วมทีมบางคนแยกตัวไปเข้ากับทีมคู่แข่ง

ด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ภาคการเกษตร เกษตรกรไม่ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรม ยังไม่มีการลงทุนเพิ่มในพื้นที่ส่วนภาคบริการ มีการขยายตัวของธุรกิจบริการ ซึ่งเป็นผลมาจาก 2 ปัจจัย คือ ผลจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาตำบล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบไฟฟ้า ประปา ถนน ทำให้ประชาชน มีการลงทุนทางการค้าขาย และที่พักอาศัย และการที่นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน ได้ทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำให้เกิดผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่มากขึ้น ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน การทำความเข้าใจตกลงร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดย นายนิติพัฒน์ ยุทธเจริญกิจ กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ทำให้เกิดการยอมรับของประชาชนในการใช้พื้นที่ของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทำให้มีการลงทุนขนาดใหญ่ในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วัจจันทรวัลเลย์ และนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวหลัก คือ สวนละไมของนายไพโรจน์ ปิติพันธ์รัตน์ ที่ทำให้มีการจ้างงานและการขายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ ได้มากขึ้น และผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพในพื้นที่ จากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน จัดให้มีโครงการสืบสานงานประเพณีวิ่งควาย มีผลทำให้มีนักท่องเที่ยวจากภายนอกเข้ามาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ และได้จัดทำโครงการพัฒนาถนนและระบบไฟฟ้าสาธารณะในเส้นทางที่เข้าสวนละไม และสวนทุเรียน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เปิดรับนักท่องเที่ยวตลอดปี และก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจร้านค้าในเส้นทางเพิ่มขึ้น ส่วนการจ้างงานในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วัจจันทรวัลเลย์ มีการจ้างงานประชาชนในตำบลป่ายุบใน ในส่วนงานรักษาความปลอดภัย รักษาความสะอาด และงานดูแลสวน มากกว่า 100 คน นอกจากนี้ยังเกิดอาชีพค้าขายผลผลิตทางการเกษตร ห้องเช่า ร้านซักรีด ในพื้นที่โดยรอบโครงการวัจจันทรวัลเลย์ อีกด้วย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านเศรษฐกิจ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวอำนาจทางการเมือง ซึ่งธรรมารัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา (2562, น. 14) ซึ่งอธิบายว่า อำนาจทางการเมือง หมายถึง อำนาจที่จะตัดสินใจ และการบังคับให้เป็นไปตามความต้องการ หรือการตัดสินใจนั้น ๆ หรือเป็นเรื่องความสามารถใช้อิทธิพลโน้มน้าว หรือใช้กำลังบังคับข่มขู่ให้บุคคลอื่น ๆ กระทำตามที่ผู้มีและใช้อำนาจทางการเมืองปรารถนา ผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองจำเป็นต้องมีฐานอำนาจทางการเมืองเพื่อสร้างการยอมรับจากประชาชน รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างอำนาจให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อจะความสามารถรักษาอำนาจที่ตนมีอยู่ไว้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจทางการเมืองซึ่งบอลล์ และปีเตอร์ส (Ball Alan R. & Peters B. Guy, 2002) อธิบายว่า อำนาจทางการเมือง) เป็นแนวคิดสำคัญทางการเมือง เพราะการเมืองเป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การพิจารณาให้เข้าใจอำนาจทางการเมืองต้องดูว่า ในชุมชนทางการเมืองหนึ่ง ๆ มีการจัดสรรแบ่งปันเกี่ยวกับอำนาจเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างไร และโดยใครบ้าง อย่างไรบ้าง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสาธิต เจริญสุข (2560) ที่ศึกษาวิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง และปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของนายรามเนตร ใจกว้าง นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นายรามเนตร ใจกว้าง ใช้ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการได้คะแนนเสียงที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบายการบริหาร และปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ได้แก่ ปัจจัยเชิงกลยุทธ์การดำเนินงานทางการเมือง ได้แก่ การกำหนดนโยบายและสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สายตาประชาชน

ด้านสังคม ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ มีการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ทำให้มีผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในเชิงบวก ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ มีผลเชิงบวกต่อองค์กรเอกชนในพื้นที่ เนื่องจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำธุรกิจ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำ ไฟสาธารณะให้เพียงพอ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับทางราชการ ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมองค์กรภาคประชาชน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลป่ายูบในกลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ได้รับการผลักดันจากตระกูลยุทธเจริญกิจ จึงได้รับการดูแลจากองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในตลอดมา สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ซึ่งปธาน สุวรรณมงคล (2554, อ่างใน วีระทัศน์ กอขารี, 2563, น. 27) กล่าวว่า ระบบอุปถัมภ์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่พึ่งพิงอย่างแนบแน่นระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ถูกอุปถัมภ์ในสังคมของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ ผูกพันด้วย “การพึ่งพิง” และ “การตอบแทน” โดยผู้อุปถัมภ์จะเป็นที่พึ่งพิงของผู้ถูกอุปถัมภ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนตัว และหรือตำแหน่งหน้าที่ของตน ผู้อุปถัมภ์บางคนที่มีทรัพยากรอำนาจมาก เช่น ความมั่งคั่ง และหรือตำแหน่งหน้าที่สูง สามารถใช้ทรัพยากรอำนาจในการอุปถัมภ์ผู้คนที่อยู่

ในเครือข่ายการอุปถัมภ์ได้มาก จนบางครั้งถูกเรียกว่า “เจ้าพ่อ” ก็มีไม่น้อย ระบบอุปถัมภ์มีลักษณะของการพึ่งพิงกันอย่างไม่เท่าเทียมกันโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันซึ่งอาจเป็นทรัพย์สิน ตำแหน่ง ความจงรักภักดี หรือสิ่งมีคุณค่าอื่นที่เป็นที่ต้องการ โดยผู้อุปถัมภ์เป็นผู้จัดหาหรือให้กับผู้ใต้อุปถัมภ์ และแปรเปลี่ยนมาเป็น “บุญคุณ” ที่ได้รับการอุปถัมภ์ต้องตอบแทนในรูปของความจงรักภักดี หรือการยอมรับปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำขอของผู้อุปถัมภ์ บางครั้งก็มีการเรียกกันว่าเป็นความสัมพันธ์แบบ “เจ้านาย-ลูกน้อง” ทำให้ผู้อุปถัมภ์สามารถสั่งการหรือขอให้ผู้ที่อยู่ใต้อุปถัมภ์ดำเนินการตามที่ต้องการได้ ภายใต้การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ดังกล่าว นอกจากระบบอุปถัมภ์แล้วยังมีระบบเครือข่ายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ในหลาย ๆ พื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่คนในเครือข่ายยังอาศัยอยู่ร่วมกัน และมีความผูกพันใกล้ชิดชนิดขั้นที่เครือข่ายสังคมแบบนี้มักจะมีความเอื้ออาทรกัน รวมถึงช่วยเหลือกันและกัน อันเป็นระบบที่เกื้อหนุนต่อระบบอุปถัมภ์อีกทางหนึ่ง

ผลกระทบด้านสังคมสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุลภรณ์ เทวอนรัมย์ (2561) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยและกลยุทธ์การรักษารักษาฐานอำนาจทางการเมือง: กรณีศึกษานายณัฐคุณเศส วรไกรปัญญาพงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยมีผลต่อการรักษารักษาฐานอำนาจทางการเมือง ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ปัจจัยด้านการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ส่วนกลยุทธ์การรักษารักษาฐานอำนาจทางการเมือง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) กลยุทธ์ที่เป็นทางการ ประกอบด้วย การมุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มุ่งสร้างผลงานให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรม และการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่ประชาชนและเป็นที่พึ่งของประชาชน (2) กลยุทธ์ที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ การรักษารักษาฐานอำนาจโดยใช้บารมีของผู้มีชื่อเสียง และการสร้างความไว้วางใจผ่านเครือข่ายและชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล

2.4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง

จากการศึกษาแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ มีความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ เพราะมีปัจจัยสนับสนุนให้มีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ได้แก่ ภูมิหลังของตระกูลและครอบครัว เป็นรากฐานที่ดีและได้รับการยอมรับของคนในสังคม เป็นตระกูลใหญ่ที่มีเครือข่ายมาก มีเครือข่ายผู้ร่วมทีมและเครือข่ายผู้สนับสนุนมาก ทำให้ศักยภาพของกลุ่มคู่แข่งทางการเมืองลดลง มีกลยุทธ์และวิธีการที่ดีในการสร้างฐานอำนาจ ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจเป็นไปได้ในทางบวก วิธีการในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ทำได้ 2 แนวทาง คือ ให้นายชินโรจน์ ยุทธเจริญกิจ ซึ่งได้เรียนรู้การบริหารงานท้องถิ่นมาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบในต่อจากบิดา แต่ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนไป จะให้นายธนภุต ยุทธเจริญกิจ ลาออกจากตำแหน่งกำนัน

ตำบลปายุบใน มาลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปายุบใน แทนการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ หลังจากนั้นต้องคงมาตรฐานเดิมไว้ และใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้นเพื่อเป็นการรักษาฐานอำนาจเดิมไว้ ส่วนการขยายฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ หลังจากนั้น ปัจจุบันยังไม่คิดที่จะก้าวไปสู่การเมืองในระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของชาวยุชย จิตรเหล่าอาพร (อ้างใน (สาริต เจริญสุข, 2560, น. 37-38) ที่กล่าวว่า การลงสมัครรับเลือกตั้งโดยสุจริต ผู้ที่เลือกเข้าสู่เส้นทางการเมืองด้วยวิธีนี้จำเป็นต้องมีทุนทางสังคมที่สูง กล่าวคือ ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วไปว่าเป็น "คนดี" หรือ "คนที่เหมาะสม" และ "คนที่เชื่อถือได้" ในฐานะผู้นำทางสังคม การเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถสร้างหรือกระจายผลประโยชน์สาธารณะให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ได้ บุคคลที่มีความรู้สูงมักจะสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้อย่างมั่นใจ และยังเป็นคู่แข่งที่สำคัญต่อผู้ที่มีพฤติกรรมทุจริตในการเลือกตั้ง ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนหรือผลักดันจากประชาชนโดยตรงในการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองในลักษณะนี้จึงถือเป็นการแสดงออกถึงความเห็นพ้องของประชาชน ซึ่งเห็นว่าบุคคลที่มีความรู้ ความดี และความสามารถนั้นเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยเหตุนี้ กระบวนการเลือกตั้งที่มีความสุจริตและยุติธรรมจึงสามารถเกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกับการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

การสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ สอดคล้องกับแนวคิดตระกูลการเมืองซึ่งอับราฮัม แคมแลน และฮาโรลด์ ลาสเวลล์ (Kaplan & Lasswell, 1950, อ้างใน สติธร ธนานิธิโชติ, 2558, น. 6) ได้นิยามไว้ว่า การสืบทอดอำนาจทางการเมืองจากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูล ผู้นำทางการเมืองหรือที่เรียกว่า ตระกูลการเมือง และสติธร ธนานิธิโชติ (2558, น. 48) ได้นิยามความหมายตระกูลการเมืองไว้ว่า “การสืบทอดอำนาจทางการเมือง จากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูลผู้นำทางการเมืองหรือการสถาปนาระกูลการเมืองนั้น เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทุกสังคมการเมือง” และสอดคล้องกับการศึกษาของธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล (2541) ที่ศึกษาเรื่องตระกูลการเมืองไทยว่าแต่ละตระกูลมีระดับของความสัมพันธ์ในการสืบทอดอำนาจอย่างไร สาเหตุ วิธีการและแนวทางในการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมือง และแนวโน้มในการสร้างทายาททางการเมือง เพื่อพัฒนาเป็นตระกูลการเมืองต่อไปในอนาคต พบว่า ความสัมพันธ์ในการสืบทอดทายาททางการเมือง เป็นการสานต่อในลักษณะจากบิดามารังบุตรมากที่สุด สาเหตุในการสร้างทายาททางการเมือง เพื่อต้องการสานต่ออุดมการณ์ทางการเมือง ส่วนวิธีการสานต่อทายาททางการเมืองที่นิยม คือ การลงสมัครรับเลือกตั้งคู่กัน ระหว่างบุคคลที่เป็นนักการเมือง กับบุคคลที่เป็นทายาททางการเมือง และสอดคล้องกับการศึกษาของบุลภรณ์ เทวอนรัมย์ (2561) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจทางการเมือง: กรณีศึกษานายณัฏฐ์คณศ วรไกรปัญญาพงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1) ปัจจัยมีผลต่อการรักษาฐานอำนาจทางการเมืองของนายณัฏฐ์คณศ วรไกรปัญญา

พงศ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ปัจจัยด้าน การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ 2) กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจ ทางการเมืองของนายณัฐเศรษฐี วรรโกรปัญญาพงศ์ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) กลยุทธ์ที่เป็นทางการ ประกอบด้วย การมุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มุ่งสร้างผลงานให้ประชาชนเห็นเป็น รูปธรรม และการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่ประชาชนและเป็นที่พึ่งของประชาชน (2) กลยุทธ์ที่ไม่ เป็นทางการ ประกอบด้วย กลยุทธ์การรักษาฐานอำนาจโดยใช้ชาติพันธุ์ ด้วยความเป็นชาติพันธุ์เขมร และใช้ภาษาเขมรในการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นภาษาถิ่นของตำบลหนองใหญ่ กลยุทธ์การ รักษาฐานอำนาจโดยใช้บารมีของผู้มีชื่อเสียง และกลยุทธ์การสร้างควมไว้วางใจผ่านเครือข่ายและ ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษาเรื่องการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง มีข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

3.1.1 การศึกษาการภูมิหลังความเป็นมาในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง มีข้อมูลด้านกลยุทธ์และ วิธีการสร้างฐานทางการเมือง ผู้สนใจการเมืองสามารถนำไปศึกษาเป็นแนวทางในการเข้าสู่การเมืองได้

3.1.2 ข้อมูลพื้นฐานที่นำมาประกอบการศึกษาการสร้างฐานอำนาจทาง การเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง ได้ศึกษาด้าน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ของตำบลป่ายุบใน ผู้สนใจสามารถ นำไปเป็นหลักฐานทางวิชาการ สำหรับอ้างอิงในการรวบรวมข้อมูลได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์เพื่อนำมาสู่การ วิเคราะห์การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอลำดวน จังหวัดระยอง มีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

3.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ที่มีเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารประกอบแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ในการศึกษาครั้งต่อไปเสนอให้มีศึกษาเชิง ปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในพื้นที่ โดยมีการสังเกตร่วมในกิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูล เชิงลึกมากยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองระดับชาติ หรือนักการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น โดยศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง และแนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เพื่อหาข้อค้นพบใหม่

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2556). “7 ปี กำไรหมื่นล้าน” วิชั่น “ผู้นำคนใหม่ IRPC”. bangkokbiznews.
<https://www.bangkokbiznews.com/business/545044>
- กฤษ maya, & วิโรจน์ อินทนนท์. (2018). แนวคิดเรื่อง “อำนาจ” ของ เพตริช วิลเฮลม นิตเซ่. *วารสารวิชาการด้านปรัชญาและศาสนา*, 14((2)), 236–259.
- กัมพล ทุมจันทิก. (2558). รูปแบบการสื่อสารของนักการเมืองท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กิจบัติ ก้องเบญจภูษ. (2561). ปัญหาการบังคับใช้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญไทย. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*, 2((2)), 1.
- กิตติญาณันต์ ดวงภักดีรัมย์. (2565). การสร้างฐานอำนาจทางการเมือง: ปัจจัยเงื่อนไขและกระบวนการ. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์*, 2((2)).
- กิตติพัฒน์ สุวรรณศิริเมธี. (2550). *เอกสารประกอบวิชาปรัชญาการเมืองตะวันตก*.
<https://www.mcu.ac.th/article/detail/14244>
- แก้วตา ว่องเชาร์ปรีชา. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จุมพล หนิมพานิช. (2547). *ผู้นำอำนาจและการเมืองในองค์กร*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2529). *สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์*. มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ชิตพล กาญจนกิจ. (2539). *การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์* [Thesis, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/11514>
- ณัฐธิดา เข็นบำรุง, & พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. (2562). เศรษฐศาสตร์การเมืองในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบท: กรณีศึกษา ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. <https://doi.org/10.58837/CHULA.THE.2018.621>

เดชะ สิทธิสุทธิ. (2541). การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของกลุ่มการเมือง ในการเมืองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่ม “สันติธรรม” ในเทศบาลเมืองนครปฐม [Thesis, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/68386>

ต่อสกุล พุทธพัทธ์. (2562). ระบบอุปถัมภ์ในคดีเห็นแก่เครือข่ายกับประสิทธิผลของการทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในอำเภอเมือง นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. <https://repository.nida.ac.th/items/eed95bfe-70a8-4d83-8630-c4560e395496>

ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ. (2556). ปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นในการพัฒนา ตำบล ขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารการบริหารปกครอง มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 2(2), Article 2.

ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา. (2562). การสร้างฐานอำนาจของผู้บริหารการเมืองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล. (2541). การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลนักการเมืองไทย [จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/87996>

ธีรยุทธ บุญมี. (2533). ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย. เอกสารประกอบการสอนวิชาสังคมและวัฒนธรรม ไทย.

นพรัตน์ วงศ์วิทยาพานิชย์. (2555). นักการเมืองถิ่นจังหวัดสระแก้ว.

<https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=1902869>

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). (2556). รายงานประจำปี และ56-1 One report | บริษัท ปตท.

จำกัด (มหาชน) (PTT). <https://investor.pttplc.com/th/downloads/yearly-reports>

บุลภรณ์ เทวอนรัมย์. (2561). กลยุทธ์การรักษาสถานอำนาจทางการเมือง: กรณีศึกษานายณัฐศักดิ์ เศวตวรไกรปัญญาพงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ [Thesis, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/269>

ประกาศกระทรวงมหาดไทย. (2522, สิงหาคม 28). เรื่อง *ตั้งและเปลี่ยนแปลงเขตตำบลในท้องที่กิ่งอำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 96 ตอนที่ 149. หน้า 3009.

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/1445463.pdf>

ประมวล รุจนเสรี. (2548). *การใช้อำนาจเป็นธรรมชาติของมนุษย์* (5 พิมพ์ครั้งที่). ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2556). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ “สู่สังคมไทยเสมอหน้า การศึกษาโครงสร้างความมั่นคงและโครงสร้างอำนาจเพื่อการปฏิรูป” [รายงานการวิจัย (สกว.)]. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). <https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/562700>

พันธกานต์ เพชรตیب. (2563). *อิทธิพลของการปกครองท้องถิ่นและการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อความสุขของประชาชน: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลวังใหม่ อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง* [Thesis, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/17212>

โพสต์ POST TODAY. (2558, กันยายน 7). *รู้จักกับสองสถานศึกษาสายวิทย์ระดับชาติ พระราชทานชื่อโดยสมเด็จพระเทพฯ*. posttoday. <https://www.posttoday.com/business/386657>

โพสต์ POST TODAY. (2563). *ปตท. สานโครงการรอบ “ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์” พัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน*. posttoday. <https://www.posttoday.com/pr-news/637617>

ภัทรกร สุวรรณจินดา. (2560). *การปรับตัวทางวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน: กรณีศึกษาคนไทยเชื้อสายจีน ย่านเยาวราช* [สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์].

<https://repository.nida.ac.th/items/d1d1e02b-5b61-400d-8184-508d96d5a813>

ยุทธพร อิศรชัย. (2559). *การวิเคราะห์การเมือง. หน่วยที่ 8 แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์. (2563). *พรรคชาติไทยกับการสร้างอำนาจทางการเมือง*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 8(2), Article 2.

เรวัต แสงสุริยงค์. (2564). *การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมไซเบอร์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก: Transition to Cybersociety in Eastern Economic Corridor*. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 29(3), 241–269.

โรงเรียนกำเนิดวิทย์. (2565). KVIS. <https://www.kvis.ac.th/>

วนาชาติ วงศ์พุทธา. (2557). ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งตำแหน่งนายกเทศมนตรีสอง วาระติดต่อกันของ นางจินตนา คงพันธ์ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ [Thesis, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

<https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/10279>

วรรณทิพา นุชลำยอง, & กฤษวรรธน์ โล่วชิรินทร์. (2563). ผลกระทบของรัฐประหารปี 2557 ต่อการจัดบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการธรรมทรรคน์*, 20(1), 100.

วสันต์พรพรช จำเริญนุสิต. (2561, 0 5). ปตท. เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน โครงการพัฒนาพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ เพื่อเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi).

http://npnt.prd.go.th/centerweb/news/NewsDetail?NT01_NewsID=WNECO6111050010022

วังจันทร์วัลเลย์. (2565). *วังจันทร์วัลเลย์*. <https://www.wangchanvalley.com/th/Home/About>

วีระทัศน์ กอชาวี. (2563). การสร้างฐานอำนาจและรักษาฐานอำนาจของนักการเมืองท้องถิ่น ตระกูลลูกิจปาณินิจ กรณีศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ [Thesis, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

<https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/7924>

วุฒิสาร ต้นไชย. (2557). การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย. *สถาบันพระปกเกล้า*.

เวียงรัฐ เนติโพธิ์. (2543). อิทธิพลในการเมืองท้องถิ่นของไทย: ศึกษากรณีเมืองเชียงใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์*, 31(2), 168–235.

เวียงรัฐ เนติโพธิ์. (2558). *หีบบัตรกับบุญคุณ: การเมืองการเลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงเครือข่ายอุปถัมภ์* (ปี 2558, น. 156 หน้า.). ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์. (2565). *ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์*.

<https://www.wangchanvalley.com/th/SiteVisit/SiteVisit/?keys=ddgmRY202-o=>

สตีธร ธนานิติโชติ. (2558). ความได้เปรียบในสนามเลือกตั้งของทายาทตระกูล นักการเมือง. *Journal of Social Sciences*, 45(2), 49–74.

สถานีบริการบางจาก บจก.รัฐอรอัณญ์ ออยล์. (2565). *บางจากกรีนเอส.*

<https://uniquedesign.bangchakmarketplace.com/detail.php?id=36>

สถาบันวิทยสิริเมธี. (2565). *VISTEC: Vidyasirimedhi Institute of Science and Technology.*

VISTEC. <https://vistec.ac.th/>

สนิท สมัครการ. (2533). *สถาบันครอบครัว เครือญาติ และระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย.*

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สวนละไม. (2565). *สวนละไม.* <http://www.suanlamai.com/>

สาธิต เจริญสุข. (2560). *การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของ นายรามเนตร ใจกว้าง*

นายกเทศมนตรีนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี [Thesis,

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช]. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/969>

สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2565). *กระทรวงวิทย์ สวทช. ผนึกกำลัง ปตท.พัฒนา และบริหาร*

EECi วังจันทร์วัลเลย์. https://www.ryt9.com/s/prg/2755192#google_vignette

สุรัชพงศ์ สิกขาบัณฑิต. (2561). *นโยบายประเทศไทย 4.0: โอกาส อุปสรรค และผลประโยชน์ของ*

ไทยในภูมิภาคอาเซียน. รัฐสภา. <https://www.parliament.go.th/>

เสนีย์ คำสุข. (2552). *การเมืองใหม่ที่ดีกว่าเก่า.* รัฐสภาสาร.

องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน. (2565). *องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน.*

<https://www.payubnai.go.th/>

อมรา พงศาพิชญ์, & ปรีชา คุณินทร์พันธ์. (2539). *ระบบอุปถัมภ์.* สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2548). *พิศการเมือง.* Open Books.

Agree W. K., Ault P. H., & Emery. (1976). *Introduction to mass communication.* Harper & Row, 4.

Ball Alan R., & Peters B. Guy. (2002). *Modern Politics and Government.* Chatham House.

Barber J. D. (ม.ป.ป.). *Citizen politics; an introduction to political behavior* (Markham political science series) (ปี 1972). Markham Pub.

Dahl A. R. (1975). *Modern Political Analysis—Second Edition* (2nd edition, ปี 1975). Prentice-Hall.

Deutsch W. K. (1966). *The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control*. Free Press of Glencoe.

Friedrich C. J. (1963). *Man and his government; an empirical theory of politics* (ปี 1963). New York, McGraw-Hill.

Gang S. (2014). *การวิเคราะห์สารคดีชีวประวัติลูกหลานชาวจีนอพยพในประเทศไทย* [Thesis]. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

Heywood A. (2557). *Politics*. Palgrave MacMillan.

Kaplan, & Lasswell. (1950). *Power and Society: A Framework for Political Inquiry*. Yale University Press.

Kobkaew, J. (2560). 'วังจันทร์วัลเลย์' เมืองนวัตกรรมระดับโลก กับการพลิกโฉมอุตสาหกรรมไทย—Salika. www.salika.co. <https://www.salika.co/2018/12/13/eeci-wang-chan-valley-rayong/>

MGR ONLINE. (2554, กุมภาพันธ์ 8). *เครือข่าย 10 จังหวัด ต่อประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านนิคมฯรุกพื้นที่เกษตรกรรม*. MGR ONLINE. <https://mgronline.com/local/detail/9540000017190>

Mosca G. (1965). *The Ruling Class*. McGraw-Hill book Company.

Putnam D. R. (1976). *The Comparative Study of Political Elites*. Prentice-Hall.

Tamada Y. (1991). *Itthiphon and Amnat: An Informal Aspect of Thai Politics*. *Kyoto University*, 28(4), 455–466.

Thepa C. (2016). *The Coup in Thai Politics* (Doctor of Philosophy Program in Politics). Ramkhamhaeng University.

Weber M. (1978). *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology* (ปี 1978).
University of California Press.

Wehmhoener A. Ed. (ม.ป.ป.). *Elite and Development*. (ปี 1975). Bangkok : Workshop-
Series-Report VI.

Zonis M. (1971). *Political Elite of Iran*. Princeton University Press.

พิมพ์รายการอ้างอิงลงในนี้ หรือทำการย้ายรายการอ้างอิงที่สร้างจาก Endnote หรือ
Zotero ทำเล็มมายังบริเวณนี้

This is Mendeley biography

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับกลุ่มบุคคลในตระกูล)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวงจรกิจกรรมวิสาหกิจ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มผู้บริหารและพนักงานในพื้นที่นวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
วังจันทร์วัลเลย์)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวงจรรีเทล เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มองค์กรภาคประชาชน)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....

สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์.....เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่.....เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้.....บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร
- 2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในเครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

- 1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับจังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร
- 2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่ เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

- 1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร
- 2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจากภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)
- 3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

- 1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร
- 2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

- 1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร
- 2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวงจันท์วัลเลย์ เป็นอย่างไร
- 2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

- 1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร
- 2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

- 3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร
- 3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร
- 3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร
- 3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร
- 3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

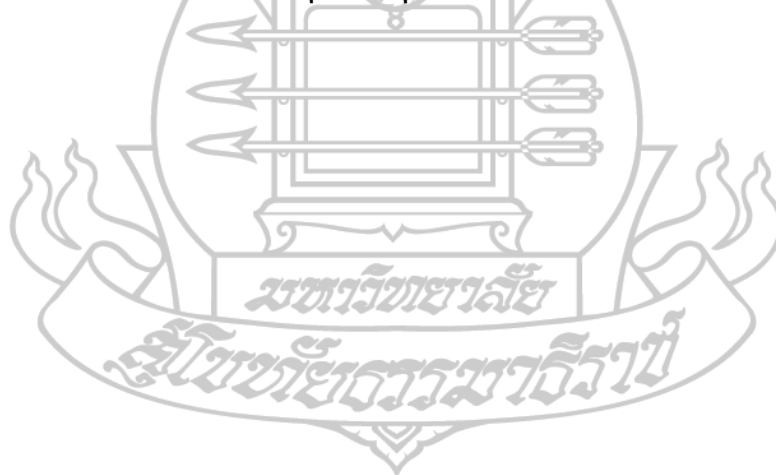
3.3 ด้านสังคม

- 3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร
- 3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร
- 3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร
- 4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร
- 4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร
- 4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจ ผู้ประกอบการ)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มนักวิชาการ สื่อมวลชน พระ ปราชญ์ชาวบ้าน)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวังจันทร์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง)

เรื่อง การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถือเป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณท่าน มา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์..... เวลา.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. ที่อยู่..... เบอร์ติดต่อ.....
4. อายุ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. ตำแหน่ง.....
8. รายได้..... บาท/เดือน
9. ความเกี่ยวข้องกับตระกูลยุทธเจริญกิจ.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ภูมิหลังและความเป็นมาของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

- 1.1 ภูมิหลังของตระกูลยุทธเจริญกิจ เป็นมาอย่างไร (ด้านความรู้/การศึกษา ด้านอาชีพ/รายได้ อุปนิสัย/ความนิยมชมชอบ ด้านเครือญาติ/พรรคพวก)
- 1.2 ความเป็นมาของการเข้าสู่การเมือง เป็นอย่างไร (ด้านสถานการณ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคม ด้านการยอมรับจากประชาชน)

ตอนที่ 2 กลยุทธ์และวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.1.1 การจัดวางตำแหน่งทางการเมือง

- 1) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลในตระกูล เป็นอย่างไร

2) การวางแผนในการจัดวางตำแหน่งทางการเมืองให้กับบุคคลใน
เครือข่าย เป็นอย่างไร

2.1.2 การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

1) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองกับนักการเมืองระดับพื้นที่
เป็นอย่างไร

2.1.3 การสร้างผลงาน

1) แนวทางในการกำหนดนโยบายเป็นอย่างไร

2) แนวทางในการหาแหล่งงบประมาณอื่น เป็นอย่างไร (งบประมาณจาก
ภายนอก การใช้ทุนส่วนตัว)

3) แนวทางในการกระจายงบประมาณ เป็นอย่างไร

2.1.4 การสื่อสารทางการเมือง

1) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางตรง เป็นอย่างไร

2) แนวทางในการสื่อสารทางการเมืองทางอ้อม เป็นอย่างไร

2.2 วิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

2.2.1 ด้านการเมือง

1) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่างๆ เป็นอย่างไร

2) การใช้อำนาจ อิทธิพล เป็นอย่างไร

2.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

1) การสนับสนุนกลุ่ม ปตท. ในการจัดตั้งวงจันท์วัลเลย์ เป็นอย่างไร

2) การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นอย่างไร

2.2.3 ด้านสังคม

1) การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เป็นอย่างไร

2) การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน
อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.1 ด้านการเมือง

3.1.1 ผลกระทบต่อคู่แข่งทางการเมือง เป็นอย่างไร

3.1.2 ผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นอย่างไร

3.1.3 ผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ เป็นอย่างไร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 ผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.2.3 ผลกระทบต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3 ด้านสังคม

3.3.1 ผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.2 ผลกระทบต่อองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

3.3.3 ผลกระทบต่อองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวโน้มในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลยุทธเจริญกิจ ในตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.1 ความเป็นไปได้ในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.2 วิธีการสืบทอดอำนาจทางการเมือง เป็นอย่างไร

4.3 การสร้างฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

4.4 การขยายฐานอำนาจหลังจากนี้ เป็นอย่างไร

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

ภาพการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวกิ่งแก้ว ปิยวรรณการ
วัน เดือน ปี เกิด	7 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
ที่อยู่ปัจจุบัน	326 หมู่ 1 ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 21210
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) 3 พฤษภาคม 2542 – 15 มกราคม 2560 องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 2) 16 มกราคม 2560 – 3 มิถุนายน 2567 องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 3) 4 มิถุนายน 2567 – 1 กันยายน 2567 องค์การบริหารส่วนตำบลกองดิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 4) 2 กันยายน 2567 - ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

